

Autorul bestsellerului *Exorcistul* revine
după douăzeci și cinci de ani!

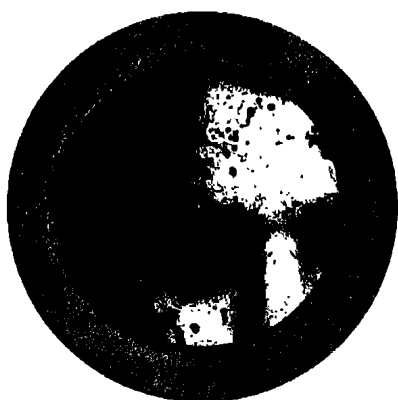
william peter blatty

DIMITER

william peter blatty
DIMITER

Născut în 1928, la New York, **William Peter Blatty** a devenit cunoscut datorită romanelor sale și scenariilor de film. Cea mai importantă scriere semnată WP Blatty rămâne și astăzi romanul *Exorcistul*, ecranizat în 1973, al cărui scenariu original a primit Premiul Academiei Americane de Film. Blatty nu este numai autorul unora dintre cele mai terifiante thrillere scrise vreodată, printre care se numără recentele *Elsewhere* (2009) și *Crazy* (2010), ci și, paradoxal, coscenarist al comediei *A Shot in the Dark* (*O împușcătură în întuneric*, 1964), avându-l în centru pe celebrul inspector Clouseau, dar și al altor filme, precum *What Did You Do in the War, Daddy* (*Cum a fost la război, tăticule*, 1966), *Gunn* (1967) și *Darling Lili* (1970).

Deși *Exorcistul* a eclipsat toate celelalte scrieri ale lui Blatty, fanii genului și autorul însuși au așteptat mult timp apariția acestui roman, a cărui idee a încolțit în mintea creatorului lui în 1970, pe vremea când se documenta în Israel pentru *Exorcistul*. Lansat recent, în martie 2010, *Dimiter* a fascinat deja întreaga lume, iar aprecierile nu au întârziat să apară.

william peter blatty
DIMITER

Traducere din limba engleză
Ruxandra Eugenia Târcă

Dimiter,
William Peter Blatty
Copyright © 2010 by William Peter Blatty

Editura Litera
O. P. 53; C. P. 212, sector 4, București, România
tel.: 031 4251619; e-mail: comenzi@litera.ro

Dimiter
William Peter Blatty
Copyright © 2010, Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

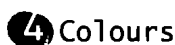
Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Mirabela Mitrică
Copertă: Ionuț Broștianu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BLATTY, WILLIAM PETER

Dimiter / William Peter Blatty ; trad.: Graal Soft. - București :
Litera Internațional, 2010
ISBN 978-973-675-900-0
821.111-31=135.1

Tipărit la Radin Print,
prin reprezentantul pentru România
4 Colours, www.4colours.ro

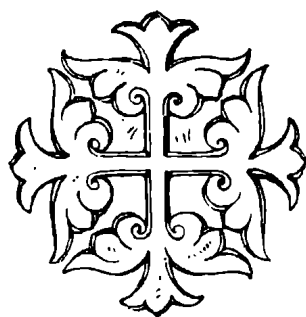
În memoria lui Pete

Aceasta este o lucrare de ficțiune. Toate personajele, organizațiile și evenimentele descrise în acest roman sunt produsul imaginației autorului sau sunt folosite fictiv.

PARTEA ÎNTÂI

ALBANIA

1973

Pe drum, când s-a apropiat de Damasc,
deodată a strălucit o lumină din cer
în jurul lui... Trei zile n-a văzut...

Faptele Apostolilor 9:3, 9:9

La 150 de milioane de kilometri distanță de soare, în umezeala unei încăperi de beton fără ferestre din labirintul altor încăperi, celule și coridoare pe unde mila și speranța nu puseseră vreodată piciorul, anchetatorul stătea la masa de lemn, cu mintea goală precum foaia de hârtie pe care o avea în față. Prizonierul era, într-adevăr, misterios. După șapte zile de tortură nu scosese încă nici un cuvânt. Tăcut, cu capul plecat și cu mâinile încătușate, stătea sub gheara orbitoare a becului care atârna din mijlocul camerei, ca o piedică în calea odihnei.

– Cine ești?

Vocea anchetatorului era seacă. Toate întrebările fuseseră puse, însă nici una nu primise răspuns. Acum se estompaseră toate în această unică interogație, ca și cum în numele prizonierului ar fi fost ascunsă însăși natura sa.

– Cine ești?

Anchetatorul aștepta istovit, privind cu coada ochiului liniile de pe hârtie. În liniștea încăperii își putea auzi propria respirație și zgomotul intermitent, ascuțit a stiloului cu care bătea în masa întunecată de stejar. Și-a ciulit urechile preț de o secundă, atent la un sunet surd ce răzbătea din pereți: târșâit de

picioare, un corp târât. Nu putea să-și dea seama dacă sunetele erau reale sau imagine. Aici chiar și praful din aer părea că țipă. Apoi s-a auzit alt zgomot ciudat. Oare ce era? Anchetatorul și-a lăsat stiloul pe masă și i-a aruncat o privire chinuită prizonierului tăcut și nemișcat, dar totuși atât de însuflețit, încât părea o tulburare întipărită în timp. Picături de sânge se scurgeau încet din vârful degetelor sale pe podeaua de piatră, acum una, apoi alta, din locul în care îi fuseseră smulse unghiile.

Anchetatorul s-a foit neliniștit.

A privit către stiloul tăcut.

– Cine ești?

Liniștea își ținea respirația.

Degetul mare al anchetatorului a ajuns sub ochelari, mișcându-i puțin de la locul lor în timp ce își freca un colț al unui ochi apos. I-a scos cu atenție și a șters lentilele mici și rotunde, cu rame aurii, cu o batistă de bumbac albă și uzată, care păstra în ea un miros vag de naftalină. După ce a terminat, și-a potrivit din nou ochelarii cu mâinile subțiri, de culoarea pergamentului, apoi i-a făcut semn cu capul unui torționar masiv.

– Continuă, i-a ordonat el încet.

Torționarul a venit în lumină, s-a oprit, a atins ușor obrazul prizonierului, apoi i-a dat ca din senin o lovitură surdă în zona inghinală, cu un baston de cauciuc. Prizonierul a primit lovitura în plin, a absorbit-o și a căzut în genunchi, însă nu a scos nici un sunet. Vârfurile degetelor anchetatorului atingeau o cicatrice care îi intersecta ca un cârcel buzele subțiri și palide, iar de sub gulerul hainei sale de un verde măsliniu, pe care nu se afla nici un însemn care să

îi scoată în evidență rangul, gâtul i se simțea ciudat de cald și de încordat. Într-un mod cu totul inexplicabil, prizonierul îl înfricoșa. La fel ca stelele întunecate care nu îl lasă pe observatorul îndepărtat să vadă nici urmă de culoare, el strălucea cu o lumină interioară înspăimântătoare.

Îl descoperiseră din întâmplare. Într-o duminică, 25 septembrie, lângă un sat de munte din nord, Spac, un echipaj de poliție, însoțit de câini dresați și de soldați, vâna un suspect în cazul tentativei de asasinat al șefului securității, Mehmet Shehu. Țintași nevăzuți trăseseră focuri de armă atunci când Shehu, aflat în inspecție în oraș, pleca de la sediul poliției de securitate, aflat atunci în vechea închisoare din gresie din cartierul Rusi i Madh din Shkodra. Fusesse prins un bărbat, un țăran din Domni, care, sub tortură, recunoscuse că în tentativă mai fusese implicat un consătean de-al său, un negustor de textile pe nume Qazim Beg, despre care se credea că încerca să fugă în Iugoslavia. Echipetele de urmărire se grăbiseră spre drumurile considerate cele mai probabile căi de fugă: la vest, râul maroniu Buna, iar la nord, așa-numitul Pas al Ciobanului, o serpentină înaltă, aflată sus pe crestele munților Dukajini. Deși umflate de ploile neașteptate, apele tulburi și rapide ale râului Buna puteau fi traversate în cel mai îngust punct al acestuia, care avea puțin peste 200 de metri; pentru că era cunoscut doar de câțiva albanezi și se afla în apropiere de satul suspectului, Pasul Ciobanului atrăsese cea mai mare parte a forțelor de căutare, 58 de voluntari înarmați și trei câini. Urcușul era descurajant, un drum care-ți tăia respirația, ce șerpuia printre munți de gresie, marnă și șisturi

argiloase, ajungând la înălțimile înghețate și dezolante: Lanțurile Osândiților. Însă urmăritorii nu găsiseră pe nimeni acolo, astfel că porniseră numai-decât pe drumul de întoarcere, un drum care ar fi fost lipsit de incidente dacă nu ar fi avut parte de o cotitură a sorții ce avea să se dovedească, de fapt, primul contact cu prizonierul. Unul dintre câini, un mastif feroce cu trup și mușchi uriași, fusese lăsat să meargă liber spre locul în care se auzise o trosnitură și fusese găsit mai târziu întins liniștit în pădure, peste frunzele aurii, în lumina tomnatică, de parcă se cufundase într-un somn adânc, lipsit de orice griji. Avea gâtul rupt. Conducătorul grupului, un fierar tânăr pe nume Rako Bey, se întunecase la vederea acelei priveliști, căci nu înțelegea cum putea un om să ucidă astfel un câine. Cu respirația ca un foc alb în aerul întunecat, cercetase pădurea cu ochi îngustați, căutându-și destinul prin păducei și aluni, fără să vadă nimic altceva decât negura din fața ochilor. Soarele ajunsese la asfințit. Pădurea era bântuită. Ramurile golașe păreau amenințări de gheață, gânduri rele. Bey se gândise la mama sa. Își aruncase pușca peste umăr și își convinsese colegii să plece din acel loc, către Quelleza, unde îi aștepta o altă misiune: prinderea unui ucigaș, un brutar din sat; chiar dacă acest obiectiv nu fusese atins, la capătul unui drum labirintic avea să fie îndeplinit un altul, căci căutarea lor avea să ducă echipajul la prizonier – o carte pe care destinul o scrisese cum nu se poate mai bine pentru anchetator.

Vânarea brutarului se anunța periculoasă. Rudele ucigașului formau un clan de munteni și aveau să se împotrivească, probabil, arestării, deoarece, în

fond, crima făcea parte dintr-o vrajbă de sânge, ale cărei ițe erau numeroase și de-a dreptul năucitoare. Un soț, un bărbat taciturn din Micoi, își trăsesese soția afară din casă, pentru că *bessa*, legea nescrisă, interzicea ca un act de răzbunare să aibă loc în casă, apoi o împușcase în cap. Glonțul argintiu din creierul ei tăcut îi fusese dat soțului de către fratele victimei, ca semn că fapta se săvârșise cu consimțământul lui. Acolo ar fi putut înceta totul. Dar amantul femeii, într-o criză de pasiune, înnebunit de furie, îl găsisse pe soț acasă și îl omorâse. Cum amantul soției făcea parte dintr-un clan rival, fratele soțului, fermierul, se răzbunase. La rândul său, acesta fusese căutat de către tatăl amantului mort, de care se apăraseră refuzând să iasă din casa în care locuia împreună cu soția și cu copilul, un băiat de doi ani cu obraji îmbujorați și cu ochi cenușii, crezând că *bessa* îl va proteja de orice pericol. Astfel, nu se întâmplase nimic vreme de mai multe săptămâni, timp în care fermierul și teama sa crescândă se plimbau prin casă ca niște fantome nervoase, pașii moi ai unuia dintre ei reflectându-i pe ai celuilalt. În acele nopți încordate se auziseră ciocănituri ciudate, iar fermierul și teama sa, deveniți tot mai apropiați după o lungă perioadă petrecută împreună, erau adesea auziți vorbind în șoaptă, ba chiar izbucniseră la un moment dat într-un râs puternic. Apoi, într-o noapte fără stele, fermierul se trezise din somnul său neliniștit din pricina țipetelor unui țap din turma sa. Behăia repetat, ca și cum ar fi fost rănit. Ciulind o ureche, fermierul ascultase atent, asigurându-se că teama sa dormea profund – îi auzea sforăitul șuierător în casă; se ridicase iritat din pat,

se îmbrăcase cu haina și cu pantalonii din lână și ieșise somnoros în întuneric să vadă ce se întâmpla cu țaful. Însă faptele bune nu sunt mereu răsplătite. Trecuse de prima parte a pantei duble abrupte care se afla între casă și behăitul neliniștitor, fără să fie conștient de capcana care îi fusese pregătită cu vicleanie de către tatăl amantului. Răzbunătorul, un brutar cu ochi blânzi, pe nume Grodd, stătea ascuns în spatele celei de-a doua movile, strângând ferm un picior al țafului și răsucindu-i o ureche. Apoi intervenise ghinionul, iar lucrurile degeneraseră, deoarece, probabil din cauza oboselii sau a neatenției, poate a unei rădăcini ori a unei pietre aflate unde nu trebuia, când fermierul ajunsese în vârful primei movile, în drumul său către ța, își pierduse echilibrul și căzuse în gol spre fundul râpei. „Cad“, se gândise el trist, după care murmurase:

– Asta nu ar trebui să se întâmple!

Se comportase exemplar de-a lungul întregii sale vieți, însă acum începea să se cam dea în stambă, căci bolborosea neîncetat clișee despre capriciile soartei. Totuși, această pată întunecată pe reputația sa a fost evitată când și-a încheiat căderea, lovindu-se cu capul de o piatră ascuțită. Grodd auzise osul trosnind și fusese pe loc înspăimântat de ideea că dușmanul său nu murea de mâna lui. Ajuns lângă fermier, înțelesese pe deplin oroarea situației în momentul când ingenunchease și simțise șuvoiul de sânge. Brutarul oftase și deplânse nedreptatea celor întâmplate. Nu purtase el un talisman pentru a evita răul? Nu făcuse el semnul crucii cu degetul în fiecare pâine pe care o copsese vreodată? Cum de puseseră demonii stăpânire peste această noapte?

Grodd îl dusesse pe fermier acasă, își trezise soția, apoi alergase în cel mai apropiat sat, unde îl sculase în grabă pe doctor și îl luase cu el. Dar, după ce analizase rana, bătrânul doctor îi spusese că era prea târziu și că era nevoie pe dată de o operație complicată, căci altfel fermierul murea în câteva ore.

- Este un hematom subdural, îi explicase doctorul.
- Sunt *demoni*, țipase brutarul înnebunit.

Soția își făcuse grăbită cruce.

Doctorul bătrân ridicase din umeri și plecase.

Cu suferindul Grodd murmurând blesteme lângă patul său, fermierul căzut, rămas în stare de inconștiență, făcuse febră, care se transformase în pneumonie, iar după trei zile murise.

Neconsolat, Grodd a izbucnit în lacrimi.

- Demonii l-au ucis, țipase la un moment dat.
- Da, doar a *părut* să fie pneumonie, aprobase soția lui.

Apoi, nici unul dintre ei nu mai voise să scoată nici o vorbă.

Codul *bessa* nu putea fi împlinit decât prin uciderea unui bărbat. Astfel că, la un an după moartea fermierului, când grijile și vigilența se mai atenuaseră, brutarul Grodd se întorsese la casa fermierului, unde se întâmplase să dea peste fiul acestuia, care se juca singur în mijlocul câmpului, iar acolo, printre macii spălați de soare, ce se mișcau în bătaia vântului, mai albaștri și mai plini de viață decât lumina unui foc bengal, printre aluni, cireși și sângeri, printre tulpini de muștar, pătrunjel și petalele legănate, în formă de stea, ale margaretelor albe ca vulpea-polară, Grodd îl urmărise cum alerga după un fluture cu aripi negre, ascultase talanga unei vaci din depărtare, își

amintise de tinerețea sa, îl auzise pe băiat râzând, respirase adânc, după care îl împușcase între ochii cenușii. Grodd era cel căutat de poliție atunci când fusese găsit prizonierul.

Unii au crezut că nu a fost o simplă întâmplare.

DIN DECLARAȚIA LUI RAKO BEY, COMANDANTUL
ECHIPEI DE VOLUNTARI DIN QUELLEZZA, DATĂ LA
10 OCTOMBRIE

Î: Și ce v-a adus la acea casă?

R: Nimic, domnule. Grodd era rudă cu orbul care locuia acolo, dar, la urma urmei, el este înrudit cu o mare parte dintre săteni. Nimic nu ne-a dus acolo, domnule colonel. A fost soarta.

Î: Fii cuviincios.

R: Mă scuzați, domnule.

Î: Soarta noastră este în mâinile noastre.

R: Da, exact.

Î: Atunci, această casă...

R: Era una dintre casele din afara satului. Am înconjurat-o la puțin timp după apus. Era frig. Am intrat și l-am găsit înăuntru pe orb. Și pe celălalt.

Î: Pe celălalt?

R: Da. Orbul stătea lângă foc. Celălalt era la masă. Era foarte multă mâncare scoasă: varză, pâine, brânză, carne de miel și ouă, cepe, niște struguri. Când am văzut mielul și ouăle, mi-am dat seama că bărbatul celălalt trebuia să fi fost un musafir, un străin, așa că mi-am ținut arma îndreptată către el. Putea fi Grodd. Deși aveam mari îndoieli.

Î: De ce?

R: Pentru că se presupune că Grodd era zvelt, cu ochi albaștri.

Î: Nu înțeleg.

R: Bărbatul acesta nu corespundea semnalmentelor lui Grodd.

Î: Prizonierul nu era zvelt, cu ochi albaștri?

R: Nu, bineînțeles că nu. Are ochi negri și e masiv; o brută. De ce mă priviți așa?

Î: Nu mai contează. Prizonierul s-a împotrivit?

R: Nu.

Î: Nu a făcut nimic?

R: Nu, avea capul plecat, nu s-a mișcat. Avea o păturică din lână în poală, iar mâinile îi erau ascunse sub ea.

Î: A vorbit cu tine?

R: Nu. Doar orbul a vorbit. Ne-a întrebat cine eram și ce se întâmpla. I-am spus. Le-am cerut un act de identitate. Dar, când bătrânul s-a ridicat, am văzut că era orb și i-am spus: „Lasă, tataie. Stai jos.“ Celălalt și-a căutat actele în buzunar, mi le-a dat și le-am verificat. Scria că îl chema Selca Decani și că era un vânzător de brânză feta din Theti. Dar cred că era mai mult de-atât.

Î: De ce?

R: Nu știu. Nu pot explica.

Î: Îți dau actul de identitate al prizonierului. L-ai verificat cu atenție?

R: Ei bine, nu. Adică, era clar că nu era Grodd, așa că doar m-am uitat la câteva lucruri, la fotografie, apoi i l-am dat înapoi.

Î: Te invit să mai verifici o dată fotografia.

R: Aici pare zvelt. Dar nu este.

Î: Dar este el?

R: Da, el este.

Î: Și culoarea ochilor? Ce scrie?

R: E ciudat.

Î: Ce scrie?

R: Scrie că sunt albaștri.

Î: Acum îți amintești că erau albaștri?

R: Erau negri ca niște măslina umede într-un butoi. Am stat lângă el tot drumul către închi-soarea din Shkodra. Are ochii negri.

Î: Foarte bine.

R: Mă verificați?

Î: Continuă raportul!

R: Actul ăsta de identitate nu e în regulă.

Î: Ți-am zis să continui.

R: Ei bine, eram pe cale să plecăm, ajunse-serăm aproape de ușă, când orbul a vorbit foarte ciudat.

Î: Cum adică ciudat?

R: Un ton ciudat al vocii. Nu-l pot descrie.

Î: Ce a spus?

R: A spus: „Nu este unul de-ai noștri. Este un străin.”

Î: Ce voia să zică?

R: Nu eram prea sigur. Ne-am întors și am ațintit armele asupra tipului, după care i-am cerut bătrânului să ne explice. Nu a răspuns. I-am spus: „Tataie, mai repede, vorbește! Fiica mea împlinește trei ani în weekend și i-am promis că o să fiu lângă ea. Grăbește-te, dă-ne un răspuns.” Iar bătrânul a spus: „Ia-l!” Am privit în ochii tipu-lui și am decis să-l lovesc cu patul puștii.

Î: De ce?

R: Nu știu. Era ceva, o mișcare în adâncul ochilor, o luptă interioară. Am simțit că, dacă voia, putea să ne omoare.

Î: Cred că ești destul de obosit.

R: Nu am dormit.

Î: Vom reveni la asta. Ce s-a mai întâmplat?

R: L-am doborât și i-am legat picioarele cu lanțuri, apoi l-am dus la secția de poliție din Quelleza. Am întrebat la poliție dacă bărbatul se înregistrase la ei când venise în sat. Așa prevede legea.

Î: Așa este.

R: Ei mi-au spus că nu. Asta era foarte suspect. Le-am explicat situația comisarului local și comandantului poliției.

Î: Ai procedat corect.

R: Atunci, comandantul i-a pus niște întrebări. Bărbatul nu vorbea deloc, nu scotea nici un cuvânt, așa că am început să ne întrebăm dacă nu cumva era mut sau poate imbecil. Dar căile de comunicație cu Theti erau întrerupte, căci fusese o furtună, așa că nu am putut face verificări. Totuși, am avut mare noroc. În acel moment, în Quelleza se afla un negustor din Theti, un tip mare, chel și foarte vorbăreț; l-au găsit și l-au adus la secție, unde l-au întrebat dacă îl văzuse vreodată pe prizonier. A spus că îl văzuse și că nu-și amintea numele lui, dar că era, cu siguranță, din Theti. Atunci, comisarul l-a întrebat dacă era Selca Decani, iar negustorul a spus: „Sigur că da! Exact! Este Selca!” și „Cum de am putut să uit?” Apoi a început să-l studieze cu

atenție pe tipul nostru, iar chipul său căpăta treptat o înfățișare ciudată. Ne-a spus că, fără să-și dea seama, făcuse, cu siguranță, o greșeală, căci tocmai conștientizase faptul că Selca Decani era mort de ani buni și că tipul nostru nu semăna deloc cu el. Ne-a spus că greșeala sa era de-a dreptul uluitoare, pentru că îl cunoscuse bine pe Decani și multe luni fusese foarte întristat de moartea sa. Totul era tare ciudat.

Î: Cel puțin ciudat. Și apoi?

R: Pentru că ne grăbeam și trebuia să îl căutăm în continuare pe brutar, am sugerat ca tipul nostru să fie reținut în Quelleza, însă comandantul și comisarul au refuzat și m-au sfătuit să-l luăm cu noi la Shkodra. Asta am și făcut, și l-am predat poliției voastre secrete, Sigurimi. Păreau foarte agitați.

Î: Cei de la poliția secretă?

R: Nu, oamenii din Quelleza. Păreau foarte nerăbdători să scape de el.

Î: Nu te-ai gândit nici măcar o clipă că prizonierul putea fi cel care încercase să-l ucidă pe Mehmet Shehu? Omul după care ai fost trimis?

R: Sigur că da, însă ni s-a spus că acela fusese prins lângă Buna.

Î: Cine v-a spus asta?

R: Cei din Quelleza.

Î: Între Quelleza și Shkodra, prizonierul ți-a vorbit sau ți-a dat vreo informație?

R: Nu. Nu a vorbit deloc. Nu a scos nici măcar un cuvânt.

Î: Și ce altceva neobișnuit ai mai remarcat la el?

R: Încă un lucru. În timp ce ne întorceam spre Shkodra, ne-am oprit la amiază la Mesi și am luat prânzul într-o curte de lângă închisoare. Era neobișnuit de cald și de umed, așa că ne-am odihnit. Unul dintre oamenii mei a cântat la lăută, iar noi l-am acompaniat. Îl legaserăm pe prizonier de un cais, iar eu îl priveam insistent.

Î: De ce?

R: Erau roiuri de țânțari care pișcau. De fapt, pișcau chiar foarte rău.

Î: Și ce dacă?

R: Nu i-a alungat deloc.

Î: Avea mâinile libere?

R: Da, erau libere.

Î: Așa. Mai devreme ai spus că actele lui păreau în ordine.

R: Așa am crezut.

Î: Și nu s-a opus deloc arestării?

R: Nu, chiar nu.

Î: Atunci te întreb din nou. De ce l-ai lovit cu pușca? Sigur ai avut și alt motiv, nu doar privirea lui ciudată. Credeai că ține un pistol sau un cuțit sub pătură?

R: Nu, nu ținea nimic.

Î: Atunci, de ce l-ai lovit?

R: Mi-era teamă.

Î: De ce anume?

R: Când i-am dat pătura la o parte, i-am observat mâna plină de sânge. Era mâna dreaptă, pe care nu i-o văzusem încă. Avea răni adânci, ca și cum ar fi fost provocate de dinții unui animal.

Î: Și asta te-a speriat?

R: Da.

Î: De ce?

R: M-am gândit la câinele cu gâtul rupt.

FRAGMENT DIN INTEROGATORIUL LUAT ORBULUI,
LIGENI SHIRQI, ÎN LA QUELLEZA, PE 12 OCTOMBRIE

Î: Ușa era descuiată?

R: Da. Am auzit ciocăniturile și am strigat:
„Intră, ești bine-venit.“

Î: Nu te-ai gândit că era periculos?

R: Pericolul nu contează. Aici, lucrurile sunt
altfel. Nu e ca în alte părți. Chiar dacă mi-ar fi
omorât copiii, trebuia să-l primesc bine. Există o
zicală care spune: „Eu locuiesc în casă, dar ea le
aparține oaspeților și lui Dumnezeu.“

Î: Nu există Dumnezeu.

R: Probabil că în oraș nu există, domnule
colonel Vlora, dar acum suntem în munți, iar aici
părerea generală este că există.

Î: Fii cuviincios, tataie!

R: Asta ajută?

Î: Doar recunoașterea realității ajută.

R: Aș recunoaște-o, *effendum*^{*}, dar unde este?
După cum știți, în lumea mea trebuie să fiu
ghidat.

Î: Spuneai...

R: I-am strigat că este bine-venit și l-am auzit
pășind. A intrat un șuvoi de ploaie, o rafală
puternică, iar când a tunat, am simțit pe piele

* În turcă, în original, „domnule“. Forma clasică a cuvântului este *efendi*. (n.red.)

lumina fulgerului. Furtuna asta a venit brusc, asemenea unei dureri neașteptate. M-am ridicat și l-am salutat pe străin, așa cum se cuvenea să o fac. I-am spus: „Dumnezeu te-a...”

Î: Lasă asta. Ai zis ceva ce a dus la arestarea lui. „Este un străin.” Ce voiai să zici cu asta?

R: Nu era muntean, nu era gheg.

Î: Asta e ceva inofensiv.

R: Dar îmi spusese că era gheg.

Î: Îți spusese?

R: Exact.

Î: Vorbea?

R: Așa se obișnuiește în munți, *effendum*.

Î: Nu fi obraznic, bătrâne! Spune-mi tot ce ți-a zis.

R: De când?

Î: De la început.

R: După cum v-am spus – sau am încercat să vă spun –, l-am întâmpinat cum se cuvine. I-am spus: „Dumnezeu te-a adus aici” și „Ce faci?” El mi-a zis: „Mă bucur să te găsesc bine.” Acestea sunt formulele de politețe pe care le folosim noi.

Î: Da, știu. Ce s-a întâmplat după aceea?

R: L-am rugat să se așeze la masă, firește, iar eu am scos niște mâncare, destul de multă. Cred că și-a dat seama că sunt orb, pentru că mi-a spus să nu mă obosesc prea mult pentru el. I-am zis: „Mulțumită lui Dumnezeu, avem mâncare pentru oaspeți. Este cea mai mare rușine să nu o ai.” El nu mi-a răspuns la asta, iar eu am continuat să scot mâncare și rachiu.

Î: De ce atât de multă mâncare?

R: Din cauza mărimii lui. Era mare. Sau, mai degrabă, bine făcut. Era foarte puternic.

Î: Cum ți-ai dat seama de asta?

R: La fel cum mi-am dat seama că dumnea-voastră sunteți din nord. După pasul lui. S-a ridicat și a pus un buștean pe foc. Țsta a fost un gest nepoliticos. M-am gândit că probabil era orășean.

Î: Continuă!

R: L-am întrebat de unde era, iar el mi-a spus că din Theti, apoi mi-a mărturisit că era vânzător de brânză. Desigur, eu știam deja asta, datorită mirosului său.

Î: Ceea ce, bineînțeles, i-ai spus imediat.

R: Poftim?

Î: Nimic. Ce s-a întâmplat apoi?

R: Apoi am aflat că era creștin, așa că am luat rachiul pe care îl scosesem și l-am înlocuit cu vin.

Î: Cum ai aflat că era creștin?

R: De la căciula pe care o avea. L-am auzit când și-a dat-o jos și a pus-o pe masă. Nasturele mic și tare din vârf scoate un sunet. Dar nu era din Theti și nu era gheg. În zona asta, noi călcăm puternic pe călcâi, domnule. Ni se trage de la urcatul și coborâtul muntelui. Când a venit la ușă, așa călca. Însă pașii lui s-au schimbat. Erau mai moi, mai relaxați. Probabil pentru că a văzut că sunt orb.

Î: Adică a lăsat garda jos?

R: Se poate.

Î: Atunci, de unde crezi că era? Din sud?

R: Nu știu.

Î: Din străinătate?

R: Ce vreți să spuneți?

Î: Vorbea cu accent străin?

R: Nu, nu avea accent. Asta e ciudat: vorbea exact ca un nordic, chiar și cu acele mici inflexiuni care se întâlnesc doar în Theti.

Î: Și ce altceva ți-a spus?

R: Nu prea mult. Nu prin cuvinte.

Î: Te rog, explică-mi asta.

R: L-am întrebat cum îl cheamă și mi-a spus. Apoi, el...

Î: Cum a zis că-l cheamă? Mai ții minte?

R: Da, mi-a spus că îl cheamă Selca Decani. Și asta a fost ciudat. Nu numele, ci reacția mea. Făcusem cândva cunoștință cu Selca Decani, iar acum, când mi-a spus că așa îl cheamă, m-am gândit: „Da! Sigur că da! Cum de nu i-am recunoscut vocea?” Așa că i-am spus: „Te rog să mă ierți, dragă prietene, am devenit senil.” Apoi mi-am amintit brusc...

Î: Că Selca Decani murise de ani buni?

R: De unde știți asta?

Î: Nu contează.

R: Da, a murit.

Î: Dar vocea era a lui Decani?

R: Nu, nu chiar. Deloc. Doar la început.

Î: Și apoi?

R: L-am rugat să mănânce, dar nu a făcut-o. Era tăcut și stătea nemișcat. Dar am simțit o mare neliniște în interiorul lui, era măcinat de emoții puternice și contradictorii. Însă curând acestea s-au potolit, și am simțit cum din el ieșea o energie diferită, ca și când m-ar fi atins ceva liniștitor și cald, aproape iubitor. La început, nu mi-am dat

seama ce era. Apoi mi-a vorbit și mi-a pus o întrebare foarte ciudată. M-a întrebat dacă L-am văzut vreodată pe Dumnezeu și, în caz că da, dacă aceasta era cauza orbirii mele.

Î: Foarte bizar.

R: Asta mi-a zis.

Î: În regulă. L-ai întrebat ce voia să spună cu asta?

R: Nu. Așa cum nici pe dumneavoastră nu v-aș întreba dacă ați ajuns la oraș dintr-un sat de la munte. Ambele întrebări sunt nepoliticoase.

Î: Ai urechi periculoase.

R: Ele aud. Ele v-au auzit pașii.

Î: Ce i-ai răspuns?

R: La început, nimic. Eram tulburat. Apoi l-am întrebat dacă era suficient de cald.

Î: Și cum ți-a răspuns?

R: Prin tăcere. Dar devenisem din nou conștient de forța pe care o emana. Apoi mi-am dat brusc seama ce era: era milă, o milă atât de densă, încât aproape o puteai strânge în mâini la propriu. Nu era genul de milă care te jignește și pe care o disprețuiești. Era celălalt tip de milă, cel care te liniștește și te vindecă. Și mai e ceva: preț de o clipă, am fost sigur că îl vedeam. Era tânăr, avea un chip puternic și un zâmbet ca de arhanghel. Sună ca o iluzie? Și totuși, nu sunt fantasme.

Î: Ești nebun. Ai terminat?

R: Da, am terminat. Asta a fost tot, apoi au intrat oamenii dumneavoastră. I-au verificat actele. Păreau mulțumiți. Însă, când erau pe punctul să plece, am intervenit și i-am oprit.

Î: Spuneai că îți era milă de el.

R: Da.

Î: Atunci de ce l-ai trădat?

R: Îi sunt loial statului.

Î: Mai încearcă.

R: Nu mai puteam sta mult în preajma lui.

Î: De ce?

R: Era ceva ce simțeam la el.

Î: Mila?

R: Altceva. O energie brutală, îngrozitoare. Ardea.

Î: Asta era în mintea ta.

R: Nu, era o chestie reală.

Î: Păi și ce era?

R: Atunci aveam convingerea că era bunătate.

Decani era un mort care se plimba pe dealuri, căutând o viață trecătoare în amintiri false. Aceasta era părerea secretă atât a comisarului, cât și a șefului poliției din Quelleza (și, ulterior, a oamenilor Securității din Shkodra, deși nimeni nu îndrăznea să dea glas unui punct de vedere atât de periculos), dar și motivul pentru care s-au debarasat de prizonier cu atâta grabă, căci nimeni nu știa ce i s-ar fi putut întâmpla unui suflet de rând față în față cu imaginea unei neguri înviate. Dar cine era prizonierul?

Unii erau neliniștiți.

Cei de la Shkodra au urmat calea rațiunii, astfel că prizonierul a fost testat cu o metodă științifică – una care pretinde că materia este reală și poate fi măsurată. Următoarea lor ipoteză a fost mult mai puțin speculativă – și anume, că deținutul lor era un agent inamic a cărui misiune nu putea fi ghicită, căci doar China cea mare era prietena Albaniei, și cine

putea spera să poată fi la curent cu toate schimbările și cu scopurile tuturor celorlalte națiuni de pe fața pământului? Ei se plâneau că, pur și simplu, nu exista suficient timp; dar mergeau greoi, fără să urmeze un plan, căutând semne cum că străinul picase din cer: ceara din urechile sale, o mostră de scaun și murdăria scoasă de sub unghiile lui au fost analizate minuțios, în căutarea urmelor de mâncare și de floră străine de țara lor; hainele lui au fost scanate în lumină neagră, ceea ce ar fi făcut vizibile semnele unei curățări chimice. Dar aceste dovezi tainice de înțelepciune nu au dus la nici un rezultat. Apoi, o verificare a dinților prizonierului a scos la iveală doar o „plombă supradimensionată“, făcută din argint șlefuit defectuos, și „două coroane din aliaj de crom cu cobalt“, care erau „suprapuse și extrem de prost fixate la margini, ceea ce ducea la penetrarea gingiilor“: fără îndoială, era o lucrare stomatologică albaneză. Dar cum se putea? Cum era posibil așa ceva? Fiecare persoană era cunoscută, luată în evidență și urmărită; numele fiecărui cetățean apărea pe liste nesfârșite, verificate zilnic într-o mulțime de locuri: la piață, la muncă și acasă, la întâlnirile „culturale“ care aveau loc după cină și la cititul știrilor, care dura o oră, timp în care mintea zbura în spatele ochilor care priveau în gol. Aici, nimeni nu mergea nicăieri. Erau luați. Cum era posibil ca prizonierul să fie de aici, umblând neînsoțit și fără să atragă atenția, cu actele unei fantome? Într-o pivniță a clădirii Securității din Shkodra, prizonierul a fost dezbrăcat, bătut și interogat în reprize de către mai multe femei, agenți de securitate, începând cu dimineața de vineri, 1 octombrie, până cu puțin

înaintea amiezii zilei următoare, interval în care loviturile mecanice ale închizitorilor scoteau, de obicei, la lumină emoțiile ascunse pe care le provocau, umplându-i pe agenți de o furie oarbă și făcându-i să urle imprecății sălbatice. I-au făcut și alte lucruri chiar mai rele. Dar prizonierul tot nu vorbea. Atunci, în seara de 2 octombrie, furioși, agenții din Shkodra l-au trimis în capitala Tirana, la clădirea fără chip a Securității Statului, căci aici se aflau specialiști. Orori. Mijloace.

Aici se găseau răspunsuri la întrebări care nu fuseseră niciodată puse.

– Cine ești, a repetat anchetatorul obosit.

Clătinându-se pe picioare de la atâtea lovituri, prizonierul a continuat să tacă, în vreme ce mătura cu privirea podeaua din piatră. Anchetatorul a privit dantela formată de sângele care i se uscase pe frunte. Se întreba de ce anume îi amintea. După care și-a dat seama: *Iisus în tăcere*. O copie miniaturală a picturii simboliste fusese atârnată într-o chilie a seminarului iezuit de lângă centrul orașului; o văzuse când le luaseră preoților acel loc, cu câteva săptămâni înainte de a se decide să-l împuște pe director și să o pună în locul lui pe Samia Sabrilu, celebra fată de cincisprezece ani, care fusese aleasă datorită cruzimii, aroganței și vicleniei sale, dar și pentru precocitatea sa sexuală și pentru ura pe care i-o purta tatălui său. Asta s-a întâmplat cu aproape un an înainte să-i arunce pe toți preoții în lagăre de muncă silnică sau în mormânt și să transforme vechiul seminar într-un restaurant specializat în preparate nordice. Anchetatorul se gândea, cu buzele ținute. Nu, nu era vorba doar despre tablou. Mai era ceva.

Era sigur că-l mai văzuse pe acest bărbat. Probabil, undeva în Tirana. Poate la un dineu.

Sau într-un vis.

- Cine ești? Dacă ne spui cine ești, poți să dormi.

La început fuseseră uitarea și o izolare rece, după care au urmat clopotele și claxoanele care-i năuceau urechile și jetul de lumină albă ce-i sabota somnul; apoi, întunericul absolut și apele fetide pline de particule din materii necunoscute, ce se infiltrau amenințătoare în celula sa printr-o mie de pori ruginiți și triști, inundând-o încet, urcând tot mai mult, până aproape de tavan, unde se opreau și așteptau, duhnind șovăielnic, pentru ca apoi să scadă puțin câte puțin; un procedeu repetat încontinuu. Această fază a durat trei zile (din punctul de vedere al unui observator, nu al celui implicat direct); au urmat torționarii, fiecare cu porecla lui, ca să fie feriți de o posibilă pedeapsă ulterioară. Doi dintre ei erau bărbați: unul numit Visătorul, datorită privirii sale pierdute, iar celălalt, un tânăr care zâmbea tot timpul și care era fiul anchetatorului - Zâmbărețul. Al treilea torționar era o fostă călugăriță, înaltă și masivă, cu un mers apăsător; era numită Îngerul. Cu pielea cenușie și murdară, cu o privire lipsită de orice strălucire și cu un tic nebunesc, de neoprit, care o făcea să pară că face mereu șiret cu ochiul, în uniformă alcătuită din cămașă și pantaloni de culoare albastru-închis, era fantoma acelei încăperi nemi-loase. Prizonierul stătea întins pe spate pe o masă îngustă din lemn, pătată de sânge, iar când cei trei l-au înconjurat, Îngerul și-a ridicat privirea către anchetator; în momentul când acesta a rostit

cuvântul „Începeți!“, bastonul său suplu a despicat şuierător aerul, pornind de sus, într-o lovitură puternică, spre rinichiul prizonierului, cu un rezultat care nu a fost însă pe placul nimănui din cameră, căci ochii prizonierului s-au deschis ciudat de calm, ca și cum s-ar fi trezit vara în hamac, după un somn odihnitor. Neliniștit, anchetatorul s-a dat un pas înapoi, simțind cum coboară ceva nepământesc. În curând, rafalele de pumni, bastoane și înjurături aveau să învăluie masa într-o ceață vie și fierbinte, alcătuită din mânie, exuberanță și ură de sine, iar el asculta țipetele și grohăiturile provocate de efort, loviturile și îndemnurile obscene infantile, acuzațiile și jignirile şuierate, fiind conștient că în curând aveau să se înmulțească, să alcătuiască în cele din urmă o singură frenezie vie care să atragă toate mințile, dar să fie totuși lipsită de minte, să adune toate sufletele, dar să nu aibă un suflet propriu în afara celui al bestiei din mijlocul viforului său. „Porcule!“ „Degeneratule!“ „Gunoii criminal!“ Epitetele aruncate clocoteau cu o furie justițiară care exploda odată cu fiecare voce și în fiecare lovitură. Însuși anchetatorul simțea cum tremura de tulburare și s-a lăsat pentru o vreme pradă bestiei care-i dădea ghes, dar s-a retras brusc în momentul când l-a văzut pe Zâmbăreț, căci ochii fiului său luceau nebunește de pe urma plăcerii și a unei emoții neobișnuite. „Ajunge! Altceva!“ a ordonat anchetatorul, după care Îngerul i-a prins prizonierului degetele sub o ușă pe care a închis-o lent; inițial, rânjea și făcea nenumărate sugestii lascive, dar în scurt timp a rămas consternată, căci chipul prizonierului nu și-a schimbat deloc expresia. Abia atunci, uluiți, s-au

gândit să-i smulgă unghiile, după ce i-au pus pe cap o cască menită să-l facă să-și audă țișetele puternic amplificate. Casca s-a dovedit inutilă, căci el nu a țișat deloc. Dar, când ultima unghie i-a fost smulsă, și-a închis ochii și s-a prăbușit încet pe podeaua pătată din piatră, scoțând un sunet straniu, ca și când suspinele s-ar fi amestecat cu propriile-i oase sfărâmate. Devenit brusc nerăbdător, anchetatorul și-a îndreptat privirea către un bătrân zbârcit, îmbrăcat cu un costum maro ieftin, care stătea în afara cercului de lumină. Silueta sa slăbănoagă și fața alungită se aflau în umbră, dar ținea strâns geanta medicală din piele neagră cu ambele mâini în față, astfel încât inelul de pe degetul său arătător strălucea în lumină, în timp ce degetul mare, neliniștit, se tot freca din când în când de piatra verde, plată, făcută din clei. Strălucea asemenea semnalelor emise de o navă îndepărtată.

– Grăbește-te, verifică-l!

Vocea anchetatorului era tensionată, din cauza presimțirii alarmante că prizonierul avea să plece, alături de secretul său, spre tărâmul morții.

– Verifică-i starea acum! În secunda asta! Grăbește-te!

Doctorul bătrân și șubred și-a târșit pașii înainte, istovit de greutatea plictiselii și a repetării nesfârșite a unor acțiuni lipsite de sens, într-o lume lipsită de scop. Și-a târât după el și sufletul mototolit, ca pe un sac gol din pânză.

– *Să nu cumva să-l pierzi!* a țișat anchetatorul.

Rapid, masa din lemn pătată cu sânge a fost trasă pe roți din întuneric către lumină; când Zâmbărețul s-a aplecat pentru a-l ridica pe prizonier de pe

podea, Îngerul l-a oprit cu un gest brutal, apucând corpul cu o ușurință lipsită de orice urmă de efort, după care l-a aruncat pe prizonier pe masă, ca pe un sac de surcele.

– Parcă ar fi un fulg, a grohăit ea.

Apoi, timp de o clipă ciudată, a ezitat, privindu-l fix pe prizonier. O blândețe curioasă i-a inundat chipul, ca și cum ar fi fost copleșită de inocență, de o amintire frumoasă din copilărie. S-a dat înapoi și a ieșit din raza de lumină. Doctorul bătrân a ajuns cu greu la masă. I-a căutat pulsul cu degete fre-mătânde, moi și uscate, de parcă ar fi fost umplute cu paie, în vreme ce cu cealaltă mână deschidea trusa medicală. Liniștea a fost întreruptă de sunetul slab produs de degetele lui care scotoceau prin dez-ordinea de pe fundul genții, în căutarea stetoscopu-lui. L-a găsit și l-a tras afară. Unul dintre tuburile pentru urechi s-a lovit de geantă. A scos un sunet slab, ca acela făcut de un bici.

– Este bine? l-a întrebat anchetatorul îngrijorat.

Doctorul și-a ridicat privirea și a văzut doar un turn și griul obișnuit, căci era obligat să privească lumea printr-o peliculă de praf care îi acoperea corneea, o afecțiune cronică de-a dreptul inedită, diagnosticată drept „dereglare a sufletului“, care apăruse în ziua în care încetase să creadă că uni-versul avea vreun sens. Apoi, deodată, lucrurile din cameră au început să prindă viață (învățase cum să privească „pe lângă“ praf) și l-a văzut pe anchetator stând în picioare în fața lui, cu o privire foarte îngrijorată. Pentru o clipă, doctorul l-a studiat cinic, remarcând oboseala de pe chipul său speriat și colțuros, dar și mânia, domolită, însă veșnic prezen-tă; apoi s-a cufundat tăcut în ceea ce avea de făcut.

– Am nevoie de un stetoscop nou, a bolborosit el, punându-și tuburile de ascultare în urechi, în conformitate cu regulile construcției artificiale pe care o cunoștea drept timp și spațiu. Nimic în lumea asta nu durează la nesfârșit, a adăugat.

Se simțea chiar recunoscător pentru această parte a regulilor.

– Este bine? l-a întrebat Vlora din nou.

– *Trebuie să faceți liniște!*

Temându-se că ar putea fi lovit sau că ar risca să rămână fără singura lui sursă de hrană, doctorul se prefăcea adâncit în munca sa, încruntându-se în timp ce mișca senzorul stetoscopului și asculta sunetul neobișnuit al unei persoane vii. Ca de obicei, asta l-a cam înfiorat.

– Da, este bine, a răspuns el. Are o inimă foarte puternică. Acum, pur și simplu, doarme.

Anchetatorul a clipit, neputând să înțeleagă. Apoi, deodată, furia l-a copleșit, l-a zdruncinat și l-a smuls din propriul corp; dar spasmul s-a oprit la fel de brusc precum a început, învins de sentimentul puternic al misterului care plutea deasupra mesei, la fel ca negura creației, caldă și în expectativă, așteptând să răsuflă.

Gândurile anchetatorului au început să analizeze diverse variante. Era oare prizonierul hipnotizat astfel încât să nu simtă durerea? În cazul lui, „porțile durerii” fuseseră etanșeizate pentru ca traumele fizice să nu-i poată atinge creierul? În timp ce doctorul înghiontea și atinge ușor corpul prizonierului, bolborosind, anchetatorul îl fixa cu privirea pe prizonier, în timp ce încerca să înțeleagă varietatea năucitoare în care îl descriseseră atât de mulți

martori. Mai grav chiar, patru săteni interogați separat au jurat, când li s-a arătat fotografia lui, că îl văzuseră la un magazin din Theti într-un moment în care se știa că era reținut la Shkodra. Și nu au putut fi nicicum convinși că acest lucru era imposibil. Anchetatorul se gândea că fața prizonierului era atât de comună, ca o placă perfect albă, încât mintea își putea proiecta asupra ei propriile imagini. Trăsăturile sale erau delicate și rafinate, dar conducătorul echipei de căutare l-a descris ca fiind un tip masiv, cu nasul turtit, o brută, o percepție care friza tărâmul bizarului. Privirea anchetatorului s-a plimbat de-a lungul trupului prizonierului. Părea o lucrare în marmură a lui Michelangelo, dur, cizelat și iluminat slab de aura unei mișcări iminente care aștepta să fie dezlegată printr-o rugăciune.

– Ce e aia?

Doctorul a ridicat pentru o clipă privirea.

– Ce anume?

– Cicatricea aia.

– Gropița asta? Cred că e de la o traheotomie.

– Nu, nu la gât. Pe braț.

Anchetatorul i-a arătat la ce se referea.

– Oh...

Vederea doctorului a găsit prin praf o cale către partea superioară a brațului stâng al prizonierului, unde pielea era adâncită și înconjurată de un cerc foarte subțire, lipsit de sânge, de dimensiunea degetului mare al unui tâmplar. În adâncitură, pielea era ridicată și plină de negi.

– Ce este? l-a întrebat anchetatorul.

– Nu știu.

– Un semn din naștere?

Cuvintele fuseseră scăpate fără voie, ca niște călători cărora le lipseau pașapoartele gândirii.

- Nu, nu e un semn din naștere.
- O rană de la un glonț?
- Se poate. Ar putea fi orice. Nu știu.

Privirea anchetatorului a rămas fixată asupra cicatricei. Ceva îl făcea să creadă că acest lucru nu era lipsit de sens. Sentimentul era deranjant, dar totuși vag. L-a alungat rapid.

- Dacă dumneavoastră credeți că este ceva important, a zis doctorul bosumflat, întrebați-i pe specialiști. Activitatea mea este foarte simplistă. Și-a scos stetoscopul din urechi, apoi l-a împăturit și l-a pus la loc în geanta cu remedii. Eu am terminat aici, a murmurat el. Și-a ridicat geanta și s-a îndreptat greoi spre locul său, apoi s-a întors și a anunțat din obscuritate: Este bine.

Torționarii s-au regrupat în jurul mesei.

- Nu, a ordonat anchetatorul. Cușca!

Privirea sa a surprins felul în care s-a luminat chipul Îngerului și ușoara arcuire a buzelor ei. În Cușcă era imposibil să-ți întinzi un picior, să te întorci sau să te ridici în picioare; nu se putea sta decât ghemuit. O formă de tortură greu de îndurat chiar și pentru o zi, Cușca distrugea, pur și simplu, mintea dacă era folosită pentru o perioadă mai lungă. Oare Îngerul se bucura la gândul plăcerilor ce aveau să urmeze? Zâmbetul ei nu părea să se potrivească deloc cu privirea sa cadaverică. El și-a îndreptat privirea inexpressivă către fiul său, al cărui zâmbet era mai puțin ambiguu. Ochii acestuia sclipeau cu încântare, iar în ei se citea o expresie înrudită în mod ciudat cu dorința trupească. Vlora s-a întors dezgustat și

a părăsit în grabă încăperea. Afară, doi gardieni l-au salutat respectuos, lovindu-și patul puștilor de podea, după care unul din ei și-a pus mâna la gură și a fluierat puternic, semnalizându-le astfel gardienilor aflați mai departe faptul că se apropia o persoană cu autoritate, în timp ce Vlora, cuprins de vârtejul gândurilor sale, înainta fără tragere de inimă pe holul umbrat, printre pocnetele și fluierăturile stranii ce răsunau în jurul său.

În încăpere era un adevărat iad.

Secretara anchetatorului l-a auzit apropiindu-se. Apatică și cu ochii întunecați, în vârstă de treizeci și ceva de ani, pufăia o țigară turcească în timp ce scutura chibritul, pe care l-a pus apoi în carte, ca pe un semn, înainte de a o închide.

– Ați primit câteva telefoane, domnule colonel Vlora.

I-a dat mesajele notate, după care i-a aruncat o privire pierdută în timp ce el se uita în fugă și neatenț printre foi. I se citea în continuare agitația pe chip, iar ea a observat că mâinile încă îi tremurau. S-a gândit că i-ar plăcea să fie al ei în acel moment.

– Nimic urgent, a murmurat ea cu o voce sfioasă.

A tras din nou adânc din țigară, a ținut o vreme fumul în piept, după care l-a suflat ușor în lateral. Vlora i-a dat foile înapoi fără să comenteze, observând mucerile de țigară care formau o grămadă înaltă în scrumiera purpurie din sticlă aflată pe birou. Pe marginile ei, cu litere verzi crăpate, fusese aplicată o inscripție: SUVENIR DIN DOBRACI.

– Obiceiul ăsta o să te omoare, Leda, a dojenit-o el. Ea a dat din cap și și-a plecat privirea.

– Știu, i-a răspuns, după care a stins țigara.

– E pur și simplu o chestiune de voință, a insistat el.

Telefonul a început să sune. Recunoscătoare, Leda a ridicat iute receptorul.

– Secția Patru, a spus ea, vioaie. Ascultând, și-a ridicat privirea către anchetator și a văzut că acesta dădea din cap. Ea a încuviințat, căci înțelesese. Colonelul Vlora nu este aici, l-a informat pe cel care sunase, cu un ton ușor enervat și rece, de parcă ar fi reacționat la o necuviință. Acesta era modul ei de a evita întrebările ulterioare. Doriți să-i lăsați un mesaj? a adăugat ea concis.

Anchetatorul s-a întors și a plecat. Pentru un moment, ea s-a uitat posomorâtă în urma lui, după care s-a întins spre birou, pentru a lua o nouă țigară.

Când a intrat în biroul său, Vlora a tresărit, orbit de lumina neașteptată a soarelui care pătrundea prin ferestrele mici și pătrate ale camerei, ca niște binecuvântări aprige ale unui sfânt enervant. Stătuse câteva ore bune în întunericul camerei de tortură. Îndreptându-se către un birou vechi din lemn, s-a așezat cu spatele la lumina clară, nepotolită – era singurul mod în care se putea apăra de propriile iluzii. S-a odihnit puțin, așteptând liniștea, apoi, ca și când ar fi dorit să fie pe deplin sigur, a deschis un sertar al biroului și și-a privit panglicile și decorațiile: Steaua Partizană, Ordinul Skanderbeg, Ordinul Eroului Național. Le-a identificat în ciudat, apoi a închis sertarul și și-a privit mâinile. Nu îi tremurau, ceea ce însemna că era calm. A ridicat receptorul telefonului de pe birou, a apăsat pe un buton și a format un număr.

În deplin acord cu un sentiment arbitrar al echilibrului care se schimba în interiorul său de la o zi

la alta, a pus în ordine câteva obiecte de pe birou: o tăviță cu dosare, niște flori proaspăt culese aflate într-un pahar umplut pe jumătate cu apă, un coș plin cu rapoarte despre prizonier și o fotografie veche, înrămată, a unei femei melancolice, mama sa, alături de un băiat de cinci ani cu ochii verzi. Dincolo de trăsăturile retușate fără grație, zâmbetele lor păreau visătoare și depărtate, ca niște amintiri palide și încețoșate dintr-un timp de demult. Peste hârtiile din coș se afla un prespapier în formă de inimă, din lut, cam nefinisat, care avea pictat pe spate, cu un vârtej de culori vii, numele „Kiri“, scris cu litere mici. Florile și inima erau singurele forme de viață din cameră, însă florile păreau deja pe moarte. Observase că se întâmpla mai tot timpul asta. Era ceva în aerul din acest loc.

A răspuns soția anchetatorului.

– Alo?

Vlora și-a mutat privirea către florile care începuseră să se ofilească, absorbind tristețea care se insinua în timp ce el își întindea o mână ca să mute o violetă ce se lupta să respire printr-o încrengătură de maci roșii.

– Eu sunt, a spus el obosit.

– Da.

– Cum e micuța mea Kiri?

– E mai bine.

– Mai are febră?

– E în regulă. E doar o gripă care durează patru zile.

– Spune-i că tata îi trimite milioane de sărutări.

– Așa o să fac.

– Și îmbrățișări, Moricani.

– O să-i spun și asta.

Anchetatorul privea peretele opus, în timp ce aștepta ca durerea să vorbească din nou. Vocea soției sale devenise chiar mai sfârșită și mai deznădăjduită. S-a gândit că poate ar fi fost potrivit să-i spună ceva frumos. Dar ce? Deodată, o umbră a acoperit peretele, iar el a auzit picăturile rapide de ploaie bătând în geamuri. S-a întins spre întrerupătorul unei lămpi metalice în formă de gât de gâscă, vopsită în kaki; l-a apăsat și un șuvoi de lumină s-a revărsat peste birou.

– Asta o va bucura, a spus ea întristată.

Cuvintele sunau ca un reproș.

Anchetatorul a sucit capul lămpii, astfel încât aceasta să lumineze florile din pahar.

– Bine, a zis el sec.

Vina îi era depășită de un resentiment crescând, iar el urmărea neajutorat și totodată surprins cum cuvintele liniștitoare pe care le căutase dispăruseră ca niște supraviețuitori într-o barcă de salvare după eșuarea unei nave, pete mici pe marginea unei mări reci.

– Trebuie să închid, a reluat el cu răceală.

Nu se putuse controla.

S-a gândit la furia prefăcută a torționarilor.

– Nu, stai! a replicat ea rapid.

– Da, ce este, Moricani?

I-a pomenit ceva despre un comision.

– Elez, noul zarzavagiu din piață, a început ea.

Anchetatorul s-a uitat la hârtiile din coș. Cu mintea zburându-i din nou la prizonier, asculta doar pe jumătate vorbele soției sale.

– Știu că minte, i-a spus ea. Îmi dau seama. Când minte, umărul stâng începe să-i tresară.

Vlora încerca să se concentreze asupra cuvintelor ei mitraliate. Vorbea despre niște conserve de fasole.

– Ai auzit ce ți-am zis? l-a întrebat ea.

– Fasole.

– Da, fasole. Spune că nu mai are, dar minte. Are conserve în spate. Vrea șpagă. Dacă te duci tu la el, o să ți le dea bucuros, o să-i fie frică.

– Nu pot, Moricani.

– Nu poți?

– Nu mă pot folosi de poziția mea ca să obțin avantaje personale.

A ascultat tăcerea și greutatea nimicului. Nu putea închide pur și simplu. Ea era cea care trebuia să facă asta.

– E mâncarea preferată a lui Kiri, i-a spus ea, tristă. Fasole rece, cu mult ulei de măsline, suc de lămâie și usturoi. Speram să i-o pot pregăti diseară.

El pierduse.

– Nu promit nimic, a atenționat-o el plictisit. Și nu le voi spune cine sunt.

– Nu, sigur că nu. Brusc, vocea ei devenise mai vioaie. Doar că o să se poarte și el altfel dacă va sta de vorbă cu un bărbat. Femeile sunt mințite tot timpul. Țsta este adevărul.

Ea știa că toată lumea îi recunoștea soțul și se temea de el, lucru de care erau conștienți toți albanezii, mai puțin el. Ea îl considera foarte naiv în multe privințe: ferecat în turnul idealurilor sale arzătoare, era fie un om cu adevărat bun, fie doar un copil. El voia ca toți oamenii să fie tratați la fel și să fie fericiți. Ar fi trebuit să fie călugăr al unui ordin contemplativ, se gândea ea posomorâtă, în timp ce prepara o brânză absolut delicioasă.

- Uită-te la umărul lui, ăsta e secretul, i-a spus ea.
- O să țin minte asta, Mooki.

El folosisese formula asta de alint care-i plăcea atât de mult femeii. Făcuse un mare efort ca să rostească acele vorbe pe un ton tandru. Merita: își cumpăraseră astfel liniștea - cel puțin până la următoarea confruntare cu privirea ei tristă, când el avea să o întrebe ce se întâmplase, iar ea urma să-și coboare privirea și să murmure întristată că nu se întâmplase nimic.

- Să nu întârzii, l-a avertizat ea, înveselită.
- N-o s-o fac.

Vlora a încheiat convorbirea cu o ușurare plină de recunoștință; a auzit-o pe Leda răspunzând la un telefon, apoi a fost asaltat brusc de o amintire extrem de vie a unui vis pe care îl avuse cu o noapte în urmă, un coșmar cu un copil îngrozit care fusese abandonat într-un colț, într-o noapte nesfârșită. Au urmat alte întâmplări mai înspăimântătoare, din care îi reveneau în minte doar imagini disperate. Ruși. Ho Și Min. Un banchet din Tirana. Un deces.

Ce însemnau?

Nu știa.

Și-a întors privirea către rapoartele dintr-un coș și le-a luat de acolo. Au fremătat ambiguu, scoțând un sunet ce părea aidaoma șoaptei unui nume în tăcerea apusului. Le-a pus cu grijă la loc pe birou. Simțea că răspunsul se afla acolo, în acele hârtii, deși le studiasese deja de nenumărate ori conținutul. Văzând cum roșeața unui obiect ascundea, de fapt, culoarea verde, și-a dat seama că trebuia să privească din perspectiva corectă. Peste mormanul de foi se afla un act de identitate pătat și uzat. Emblema vulturului

și a coceanului de porumb de pe copertă pălise până ajunsese o imagine lipsită de substanță. Anchetatorul l-a ridicat ușor și l-a deschis, apoi s-a uitat peste coloanele paralele cu informații: numele tatălui... numele mamei... reședința... ocupația... culoarea ochilor... gura... semne distinctive. Privirea sa gânditoare a alunecat către fotografia lipită sub coloana din stânga, din care ochii prizonierului îl priveau cu încrederea unei inimi simple.

Îmbrăcat cu sacou, cămașă și cravată, stătea cu capul și cu umerii dreupți, afișând postura mulțumită și plină de mândrie tipică țăranilor când pozau pentru o asemenea fotografie; sacoul prea strâmt, închis cu nasturi și retușat, părea împrumutat sau închiriat special pentru această ocazie. Zâmbea? Da, puțin, a decis anchetatorul. Efectul era o inocență copilărească, pe care el o găsea ciudat de înduioșătoare. Cum ar fi putut prizonierul să simuleze o asemenea privire? S-a surprins gândindu-se la *Frații Karamazov* și la discursul de pe patul de moarte al micului Rușă: „Tată, nu plânge, iar, când voi muri, să-ți iei un alt băiat, unul bun. Alege unul dintre prietenii mei, unul bun, numește-l Ilușă și iubește-l pe el în locul meu.” Uneori, când citea acest pasaj, plângea. S-a întrebat de ce se gândea acum la el. Care să fi fost asocierea care l-a înduioșat într-o asemenea măsură? A lăsat cartea de identitate din mână, iar apoi, vreme de câteva ore bune, a lucrat în tăcere la diferite documente, lustruind și șlefuiind fiecare fapt, fiecare neclaritate, după care le-a răsturnat și le-a sucit, înainte de a le ridica în lumina rațiunii; însă tot nu a strălucit nici o concluzie, nici un fapt ascuns nu și-a urlat numele secret. Iar la sfârșit a rămas ceața zeflemitoare de la început.

Și acea senzație clară de teamă.

Vlora a pus hârtiile deoparte și a ascultat glasul convingător al ploii. Oare nu era nimic nelalocul lui? Oare toate temerile erau rodul imaginației sale? Să fie visul pericolului? Din spate a auzit tunetul cum bubuia vag în înaltul munților lui Selca Decani; deodată, s-a iscat un vânt vijelios, care a lovit de ferestre rafalele de ploaie. Străfulgerări misterioase dansau pe ochelarii săi, un fulger depărtat, amintirea soarelui; apoi, brusc, vântul s-a domolit și a lăsat locul liniștii care însoțea o ploaie molcomă. Vlora a ascultat clipe întregi fără să se miște, rămânând cu privirea fixată pe unul dintre sertarele de jos ale biroului său. Apoi a deschis sertarul, s-a întins și a ridicat o cutie de pantofi din carton galben, pe care a pus-o cu grijă pe birou, ca și cum în ea s-ar fi aflat o relicvă prețioasă. Cutia era legată cu benzi groase de cauciuc. Pentru o clipă, Vlora și-a frecat gânditor un deget de-a lungul unui nod făcut acolo unde una dintre benzi se rupsesse și fusese prinsă din nou. Apoi a scos benzile, a ridicat capacul cutiei de pantofi și s-a uitat în jos la obiecte, folosind cutia ca pe un martor: ciotul rămas de la un creion, un pachet de chibrituri, un portofel maro uzat, dintr-o piele ieftină, care crăpase pe alocuri, 57 de *leke** în bancnote și monede, un mic registru contabil al vânzărilor de brânză, cu un scris mărunț și înghesuit, fotografia unei femei și o scrisoare personală care părea scrisă în grabă, dar foarte coerent: acestea erau obiectele din buzunarele prizonierului care fuseseră găsite de cei care îl prinseseră în satul Quelleza.

* Moneda națională în Albania (n.red.)

Vlora a privit îndelung fotografia femeii. Uzată și neclară, avea marginile zdrențuite, ca și când ar fi fost tăiate cu foarfeca dintr-o imagine mai mare. Femeia părea tânără, cam la douăzeci de ani, deși trăsăturile îi erau umbrite de focalizarea slabă. Printr-un voal, dintr-un loc în care aerul era făcut din lacrimi, priveau doi ochi de culoare închisă, plini de mânie. Vlora a lăsat jos fotografia, așezând-o aproape de prespapierul în formă de inimă; apoi, mâna lui s-a cufundat cu grijă în cutie, a apucat un colț al scrisorii cu degetul mare și cu cel arătător, apoi a ridicat-o încetișor și fără zgomot, ca o macara miniaturală într-un coridor strâmt. Era o singură foaie mică, împăturită de mai multe ori, aflată între paginile registrului contabil. Cu dosul palmei, Vlora a dat cutia deoparte și a tras lampa mai jos, i-a potrivit raza, apoi a despăturit cu multă grijă scrisoarea și a citit-o:

Universul meu! Cine știe dacă scrisoarea asta va ajunge la tine? Enver a murit. Fie ca Domnul să fie bun cu el, căci mereu s-a purtat frumos cu mine. Dar acum trebuie să vii la mine, sufletul meu! Oh, Selca, lumina dimineților mele, îngerul meu! Ai idee cât de dor mi-a fost de tine? Vino la mine! Vino acum, băiatul meu dulce! Dragostea mea, tinerețea mea, sufletul meu! Trebuie să te țin în brațe. Vino repede! Sunt liberă, dar totuși nu sunt.

Morna

La Theti, fiecare sătean a spus aceeași poveste: că Selca Decani și Morna Altamori s-au iubit unul

pe altul în pericol și fără să le pese de nimic încă din primele zile ale tinereții lor și că nimic – nici amenințările părinților, nici pedepsele – nu i-a putut despărți. Dar, când fata a împlinit șaptesprezece ani, părinții ei au măritat-o cu un altul, un expert în irigații, tăcut și cu o privire apatică, dar cu o slujbă convenabilă. Cu sufletul sfâșiat și lipsit de lumină, tânărul Selca Decani a părăsit satul și s-a stabilit departe, lângă mlaștinile din sud, și în curând timpul a pierdut urma numelor îndrăgostiților. Apoi, moartea și-a spus cuvântul. Întâi, soțul Mornei a fost ucis de un fulger pe câmp, în timpul unei furtuni. Totuși, cu un an înaintea acestei lovituri, Morna, tot mai tristă și cu ochii goi, se lăsase în brațele unei boli, care, deși nu avea un nume și nu fusese diagnosticată, îi mânca încet și constant răsuflarea. După moartea soțului său, a trimis după Decani; acesta s-a întors în Theti, unde a găsit-o fără suflare. După o jale mult prea mare să poată fi cuprinsă de gândul omului, Decani și-a reluat viața în satul în care a fost, la rându-i, doborât la scurt timp de o boală pe care nici un doctor nu o putea numi, dar despre care orice sătean din Theti, dacă ar fi fost întrebat, ar fi spus că nu putea fi decât consecința unei inimi frânte.

„Sunt liberă, dar totuși nu sunt.“

Vlora s-a uitat lung la aceste cuvinte. Care era înțelesul lor? În mijlocul vârtejului gândurilor sale, picăturile șovăielnice de ploaie băteau în ferestre ca bastonul unui orb. O cercetare complexă scosese la iveală faptul că scrisoarea fusese împăturită și despăturită la nesfârșit, de nenumărate ori. Cine ar fi păstrat

în suflet și ar fi recitit de atâtea ori o astfel de scrisoare dacă nu bărbatul căruia îi fusese adresată?

Mortul. Fantoma. Selca Decani.

Vlora și-a ridicat privirea. Un vânt biciuitor și suierător se stârnise în spatele său, gemând și lovind cadrele geamurilor. Neliniștit, simțindu-se urmărit, anchetatorul și-a întors scaunul și a privit pe fereastră către nordul străfulgerat de lumini, unde norii groși, întunecați, se îndreptau dinspre munți către oraș, asemenea credinței furioase a hoardelor fanatice, după care aveau să înnegrească pe dată piața de mai jos și clădirile guvernamentale anonime din granit, străzile largi care duceau dezolant spre nicăieri și statuia bătută de ploaie a lui Lenin, care domina vitrinele goale ale magazinelor, pline de fantomele a milioane de pofte de nestăvilit, de praf și de amintirea nedeslușită a speranței. Huruind și fără să aibă vreo țintă, două automobile dărăpănate se târau umede printre șirurile zumzăitoare de bicicliști cu buzele încremenite într-un rânjet, care își croiau ursuzi drum, cu sufletele umede și posomorâte adăpostite sub impermeabilele lor din mușama în culori vesele, în timp ce pietonii în haine ponosite își târau pașii pe sub afișele de pe pereți, care îi demascau pe „inamici” și pe „trădători” cu litere uriașe pe care ploaia și cerneala ieftină le făceau să se scurgă în linii negre și roșii. Anchetatorul își concentrase atenția pe o coloană de copii așezați doi câte doi, îmbrăcați în tunici, care mărșăluiau spre Palatul Culturii sau către vreun muzeu monolitic din piață. Treceau prin fața hotelului Dajti, iar anchetatorul și-a dorit pentru o clipă să fi fost iunie și să stea în cafeneaua de pe trotuar a hotelului, să bea bere și

să încerce gustările îmbelșugate, care mergeau bine cu un tangou sau cu *Dunărea albastră* care se auzea în surdină din difuzoarele exterioare ale cafenelei, în aerul obosit al serii.

Vlora și-a încruntat o sprânceană. Copiii se opriseră. Oare la ce căscău gura? La ceva aflat jos, în afara razei lui vizuale. Între timp, se opriseră și alți pietoni și se holbau. Tăcuți și nemișcați în burniță, se înălțau din borduri ca niște suflete gri, moarte. Încheieturile genunchilor anchetatorului au trosnit când acesta s-a ridicat să privească spre stradă. Și atunci a văzut: în mijlocul unei intersecții umede, acoperit de sânge și de ploaia murdară, era întins corpul zdrobit al unui preot iezuit cu pielea palidă și cu ochi lipsiți de vedere, care încă mai căutau răspunsul la o rugăciune întreruptă. Aflat într-un lagăr de muncă, botezase un nou-născut și, judecat și găsit vinovat pentru acest delict, fusese împușcat în acea dimineață de un pluton de execuție. Acum, cadavrul său, împachetat în haine clericale și asemănător unei hălci de carne de la măcelărie, fusese aruncat în stradă, unde avea să zacă timp de trei zile, pentru a le băga oamenilor în cap că Dumnezeu era mai departe decât gloanțele.

Ochiul anchetatorului a surprins o umbră de mișcare, un semn rapid cu mâna, făcut scurt, pe ascuns. Cineva din mulțime își făcuse cruce. Sângele i s-a involburat în cicatricea care îi tăia buzele și, furios, a ieșit grăbit din biroul său, coborând pe străzile îmbibate cu apă de dedesubt fără pălărie, fără haină și fără alt însoțitor în afară de furia sa și de durerea aprinsă din cicatrice. Însă odată ieșit din clădire, n-a găsit decât străzi lipsite de viață, ploaie

și, sub cerul nepăsător din care ploua torențial, cadavrul unui bărbat care își cumpărase ieftin moartea, cu doar câteva picături de apă. Doi chinezi cu uniforme maoiste au ieșit din hotelul Dajti, la adăpostul umbrelor negre lucioase, îngrădite de mici dragoni galbeni. Au mers cu pași mărunți pe bordură și s-au uitat inițial la cel mort, după care s-au întors și l-au privit pe Vlora, care și-a târșăit picioarele încălțate cu ghetete până lângă cadavrul preotului. Dar, în afară de cei doi chinezi imperturbabili, străzile erau pustii, nimic nu se mișca; și totuși, Vlora știa că erau acolo. Urmăritorii. Se ascundeau. Le simțea în spate privirile rănite ca niște păcate arzătoare.

– Credeți că porcul ăsta a fost un erou? a urlat el. Cuvintele au răsunat cu un ecou umed în golul de beton. Credeți că v-a iubit pe toți? Nu știți că din cauza minciunilor lui sunteți atât de săraci, iar copiii voștri sunt atât de ignoranți și de bolnavi? Mai credeți în Diavol? Ei bine, *acolo* este Diavolul vostru! Este *acolo*!

Și-a îndreptat acuzator brațele către cadavru, în vreme ce se rotea în jurul lui, arătând spre el și urlând „Este acolo!“, până când, în cele din urmă, o mare oboseală i-a cuprins picioarele, făcându-l să se clatine, cu brațul atârănându-i neputincios. Cei doi chinezi l-au privit fără nici o urmă de curiozitate și i-au zâmbit când el le-a întâlnit privirile. Fără să vadă nimic în afară de mărimea dinților lor superiori, Vlora s-a întors lent, și-a plecat capul și, cu hainele îmbibate de apă și cu gâtul uscat, a stat și a ascultat disperarea moale a ploii care cădea peste duritatea străzilor încăpățănate, nebiruite.

În dimineața următoare, în data de 20 martie, Vlora a ordonat ca prizonierul să fie mutat într-o celulă aglomerată și îmbâcsită, și totuși adimensională, o mare bântuită, fără lumină, infestată cu gemete și cu șoapte neîncetate care se ridicau sinistru dincolo de sunetele mișcărilor continue, peste saltelele cu paie, cu hohote de plâns și cu litanii ale vremurilor mai bune care fuseseră pierdute. Aici, un bec atârna de un fir din tavan, vopsind întunericul cu o ceață de chihlimbar, iar mâncarea era răzuită și împinsă prin fante – tăieței reci din semințe de mac și pâine mucegăită; uneori, un robinet lăsa să se prelingă apa. După sosirea prizonierului, în celulă se aflau treisprezece bărbați și șase femei, dar gardienii veneau des să ia pe câte unul dintre ei, iar pe 22 martie mai rămăseseră doar cinci, printre care prizonierul și un preot pe jumătate nebun și cu un singur ochi, care părea să țină minte că era duminică.

– Înainte de Big Bang, a început el să predice în celulă, întregul univers era un punct de mărime zero și cu o greutate infinită. Apoi, punctul a explodat și a creat spațiul și, odată cu el, timpul și fratele geamăn al acestuia, haosul. Și totuși, pentru apariția cosmosului, forța exploziei originare trebuia să se potrivească forței gravitaționale cu aceeași precizie de care este nevoie pentru ca un glonț să lovească o țintă de un centimetru aflată în cealaltă parte a universului observabil, la o depărtare de 13 miliarde de ani-lumină.

Un pumn a țâșnit din întuneric, lovindu-l pe preot în osul obrazului, cu zgomotul tipic de cartilaje rupte și de carne zdrobită.

– Ți-am zis că vreau să *dorm*, s-a auzit o voce furioasă și profundă de bărbat.

Preotul și-a ascultat țiuitul din urechi și felul în care se auzeau mâinile care loveau piatra în timp ce agresorul preotului se târa de acolo – un musulman negricios și foarte iritabil, care îi anunțase la sosirea sa pe cei din celulă că, deși îi „ucisese pe mulți alții“, era „complet nevinovat“ de „mânia“ care-l adusesese în acest loc oribil: bătaia brutală și, în cele din urmă, fatală aplicată unui mecanic de biciclete din Piața Shkodra.

– Apoi a apărut celula vie, a îndrăznit preotul cu o sfidare încăpățânată, coborându-și prudent vocea. Dar cum? Ah, da, ni s-a spus că a existat o supă chimică, unde, datorită obișnuitei și mult iubitei „întâmplări“ s-a format, în sfârșit, un virus. Apoi altul și altul. Mai e nevoie să continui? Însă am aflat că acea supă nu exista, iar șansele ca măcar *un* astfel de virus să apară într-un interval de un miliard de ani erau la fel de mari ca acelea de a arunca o monedă și a nimeri „pajură“ de șase milioane de ori la rând. Sintagma preferată este „un eveniment unic“. E nepolitic să insinuezi că la o asemenea amploare distincția dintre unic și supranatural pare să-și piardă utilitatea, poate chiar acel *insouciant je ne sais quoi*.*

De undeva se auzeau găfâielile unui cuplu făcând dragoste.

Preotul a privit în direcția sunetului.

– Raportul sexual aduce plăcerea cea mai pătrunzătoare, a remarcat el. Și de ce? Ca să asigure perpetuarea speciei. Acela e scopul. Dar scopul ține de domeniul *minții*! Așa vedem că...

* În franceză, în original, „un neliniștitor nu știu ce“ (n.red.)

Lovitura i-a nimerit capul din lateral. Preotul s-a legănat, s-a chinuit să rămână drept, apoi a căzut, iar preț de câteva clipe a rămas întins pe spate, nemișcat, împrôșcând salivă cu sânge în timp ce respira.

– Am transformat asta într-o predică despre univers, a murmurat el în sfârșit, amețit, iar predica mea din această duminică... E duminică? Nu contează. În orice caz, nu avem vin. Apoi, simțind cum lumina i se scurge din ochi, a ridicat o mână tremurândă în aer, ca și cum s-ar fi pregătit să boteze un prunc sau să sfințească un hambar și, cu sângele scurgându-i-se din colțul gurii, a murmurat înainte să-și piardă cunoștința: Mergeți! Slujba s-a încheiat.

După câteva minute – ori poate ore sau zile, nimeni nu putea spune, pentru că armele durerii zdrobesc timpul după bunul lor plac –, tăcerea l-a trezit pe preot. S-a ridicat în capul oaselor și a privit în jur.

– Deci ceilalți nebuni au dispărut, a șoptit el în întuneric. Au fost trimiși la azil, fără îndoială. Glumeam. Cu siguranță, sunt morți. A privit către prizonier, care stătea întins pe pământ aproape de el, cu capul plecat și cu brațele proptite pe genunchi, astfel încât atârnavă cu grația unei frunze. Încă nu scosese nici un cuvânt. Hei, tu de acolo, salut, a spus preotul. Cum te cheamă? Care e crima, fărădelegea îngrozitoare pe care ai comis-o? Adică, în afară de nebunie, care e, cu siguranță, o crimă, îndeosebi dacă e provocată de amintiri din eden, ce ai făcut?

Prizonierul nu a răspuns. Nu s-a mișcat.

Preotul l-a analizat cu un aer lugubru.

– Te rog, nu mă lua în seamă, a spus el sec. La urma urmei, sunt doar un biet cleric bătrân

reacționar, un câine fugar al Vaticanului și dușmanul poporului. Te rog, nu lăsa vorbele mele să-ți dea bătăi de cap. Preotul a așteptat un răspuns, apoi și-a îndreptat privirea în altă parte. Bebelușii, a murmurat el criptic. Iartă-mă. Nu sunt Stephen Kurti. Stephen Kurti s-a luptat cu soldații cu mâinile goale, cu pumnii, când aceștia au venit să-i distrugă biserica din Drin. L-au trimis la închisoare, apoi la un lagăr de muncă silnică, unde a botezat în secret un copil, iar pentru asta a fost anihilat de plutonul de execuție. Oare există vreun sfânt care să se teamă de Dumnezeu precum acești tâlhari? Și-a lipit bărbia de piept. Nu, eu nu sunt Kurti, a continuat el încet. Corpul meu e în întregime o rană, sunt tulburat, sunt nebun fără scăpare și foarte îndurerat; și totuși, nu pot să-mi sting dorința de a trăi. Trăiesc pentru tăieței reci și slinoși pe care ni-i dau.

Preotul și-a ridicat capul și a privit către ușă, ascultând pașii metalici care se apropiau implacabil de celulă, cu intenții letale. Apoi au trecut, iar ecoul lor s-a pierdut în moarte. Preotul și-a plecat din nou capul.

– Părintele Lazar Shantoja, faimosul filolog, a fost alt exemplu, și-a amintit el cu durere. După ani de muncă silnică, l-au eliberat. Vrei să știi ce a făcut mama lui când l-a văzut, unicul ei fiu, băiatul ei iubit, când a apărut la ușa ei după toți acei ani de despărțire? Preotul s-a întors și l-a privit din nou pe prizonier. A dansat. Da, și-a dat seama că nu poate vorbi, așa că a dansat; a dansat ca nebuna, fără oprire. După câteva luni, Shantoja a fost arestat din nou. I-au tăiat mâinile, iar oasele brațelor și ale picioarelor i-au fost rupte, și abia atunci mama lui

a avut voie să îl vadă. Când bărbatul a intrat în camera în care îl aștepta ea, mergea în singurul fel în care putea, sprijinindu-și greutatea pe coate și pe genunchi, și-atunci femeia a strigat către gardieni să aibă milă și să îl omoare. Iar ei au ascultat-o. Am văzut cum l-au apucat de cioturile picioarelor și l-au târât pe scări, iar când au ajuns la etajul al doilea, craniul său era deja deschis. Când și-au dat seama că eu observasem tot, am fost izolat o lună. Mi-au dat drumul repede, astfel că am putut să iau parte la un meci de volei. A ridicat capul și a privit în gol. Ah, cândva eram curajos, se pare. Când am fost arestat prima dată, au început să mă interogheze. Nu-i așa că eram spionul Vaticanului? Accept să mă lepăd? Să jur credință noii Albanii, primul stat ateu oficial din lume? Am refuzat. Apoi au venit tortura, electrozii. Lumina albă-albăstruie mi-a umplut craniul; aveam senzația că vârful capului urma să mi se desprindă. Urlam, iar dinții mi se închideau brusc, prinzându-mi limba. Apoi am simțit un lichid cald pe față. Am crezut că era apă, ca să ușureze treaba curentului electric, însă i-am auzit pe bărbați râzând și am deschis ochii; atunci am văzut că unul dintre ei își făcuse nevoile pe fața mea. Curând după aceea, înnebunit de sete într-una dintre zile, mi-am băgat capul înfierbântat în vasul urât mirositor al unei toalete, iar limba mea uscată lingeă asemenea limbii unui câine turbat; în acele momente, strigătele și amenințările, și șuturile, și loviturile cu patul puștii în cap și în spate nu aveau nici un efect; nimic, nici o putere, nici un înger păzitor nu mă puteau scoate din nebunia cu care lingeam și sorbeam – până când un grup de bărbați puternici m-au luat

de acolo. Atunci a început, cred, îndepărtarea de propria umanitate. Până în acel moment nu fusesem distrus. Existase chiar o zi în care un gardian îmi adusese vestea că mama mea, foarte bolnavă, fusese urcată într-o ambulanță și că în drum spre spital șoferul și asistentul său foarte tânăr – pentru că era târziu și curând se întuneca, și nu mai ajungeau la cină – au hotărât că toată povestea le dădea prea multă bătaie de cap, așa că au oprit și au aruncat-o pe mama într-o râpă. Apropo, ajutorul șoferului era fiul lui Vlora. Da, torționarul. Același. Gardianul mi-a spus că-i prea rău și mi-a dat o caisă în semn de consolare. O caisă în locul mamei mele. Și totuși, în acea noapte, în timp ce jeleam singur în celula înghețată și începusem să mă îndoiesc de existența lui Dumnezeu în fața suferinței celor nevinovați, l-am auzit vocea. Da, într-adevăr, *vocea Lui!* „James, când ți-am cerut să rezolvi Problema Răului?” m-a certat El. „Acea e problema *Mea*, mi-a spus El. Ți-am cerut doar să fii un preot cât mai bun.” Părea mai degrabă Dumnezeul lui Iov, poate pentru că m-a văzut privind pe furiș în celulă, în căutarea unor microfoane sau a unor difuzoare ascunse. Apoi mi-a spus: „Ai încredere în Mine și lasă cugetările și teologia în seama mea.” Da, era Dumnezeu, nu aveam nici o îndoială – întocmai ca în acele zile din deșert când apărea sub forma unui nor sau, noaptea, sub forma unei lumini arzătoare. Aveam și eu câteva plângeri, însă nu am spus nimic, pentru că nu doream tirade insuportabile despre unde eram eu când El modela lumea. Asta da, tortură! Nu mai contează, pentru că totul s-a terminat cu bine. Recunosc că m-am cam speriat când l-am auzit

spunându-mi: „Ai încredere în mine“, însă cele mai multe cuvinte ale Sale au avut un efect minunat, iar în acel moment m-am hotărât să devin un preot bun, care-i consolează și are grijă de ceilalți deținuți, încurajându-le și dându-le cât mai mult sprijin. „Voi merge la altarul lui Dumnezeu – cânta sufletul meu –, la Dumnezeul care dă bucurie tinereții mele.“ Și atunci am văzut urina caldă care mi se scurgea pe față. Cred că după acea întâmplare mi-am dat seama că, și dacă Dumnezeu exista, pur și simplu era imposibil să mă iubească. Ah, am ținut o slujbă după aceea în lagărul de muncă silnică din Mali, unde lucram în mlaștini, o armată interminabilă de oameni în zdrențe care se înfundau în noroi până la piept. Chiar am auzit și câteva spovedanii. Îți dai seama cât de puține păcate se aflau într-un astfel de loc. Însă nu cred că eram curajos. Pur și simplu, nu le păsa de așa ceva. Doar de botezuri. Asta era ceea ce urau și ceea ce le stârnea frica. Însă eu nu am botezat pe nimeni; nu, nici un copil născut în lagăr. Preotul și-a plecat capul și a continuat cu glas șoptit: Sunt aici pentru că nu am reușit să-mi îndeplinesc norma de muncă. A tăcut o vreme. Apoi a izbucnit în lacrimi, suspinând și bătându-se cu pumnul în piept. *Mea culpa, mea culpa!* a repetat el. Când și-a revenit, s-a rezemat de peretele celulei și și-a întors capul către prizonier. Ești preot? a întrebat el încet în întuneric. A așteptat, apoi a continuat: Da, cred că da. Simt mirosul uleiurilor sfinte pe mâinile tale. Părinte, te rog, îmi ascultă spovedania?

Nici un răspuns. Singurul sunet era al unei picături ce se prelingea din robinet.

– Imediat vor veni să ne ia. E în regulă, toată viața te pregătești pentru momentul morții. Și totuși, speram să îl întâmpin pe Dumnezeu cu... ei bine... e vorba despre toți acei copii pe care i-am ținut ascunși de privirea lui... Vocea i s-a pierdut și, în timp ce lacrimile îi inundau obraji, s-a aruncat pe piatra nemiloasă a podelei, cu geamătul înfundat al tuturor rugăciunilor sale rămase fără răspuns de-a lungul vieții. *Meme, meme*, murmura el, strigându-și încet mama, până când, cu timpul, suspinele lui s-au pierdut, învăluite în râul propriei respirații.

Prizonierul și-a ridicat capul și l-a privit lung. Apoi, încet, a întins mâna.

După câteva clipe, pe coridor s-au auzit pași grei care se apropiau. Preotul s-a ridicat și, apucând umerii prizonierului, l-a zguduit strigând frenetic:

– Vin! Vin să ne ia! Pentru numele lui Dumnezeu, dezleagă-mă de păcate! Mă căiesc pentru tot! Iartă-mă!

Apoi ușa celulei s-a deschis, iar becul s-a aprins într-o strălucire șocantă, în timp ce preotul, încă strigând „Iartă-mă! Iartă-mă!“, era târât din celulă de gardienii care înjurau.

– Nu, nu e preot.

– Ești sigur?

– Da. Absolut.

Stăteau la o masă în formă de T, lungă de zece metri, dintr-o încăpere mare cu tavan înalt, cu Vlora în centrul părții de sus a T-ului și cu preotul cu un singur ochi în capătul celălalt. Bărbierit și cu un bandaj la ochi, preotul era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni cafenii și într-un pulover verde de lână.

În vreme ce trăgea o țigară dintr-un pachet desfăcut, ieftin, a privit într-o parte, apoi a suflat un nor de fum.

– Orice preot, a spus el, mi-ar fi ascultat spovedania. I-a aruncat musulmanului o privire dezaprobatore. Ai cam exagerat cu pumnii, a spus el cu răceală.

Și-a șters de pe buză un fir amărui de tutun.

Musulmanul a dat din umeri sfidător și a privit în altă direcție.

– Asta e metoda mea, a spus el.

– Ce metodă!

Totul fusese înscenat.

Celula fusese plină de actori.

– Nu te plânge, ți-am redat libertatea pentru atâta lucru, i-a spus Vlora preotului. Altceva? Alte impresii? Vreunul dintre voi?

– Durerea mea, a rostit încet preotul.

Privirea lui pierdută era fixată asupra urmei unei zgârieturi vizibile de pe masa de pin închisă la culoare. Părea un simbol omega minuscul.

Vlora s-a încruntat.

– Durerea ta?

Preotul a ridicat privirea.

– După toate loviturile puternice pe care le-am primit, aveam o durere teribilă de cap. Constantă. Nu puteam să scap de ea. Însă el și-a pus mâna pe fruntea mea, iar durerea a dispărut.

Pentru o clipă, privirea lui Vlora a rămas total inexpressivă; apoi, bărbatul și-a strâmbat colțul gurii în semn de batjocură.

– Încă mai crezi în magie, preotule? Ești obosit. Du-te acasă la soția ta!

Cuvintele lui Vlora îi ascundeau nedumerirea, teama și frustrarea. Cu o noapte în urmă se gândise la șiretlicul din celulă, visase din nou banchetul din Tirana, pe Ho Și Min și un deces, însă acum la toate acestea se adăuga un servitor fantomatic, un ajutor de bucătar cu chip nedeslușit. Apoi Vlora se afla din nou în camera de interogatoriu, unde prizonierul era legat cu lanțuri de un perete, cu brațele în forma T-ului răstignirii, iar Îngerul, torționara, stătea în fața lui, aruncându-i o cană de apă rece pe buze.

– Elena, a strigat-o anchetatorul pe numele ei adevărat.

Aceasta s-a întors, a zâmbit și s-a îndreptat către el, apoi au discutat în tăcere despre prizonier, pe un ton plăcut și scăzut.

– Cine e? a întrebat-o anchetatorul cu căldură, iar ea a răspuns amabil:

– Salvatorul dumneavoastră.

În clipa următoare, Vlora se afla în stradă, privind în ploaie la asupritorul său ud leoarcă și amăgit, preotul executat, iar când ochii bărbatului s-au deschis larg și au privit cu tristețe către Vlora, acesta s-a trezit cu o nouă întrebare în minte: oare prizonierul era alt martir exasperant al cărui curaj era suficient de inuman încât să stârnească ura? Oare bărbatul care avea documentele lui Selca Decani era un preot care hoinărea prin munți, ținând slujbe și aducând iertare și pâine, Dumnezeu deghizat într-un negustor ambulant de brânză albă sfărâmicioasă? Însă, dincolo de eșecul șiretlicului din celulă, teoria pe care se bazase acea tactică avea să fie curând distrusă, demolată de un raport întocmit de patologii

Securității care analizaseră cicatricea de pe brațul prizonierului:

Zona respectivă pare să fie locul unei operații aparent logice și, în consecință, efectuate de chirurgii plastici. Trăsătura cea mai evidentă este lipsa foliculilor de păr și a glandelor sebacee. Pentru că pare să fie vorba despre pielea unui donator, despre o cicatrice ștearsă și o depigmentare ridicată la nivelul coapsei superioare a subiectului, se presupune că procedeul utilizat a fost grefa, concluzie susținută de cicatricea lucioasă, vizibilă în locul în care pielea grefată se unește cu pielea deja existentă și de diferența de textură dintre locul grefei și pielea din jur. Sub grefă se remarcă o subțiere a pielii superficiale și cicatrizarea țesuturilor de dedesubt, cu câteva aglomerări de celule inflamatoare. După evaluarea acestor date, putem deduce că grefa a fost făcută pentru a ascunde un vaccin.

În răcoarea biroului său, anchetatorul s-a arătat surprins de ultima propoziție. Ascunde un vaccin? Cine ar face așa ceva? Și de ce? Încruntat, a pus raportul deoparte și în timp ce florile roz și albastre din vaza de pe biroul său respirau în jur moarte, mintea sa a făcut un salt amețitor și furios către înapoierea poporului său, către analfabetismul oamenilor, către certurile sângeroase și logodnele între copii și către pruncii înspăimântați, care țipau ca din gură de șarpe, ascunși în colțuri întunecate în primele douăsprezece luni de viață, ca nu cumva demonii

să-i vadă și să le facă rău, această superstiție deformată pârând aproape credibilă, aproape lucidă în lumina credinței într-un Dumnezeu suferind și sângерând. Vlora și-a privit mâna sprijinită pe birou. Degetele i se strânseseră fără voie într-un pumn. Și le-a descleștat, dar acestea au continuat să-i tremure. Fusesse, la rândul său, unul dintre acei copii ai întunericului.

Vlora s-a întors să privească strada și lumina metalică a răsăritului care se strecura înăuntru, lucind moale prin ceața ce acoperea orașul, astfel încât porțiuni de clădire ieșeau în evidență ici și colo precum sclipirile de pietriș. De ce se gândea la acele lucruri? Iritat, a privit din nou raportul de la patologie: „făcută pentru a ascunde un vaccin“. Ce însemna asta? Nu știa. Însă, când și-a mutat privirea la fotografia soției și a copilului, amintirea bruscă și tulburătoare a faptului că în Albania vaccinarea la copii a apărut abia după ce pojarul făcuse ravagii, cu aproximativ treizeci și cinci de ani în urmă, i-a tăiat respirația.

Prizonierul, un bărbat la vreo patruzeci de ani, s-a născut cu puțin înainte de acea vreme, așa că, dacă era albanez, era imposibil să fi fost vaccinat!

Vlora s-a cutremurat. Încăperea părea dintr-odată mai rece. Cine ar fi avut nevoie sau ar fi putut măcar să se gândească la nevoia de a ascunde o vaccinare denunțătoare dacă nu un agent inamic formidabil, aflat într-o misiune importantă și incredibil de periculoasă? Gândurile lui Vlora au zburat la raportul sinistru al orbului și la practica stomatologică albaneză defectuoasă; la câinele sugrumat din pădure și la fantomaticul și tulburătorul Selca Decani. Dacă

prizonierul nu era agent străin, a tras Vlora concluzia, atunci era, cu siguranță, un diavol.

– Sau ambele, a murmurat el.

Cândva, auzise de un astfel de agent fantastic din iad.

În acea noapte, Vlora a dormit cu demonii.

Apoi, evenimentele au luat o întorsătură de-a dreptul năucitoare. În dimineața zilei de 3 aprilie, scurtându-și vizita la tatăl bolnav, la chemarea urgentă și imperativă a lui Vlora, un medic militar al armatei chineze, înalt și sfrijit, s-a întors din Beijing la Tirana. Era vorba despre maiorul Liu Ng Tsu, expert în interogarea sub hipnoză cu droguri, numit consilier la Securitatea Centrală. În zilele de 3 și 4, Vlora l-a pus la curent cu întreaga poveste și l-a lăsat să studieze dosarul scris. În data de 5 a început acțiunea. Prizonierul, ținut treaz vreme de treizeci și șase de ore și fără apă timp de douăzeci și patru, a fost întins pe spate pe o targă pe roțile; a fost legat cu curele de piele și dus într-o încăpere îngustă, cu faianță albă. Foarte curată și luminată puternic de lămpi chirurgicale montate pe tavan, aceea era așa-numita Cameră Magică. Aici se puteau juca feste peste feste. Întâi i-a fost injectat pentotal de sodiu. Apoi au început hipnoza și vedeniile. „Mâna ta devine din ce în ce mai caldă“, li se spunea, de obicei, subiecților recalcitranți; asta, pentru a-i convinge că intraseră în starea hipnotică și că încercările ulterioare de împotrivire erau inutile, când, de fapt, mâna subiectului răspundea la curentul dintr-un aparat diatermic ascuns. Sau se invocau proiectoare holografice tainice: „Vezi zidul din fața ta?“ „Da.“ „Privește prin el. O să vezi trandafiri care plutesc în aer.“ Acestea erau jocurile. Când se terminau,

se injecta metamfetamină, pentru a se induce o dorință irezistibilă de a rosti vorbe, idei și amintiri, fără să-i lase subiectului timp să gândească; și uneori ieșea la iveală, la sfârșitul sfârșitului, o chestie distrusă și măloasă, numită adevăr.

– Hai, începe! Care-i problema?

Obosit, nerăbdător și extenuat, Vlora l-a privit consternat pe Tsu, care stătea în picioare în fața lui, lângă targă. Când s-a aplecat să-i injecteze pentotalul, a ezitat inexplicabil: seringă a rămas în aer, iar el a încremenit, studiind chipul prizonierului.

Vlora era îngrijorat.

– Ce este? Ce s-a întâmplat?

Tsu a dat din cap, dar a rămas locului și a spus:

– Nimic. S-a aplecat și a făcut injecția. Pentru o clipă, am avut impresia că l-am mai văzut undeva pe bărbatul acesta.

Un specialist poligraf a intrat în încăpere. Scund și de vârstă mijlocie, cu ochii aproape închiși, purta un costum jerpelit, cu trei numere mai mare, astfel că pantalonii aveau turul lăsat și făceau cute.

– Am ajuns, a mârâit el în semn de salut. Luat de la micul dejun, posac și nemulțumit, a desfăcut cu zgomot o masă și un scaun de metal și le-a așezat lângă capătul târgii. După ce și-a montat poligraful pe masă, l-a legat pe prizonier la aparat, apoi s-a așezat pe scaun, părând ofensat. Și-a pus căștile pufnind și a dat din cap în timp ce murmură cu tonul unui pacient suferind: Sunt gata.

– Dacă ne ajuți măcar puțin, ai voie să bei asta. Tsu ținea un pahar plin cu apă cu gheață lipit de obrazul prizonierului. Apă proaspătă de la un izvor, i-a spus prietenos prizonierului. Dacă te supui

următoarei comenzi, ai voie să o bei. Ai înțeles? Nimic prea solicitant. Doar deschide ochii.

Vlora a dat din cap.

– N-o să meargă, a spus el. N-o să meargă.

Privind lung și atent la chipul prizonierului, în mintea lui s-a născut o bănuială incredibilă și înfiorătoare vizavi de enigma identității lui.

Prizonierul a deschis ochii.

Vlora s-a tras rapid înapoi de lângă targă.

Sprijinind capul prizonierului cu o mână, Tsu i-a dus apa la buze cu cealaltă.

– Doar o sorbitură acum, l-a prevenit el cu blândețe. Apoi i-a făcut o promisiune șoptită: Mai târziu vei primi mai multă.

Prizonierul a vorbit.

– Mulțumesc, a spus el.

Vlora a tresărit uimit, iar Tsu i-a întâmpinat cu un zâmbet privirea nedumerită. Așa a început seria de întâmplări care aveau să lase impresia că prizonierul urma să cedeze, o impresie care, la urmă, când toate cronicile Camerei Magice se vor fi încheiat, avea să fie considerată iluzia cea mai incredibilă și mai letală.

Toți pașii de început erau parte din rutină: luminile au fost diminuate până la o pâlpâire fantomatică și a început „hipnoza de șosea”^{*} obișnuită: aplicarea unui ritm constant și repetitiv – în acest

* În engleză, în original, *road hypnosis* se mai numește și *highway hypnosis* sau *driving without attention mode*, ceea ce înseamnă că o persoană poate conduce o mașină pe un drum lung și drept din automatism. Hipnoza de șosea este o manifestare a concentrării diferite a minții conștiente și a celei subconștiente. (n.red.)

caz, un metronom luminos pe care prizonierul îl urmărea mișcându-se înainte și înapoi. Acesta fusese întotdeauna foarte eficient pentru înfrânarea dorinței de a scăpa de hipnoză și de a păstra neștirbit liberul arbitru. Apoi au fost puse în practică jocurile preferate din acea cameră, iar când a fost convins că, în sfârșit, vraja își făcuse efectul, Tsu a injectat metamfetamină într-o doză mai mare decât cea necesară – 6,4 miligrame per kilogram de masă corporală – pentru nevroticii introvertiți. Apoi, cu o voce obișnuită, imposibil de descris, și cu un accent nordic fără greșală, prizonierul nu doar că a vorbit, ci a și răspuns la toate întrebările.

Pentru cei care îl prinseseră ar fi fost mai bine să nu fi făcut asta.

Sub interogatoriu, prizonierul și-a susținut afirmația că era Selca Decani, negustorul de brânză ambulant și iubitul Mornei Altamori, explicând că, de fapt, nu murise, ci pur și simplu dispăruse, fugise în Vest, iar documentele privind moartea sa fuseseră pură invenție, cu scopul de-a proteja familia lui Decani de hărțuire din partea statului. Întoarcerea sa în Albania fusese determinată de teama morții iminente a mamei sale bolnave. Aceasta era Povestea Numărul Unu.

Mai erau și altele.

Agenții inamici ai unei clase mai periculoase folosiseră droguri și hipnoză în scopuri de apărare, cu ajutorul infamelor „blocuri de pentotal”, iar subiectul, sub tortură sau interogat prin această metodă, repeta o poezie programată hipnotic. Dacă anchetatorii săi mergeau mai departe, ieșind la atac cu mai multe droguri și cu repetate ședințe de

hipnoză, sub prima poveste putea apărea a doua, care, la fel ca prima, fusese născocită și implantată. Se zvonea că un al treilea astfel de „bloc“ fusese găsit doar într-un număr foarte rar de cazuri –, dacă nu chiar deloc. Astfel că totul părea să capete formă și toate fricile și bănuielile paranoice să fie confirmate atunci când, după o interogare mai profundă, povestea prizonierului s-a schimbat drastic. Chiar dacă păstra structura primeia, acum era diferită în moduri subtile, dar semnificative. De data aceasta, prizonierul a recunoscut că Selca Decani era, într-adevăr, mort, iar numele său adevărat era, de fapt, Sabri Melcani și că fugise în Iugoslavia cu ani în urmă; de acolo se mutase în Grecia, ca să scape de acuzația de crimă care îi era adusă ca urmare a atacului său asupra unui dușman de moarte, însă, auzind că bărbatul pe care crezuse că l-a ucis își revenise și hălăduia fericit, Melcani se simțise silit – „de conștiință“, a spus el – să se întoarcă și să încerce din nou. În esență, aceasta era Povestea Numărul Doi. Dacă lucrurile s-ar fi oprit aici, situația nu ar fi fost prea tulburătoare; însă au apărut și Povestea Trei, Povestea Patru și Povestea Cinci, în timp ce Povestea Șase, spre furia și consternarea tuturor, era repetarea fidelă a Poveștii Numărul Unu, fapt ce prevestea – dacă prizonierul avea să reziste la injectări repetate cu droguri periculoase – un ciclu nesfârșit, care nu ducea la nici un rezultat. Ceea ce, după cum avea să se vadă, nu ar fi fost chiar cel mai îngrozitor lucru. Această onoare îi era rezervată poligrafului.

Aici se uneau *toate* poveștile prizonierului.

În această situație era dificil de știut încotro să te îndrepti, astfel că hotărârea firească implicită, spre

marea ușurare a tuturor celor care-și doreau ceva obișnuit, era abandonată direct și imediat, în timp ce, disperat, Vlora a îmbrățișat o tactică nouă, pe care nu avea însă puterea să o controleze. De la început până la sfârșit, scenariul a fost al lui Tsu.

A început foarte calm. De-a dreptul plăcut. Prizonierul a fost dus într-o încăpere confortabilă, unde, după ce a primit îngrijire medicală, timp de șapte zile a avut voie să facă baie, i s-au dat mâncare, băutură și haine curate și a fost lăsat să doarmă într-un pat pufos, fără să fie deranjat, până când se trezea singur. Între timp, maiorul Tsu dăduse ordine stricte ca nici o persoană care intra în contact cu prizonierul să nu vorbească în prezența lui, nici cu el, nici cu altcineva. În ziua a opta, o zi de luni, acțiunea s-a reluat. Prizonierul a fost escortat de patru gardieni înarmați în sala cu masa în formă de T, unde Vlora îl aștepta singur. Draperiile din catifea neagră de la ferestrele înalte de pe peretele dinspre est fuseseră trase, permițând luminii soarelui să se răspândească în coloane fumurii și să prindă în vârtejul razelor particule de praf. Prizonierul a fost așezat lângă capătul îngust al mesei de către doi gardieni; apoi toți au părăsit încăperea și l-au lăsat singur la masa în formă de T, cu capul plecat și cu mâinile încleștate în față, ca și cum ar fi fost prinse în cătușe invizibile. Din difuzoarele de pe perete se auzea încet muzică, iar ferestrele erau deschise, lăsând să pătrundă în încăpere zgomotul traficului din strada de dedesubt. Din când în când, răzbătea până sus țipătul unui copil sau un râs prostesc.

– Așa, a început Vlora pe un ton obișnuit. Mediile noi sunt uneori reconfortante, un tonic excelent;

ne pot scoate din rutină, din șabloanele noastre de gândire. Apropo, stai jos dacă vrei. Fă-te comod! Serios. În fine, nu contează. Fă ce vrei. Îți place muzica? Putem să o schimbăm. Să o schimb? E Strauss. Atunci o s-o lăsăm. Între timp, o să-ți spun ce se întâmplă. Întâi, vrem să-ți mulțumim pentru poeziile fascinante pe care ni le-ai spus. Și eu sunt un iubitor și un admirator al operelor imaginației. Am tradus multe dintre ele în albaneză: *Macbeth*, *Hamlet* și *Othello* ale lui Shakespeare. Și *Lady Inger of Ostrat** de Ibsen. *Don Quijote*. Ți se pare surprinzător? Da, am lucrat personal la ele, când eram profesor la facultate. Am primit Steaua Partizană. Eh, nu contează. Am vorbit cam mult. De ce simțim întotdeauna nevoia să ne justificăm în fața tuturor străinilor pe care îi întâlnim? Știi despre ce vorbesc? Probabil că nu. O să mă opresc. Să revenim la treburile noastre! Ascultă, o să-ți spun la ce concluzie am ajuns. Bine? Vrem să avem cu tine alt gen de relație. Trebuie să recunoști că aia veche a fost nesatisfăcătoare. Vlora a făcut un gest către masă, către locul unde era așezat un coș închis la culoare, plin cu fructe proaspete. Ia o caisă, a spus el. E sezon.

În cameră și-au făcut apariția trei torționari, toți brute masive, printre care și Zâmbărețul, care i-a condus înăuntru. Ținea o servietă de piele albastră strălucitoare într-o mână, iar cu cealaltă strângea brațul unui băiat de zece ani, cu un picior diform, îmbrăcat în costumul de un verde măsliniu al deținuților. Măinile băiatului fuseseră legate în față. Când a ajuns cam pe la jumătatea mesei, fiul lui

* Doamna Inger din Ostrat (n.red.)

Vlora l-a împins pe băiat până când acesta a intrat, sărind și clipind des, într-un con de lumină solară.

– Așa, acum suntem cu toții aici, a început Vlora. Foarte bine, să nu mai pierdem timpul. Acest băiat este țigan, deformat din naștere. Pe lângă problema cu piciorul, are și un braț paralizat, stângul, care e amorțit, astfel că nu simte absolut deloc durerea. E și retardat mintal, tâmpit și mut. Și-a ucis părinții în somn, o acțiune de înțeleș, dar care nu era dreptul lui. Ai putea spune că i-ar fi mai bine mort. Însă nu-l vom omorî. Nu noi trebuie să-l judecăm. Chiar n-o să-i facem nimic. Soarta lui e în mâinile tale.

La semnalul lui Vlora, Zâmbărețul a ridicat servieta pe masă, i-a desfăcut clapetele și a scos din ea o pungă de plastic transparentă, pe fundul căreia se afla un șiret de piele. Ochii băiatului s-au dilatat de spaimă și de uluire când punga i-a fost pusă pe cap. Vlora s-a uitat la ceas, ca și când ar fi verificat cât timp mai avea până la următoarea întâlnire.

– Moartea prin sufocare este de-a dreptul oribilă, a spus el. Și mai rău decât atât este să mori astfel de mai multe ori; din nou și din nou, la nesfârșit. Până când îți dezvălui numele adevărat și misiunea, precum și toate elementele necesare pentru a demonstra că spui adevărul, avem de gând să-l aducem pe băiatul ăsta în pragul morții prin sufocare. Soarta lui e în mâinile tale. Însă nu te simți presat. Îți lăsăm la dispoziție tot timpul de care ai nevoie. După cum am mai spus, ai suferit destul.

Un torționar a strâns șiretul și l-a înnodat. Altul l-a înconjurat pe băiat cu brațele și l-a ținut nemîșcat, în raza conului de lumină, în vreme ce își răsucea capul cu ochii umflați de spaimă și cu gura

deschisă într-un țipăt surd, timp în care prin difuzor se auzea ritmul *Dunării albastre*.

– E, într-adevăr, regretabil, a spus Vlora cu tristețe în glas. Da, chiar este. Însă un pericol pentru mii de oameni cântărește mai greu decât durerea unuia. S-a ridicat, s-a îndreptat către o ușă și a deschis-o. Veniți! a ordonat el în umbra unei anticamere slab luminate, chemându-i pe Tsu și pe bătrânul doctor cu valiza neagră.

Doctorul s-a mișcat rapid către colțul cel mai apropiat, în timp ce Tsu s-a așezat la masă pe locul lui Vlora.

– Maiorul Tsu mă va înlocui din acest moment, a anunțat Vlora. Îl privea pe prizonier lung, cu o răbdare părintească. Te-ai obișnuit prea mult cu mine. Da. E mult prea confortabil. Asta e clar. Maiorul Tsu o să-ți resuscite interesul. Între timp, să nu crezi că băiatul ăsta e actor. Nu e. Dacă te îndoiești cumva de asta, o să-ți-o dovedesc numaidecât.

Ridicând bărbia, Vlora a făcut semn către băiat, iar Zâmbărețul a scos imediat un cuțit din buzunar, l-a desfăcut și a tăiat degetul mic al băiatului – care a început să urle de durere –, aruncându-l în silă pe masă în fața prizonierului. A aterizat lângă coșul cu fructe.

Anchetatorul și-a privit fiul cu furie.

– Să te ia *naiba*! a strigat el mânios. Să te ia *naiba*!

Cu toate că dăduse ordin ca degetul tăiat să fie de la mâna amărțită a băiatului, fiul lui Vlora îi retezase degetul de la mâna sănătoasă. Vlora s-a întors și a ieșit furios din încăpere, asaltat, așa cum i se întâmpla din când în când, de îndoiala acută că salvarea a mii de oameni putea fi obținută prin chinul unuia singur.

Obiceiul lui Vlora era să lovească și să sugrume astfel de gânduri.

Însă nu și în acel moment.

Ceea ce s-a întâmplat după aceea poate fi întors pe toate părțile, însă rămâne imposibil de înțeles în întregime; faptele de necontestat erau prea puține. Când a ieșit, Vlora a fost salutat în grabă de doi gardieni înarmați, așezați la ușă. De acolo a mers direct în biroul lui, trecând în drumul său pe coridor pe lângă mulți alți gardieni. Însă, după treizeci și șapte de minute, Vlora s-a hotărât brusc să oprească experimentul lui Tsu și, ieșind în grabă din birou, ca și cum ar fi fost pus pe hartă, s-a întors rapid în camera de interogatoriu. Cei doi gardieni înarmați nu erau la locul lor. Vlora i-a găsit înăuntru, fără uniforme și fără arme. Erau inconștienți, suferiseră o comoție cerebrală și fuseseră drogați cu substanțe hipnotice luate din trusa medicală a doctorului care, cu toate că nu fusese atins, se pare că suferise un atac de cord fatal. Faptul că băiatul era viu însemna că numărul celor uciși era patru, nu cinci, cum s-a crezut inițial, printre ei numărându-se un torționar care murise de la o lovitură puternică dată cu dosul palmei, care îi zdrobise instantaneu traheea, și altul a cărui coloană vertebrală fusese ruptă dintr-o singură lovitură în ceafă; craniul lui Tsu fusese despicat ca urmare a forței cu care trupul său se izbise de perete. Celălalt torționar, Zâmbărețul, fiul lui Vlora, întâmpinase moartea fără vreo schimbare remarcabilă a expresiei, cu excepția ochilor, în care înghețase pentru totdeauna strălucirea ciudată și ștearsă a ceva ce nimeni nu putea identifica exact, dar care semăna foarte bine cu surprinderea.

Gâtul său era rupt.

Cei doi gardieni care supraviețuiseră nu prea aveau ce să le spună anchetatorilor. Când au auzit o „zgârietură“ la ușă, a spus unul dintre ei, a intrat singur în încăpere și l-a zărit pe prizonier „doar o clipă“, apoi i-a simțit mâinile în jurul gâtului și și-a pierdut cunoștința imediat de la „ceva, o presiune pe care a pus-o asupra nervilor mei“. Celălalt gardian, care a intrat în cameră după câteva clipe, a relatat exact același lucru; la fel și cei patru gardieni de la celelalte etaje. Nu știau de ce prizonierul le cruțase viața; nici ei, nici nimeni altcineva. Au fost demarate căutări, interogări, rapoarte ale echipei de criminalistică, însă nu au dus la nici un rezultat și, în timp ce noaptea, șoptele și teroarea paranoică umpleau labirintul clădirii Securității Statului, nici o inimă de acolo nu mai bătea regulat.

Prizonierul evadase.

Trei zile mai târziu, în seara de duminică, 17 mai, la fix patruzeci de minute după apus, șapte tineri s-au întâlnit într-un hambar acoperit cu paie din satul montan stâncos Domni, așa cum se adunaseră în fiecare duminică la aceeași oră, timp de luni întregi. Țărani aprigi, în vârstă de douăzeci și ceva de ani, vorbeau puțin și în șoapte precaute, ca nu cumva cei din înfiorătorul Sigurimi să-i descopere. Când au început să se întâlnească, erau entuziasmați de misiunea lor, de pericolul care îi pândea la aceste întâlniri secrete, însă ciocanul timpului le mai știrbise ascuțimea, iar acum simțeau doar oboseala și rutina, în timp ce se înghesuiau în întunericul hambarului și așteptau un bărbat care nu mai venea.

– Așadar, ce crezi? Șoapta aspră a străpuns liniștea. Crezi că a fost prins? a continuat vorbitorul, un fierar negricios din satul Drishti. E mort?

– Mă bucur să vă găsesc sănătoși.

Bărbații erau uimiți. Vocea nu le era familiară. Nu era unul dintre ei. S-au lăsat în patru labe, cuprinși de frică. Acest cineva din întuneric, acest străin... Cine era? De unde venise? Nu văzuseră și nu auziseră nimic: nici un scârțâit de ușă. Nici o mișcare. Nici un pas.

Tânărul fierar din Drishti și-a recăpătat echilibrul.

– Poate că Dumnezeu te-a adus aici, a început el pe un ton liniștit, plin de speranță. Își simțea vena pulsând la tâmplă în timp ce murmură cuvintele care ar fi putut dezvălui parola: Spune-ne, ai venit pe cărarea mai puțin bătută?

Prizonierul a făcut un pas înainte și a rostit continuarea:

– „Toată creația așteaptă cu dor.”

Fierarul a respirat ușurat.

– Episcopul! Tu ești! Ai venit!

În clipa următoare, tinerii au îngenunchat în șir pe podeaua de pământ a hambarului, cu capul plecat, în timp ce prizonierul a înaintat rapid, în tăcere și, punându-și mâinile pe creștetul capului fierarului, a început să recite în viteză rugăciunea catolică:

– „Te rugăm pe Tine, Tată Atotputernic...”

Terminând ritualul în mai puțin de un minut, prizonierul a trecut la următorul bărbat, punând mâinile și repetând rugăciunea, până când, la sfârșitul celei de-a șaptea repetiții, vocea lui bogată

și fermă și mâinile sale fără unghii începuseră deja să tremure, iar el s-a lăsat în genunchi și a izbucnit în lacrimi.

Preoții proaspăt hirotonisiți îl priveau cu toții.

În picioare, respirând aplecat peste masă în întunericul bătuit al biroului său, Vloră inhala fantomele florilor ofilite, uscate și moarte în paharul lor; a auzit sunetul ascuțit și aspru pe care l-a scos întrerupătorul de metal când a aprins veioza kaki cu gât lung. A ținut în raza de lumină obiectul tulburător, simbolul misterios, întreg și nemarcat, găsit îndesat în gura fiului său ucis.

Era o caisă de aur.

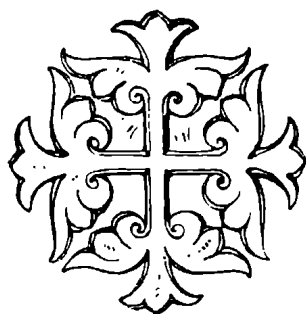
– Dimiter, a murmurat Vloră stupefiat.

Era numele agentului din iad.

PARTEA A DOUA

IERUSALIM

1974

Capitolul 1

Doctorul Moses Mayo își începea fiecare zi ca și cum s-ar fi așteptat ca lumea să se sfârșească în acea noapte. Nu găsea altă metodă să își îndure suferința, teroarea tăcută a traiului într-un trup uman. Se trezea în fiecare zi odată cu atingerea răcoroasă a dimineții, iar la ora șapte era deja la birou, ronțând baghete cu semințe de mac și sorbind ceai dulce în timp ce citea titlurile macabre din *The Jerusalem Post* cu un invariabil: „Cui îi pasă? Diseară vine sfârșitul lumii“. Însă această dimineață de martie era diferită. În sediul înghesuit al școlii medicale a spitalului Hadassah, neurologul se trezise în timpul nopții cu o senzație tăcută, dar palpabilă, de spaimă. Treaz, stătea întins, privind în întuneric în timp ce asculta bâzâitul gândurilor sale. Visase. Ceva ciudat. Însă ce? S-a ridicat, a aprins veioza de lângă el și a privit ceasul micuț de alamă care ticăia puternic în liniștea unui cerc de lumină. Mayo a mormăit dezaprobat. Era puțin trecut de ora două noaptea. Neurologul a oftat, și-a lăsat picioarele pe podea și, pe când stătea cu fruntea îngropată în mâini, a fost cuprins de

o tristețe copleșitoare, de o depresie în toată regula. Ce era? Visul acela? Își privea plictisit degetele albe și încovoiate de la picioare, pe care și le mișca în sus și în jos. Unul dintre pacienții săi murise cu o noapte în urmă. Știa că în astfel de momente urmau întotdeauna deznădejdea și vina. Asta era? Sau încă îl mai marca groaza nebunească de la secția de psihiatrie, crima șocantă pe care nimeni nu o putea înțelege? Mayo și-a scărpinat pieptul costeliv prin materialul bluzei de pijama în dungi albe și roșii. Nu, a hotărât el: nici una, nici alta. S-a ridicat, iar picioarele lui lipăiau în timp ce bărbatul intra în baia cu faianță albă; a aprins lumina, a deschis robinetul și și-a dat cu apă rece pe față. Din țevi, aerul trezit din somn a răsunat și a foșnit, apoi s-a domolit. „Așa, taci, a spus Mayo în gând, aici sunt oameni bolnavi care dorm.“

– Însă nu e și cazul meu, a murmurat apoi cu voce tare. Nu și eu.

Ștergându-se cu un prosop albastru decolorat și zdrențăros, Mayo s-a oprit o clipă, încercând să-și surprindă privirea în oglinda dulăpiorului, de unde ochii verzi și plini de durere, înfundați în orbitele unui chip angular, sub părul cărunt, zburlit și țepos, se uita la el acuzator.

– Incompetentule! a murmurat Mayo cu amărăciune. Ticălosule!

Se gândea la pacientul care murise. Aruncând prosopul la loc într-un cui, și-a privit în oglindă semnul din naștere, o scobitură albă și ovală adăpostită lângă colțul ochiului său drept.

– Haide, ce am visat? s-a întrebat el.

Nu și-a adus aminte, așa că s-a îndepărtat.

Apoi, deodată, visul i s-a revelat, începând cu imaginea lui Hristos la vârsta de cinci ani. Îmbrăcat cu *dhoti** și încălțat în sandale maro din piele, cu un stetoscop atârnat la gât, acesta făcea solemn rundă prin secția de neurologie, conducând o procesiune de studenți la medicină care luau notițe către patul orbului pe care îl vindecase la fântâna de la Betsheda. Expresia copilului era blândă și duioasă, iar trupul său era învăluit într-o o lucire albă slabă. A dat din cap către orb ca să-l liniștească.

– Ne întâlnim din nou, i-a spus el zâmbind.

Cu capul sprijinit pe perne, beneficiarul minunii nu a răspuns, ci a continuat să rămână rigid și nemiscat, cu ochii mari plini de suspiciune și de teamă. Copilul i-a desprins foaia de lângă pat, s-a uitat pe ea, a înlocuit-o, apoi s-a întors către studenții care își ridicaseră hârtiile și stilourile să ia notițe.

– Avem aici un miracol autentic, a spus copilul. A indicat către pacient cu degetul arătător, în vârful căruia era înfășurat un plasture lung de doi centimetri. Acest om era orb din naștere, a povestit el, așa că am aplicat un pic de salivă pe ochii lui cu degetele și l-am întrebat dacă vede ceva. A răspuns: „Da, pot să văd oameni. Însă par copaci umblători.”

În acel moment, fostul orb a părut a se relaxa, ca și cum înțelesese, în sfârșit, că grupul nu venise să-l acuze de vreo crimă sau de lipsa unei recunoștințe corespunzătoare și că miracolul vederii nu avea să

* Piesă de îmbrăcăminte indiană plisată pe picioare și înfășurată în formă de pantaloni, de culoare albă, care se poartă, de obicei, la ceremonii religioase (n.red.)

fie anulat. Și-a închis încet ochii și a dat din cap, pentru a confirma cele auzite.

– Așa că am repetat operațiunea, a spus copilul. Însă de data aceasta fără salivă – doar i-am atins ochii cu degetul. Și imediat a văzut totul foarte clar. *Acela*, vă rog să notați, a fost adevăratul miracol: a *doua* atingere a mâinilor mele. Copilul a privit în jur la studenții care mângăleau rapid pe hârtii. Acum, îmi poate spune cineva de ce? a întrebat el cu delicatețe.

O tânără cu părul violet a ridicat o mână tatuată, cu pumnul strâns, iar când a deschis-o, din pumn a zburat un porumbel alb.

– Da? a întrebat-o copilul, cu sprâncenele arcuite în semn că aștepta nerăbdător răspunsul.

– Dacă orbirea era psihosomatică... a început ea, însă ochii fostului orb s-au deschis larg, iar el a oprit-o.

– Vrei să spui că sunt mincinos? a întrebat el furios.

Porumbelul alb zbura în cercuri deasupra grupului și ataca la întâmplare, cu lovituri rapide de cioc, în urma cărora începea să curgă sânge.

– Nu, a răspuns studenta. Spun doar că nu contează cauza. După mulți ani de orbire, tot n-ai avea cum să ai o percepție asupra morții și nu ai putea să sintetizezi contururi sau forme. Îți aduci aminte cum te-a durut atunci când ai deschis ochii? Că tot ce vedeai era o masă de lumini care se învârteau și nenumărate culori strălucitoare? Desigur, ochii tăi s-au vindecat, însă creierul tău nu a învățat încă să proceseze informațiile. E nevoie de o lună de muncă susținută doar ca să reușești să distingi câteva obiecte simple.

În acel moment, orbul părea liniștit, cu privirea plecată și dând din cap în semn de aprobare.

– Nu, *bineînțeles* că nu mințai, a spus studenta. Doar dacă ai fi spus că ți-ai fi recăpătat vederea după acea primă încercare de vindecare, când oamenii îți păreau copaci. Dacă totul ar fi fost o minciună, ai fi zis că ai fi văzut perfect de *prima* dată când ai fost vindecat.

Porumbelul a coborât cu o viteză amețitoare și a mușcat obrazul palid și moale al copilului Hristos. Din mușcătură a țâșnit o picătură de sânge, care a căzut pe patul alb al orbului și de acolo pe podea, în șuvoaie de neoprit, în vreme ce porumbelul se transforma într-o seringă hipodermică înaripată, pătată de sânge, care își lua zborul către capătul opus al încăperii, unde a dat imediat colțul și a dispărut. Apoi, brusc, la finalul visului, studenta cu păr violet stătea în fața lui Mayo, îmbrăcată în haine de văduvă victoriană. A ridicat brațul, iar mâna ei s-a descleștat, scoțând la iveală trei fructe verzi, cu rouă pe ele, în timp ce cu cealaltă ținea un ziar împachetat.

– Verișoara Harriet, a spus ea pe un ton de jale. Aici sunt *Boston Evening Transcript* și câteva smochine otrăvite de-a dreptul delicioase.

Mayo și-a dus un deget la buze și a dat din cap, crezând că știe motivul care declanșase acest vis. Se gândise de curând la acest episod din *Evangelhia după Marcu*, în care orbul vindecat la Bethesda a putut zări întâi oameni care „păreau copaci umblători” și a văzut perfect și clar doar după ce Hristos a repetat acțiunea de vindecare. Un agnostic declarat – cu toate că misterul alcătuirii corpului uman îl făcuse să creadă într-o inteligență amorfă a lumii, pe care

uneori o numea Maurice –, Mayo considera acel pasaj de-a dreptul derutant. Și înspăimântător. În vremea lui Hristos nu se cunoșteau tratamente medicale pentru orbire. Astfel că, dacă vindecarea de la Bethesda nu a avut loc, de unde ar fi știut Marcu simptomele sindromului postorbire? Mayo a ridicat mâna și și-a privit unghiile, dând ușor din cap. Da, visul îi dădea din nou o temă de gândire.

Dar seringă înaripată? Sângele? Smochinele otrăvite?

Neurologul și-a terminat spălatul ritualic de dimineață, s-a îmbrăcat și a fiert apă pe o plită fierbinte cu un singur ochi, pentru un ceai cu mult zahăr într-o cană mare de porțelan alb, pe care a dus-o cu el în sala slab luminată, și a stat o vreme tăcut și nemișcat, nehotărât, cu capul plecat și cu mâna în buzunarul halatului care, la fel ca pantalonii largi și mototoliți, era prea mare pentru trupul său slab ca un băț. Părea mai degrabă că locuia în haine, nu că era îmbrăcat cu ele.

– Minuni, a mârâit el.

Deveniseră în ultima vreme – în acele săli anti-septice – la fel de obișnuite precum gemetele nocturne ale soldaților din salonul de arși. Luni, o asistentă pe nume Samia Maroon îi raportase cu sufletul la gură că văzuse un fel de nălucă. Apoi, mai era acel băiețel de doi ani de la salonul de pediatrie, cu rabdomiosarcom, un cancer care se răspândea rapid și care era întotdeauna fatal. Săptămâni întregi, rezultatele razelor X arătaseră că masa din pieptul său se mărea înspăimântător de mult și cu pași repezi. Peste noapte, acea formațiune dispăruse.

După ce examinase rezultatul razelor X, neurologul murmurase năucit:

– E vina macului aceluia care-ți dă iluzii.

Băiatul suferea și de disautonomie, o boală misterioasă care macină sistemul nervos, care apărea doar la ashkenazimi, urmașii evreilor est-europeni, și ale cărei victime nu puteau să plângă sau să simtă durerea. Asemenea cancerului, boala și simptomele sale dispăruseră. „Maurice!“ se gândea Mayo. „Șarlatanul ăsta nebun nu respectă nici măcar propriile reguli nenorocite!“ Cât despre vedenia asistentei: „Nu se poate!“

Privind în jos către cana cu ceai, neurologul a oftat, afișând un aer nostalgic; nu avea de unde să-și ia baghete cu semințe de mac la ora aceea. „Nu mai pică din cer“, s-a gândit el. Și-a continuat drumul clătinându-se, trecând neconsolat prin ușa dublă de lângă ghișeele cu grilaje ale unei filiale a băncii Leumi, părăsind astfel școala de medicină, traversând o curte cu dale întunecate și ajungând la recepția spitalului.

Două femei voluminoase spălau pe jos, aruncând apă și săpun într-un stil hipnotic pe petele bej și negre ale gresiei. Sala cavernoasă cu ecou, care fusese până atunci plină de freamătul și de agitația vieții, era încremenită și pustie, singurele persoane de acolo fiind femeile de serviciu. Și încă o persoană, a observat Mayo cu exasperare. Cu chipul supt, cenușiu de la smocul de barbă, un arab zbârcit, îmbrăcat într-un costum zdrențaros albastru-închis, stătea pe una dintre băncile de cedru, unde pacienții își așteptau, de obicei, rândul să intre la doctor. Bătrânul arab, cu trupul său fusiform, s-a ridicat în picioare în poziție perfect dreaptă și îl privea intens

pe Mayo cu un aer de speranță și de așteptare. „Meshugge“¹, se gândea Mayo. Mormăind încet, s-a îndreptat către bancă și s-a așezat.

– Bună dimineața, a salutat el încet în arabă.

– Dimineață de trandafiri.

– Dimineață de aur. De ce ești aici din nou atât de devreme, tataie? Am mai trecut prin asta o dată, prietene, nu-i așa?

Mayo îl întâlnise de curând pe arab, când se întorcea de la un apel nocturn al unui pacient care se plângea de o durere îngrozitoare la un „membru-fantomă“. Bătrânul era foarte convins că, fiind arab, nu avea să fie tratat decât dacă era primul la rând.

– Tataie, nu ai intrat la doctor săptămâna trecută?

– Ba da.

– Și te-a tratat?

– Da.

– Atunci de ce mai ești acum aici?

– De ce nu?

Mayo și-a ținut buzele și a rămas blocat. „De ce nu?“ avea în araba colocvială o anumită funcție apropiată de „nu“ din idiș, un răspuns vag și cu multe înțelesuri, cu nenumărate umbre și întorsături de sens – sau chiar fără nici un sens. Însă, înainte ca neurologul să restrângă întrebarea, arabul și-a dus degetele în partea laterală a capului, spunând cu jale:

– Vă rog. Asta e nouă. Am dureri de cap.

– Și totuși, nu e cazul să vii atât de devreme. Sincer. Arab sau evreu, nu contează. Nu ți-ai dat încă seama de asta, tataie?

¹ În idiș, în original, „lipsit de sens, nebunesc“ (n.red.)

– Păi, războiul...

Privirea lui Mayo a coborât pe formularul pentru pacienți, făcut sul în mâna stângă a arabului. În acel moment s-a auzit un sunet slab de hârtie mototolită, căci arabul temător a strâns sulul și mai tare.

Mayo l-a privit din nou, cu chipul inexpressiv.

– Ai completat formularul? a întrebat el încet.

– Da.

– Și le-ai spus din nou că ești portorican?

Ochii arabului au lucit vinovați și sfidători în același timp.

– De ce nu?

Mayo și-a plecat privirea o clipă, apoi a ridicat din nou capul.

– Ești fermier, tataie?

– Am un magazin.

– Magazin. Ce vinzi?

– Suvenire.

– Aha, înțeleg. Iar acum afacerea merge prost?

– Da, prost. Foarte prost. Din cauza războiului.

Privirea lui Mayo a trecut rapid peste chipul arabului. Apoi s-a ridicat brusc.

– Sus îți vor face raze la craniu, a spus el, însă cred că durerile tale de cap sunt provocate de stres. Când se vor întoarce turiștii, o să fii din nou bine. Între timp, mănâncă banane verzi prăjite. Recomandarea medicului. Sunt bogate în potasiu, tataie. Poporul tău le adoră. Sunt o specialitate portorică. Mănâncă-le!

Mayo s-a întors și s-a îndepărtat.

– Dumnezeu fie cu tine, a strigat arabul.

– *Banane prăjite!*

Mayo a ocolit mopul femeii de serviciu, apoi a înaintat încet către lifturi. A găsit unul cu ușile deschise, așa că a pășit înăuntru și a apăsă butonul rotund și negru pe care scria „3”. Ușile s-au închis. Liftul s-a clătinat puțin, apoi și-a început ascensiunea tăcută. Însă, când a ajuns la etajul trei, Mayo nu a coborât. A apăsă instinctiv pe butonul negru pe care scria „Mem”, a coborât la acel nivel, apoi a apăsă din nou butonul cu „3”. Pentru că în mod normal lifturile spitalului erau pline până la refuz, senzația de spațiu nelimitat pe care o simțea deodată doctorul era de-a dreptul luxuriantă. La un moment dat, a murmurat:

– Țara Jucăriilor, vă rog.

A ieșit foarte satisfăcut din ascensor.

În drum spre biroul său, Mayo s-a oprit la un ghișeu, unde, în spatele tejghelei înalte, cu capul plecat, o asistentă drăguță, brunetă, pe la vreo treizeci de ani, scria notițe în registrul unui pacient.

– Bună dimineața, Samia.

– Bună dimineața.

Asistenta nu și-a ridicat privirea, ci a continuat să scrie; tonul vocii ei era sec și rece. Cu un oftat, Mayo a scuturat încet din cap. De curând, îi rănise sentimentele pentru că își bătuse joc de povestea pe care ea i-o spusese cu atâta entuziasm despre o pacientă pe nume Isabell Lakhme, o femeie în vârstă, cu un început de demență, care ajunsese în cârje din cauza unei fracturi de șold.

– Verificam cazul de arsură de la 304, cam pe la unu dimineața, relatase asistenta, când am auzit pe cineva *sforăind* pe coridor. Am privit din ușă...

și pe cine crezi că văd trecând? Jur pe Dumnezeu că nu mint. Pe doamna Lakhme!

– Nu vorbești serios!

– Jur. Absolut. Era ea. Numai că arăta... ei bine...

– Cum, Samia? Cum arăta?

– Ei bine, era rozalie. Știi? Avea un aer tineresc.

Apoi s-a întors, m-a privit fix în ochi și a zâmbit. Mi-a căzut fața. Adică, nu puteam să cred că mergea. Înțelegi? Așa că am strigat: „Hei! Doamnă Lakhme!“ Eram șocată. A ieșit din raza mea vizuală, așa că m-am dus după ea, da? Însă, când am ajuns pe coridor, n-am mai văzut-o. Nu mai era nimeni acolo. Dispăruse!

– Samia?...

– Nu, nu, așteaptă un minut! Așteaptă să îți spun! M-am dus direct la ea în cameră și...

– Nu era în pat, nu-i așa?

– Ba da, era. Era acolo. Dormea.

– Și care e ideea, Samia?

– Păi, uite care-i treaba: în ziua următoare, mă aflam în camera ei când i-a venit în vizită fiica și...

– I-ai spus că ai văzut-o?

– Ai putea să nu mă mai întrerupi? Nu, Moses. Nu, nu am spus nimic. Văd cum fiica o ia de mână și o sărută. Observ că tremură. Știi? E gata, gata să plângă. Apoi îi spune mamei ei că și-ar dori să n-o mai vadă „țintuită la pat“. Iar Lakhme – jur pe Dumnezeu, Moses! Pe adevărul lui Dumnezeu! –, Lakhme îi spune: „Nu te îngrijora. Nu sunt țintuită aici deloc. Mă plimb tot timpul cu tinerii.“ Apoi s-a întors, mi-a zâmbit puțin și mi-a spus: „Iar tu știi că spun adevărul, pentru că m-ai văzut aseară,

soră, nu-i așa?” Oh, Dumnezeuule, aproape că am leșinat, Moses! Îți vine să crezi?

– Nu, răspunsese neurologul. Mai mult, nu ai dreptul să ai halucinații, Samia. Ăla e un privilegiu rezervat medicului-șef și personalului mai important al spitalului.

Nu trebuia să spună asta, și-a dat Mayo seama cu tristețe. A ascultat zgârieturile stiloului pe hârtie, în timp ce asistenta continua să scrie, cu capul plecat asupra hârtiei. Îi spusese că în acea noapte mai văzuse ceva. Privirea lui Mayo s-a fixat bănuitor pe steaua purpurie a lui David cusută pe boneta ei prea mare. Strădania lui de a da crezare povestirilor ei nu dăduse rezultate din cauză că știa că era nevrotică și că experimenta fără teamă limitele cele mai îndepărtate ale paranoiei. La un moment dat se plânsese cu amărăciune că personalul de la un magazin din apropiere de Jerusalem Hills, cartierul sărăcăcios în care locuia ea, refuzase să-i ducă bagajele la mașină pe motiv că „tot personalul ciudat de acolo era antiarab”, când, de fapt, proprietarii magazinului erau palestinieni. Mayo a rămas răbdător locului, așteptând și sperând ca asistenta să se oprească din scris, până când, într-un final, a renunțat cu un oftat și a trecut mai departe. Brusc, în spatele lui, zgomotul scos de stilou a încetat.

Mayo a dat din cap și a continuat să meargă, clătinându-se, pe un coridor pe care erau aliniate paturi înguste de campanie, în care dormeau pacienții. O defecțiune a computerului principal al spitalului întârziase externarea a zeci de pacienți care veniseră doar pentru analize de rutină. Mayo a dat din noudin cap. La ușa biroului său a scotocit în

buzunarul hainei după o cheie; a scos-o, însă, în vreme ce o băga în încuietoare, și-a întors capul și a privit gânditor pe coridorul slab luminat, la al cărui capăt rămas în umbră luceau stins mistere care te ademeneau.

„Acolo, și-a zis Mayo. Acolo s-a întâmplat.“

– Samia, ești o lunatică, a murmurat el.

A scos cheia, a băgat-o în buzunar, iar după câteva clipe își târșâia picioarele pe coridorul cu ferestre lungi, dincolo de rezervoarele de oxigen și de tărgi, până când s-a apropiat de un zid plin cu desene viu colorate, care marcau intrarea în secția de pediatrie. Mayo s-a oprit. A văzut ceva pe podea, chiar în fața lui. S-a aplecat și a ridicat acel obiect. Era o bonetă de bucătar, de dimensiuni foarte mici. Mayo s-a gândit că făcea parte din costumul de Purim* al unui copil, iar chipul lui a fost încălzit de un zâmbet trist în timp ce o așeza cu grijă pe o masă de medicamente mobilă ce aștepta tăcută să-și înceapă turele. În spatele lui a auzit un sunet slab, ca un ac de cusut care cade pe jos. S-a întors, dar nu a văzut nimic. Sala era goală. Oare ce se aștepta să vadă?

– Doamna Lahkme? a spus el cu o voce inflexibilă.

S-a îndreptat către o fereastră și a privit înspre paturile cenușii, înalte și metalice ale salonului în care dormeau copiii. Mayo s-a uitat gânditor la băiatul brunet din care cancerul și disautonomia se evaporaseră. Remisia dublă făcea parte din acel joc.

* Sărbătoare evreiască prin care se comemorează salvarea poporului evreu din Imperiul Persan antic de masacrul pus la cale de către Hanam (n.red.)

Însă acolo mai plutea și alt mister: cea de-a doua poveste greu de crezut spusă de Samia.

Lui Mayo i s-a părut că aude o mișcare și, întorcându-și privirea, a văzut că unul dintre copii era treaz, o fetiță de doi ani cu obraji bucălați și tandafirii, întinsă pe-o parte, cu degetul mare în gură. Îl privea pe Mayo cu un zâmbet neastâmpărat, care aducea mai degrabă a așteptare distrată. În clipa în care neurologul i-a întâlnit privirea, ea s-a ridicat în capul oaselor cu un chicotit de plăcere și și-a împreunat palmele. După aceea, o vreme a rămas nemișcată, privindu-l pe Mayo pe furiș, în expectativă, până când zâmbetul de pe chipul ei s-a șters încet și, băgând din nou degetul mare în gură, a oftat, s-a întins pe spate și și-a întors capul. Neurologul a continuat să o studieze intrigat, dar, în cele din urmă, s-a întors și s-a îndepărtat, ținând încă în mână cana pe jumătate plină cu ceai, acum mai rece decât căutarea sensului vieții sale.

Mayo s-a oprit la ușa biroului său. Observase o mișcare ciudată la capătul coridorului, ceva negru și rapid, însă, când s-a întors să privească în acea direcție, nu a mai văzut nimic. Mayo a oftat și, scuturând trist din cap, a descuiat ușa și a intrat în birou. „Se răspândește virusul letal numit Samia, și-a zis el. Trebuie să îi informăm pe cei de la Organizația Mondială a Sănătății!” Mayo s-a îndreptat îmbufnat către scaunul rotitor din lemn de stejar, s-a așezat la birou și a aruncat o privire prin haosul din încăpere. Când lucrase ca medic principal, un post la care renunțase în mod misterios pe vremea în care greutatea sa începuse să scadă dramatic, micul birou al lui Mayo se potrivea cu propria minte: un

templu tăcut al curăteniei și al ordinii. Însă, după demisia sa, acel sanctuar devenise treptat un labirint nebunesc, unde cărțile și rapoartele medicale de pe rafturi îngrămădeau laolaltă informații și notificări, în timp ce pereții cândva goi încercau acum să respire de sub citatele, fotografiile înrămate și alte ciudățenii, precum o etichetă ștearsă de pe un borcan cu o substanță lichidă de culoarea prunei, identificată evocator drept „Suc de sfeclă Nosferatu¹” – chiar sub nume apărea cuvântul „Importat” – și două citate din umoristul israelian Ephraim Kishon. Unul avea titlul: *Sfat pentru pacienți*:

NU VĂ ENERVAȚI! DACĂ CEREȚI SUPĂ LIMPEDE ȘI
PRIMIȚI SUPĂ CU TĂIEȚEI, ASISTENTA VĂ VA SPUNE:
„MÂNÂNCĂ SUPA ȘI LASĂ TĂIEȚEII“.

Celălalt citat din Kishon se afla lângă el:

CE POȚI PRIMI ASTĂZI PENTRU O LIVRĂ?
O ÎNJURĂTURĂ DE LA UN CERȘETOR!

Așezate proeminent în centru, între un afiș publicitar al orașelului Carmel din California și fotografia iubiților care-și iau rămas-bun în ceață la finalul filmului *Casablanca*, sfaturile din avizier îi înlesneau lui Mayo drumul prin lume.

Mayo a privit fără tragere de inimă către dezordinea de pe birou. Scrisori. Rapoarte. Memorandumuri. Note mângălite. A împins deoparte câteva hârtii cu vârful degetelor, până când suprafața de pin a biroului a ieșit la vedere precum o pată de mare

¹ Trimitere la filmul *Nosferatu – Simfonia groazei*, film mut german în cinci acte, produs în 1922, adaptare neautorizată a romanului *Dracula* (n.red.)

palidă printre banchize. A pus cana în spațiul eliberat și s-a gândit la cursul pe care urma să-l țină la ora 10:00. Știa că avea nevoie de somn. Însă mintea lui era prea agitată, umbrită încă de o vagă presimțire. S-a gândit la plasurele din visul său. Ce însemna? Obişnuia să-și lase ușa biroului larg deschisă – altă ciudăţenie a sa apărută în perioada pierderii dramatice în greutate –, iar acum ridica ușor capul și privea pe coridor cu o expresie curios de tristă și de nostalgică, de parcă ar fi sperat ca pe acolo să treacă o iubire de mult dispărută. Însă coridorul rămânea fără viață. Mayo a oftat. Râvnea după divertismentul oferit de ziarul de dimineață și după incursiunea tămăduitoare în rutină. Disperat, a luat coșul de hârtii de sub birou, a scos din el numărul din ziua trecută din *Jerusalem Post*, l-a întins pe masă și a început să-l recitească, ochii lui examinând rapid titlurile: „SIRIA AR PUTEA REÎNCEPE RĂZBOIUL DE ȘASE ZILE“; „MARELE JURIU WATERGATE ACUZĂ ȘAPTE OAMENI“; „NEBUNEASCA TRADIȚIE STUDENTEASCĂ AMERICANĂ A CURSEI ÎN PIELEA GOALĂ SE RĂSPÂNDEȘTE ȘI ÎN EUROPA“; „22 DE COPII MOR ÎNTR-UN ATAC AL FRONTULUI NAȚIONAL PENTRU ELIBERAREA VIETNAMULUI DE SUD“; și „FEMEIE DIN BANGLADESH ÎNGHIȚITĂ DE UN PITON“.

La ultimele două titluri, Mayo a oftat, însă nu a spus nimic.

Folosise toate lumile care se puteau sfârși în acea zi.

Căutând ceva mai vesel, Mayo s-a întors către o reclamă la CHUTZPAH, un parfum creat de Aviva Dayan, fiica faimosului șef de stat major al armatei; aici, Mayo a găsit zâmbetul fals pe care îl căuta. Cu buzele încrețite într-un O provocator, fotografia lui

Dayan îl privea pe neurolog cu ochi arzători peste scrisul care înșira virtuțile parfumului:

AROGANT! DIRECT! PROVOCATOR! ÎNSĂ ÎN ACELAȘI
TIMP PROASPĂT ȘI NATURAL PRECUM EVREICELE
DUPĂ CHIPUL CĂRORA A FOST CREAT!

Lângă capătul afișului se afla reclama altui parfum:
MAZELTOV – PARFUMUL CARE ADUCE NOROC!

Fâșâitul ziarului s-a contopit cu un chicotit,
când Mayo a dat pagina la o rubrică zilnică intitulată
„Ce se întâmplă azi în Ierusalim“:

Plimbarea de joi: paisprezece stații până la
Biserica Sfântului Mormânt. Gustări gratuite
la un restaurant chinezesc mandarin. Loc de
întâlnire: Mănăstirea Biciuirii.

Un zâmbet. Apoi Mayo s-a liniștit și mai mult la
vederea a două subiecte de pe ultima pagină:

POLIȚIA LONDONEZĂ ÎN CĂUTAREA
UNUI OFIȚER CU FLATULENȚĂ CARE A OMIS
SĂ-ȘI CEARĂ SCUZE

LONDRA (REUTERS) – poliția britanică a
urmărit miercuri un ofițer cu flatulență, după
ce o familie s-a plâns că un polițist a dat un
vânt în casa lor din Londra în timpul unui
raid după droguri și a omis să-și ceară scuze.
Un purtător de cuvânt al Scotland Yard a
confirmat în această noapte faptul că De-
partamentul pentru Standarde Profesionale
investighează acuzația.

Celălalt articol, scris într-un limbaj solemn:

Un elan disperat de sex din Norvegia a confundat o mașină italiană mică, galbenă strălucitor, cu o posibilă parteneră și se pare că, neprimind nici un răspuns, și-a făcut nevoile pe ea.

– Așadar, a murmurat Mayo sec, avem răspunsul la problema durerilor de cap ale soției frigide.

Privirea lui a alunecat către două titluri mai banale, care, la rândul lor, îi atrăseseră atenția cu o zi în urmă, însă nu pentru un motiv anume. Unul dintre ele raporta că unități ale Uniunii Sovietice sosiseră pentru a înlocui trupele albaneze care se roteau în afara razei forțelor de menținere a păcii ale ONU, care patrulau acum în Înălțimile Golan. Celălalt articol avea legătură cu trupul unui bărbat găsit mort la baza turnului Bisericii Ruse. Cu toate că autopsia nu se terminase încă, se bănuia că acesta căzuse de pe treptele abrupte ale turnului, această teorie fiind „în conformitate“, spunea articolul, „cu trauma suferită de trupul bărbatului“, deși „există și posibilitatea unei crime“.

Gâtul rupt îi provocase moartea.

Mayo și-a ridicat privirea din ziar. Auzise un scârțâit ciudat. S-a uitat în colțul camerei, unde se afla o carcasă de vioară neagră, acoperită de praf, sprijinită într-un unghi neglijent. Copilul din Mayo a privit-o pieziș: alături de toate aceste întâmplări supranaturale inofensive din ultima vreme, oare exista și o forță întunecată care colinda coridoarele? „Nu, deșteptule! Carcasa viorii a alunecat și a făcut un pic de zgomot!“ Putea fi, totodată, un avertisment

de la Maurice cum că, dacă nu a reușit să cânte o notă după atâtea săptămâni, trebuia să exerseze mai conștiincios; și astfel, revenind la îndatoririle sale, a strâns exemplarul din *The Jerusalem Post*, l-a aruncat înapoi în gunoi și a scotocit prin teancul de hârtii de pe birou până a găsit articolele pe care le studiase pentru cursul de dimineață.

Unul avea ca temă halucinoza pedunculară, o boală neurologică rară și ciudată, în care oameni perfect sănătoși vedeau personaje de desene animate mici și cunoscute, precum porcușorul Porky sau rățoiul Daffy, îmbrăcate în uniformă militară, de obicei de ofițer SS nazist; al doilea studiu trata despre durere și un experiment remarcabil întreprins de curând la Centrul pentru Controlul Durerii de la UCLA, în care a fost implicat un bărbat „cu părul alb”, în vârstă de șaizeci de ani, și un placaj foarte subțire, de un metru pe un metru, în care fuseseră bătute o sută de cuie, cu vârful ascuțit ieșit cam doi centimetri în afară. Ca să se asigure că nu era vorba despre nici un șiretlic, chiar înainte mai mulți membri ai Facultății de Medicină de la UCLA își așezaseră palmele pe cuiele îndreptate în sus, convingându-se că acestea pătrundeau cu ușurință în carne. După aceea, bărbatul cărunt și-a scos cămașa și maioul, s-a întins lângă placaj, apoi s-a rostogolit peste el, astfel încât spatele lui se afla deasupra cuielor ascuțite. Fără să dea nici cel mai mic semn de durere sau de disconfort, a rămas acolo mai multe minute, apoi „s-a rostogolit pe o parte, cu un sunet tulburător, ca și cum carnea i se desprindea din cuie”. Cu excepția unui singur loc, în umăr, pe spatele lui nu era nici urmă de sânge, iar când i s-a

atras atenția asupra sângerării din umăr, aceasta a încetat imediat. Existau indivizi născuți cu „o lipsă congenitală de sensibilitate la durere“, o boală neurologică foarte rară, în care, din motive rămase necunoscute, legătura dintre nervii care percep durerea și receptarea durerii în creier lipsea. Însă bărbatul cărunt nu avea această boală.

– Ești un personaj interesat, Maurice, a murmurat Mayo, abia mișcându-și buzele în timp ce citea articolul. Unii dintre supușii tăi nu pot vărsa lacrimi, iar alții nu pot simți durerea. Acestea sunt daruri sau un blestem teribil?

– Aveți nevoie de ceva, doctore Mayo?

Mayo și-a ridicat surprins privirea.

Din fața biroului său îl privea un bărbat înalt și blond, cu barbă și cu trăsături aspre, îmbrăcat în uniforma albă de spital, un voluntar care făcea diverse lucruri mărunte și își petrecea cea mai mare parte a timpului citind cu voce tare cărți pentru pacienți.

– Ah, Wilson. N-am auzit când ai intrat.

– Treceam pe aici și mă întrebam dacă aveți nevoie de ceva.

– Da, aș vrea să mă înveți teleportarea.

– Mă scuzați?

Pe coridor se auzeau pași care se apropiau.

Ochii lui Wilson s-au îndreptat subtil către direcția din care venea sunetul.

– Nu te-am văzut de săptămâni întregi, i-a spus Mayo cu un zâmbet fals și răutăcios. Ai fost în vacanță, Wilson? Ai făcut pluta relaxat pe suprafața pitoreștii noastre Mări Moarte, ți-ai acoperit

fața cu humus și ai băut Manishevitz* de colecție în timp ce-ți spuneai: „Uau! Asta da, viață! Țasta e adevăratul trai!“?

Privirea lui Mayo s-a îndreptat către coridor când un preot franciscan cu barbă roșie și cu haine maronii a trecut în grabă, lăsând în urmă foșnetul de lemn de măsline al mățăniilor care îi atârneau de centura din sfoară: Dennis Mooney, preotul amator de trabuc, jovial și căruia îi plăcea să spună povești, avea în grijă Biserica Cămpului Păstorului, aflată la scurtă distanță de Bethlehem, într-un oraș pe nume Beit Sahour. În timpul vizitelor sale ocazionale la Ierusalim, făcea pe preotul militar la Hadassah. Mayo îl considera obositor și se simțea extrem de ușurat că nu se opriese să stea de vorbă cu el.

Mayo și-a întors privirea către musafirul său.

– Ce ai pățit la mână? E o arsură?

– Plită încinsă.

– Ce plită încinsă? Trebuie să înțelegi ceva, Wilson: nu poți să faci foc pentru a coace pâine turnând kerosen pe *matzoh***, apoi aprinzând chibritul. Dacă te porți astfel cu *matzoh*, atunci aceasta o să te atace. Și nu-ți mai roade unghiile, pentru numele lui Dumnezeu! De ce bântui pe aici la ora asta? Pentru cine citești acum, Wilson? Pentru lilieci?

– Ah, pentru salonul de arși. Uneori nu pot să doarmă.

Mayo și-a plecat privirea și a dat din cap.

– Da, știu, a murmurat el posac.

– Mă duc în laborator. Aveți nevoie de ceva?

* Sortiment de vin ce poate fi consumat și de către evrei, fiind în acord cu prevederile legii tradiționale evreiești (n.red.)

** Un soi de pâine evreiască din aluat nedospit (n.red.)

– Nu. De absolut nimic, Wilson. Mulțumesc că ai întrebat.

Starea de spirit a lui Mayo a redevenit sumbră – scutul său strălucitor de umor era acum prea greu pentru a mai fi ridicat la loc. Wilson l-a studiat atent o clipă, apoi s-a întors în tăcere și a ieșit. Mayo și-a ridicat capul și a privit în urma lui. O dată pe lună Mayo mergea cu mașina la Ramallah, oferindu-se voluntar la azilul de leproși condus de un ordin de maici austriece. O dată sau de două ori îl găsisese acolo și pe Wilson, care citea cărți sau știri pentru leproșii analfabeți sau orbi. Acest lucru i-a amintit neurologului de alt „miracol“, legat de unul dintre leproși, o țărancă în vârstă și masivă care își pierduse treptat vederea. Stătea singură și tăcută în chilia ei întunecată, iar când era expusă la lumină strălucitoare, sărea ca arsă și scotea un strigăt ascuțit. Cu două luni în urmă, își recăpătase vederea. Încă mai avea lepră, dar scăpase aproape complet de singurătate.

– Am nevoie de operație estetică la nas! Samia a dat buzna în cameră, fluturându-și mâinile pe lângă corp și scoțând un foșnet de bumbac apretat. S-a aruncat într-un scaun verde și tocit. Aici, vezi? Și-a întors capul într-o parte, împingându-și nasul în sus cu vârful degetului. Am nevoie de cineva bun, foarte bun.

Mayo o privea cu o neîncredere tăcută, în timp ce asistenta se lăsa în scaun, cu picioarele la doar câțiva centimetri deasupra podelei și cu pantofii aruncați în fața ei.

– Săptămâna viitoare vin niște americani la cină, a spus ea. Ce să pregătesc? Cu ce fel de mâncare să-i servesc? Să le dau mâncare evreiască? Arabă? Ce?

Gesticulând rapid, în timp ce ochii săi negri străluceau, s-a lansat într-un monolog rapid, rostit dintr-o suflare, care sărea de la un subiect la altul fără nici o legătură: de la cina de săptămâna următoare la Înălțimile Golan, la cantitatea potrivită de suc de lămâie necesar pentru prepararea humusului, până când, în sfârșit, cutia ei de lucruri disparate s-a golit, iar ea a sărit din scaun pentru a vedea mai bine și a analiza fotografiile și proverbele de pe pereți.

- Văd că sunt foarte multe noi, a remarcat ea.
- De ce nu?
- Wilson era cel pe care l-am văzut ieșind de aici?
- Da.
- Întotdeauna e liniștitor să stai în preajma lui.

Ai observat asta, Moses?

- Nu.
- Ești ca o piatră. E puțin mai lent. Dar zâmbetul lui... Te dă gata! Însă nu înțeleg de ce nu-și rade barba. Știi, stă vizavi de mine. Îl văd tot timpul.
- E de dorit din punct de vedere geografic, Samia.
- Știu. Și e drăguț. Însă e prea tânăr pentru mine, Moses.

Mayo a privit-o nedumerit.

- Prea tânăr? a spus el. E mai în vârstă ca tine.
- Nici gând. Și, în plus, iese cu oamenii ăia de nimic de la Club 2000.

- Și de unde știi tu asta? Îl urmărești, Samia?

- Nu face pe deșteptul! Știi, uneori, când privesc peste drum, văd un tip în apartamentul lui Wilson. Ține perdelele trase și se uită de la fereastră la un vânzător ambulant de fructe care sună din clopoțel. Și văd că tipul respectiv e în pijama. Crezi că Wilson e pe invers?

– Mă îndoiesc.

– Nu cred că o să-l doară dacă își rade barba. Îi acoperă prea mult din față. Ah, stai! Oare înseamnă ceva? Ce? E o replică dintr-un film?

A arătat către un citat scris cu litere îngroșate, pe care Mayo îl notase sub fotografia din *Casablanca*:

NU ÎMI FAC NICIODATĂ PLANURI
CU PREA MULT TIMP ÎNAINTE

– Da, înseamnă ceva.

– Ce?

– N-are importanță.

– Ești un bădăran. Dar asta? a întrebat asistenta. Asta de lângă Meral, când a făcut acea mare arestare. Se mutase de lângă o fotografie de ziar în care apărea un sergent de poliție în uniformă lângă alta, cu doi băieți adolescenți zâmbitori, cu mâinile petrecute pe după umeri. A arătat spre ei. Cel de aici ești tu, nu-i așa? Cel din dreapta?

– Da, eu sunt.

– Și cine e celălalt?

– Meral.

– Nu mi-aș fi dat niciodată seama.

– De ce?

– Zâmbește.

Mayo a privit lung fotografia, cu o tristețe îndepărtată în ochi, amintindu-și cum la trei luni de la acea fotografie ultimul membru al familiei lui Meral, mama lui, murise, iar Meral, în vârstă de doar doisprezece ani, fusese nevoit să se ocupe de înmormântare.

– Ce om tăcut, a remarcat asistenta. Se vede cu cineva?

- Ce vrei să spui? Cu un psihiatru?
- Cu o femeie.
- Nu cred.

- Păcat, a răspuns asistenta. Apoi s-a îndreptat spre Mayo cu ochi strălucitori. Dar nu s-a descurcat minunat cu maniacul ăla de la secția de psihiatrie?

Cufundată în singurătate la etajul șapte, secția de psihiatrie a spitalului avusese cândva doi pacienți schizofrenici cuminți, fiecare crezându-se Iisus Hristos. Cu șase săptămâni în urmă, unul dintre ei îl ucisese pe celălalt. Ucigașul, un soldat sirian de șaptesprezece ani, care-și pierduse organele genitale în luptă, îi tăiasse victimei beregata pe neașteptate și fără să fi fost provocat, cu un cuțit de bucătărie de treizeci de centimetri, pe care după aceea îl îndreptase către propria beregată, amenințând cu sinuciderea la apropierea paznicilor spitalului. Pentru a ieși din acest impas, cineva se gândise să-l cheme pe Meral, trezindu-l pe polițist din somn în miezul nopții. În momentul în care acesta intrase în salon, tânărul ucigaș cu barbă neagră, aflat în acea clipă în mijlocul predicii sale și susținând că urma să-și dovedească identitatea divină, tăcuse brusc, iar când Meral se îndreptase către el cu mâinile în lateral și cu palmele în sus, rostind încet în arabă „*Ibni* – fiul meu“, cuțitul alunecase din mâna soldatului pe podea și, izbucnind într-un plâns sfâșietor, băiatul se aruncase în brațele lui Meral, cuprinzându-l și ținându-l strâns, în timp ce acesta își punea mâinile pe creștetul tânărului și îi repeta încontinuu în arabă: „Da, bietul meu fiu. Știu. Știu.“

- A fost uimitor, a continuat Samia, întorcându-se din nou spre perete. Adică, are ceva care te

captivează. Nu știi de ce, însă ai încredere în el. Nu-i așa? Pur și simplu, ai încredere în el. Ce e asta? A arătat către o plăcuță pe care scria: *CUBA, SÍ, MASADA, NO!* Nu înțeleg, a spus ea. Ce e...

Neurologul a întrerupt-o brusc.

– Oprește-te, Samia! Gata! Hai, stai jos aici și povestește-mi totul din nou!

Asistenta s-a întors către el cu o privire nedumerită.

– Să-ți povestesc? Ce să-ți povestesc?

– Știi foarte bine.

– Nu, nu știu.

– Toată povestea cu clovnul.

– Ah, aia. Cu un gest lipsit de vlagă, care se voia expeditiv, asistenta s-a întors să privească din nou fotografiile. Știi, nu sunt foarte sigură că pot...

– Am spus să te oprești! Capitulez! Frontul paranoicilor e tăcut! Uite, m-am gândit bine și vreau să aud totul din nou, fiecare detaliu, fiecare frântură pe care ți-o amintești. Samia, de data aceasta o să te ascult. Jur!

Masca indiferentă a asistentei a căzut și, cu o privire recunoscătoare și emoționată, s-a întors rapid pe scaunul ei și s-a așezat, de data asta nelăsându-se pe spate, ci aplecându-se în față, cu o dorință nerăbdătoare de a-și recita din nou povestea în care, în pauza ei de la trei dimineața, cu două zile în urmă, luni, 11 martie, trecea prin secția de pediatrie cu Tzipi Tam, o prietenă bună și asistenta de serviciu din acel moment, iar în drum s-a oprit un moment mirată să vadă că după peretele de sticlă ce separa secția un clovn în costum și machiaj de circ jongla cu trei mingi de vinil portocalii, pentru un

public format din singurii doi copii treji din secție: o fetiță de doi ani cu obrajii trandafirii și copilul-minune cu rabdomiosarcom. După ce și-a terminat povestirea, asistenta s-a lăsat pe spate și și-a încrucișat brațele pe piept. Mayo a întrebat dacă era sigură de data la care se întâmplase asta. Era.

Era ziua în care cancerul și disautonomia dispăruseră.

– Ai putea spune cine era? a întrebat Mayo.

Asistenta a ridicat din umeri.

– Nu poți?

– Nu, din cauza machiajului ăluia și a perucii roșii. Lungă, stufoasă și buclată, a răspuns ea. Cârliionț după cârliionț.

– Cu siguranță, e cineva din personalul de aici, a murmurat Mayo.

– Nu știu.

– Sau cineva angajat de un părinte?

Asistenta s-a încruntat.

– Ce vrei să spui?

– A fost cumva ziua vreunuia dintre copii?

– Când?

– În ziua aceea. Mayo își aducea aminte de perioada petrecută în California și de felul în care părinții, când venea ziua copilului, trimiteau la locul petrecerii un clown pe role.

„Însă în toiul nopții?” s-a întrebat el în secunda următoare.

– Nu știu, Mayo. De ce?

– Nu contează. Și cât de înaltă era persoana respectivă?

– Destul de înaltă, cred. Mare. O persoană mare.

– Vrei să spui masivă? Viguroasă?

- Da, ambele.
- Dar ești sigură că era un bărbat?
- Nu știu.
- Nu știi?
- Pot să spun doar că nu sunt sigură.
- Dar asta crezi.
- Ai văzut vreodată o femeie-clovn?
- Cu unele chiar am fost combinat, Samia. Ai vorbit cu el?
- Nu. Eram în trecere.
- Te-a văzut?
- Nu știu. Nu cred.
- A continuat să jongleze?
- Da. A continuat să jongleze.
- Copiii păreau deranjați?
- Păreau fericiți. Fetița întinsese brațele în față, bătea din palme și chicotea.

Mayo a privit-o impasibil pe asistentă. Apoi a coborât privirea către masă și a dat din cap.

- Da, a spus el uitându-se în gol. Te cred. E așa cum ai spus. Mayo a ridicat din nou privirea. Ai chemat paza, Samia?

- Nu. M-am gândit că are autorizație și că ar trebui să o întreb întâi pe Tzipi. Însă, când am ajuns la biroul ei, nu mai era acolo. Așa că m-am întors să văd ce se întâmplă și, când m-am uitat din nou la secția de pediatrie, dispăruse.

- Clovnul?
- Da, clovnul.
- Iar cei doi copii erau treji?
- Doar băiatul.
- Ți s-a părut schimbat?
- Schimbat? În ce sens?

- De exemplu, mai sănătos.

A dat din cap.

- Nu am de unde să știu.

- Mai viori?

- Nu știu, nu e secția mea.

- Da, sigur.

- Mayo, citeam că în Europa a apărut un drog nou, un medicament hipnotic pe care bărbații îl strecoară femeilor și apoi le violează.

Mayo a dat din cap.

- Da. Rohypnol.

- Și chiar funcționează?

- De ce, Samia? Vrei să ți-l strecorei ție?

Asistenta a chicotit scurt, apoi l-a privit afectuos pe neurolog.

- Ești foarte amuzant, a spus ea.

Mayo și-a plecat privirea.

- Da, asta nu se vindecă, a spus el cu răceală.

- Vrei să auzi din nou despre Lakhme?

Mayo a privit în sus cu o expresie înghețată, apoi s-a aplecat în față, umblând prin hârtiile de pe biroul său.

- Nu, nu acum, Samia. Mulțumesc. Trebuie să mă pregătesc pentru curs.

- Ah, bine, și eu ar trebui să plec. Samia s-a ridicat. Să-mi spui dacă mai ai întrebări.

- Așa o să fac.

- Mulțumesc, Moses.

- Pentru ce?

- Ah, știi tu.

Asistenta s-a întors și a ieșit din birou. Când ea a dispărut din raza lui vizuală, Mayo a rămas cu privirea fixată asupra coridorului gol, până când sunetul pașilor ei s-a stins. Și-a amintit că citise

într-un ziar că în Londra existase la un moment dat o clinică pentru afecțiuni legate de tulburări de somn, amplasată chiar vizavi de Big Ben. „După asta, se gândea Mayo, mai există oare povești suficient de nebune încât să te îndoiești de ele?” Undeva s-a deschis ușa unui ascensor, a așteptat, apoi s-a închis încet și fără zgomot. „Maurice care fuge, și-a zis Mayo, înainte ca Poliția Nebună a lui Dumnezeu să vină să-l ridice. Oare vom putea avea vreodată un univers rațional, pe care să ne putem baza, cu tot acest hocus-pocus nebunesc?”

– N-are importanță, a murmurat el apoi, atâta timp cât e vorba doar despre magie albă.

O melancolie îndepărtată a apărut în ochii lui și, preț de o clipă, s-a uitat la fotografia din *Casablanca*, iar de acolo și-a întors privirea către chiștoacele de țigări Europa îndoite și îngrămădite într-o scrumieră de pe birou, apoi către întunericul de dincolo de fereastră, dorindu-și să fie dimineață, iar clădirea sediului ONU să poată fi văzută pe vârful unui deal dinspre est, în Ein Kerem, unde se născuse Ioan Botezătorul. Pe chipul neurologului a înflorit zâmbetul său obișnuit la gândul că movila pe care stătea acum clădirea era biblicul Deal al Sfatului Malefic. Apoi s-a cufundat fără o vorbă în hârtiile sale, studiind haotic lucrarea despre durere și mâzgăind notițe pe o foaie galbenă cu dungi albastre. Douăzeci de minute mai târziu, a lăsat stiloul jos. Gândurile care i se învâlmășeau. Presimțirea. Visul. S-a ridicat neliniștit și a ieșit din birou să se plimbe, înainte de ivirea zorilor, pe coridoarele tăcute, printre nelipsitele plăcuțe cu „Vă rugăm, păstrați liniștea“.

În salonul pentru arși a discutat cu un soldat tânăr fără somn, care își cărase propriul braț retezat pe câmpul de bătaie, în războiul de Yom Kippur din octombrie, sperând că medicii chirurghi i-l vor putea pune la loc: „Asta îmi aduc aminte, că mi-am luat brațul de mână“.

Apoi Mayo s-a îndreptat către etajul patru, spre secția de neurologie, unde, când a ieșit din lift, l-a văzut pe părintele Mooney apropiindu-se. Când l-a zărit pe Mayo, chipeșul părinte franciscan, în vârstă de patruzeci de ani, s-a oprit o secundă, ezitant și ușor surprins. Apoi, cu un zâmbet larg, a întins mâna ca să îl salute pe Mayo. Neurologul s-a crispat: povestitor neobosit și pasionat, franciscanul avea obiceiul să îl anihileze pe orice ascultător prins la colț cu recitaluri obositoare și aparent nesfârșite, menite să ilustreze nebunul său simț al umorului, cum ar fi relatarea momentului când, dându-se drept o maică însărcinată într-un scaun cu rotile, a sărit în brațele unui coleg preot abia sosit la aeroport și a strigat cu bucurie: „Ah, Jim! Îmi pare atât de bine că ai fost tu!“

– Hei, Mayo, îmi pare bine să te văd! a exclamat Mooney.

Mayo și-a dus degetul arătător la buze.

– Ah, da, îmi cer scuze, a spus Mooney în șoaptă. Am uitat cât e ceasul. Pentru că liftul se închidea, Mooney și-a băgat o mână în ușă să-l oprească. Ce ai mai făcut, Mayo?

– Tot pe aici. Te-am văzut trecând mai devreme.

– Da, știu. Nu m-am putut abține. Îi duceam cuiva anafură. O urgență. Unul dintre lucrurile acelea. Mooney a ridicat o mână să se uite la ceas.

Era un Rolex de aur masiv. Ah, trebuie să mă întorc, a completat el. Azi vin la capelă o mulțime de turiști, încă de la prima oră.

Pereții rotunzi ai micii biserici a preotului erau plini de mozaicuri cu îngeri vestitori care cântau *Gloria in Excelsis Deo* și, indiferent de anotimp – indiferent că era sau nu decembrie –, turiștii se adunau sub cupola de sticlă a naosului ca să cânte colinde de Crăciun, de obicei cu o emoție neașteptată în suflet. Când Mooney a intrat în lift, Mayo i-a văzut cicatricea de la baza gâtului. Preotul s-a întors, a apăsă pe butonul pentru parter, apoi a ridicat mâna în semn de rămas-bun, astfel încât Mayo a putut vedea plasturele alb și mare pe care acesta îl avea în vârful degetului mijlociu.

– Am câteva povești noi pentru tine, Mayo. Vino să ne vizitezi.

– Da, o să vin, a murmurat Mayo absent.

– Aha, bine! Atunci să vii curând! În regulă? Să vii curând!

Ușa liftului s-a închis.

Cu mâinile în buzunarele halatului său de medic, neurologul și-a plecat gânditor privirea; în timp ce asculta sunetul făcut de liftul care se punea în mișcare, a încercat să-și explice de ce o furnicătură de gheață îi ridica părul pe ceafă.

Un zgomot înăbușit, scos de liftul care se opri.

Mayo a privit distras pe coridorul lung, cu șirurile sale de saloane numerotate. Ce se petrecea cu el? Care dintre numeroasele afecțiuni bizare ale minții își lăsase amprenta asupra creierului său? O pată albă de la halatul unei asistente care și-a făcut brusc apariția, ieșind din salonul din capăt, apoi un

însoțitor, probabil Wilson, a presupus Mayo. A așteptat până când au dispărut din raza lui vizuală, apoi și-a continuat drumul pe coridor până când a ajuns la salonul 406, unde s-a oprit să arunce o privire tristă, prin geamul ușii, în lucirea slabă a unei lumini de veghe. Ultimul pacient din salon fusese un bărbat pe nume Ricardo Rey. Fusese pacientul lui Mayo. Cel care murise. Cu sufletul plin de o bună-tate răbdătoare și cu chipul unui heruvim bătrân cu părul alb, Rey era un oficial de la consulatul spaniol care ajunsese în îngrijirea lui Mayo după ce suferise un atac devastator. Pe măsură ce treceau săptămânile de convalescență, Mayo devenea din ce în ce mai optimist, în ciuda unei probleme pe care pacientul o avea la ochi: nu vedea nimic la o distanță mai mare de un metru. Apoi, toată povestea a căpătat un accent ușor sinistru, când Rey a început să spună că vedea în salonul său oameni care nu se aflau acolo. Mai avusese loc și un incident în care spaniolul, în timp ce stătea în pat și vorbea cu Mayo, se oprise la jumătatea propoziției și privise în sus și în stânga sa, apoi întrebese cu o încredere și o curtoazie extraordinare, chiar și pentru o nălucă:

– Mă scuzați. Vă cunosc?

Mayo nu se îngrijorase prea tare la început, punând aceste vedenii pe seama posibilei distrugerii a zonelor oculare ale creierului lui Rey, însă lucrurile se schimbaseră când Mayo îl întrebese ce-i spuneau acele fantome.

– Nimic, răspunsese Rey.

– Nimic? Dar între ele? Au vorbit între ele?

– Nu, n-au vorbit.

– Păi, și atunci ce făceau?

În acel moment, Rey își plecase gânditor privirea timp de câteva clipe, părând să cântărească rațional întrebarea. Ridicase în cele din urmă ochii și răspunsese simplu:

– Se uită.

Din motive pe care nu le înțelegea pe deplin, acest răspuns îl îngrijorase pe Mayo.

Cinci săptămâni mai târziu, Rey era mort.

Mayo și-a frecat nasul cu degetele. Moartea lui Rey. Asta era, de fapt, problema? A cugetat o clipă. Și-a adus aminte cum fusese bântuit în perioada sa de practică de ultimele cuvinte ale unei vedete de cinema pe moarte, care abia împlinise șaiszeci de ani – cuvinte abia șoptite, pe un ton de jale: „Abia am ajuns aici“. Însă, în timp, Mayo ajunsese să se obișnuiască, într-o oarecare măsură, cu astfel de pierderi. „Și, mai ales, asta nu e durere“, se gândea el. „Aș fi recunoscut fără probleme durerea.“ Din depărtare se auzea clinchetul înfundat al veselei și al paharelor. Mayo s-a uitat la ceas. Aproape patru. Începuseră pregătirile pentru micul dejun al pacienților. „Și curând zorii vor scoate la iveală clădirea ONU“, se consola Mayo. „Nu toate întâmplările din lumea asta sunt de temut.“

Mayo și-a continuat plimbarea pe coridor, a făcut dreapta la prima intersecție și, când a văzut lumină prin fereastra ușii de la salonul 422, s-a înveselit pe dată. Pacientul din acel salon era Eddie Shore, legendarul lider al unei mari orchestre din anii 1940, care, în culmea gloriei, se hotărâse pe neașteptate să renunțe la muzică și să se retragă în nordul statului Virginia, pentru a începe o carieră de scriitor de romane. Aflat în Ierusalim ca să se

documenteze pentru un roman istoric a cărui acțiune urma să se petreacă în vremea lui Hristos, se afla aici în Hadassah nu din pricina unei boli neurologice, ci din cauză că se intoxicase cu salmonella. Primise un pat în secția de neurologie pentru că saloanele erau mai bune. Mayo a grăbit pasul. În tinerețe, mare fan al muzicii lui Shore, Mayo se prezentase cu îndrăzneală și avusese deja cu idolul său discuții lungi, în urma cărora descoperise că acesta era o ființă umană complet surprinzătoare: plăcut și cald, putea deveni brusc morocănos; foarte perspicace și uneori brutal de sincer. Avea câteodată un aer evaziv, când părea că evită o anumită întrebare, iar alteori, credea Mayo, se prefăcea că nu aude; în acele momente, părea înconjurat de o aură de mister.

Chel aproape în întregime, cu pomeți proeminenți și cu o privire hipnotizantă – trăsături care-l făceau să pară extraordinar de frumos chiar și la șaizeci de ani –, Shore fusese căsătorit pentru scurt timp cu cele mai mari starlete de la Hollywood. Când Mayo îl întrebase la un moment dat cum de putuse să le părăsească, el răspunsese:

– Glumești? A fost *greu*! Adică, cum să te întorci către zeița care stă întinsă goală în patul tău și pe care ar dori-o orice alt bărbat din lumea asta și să-i spui în față: „Mă plictisești!“? Crezi că a fost simplu? Pentru numele lui Dumnezeu, *gândește*, Mayo. *Gândește*!

De asemenea, îi mărturisise și motivul care îl făcuse să-și abandoneze cariera muzicală.

– Așa că într-o zi m-am hotărât să fac un turneu foarte special, începuse el să explice. Adică un turneu

cu o trupă într-adevăr mare. Cei mai buni muzicieni din țară. Cei *mai buni!* Și urma să prezentăm piese originale, inovatoare, nu acel *drek** prostesc și obosit pe care l-am cântat la Paramount, în Times Square și la spectacolele de la colegii și licee. Așa că am adus compoziții rafinate, cu adevărat sălbatice, piese într-adevăr minunate, am alcătuit această trupă extraordinară și am pornit în turneu. Și ghici ce s-a întâmplat!? Oamenii au urât-o, Mayo! Au huiduit! Da, la fiecare piesă pe care o cântam, începeau să huiduie și să strige că trebuia să interpretăm hiturile cu care se obișnuiseră, toate melodiile mele devenite populare, până când în final am zis „Să-i ia dracu’!” și am întrerupt turneul. Apoi m-am întors în apartamentul meu din Manhattan, unde am spumegat o vreme, m-am bosumflat și m-am descărcat. Apoi m-am enervat îngrozitor și m-am dus la impresarul meu și i-am zis că vreau încă un turneu, însă nu voiam să plătesc mai mult decât suma minimă. „Suma minimă?” a chelălăit el. „Eddie, ești nebun? Așa nu poți să atragi muzicieni buni! O să faci rost doar de rebuturi! O să atragi doar trompetiști cu emfizem!” Însă i-am spus că „Rebuturile sunt exact ce îmi doresc! Nu îmi pasă dacă abia știu să citească un portativ! Vorbesc serios! Fă cumva să se întâmple!” Așa că mi-i aduce pe băieții ăștia care considerau că partitura era un fel de test Rorschach** și începem turneul, și muzica e respingătoare, îngrozitoare – *The Romantic Mantovani’s Greatest Stock Car Racing*

* În idiș, în original, „rahat, murdărie, cuvinte urâte” (n.red.)

** Test psihologic în care se înregistrează și apoi se analizează felul în care subiectul percepe anumite pete de cerneală (n.red.)

*Hits** –, însă cântăm hiturile mele, cele mai populare melodii, toate acele prăjituri vieneze pe care soția i le arunca în față lui Mozart, și toți troglodiții strigau, și aplaudau, și se călcau în picioare. Nu puteam să cred! Eram bolnav! Eram dezgustat! Așa că, într-o noapte când cântam și trebuia să ridic mâna ca să le arăt băieților cu degetele ce strofă urmează – uite, așa –, am ridicat mâna *într-o parte*, așa că nu puteau spune exact câte degete erau ridicate, puteau doar să ghicească, așa că toți au sfârșit prin a cânta strofe diferite, iar sunetul părea al unor galaxii în coliziune. Pur și simplu cacofonie. Zgomot de fierăstrău. O porcărie. Și ce crezi că se întâmplă? *Au început să aplaude frenetic!* În acest moment, Shore privise ursuz în gol. Acesta a fost motivul, a spus el. Se terminase. În acea noapte am anulat turneul, am cumpărat o fermă, m-am apucat de scris și n-am mai privit înapoi.

– Maestre, sunteți treaz atât de târziu? Sau, mai bine zis, atât de devreme.

Privind prin fereastra ușii și văzându-l pe Shore treaz și așezat pe pat în capul oaselor, cu un stilou în mână și cu un carnet și o carte deschisă întoarsă cu fața în jos pe picioare, neurologul a intrat în salon și a rămas la capul patului lui Shore, cu mâinile în buzunarele halatului.

– Ah, salut, puștiule! Ce se întâmplă? Ce mai faci? Shore și-a scos ochelarii de citit și a zâmbit recunoscându-l pe Mayo. Apoi s-a încruntat puțin, privind gânditor într-o parte. Da, cred că m-a ținut ceva treaz. Ceva. Nu știu ce.

* Hiturile romantice ale lui Mantovani pentru cursele de mașini (n.red.)

– Vă simțiți mai bine?

– Ah, da, mult mai bine, Mayo. Mulțumesc. Cel puțin durerile de cap și crampele la stomac au dispărut. Tu ce faci? Ești bine? Arăți ciudat. Shore și-a aplecat gâtul în față, studiind atent chipul lui Mayo. Arăți ca un om care tocmai și-a pierdut cel mai bun prieten.

Zâmbetul lui Mayo era abia perceptibil.

– Ah, mi s-a întâmplat asta cu multă vreme în urmă.

– Arăți ca și cum ai repeta experiența. Hai, vino aici! Stai jos. Trage-ți un scaun.

– Nu, văd că lucrați. Nu vă țin din treabă.

– Nu, nu, nu, puștiule! Chiar vreau să vorbesc cu tine! Sincer!

Mayo adora faptul că Shore îi zicea întotdeauna „puștiule“.

Shore a ridicat cartea și i-a arătat-o.

– Știi, ca parte a cercetării mele, citesc Noul Testament, și cred că în evanghelia asta am găsit ceva foarte interesant. E *Evanghelia după Ioan*. Hai, puștiule, stai jos! Așază-te! Trebuie să auzi asta!

Mayo a dat din cap și a spus:

– Bine. Apoi s-a așezat încet pe un scaun lângă pat. Ce e, maestre? Spune-mi!

Shore și-a pus din nou ochelarii.

– Știi, partea asta de aici din *Evanghelia după Ioan*, a spus el, arătând spre paginile deschise ale cărții. Ah, poate nu știi. E paragraful în care oamenii azvârlă cu pietre într-o femeie vinovată de adulter. Înainte credeam că poveștile astea sunt doar păcăleli. Dar știi ceva? Pasajul acesta – a arătat către o pagină din carte – are în el o dovadă clară, un „indiciu“ care

demonstrează că povestea de aici nu a fost inventată! Orice scriitor de ficțiune își dă seama imediat de asta! Apoi Shore a povestit cu înfocare pasajul din *Evangelhia după Ioan* în care fariseii, sperând să-l pună într-o situație jenantă pe Hristos, i-au adus în față o femeie adulteră și l-au întrebat ce credea despre Legea lui Moise care spunea că o astfel de femeie trebuia omorâtă cu pietre. Hristos „s-a aplecat și a scris ceva cu degetul în pământ”, apoi s-a ridicat și le-a spus celor care veniseră la el: „Cel care nu are nici un păcat să arunce prima piatră”. Apoi s-a aplecat și a mai scris ceva, a continuat Shore, iar acești *momzer**, acești farisei, au plecat. Cu ochii strălucitori de emoția descoperirii, Shore s-a înclinat către Mayo. Dacă acea poveste ar fi fost dintr-un roman, a spus el apăsător, dacă ar fi fost ficțiune, lasă-mă să-ți spun ceva, Mayo. De fapt, lasă-mă să-ți *garantez* că într-un capitol ulterior tot suspansul s-ar fi încheiat și am fi aflat exact ce a scris Hristos. Însă aceste evanghelii nu fac asta! Nu! Nu aflăm *niciodată* ce a scris El! La sfârșit, nu există nici o explicație, *nici una*, pentru că, probabil, tipul care a scris evanghelia nu știa, iar dacă nu știa, nu a inventat!

Mayo a dat ușor din cap, cu gândurile zburându-i în altă parte.

– Foarte drăguț, a spus el.

– „Foarte *drăguț*”? Asta e tot ce ai de spus? „Foarte *drăguț*”? Eu, Sherlock Holmes, evreu din deșertul iudaic, tocmai am dovedit că evangheliile nu sunt chiar povești inventate, iar pentru tine asta

* În idiș, în original, „ticălos, bastard” (n.red.)

e ca și cum aș fi cântat o secvență la violoncel. Ești surd sau doar extrem de prost?

Mayo l-a privit cu un aer meditativ.

– E ceva destul de nou pentru dumneavoastră, nu-i așa?

– Ce?

Mayo avea acum în fața ochilor un alt Shore – evaziv, care-l privea cu ochi îngustați.

– Nu ești evreu? a vrut Mayo să clarifice.

– Poftim?

Pentru o clipă, Shore a privit în gol.

– Ah, a suspinat el încet și și-a lăsat capul pe pernă. Masca și tensiunea de pe chipul său dispăruseră. Da, sunt evreu până în măduva oaselor, a spus el, privind gânditor în tavan. Încă te întrebi, nu-i așa? Îi avem pe băieții ăștia destul de tineri. Unii aproape analfabeți. Pescari. Nu contează. Toți sunt deprimați și înspăimântați în spatele ușilor încuiate, terificați că vor fi găsiți vinovați prin asociere și că vor fi, la rândul lor, răstigniți; și imediat se transformă în acești maniaci care sfidează moartea, care se urcă pe acoperișuri și strigă: „Prinde-mă dacă poți!” și ajung în stradă scoțând flăcări pe nări și trecând prin momente cu adevărat palpitate, precum bătaia, tortura și închisoarea; uciderea și chiar răstignirea cu capul în jos, pentru că au predicat idei care au supraviețuit peste timp, precum „iubește-ți dușmanul” și „fără divorțuri”, plus, din când în când „mortul nu mai e mort și acum îi măncați trupul și-i beți sângele”, toate fiind lozuri câștigătoare, noțiuni populare și simplu de vândut. Însă acești băieți înspăimântați o *fac*, chiar o *fac*, iar în mai puțin de douăzeci de ani încep recrutări la Roma și preiau

practic conducerea. Cum ai numi asta, Mayo? Trebuie să-ți pui astfel de întrebări. Ceva s-a întâmplat cu băieții ăștia. Ceva mareț. Ca o înviere, probabil. Nu știu. Însă ei sigur L-au văzut. Nu te poți lăsa ucis doar pentru că simți că te plictisești sau fiindcă peștii nu mai mușcă momeala. Shore s-a oprit o clipă, apoi a adăugat criptic, pe un ton gânditor: Știi, uneori ajungi în anumite situații și începi să te gândești la lucrurile astea.

A urmat o liniște prelungită, care l-a făcut pe Shore să-și întoarcă ușor capul și să-l analizeze pe Mayo, care privea la un plasture de pe jos, de lângă marginea patului cântărețului. I-a povestit despre plasturele din visul său. Shore s-a încruntat.

– Știi, încă ai privirea aia de strigoi, i-a spus el lui Mayo, ca bateristul pe care l-am luat odată cu mașina în Phoenix. Auzise că urșii panda se ameteșc de la frunzele de eucalipt, astfel că acestea deveniseră drogul lui preferat, iar el făcea aceleași mișcări leneșe și în reluare, cu fălcile căzute și privind în mulțime, cu aceeași privire pierdută pe care o ai tu acum, doar că fără dinții vineții. Ai ascultat măcar un cuvânt din ce am spus?

– Da, maestre, totul. Totul. Mayo s-a ridicat. Trebuie să plec, a zis el. Nu mă simt prea bine.

– Îmi pare rău. Ai grijă de tine, puștiule.

– Și dumneavoastră!

Zâmbind ușor, Mayo s-a întors și a părăsit camera, apoi și-a continuat plimbarea pe coridoarele spitalului, urmărit de spectre de lumină și întuneric, de miracole și de crime, și de nevoia de a găsi un răspuns la întrebarea copleșitoare pe care nu o pusesese nimeni, care nici măcar nu putea fi formulată,

până când, în sfârșit, chiar înainte de răsărit și fără să-și dea seama cum ajunsese acolo, s-a trezit stând în fața ușii de metal de la intrarea în secția de psihiatrie de la etajul șapte. Pe ea, rezultat al unor gânduri optimiste total străine lui, erau lipite două desene, unul în creion, înfățișând un curcubeu, și altul reprezentând un buchet de margarete albastre și galbene. Tot acolo mai era fotografia unui medic, o tânără zâmbitoare în halat.

– Sarah, a murmurat Mayo cu drag.

Ușa nu era încuiată niciodată. Dincolo de ea se aflau pacienți considerați inofensivi: o femeie dependentă de operații estetice, victimele în vârstă ale demenței și alții îmbrăcați ciudat, printre care un profesor de engleză veche a cărui ținută zilnică la cursuri era formată din cizme de parașutist lungi până la genunchi și o jachetă de piele sinistră, neagră și strălucitoare. Odată fusese dat afară din Club 2000 pentru că se credea că „emitea vibrații amenințătoare” în timp ce se afla lângă aparatul de pinball. „Și totuși, de ce sunt aici?” s-a întrebat Mayo. Copilul din visul său? Hristos cel ucis? Mayo s-a gândit la Meral, aducându-și aminte de lucrul tulburător pe care i-l spusese după ce îl condusesse pe acel Hristos criminal la Kfar Shaul, un azil pentru criminalii nebuni, aflat chiar lângă zidurile Ierusalimului. Când se întorsese la Hadassah pentru a raporta ce se întâmplase, zisese: „A tăcut tot drumul până când, încercând să-l consolez cumva, i-am spus că rămăsese singurul Hristos din oraș. Apoi, pentru prima dată, mi-a vorbit. A spus: «Nu. Mai este unul».“

Mayo și-a fixat privirea pe desenul cu margarete. Ce voia să spună acel soldat care păruse atât de

necăjit? Apoi, în timp ce se întorcea și încerca să caute legături cu visul său, a găsit brusc una – Mayo și-a dat seama că, atât în vis, cât și pe degetul părintelui Mooney, nu se afla un singur plasture, ci doi, unul înfășurat peste celălalt. Scărpinându-și absent bărbia cu vârful degetelor, Mayo se simțea copleșit de o nouă presimțire, în timp ce se întreba dacă acei plasturi însemnau ceva și, dacă da, ce anume. Apoi, brusc, cu un mormăit și o mișcare a mâinii, Mayo s-a întors și s-a îndreptat către lift. „Și ce dacă?” și-a spus neurologul. „E fantoma unui Marley din Orientul Mijlociu“, a chicotit el în batjocură, „o bucățică de carne de miel nedigerată“. Însă pentru că apărea și în lumea subatomică, unde electronii, la fel ca sfinții cu mâini însângerate, pot fi văzuți, se pare, în două locuri diferite în același timp, Mayo avea să abandoneze curând sensurile rațiunii și să se răzgândească radical.

Era dimineată.

Apoi urma noaptea.

Capitolul 2

7 martie, 03:20 dimineața

Draga mea Jean,

Meral este cel mai trist om. L-am văzut din nou în această dimineață la Mormântul lui Lazăr. Mi-a intrat la suflet. Toți turiștii se cățăraseră pe scările crestate de piatră ale criptei întunecate către lumina ucigătoare, ultima fiind o femeie înaltă de culoare din Texas, cu părul pus pe bigudiuri de aluminiu, care dansa în soare în timp ce ieșea, strigând „Slavă lui Dumnezeu!”, cu chipul transfigurat. Când s-a apropiat de ceilalți, care cumpărau amintiri de la magazinul de suvenir al Mormântului lui Lazăr, am urcat în vechiul autobuz prăfuit și rablagit pentru turul orașului, am stat singur printre șirurile goale de locuri și m-am gândit la morții care ies din morminte. Începuse furtuna. Rafale ascuțite vuiau la geamurile îngălbenite, iar aerul din autobuz a devenit cenușiu. Pe o pantă de deasupra mormântului se află o căsuță dărăpănată, unde locuiește o familie săracă de șapte sau opt persoane, poate chiar mai multe; iar când am privit cearșafurile

lor viu colorate, care se mișcau umflate de vânt pe o frânghie deasupra unui pripon pentru capre, l-am zărit. Pe Meral. Era așa cum îl mai văzusem o dată înainte, tot acolo. Un bărbat înalt și impunător, cu o constituție masivă, părând totuși oarecum șifonat în uniforma sa albastră de iarnă; stătea pe roata mașinii sale de poliție, uitându-se nostalgic spre intrarea în mormânt. Când l-am privit, a rămas nemișcat, cu capul ușor plecat într-o parte, ca și cum ar fi cântărit o așteptare deznădăjduită. Bietul Meral! Părinții și toți frații lui sunt morți; la fel și soția lui și singurul său copil, iubitul său fiu. Când s-a întors acasă la amiază, la aniversarea de cinci ani a copilului, pe vremea când locuiau în nordul țării, se spune că Meral a vrut să-i facă o surpriză și și-a parcat jeepul într-un loc ferit, în spatele unui deal. Apoi a venit în grabă spre casă, cu un buchet de floarea-soarelui – florile preferate ale băiețelului – și cu un dinozaur de pluș ascuns la spate. Băiețelul, care îl spionase prin fereastra de la bucătărie, a alergat afară din casă cu un zâmbet radios, cu brațele subțiri și goale întinse ca să-l întâmpine, când o rachetă lansată de după graniță a căzut asupra lui cu un sunet pe care nu îl mai auzise niciodată. Curând după aceea, cancerul a doborât-o pe soția lui Meral. Asta se întâmpla cu patru ani în urmă. Meral încă jelește. E un bărbat care pare să sufere la cea mai mică despărțire: se întoarce tot timpul când pleacă de lângă cineva, privește lung în urmă, ca și cum s-ar împotrivi ideii că s-ar putea să nu se mai întâlnească niciodată cu acea persoană. Când am fost pregătiți de plecare, iar motorul autobuzului s-a trezit la viață, o ploaie deasă a început să cadă peste praful care se învolburase și, în

timp ce ne îndepărtam de el, lăsându-l oropsit printre pietrele albe și moarte, privirea lui Meral rămăsese fixată asupra mormântului.

Meral cel liniștit. Meral cel cinstit.

Într-o zi trebuie să-l ating. Eram fericit să mă întorc în vechiul Ierusalim, în mijlocul bazarurilor sale aglomerate și boltite, al mirosului înțepător de nucșoară și de piele și al dangătelor scoase de clopotele bisericilor; să mă întorc în freamătul lui, și la femeile cu tăvi cu pâine caldă pe cap, și la copiii visători, în uniformă albastru cu alb, care cântă în timp ce merg încolonați către școală, cu vocile cristaline rezonând din cauza pereților de piatră ce străjuiesc străduțele înguste care ies brusc în soare ca o rază neașteptată de bucurie; unde orbii merg întotdeauna câte doi, mână de mână.

Aici o să-l găsesc pe cel pe care îl vânez.

Aici, în acest oraș de piatră sfărâmată.

Trebuie să mă opresc. Mă gândesc la Meral.

Al tău, Paul

Capitolul 3

Un tunet asurzitor a zguduit geamurile secției locale de poliție din orașul vechi, un fost castel masiv al cruciaților așezat impasibil lângă Poarta Jaffa. Tânărul caporal de la biroul de recepție a aruncat o privire posacă în direcția sunetului, apoi l-a lăsat să se estompeze, revenind asupra unui registru plin de însemnări făcute în cerneală neagră și roșie: neagră pentru sosiri și plecări și roșie pentru plângerile cetățenilor. Privirea caporalului era fixată asupra unei însemnări în roșu: acuzația unui bătrân slab, care se plânga că tânărul său fiu, cu o constituție masivă, îl bătuse foarte rău, furios pe obiceiul tatălui de a se îmbăta. Caporalul a observat ceva. A luat stiloul cu cerneală roșie și a corectat încet și cu grijă greșeala de ortografie, s-a aplecat să revadă ce făcuse, apoi a lăsat stiloul jos și a privit prin fereastră la pietrișul aspru din fața secției, unde ploaia purtată de vânt era împrăștiată înainte și înapoi în șuvoaie nehotărâte, ca un suflet cenușiu și subțire, abia ajuns pe străzile goale ale unei lumi de dincolo, pierdut și singur. Sunetele erau reduse la tăcere de pereții groși

ai secției, astfel că, în afara sunetului slab al mașinii de scris de la un etaj superior, sala de recepție, vopsită într-un galben umed, era liniștită. Caporalul și-a întors privirea către stația radio portabilă de pe biroul său. Aceasta scosese brusc un pârâit slab, dar, pentru că nu a urmat nimic, bărbatul s-a uitat pe un semn de pe peretele de lângă intrarea în închisoare, un anunț cum că armele erau verificate la intrare și la ieșire. Privirea caporalului trăda o neîncredere tăcută, întrucât cerneala roșie nu era aproape niciodată irosită pe chestiuni care vizau siguranța utilizării armelor.

Cu districtul său care cuprindea tot Cartierul Creștin și bazarurile sale aglomerate, secția de poliție din Kishla, din zona veche a orașului, avea de-a face cu infracțiuni obișnuite, chiar mărunte: hoți de buzunar, copii dispăruți din piețe, certuri în familie, o luptă cu cuțite noaptea târziu între băieți sau nevoia de a aresta și de-a interoga turiști care cum-păraseră opiu sau hașish de la localnici. De asemenea, mai exista și problema turistelor care se plâneau frecvent de „atingeri indecente” din partea vânzătorilor din magazine care le ajutau să probeze haine, fapt ce reprezenta la momentul respectiv o adevărată nevroză în rândul multor negustori din bazaruri, care fuseseră încurajați să „atingă” clientele de reacții favorabile primite din partea unor femei cărora le plăcea, crezând că astfel făceau ca afacerea lor să prospere. Acesta era nivelul infracțiunilor din zona veche a orașului. O dată la trei ani avea loc câte o crimă.

Devenit visător, caporalul plictisit își scărpină absent brațul sub tresa de pe mâneca hainei, când

vântul și ploaia care mugeau i-au întors privirea către ușa înaltă de la intrarea în secție. Tocmai apăruse un bărbat masiv și morocănos, îmbrăcat într-un poncho ud learcă de ploaie. Închizând ușa încet în urma lui, polițistul nepăsător, cu trăsături proeminente, a dat din cap posomorât, cu ochii larg deschiși fixați asupra lui – o privire distantă ce trăda o tristețe de nedescris, amestecată cu ceva foarte apropiat de milă, expresia pe care o oferea invariabil lumii –, apoi s-a întors și, cu picăturile de ploaie căzându-i din ponchoul care strălucea, s-a îndepărtat pe gresia bej cu portocaliu a podelei. Caporalul a dat din cap și a zâmbit ușor. În prezența bărbatului înalt se simțea întotdeauna confortabil. Și în siguranță. A luat stiloul cu cerneală neagră și a scris în registru:

Sergent-major Peter V. Meral.

Steaua lui David strălucitoare, de metal argintiu, din partea din față a beretei polițistului a scos un sunet înfundat pe lemnul moale de pin al mesei pe care a aruncat-o Meral când a intrat în birou. Încăperea era strâmtă, cu pereți albi, singurele piese de mobilier de aici fiind un birou, o veioză de birou și un scaun și, lipit de perete, sub o fereastră rotundă și mare care dădea către curtea de autovehicule ale secției și către șirurile sale de mașini de poliție vopsite în albastru și în alb, un pătuț strâmt pe care era împachetată frumos o pătură moale, de un cenușiu-închis. Meral a privit ploaia o clipă, apoi s-a uitat în jos la titlul de pe coperta dosarului pe care tocmai îl adusese cu el: INCIDENTUL REMLE DIN

14 IANUARIE 1974. Meral l-a lăsat pe birou, s-a așezat și, încruntat, și-a recitit notițele.

Acestea îl zăpăceau într-o asemenea măsură, încât păreau o mare zeflema. Nu exista nici o dovadă că fusese comisă o crimă. Și totuși, datele aceluia caz, la fel ca visul unei întunecimi pe care nu ți-o mai aduci aminte, făceau o aluzie foarte vagă la o infracțiune ascunsă și profundă. La aproximativ 03:25 dimineața, ora la care în Departamentul de Pompieri sunase telefonul, un Land Rover de fabricație 1971, prevăzut cu o bară improvizată dintr-un plug nivelator și mergând cu viteză foarte mare, se izbise de benzinăria cu o singură pompă Paz, amplasată pe strada Remle, la intersecția cu Șoseaua Brigăzii Ierusalimului, imediat dincolo de Poarta Jaffa. Urmaseră o explozie și un foc. Când poliția și pompierii ajunseseră la fața locului, găsiseră acolo mașina Land Rover arsă și distrusă aproape complet, însă nu și pe șofer, alți pasageri sau vreo urmă a identității conducătorului auto. Cei doi martori, soț și soție, care locuiau într-un apartament modest chiar deasupra benzinăriei Paz, avuseseră povești contradictorii, care stârneau confuzie. Dormitorul de la etajul al treilea al cuplului dădea către stradă și, pentru că bărbatul avea proteză la un picior, soția fusese cea care, după ce auzise izbitura și explozia, privise prin fereastra camerei și alergase imediat în capătul celălalt al apartamentului ca să sune la pompieri, apoi la secția de poliție din Kishla, situată la doar câteva minute distanță. După aceea, soția se întorsese la fereastra dormitorului și, când privise din nou, nu mai văzuse decât mașina Land Rover arsă

și pompa de benzină. Vehiculul era gol, raportase ea, iar șoferul nu se zărea nicăieri. Însă varianta soțului fusese ușor diferită.

Î: Mai era un bărbat.

R: Sunteți sigur?

Î: Absolut. Nu l-am văzut, înțelegeți. Nu mă dau jos din pat. Din cauza piciorului. Dar am auzit.

Î: Ce ați auzit?

R: La început, ușa unei mașini deschizându-se, apoi pe cineva care se dădea jos din ea, mișcându-se foarte rapid. Apoi altă ușă de mașină s-a deschis, și am auzit ceva greu care era târât pe pietriș.

Î: Ceva sau pe cineva?

R: Nu-mi puteam da seama. După aceea, am auzit zgomote slabe. Nu puteam distinge mare lucru. Apoi ușa mașinii s-a închis din nou. Era un sunet identic cu primul. Însă mult mai șters. Încă o deschidere și o închidere, urmate de sunetul unei mașini care se îndepărta.

Î: Cu mare viteză?

R: Nu chiar. Nu. De fapt, era o mașină foarte mică.

Î: Cum v-ați dat seama?

R: Ah, le văd și le aud pe toate. De treizeci de ani. Noaptea, când e închis la benzinărie, le aud uneori în vreme ce șoferii încearcă să folosească pompa pentru cauciucuri. De asemenea, lăsăm adesea bidoane cu apă pentru mașinile supraîncălzite. Și bidoane cu benzină. Șoferii de taxi, cei de lângă Poarta Damascului, știu asta.

Î: Sunteți foarte bun.

R: Numai Dumnezeu e bun. Probabil era un Volkswagen.

Î: Poftim?

R: A doua mașină. Sau mai degrabă un Topolino. A scos acel sunet specific.

Meral tocmai se întorsese de la locul accidentului, pe care îl cercetase din nou. De asemenea, îi interogase încă o dată pe cei doi soți. De data aceasta confruntase declarația soției cu cea a soțului, însă femeia insistase că nu văzuse și nu auzise un al doilea autovehicul și că nu zărise un „al doilea bărbat”, însă recunoscuse că prima dată când privise pe fereastră o făcuse doar „în trecere”; apoi mersese chiar mai departe și recunoscuse că, pentru că era în stare de șoc și privirea ei rămăsese pironită către mașina Land Rover și către pompa de benzină, care ardeau, poate că, într-adevăr, acolo se mai afla un vehicul. Nu era sigură. Cât despre soț, de data aceasta își amintise un detaliu care, spunea el, îi scăpase. Mărturisise că auzise o voce.

Î: Când?

R: Chiar înainte să aud târșăitul.

Î: Chiar înainte să auziți cum se deschide a doua mașină?

R: Da, exact. O voce de bărbat. Era foarte joasă. Și foarte furioasă. Aș spune înspăimântată.

Î: Înspăimântată?

R: Da. Sunt sigur. Și rugătoare.

Î: Și ce anume spunea? Vă aduceți aminte?

R: A spus: „Oricine, numai nu tu! Nu, nu tu!”

Î: Nimic altceva?

R: Nu. Apoi nu a mai vorbit nimeni. Atunci am auzit târșăitul și pașii.

Soțul nu reușise să explice de ce scăpase din vedere acest lucru la primul interogatoriu. Privise în jos cu ochii pierduți și spusese doar un „Nu știu”. Părea stânjenit. După aceea, Meral îi interogase pe ceilalți martori din acest caz. În carcasa carbonizată și turtită a mașinii nu se găsiseră nici un document, nici un indiciu care ar fi putut duce la identificarea șoferului. Însă tăblița cu numărul de înmatriculare supraviețuise și îl condusesse pe Meral la angajatul firmei de închirieri auto Eldan, care încheiase contractul de închiriere cu un bărbat care plătitise în numerar și care un avea permis de conducere internațional pe numele Joseph Temescu; un furnizor de echipamente agricole din zonă deținea o factură recentă pe numele aceluiași bărbat, căruia îi vânduse un plug nivelator; acest lucru – se gândea Meral – trimitea foarte clar către o crimă și, mai mult, către una săvârșită de un ucigaș profesionist, pentru că, dacă intenția șoferului era aceea de a ucide pe cineva, atunci trebuia să se asigure că vehiculul avea să rămână funcțional în urma impactului.

Cel care îi vânduse lui Temescu dispozitivul nu-și aducea foarte bine aminte tranzacția, însă mecanicul de la firmă își amintise că fixase plugul la mașina lui Temescu. Cât privește însă descrierea acestuia, polițistul nu aflase nimic, cu toate că funcționarul de la Eldan făcuse o copie după permisul său de conducere – se părea însă că Temescu se mișcase în timp ce i se făcuse fotografia pentru permis, astfel

că poza era neclară; nici mecanicul, nici agentul de la închirieri nu putuseră furniza informații prea utile: „cam pe la patruzeci de ani“, cu „o ținută militară“ și „un chip foarte puternic“. Asta fusese tot. Amândoi mai spusese că Temescu vorbea engleză, însă era evident că nu era limba lui nativă, deoarece avea un accent ciudat, care nu era nici israelian, nici arab. „Probabil că e de undeva de prin Europa de Est“, presupusese agentul. Dar nu părea deloc sigur. Exista totuși o pistă ispititoare. Meral mersese la Spitalul Guvernului Arab să întrebe dacă avuseseră de-a face cu un caz serios de arsură în data de 14 ianuarie. Și se pare că răspunsul fusese afirmativ. Era vorba despre un bărbat de aproximativ cincizeci de ani, cu arsuri de gradul trei, mai ales pe față și la nivelul membrelor superioare. Venise însoțit de alt bărbat cu vârsta greu de precizat, care spusese că numele bărbatului ars era Thomas Hulda, iar al lui – Martin Kerr. Lui Hulda i se administraseră intravenos medicamente și i se aplicaseră unguente antibiotice. Kerr insistase să rămână în salonul de spital pe toată durata celor șase zile în care fusese internat bărbatul. După cum mărturisise o asistentă care fusese de gardă, acesta stătuse pe podea lângă pat, cu spatele sprijinit de perete și cu mâinile încleștate peste genunchi, fără să vorbească, ci doar privind lung la bărbatul de pe pat și la mâinile lui cu straturi groase de bandaje. În cea de-a șaptea zi, îl ajutase să urce într-un taxi. Acesta se îndepărtase, cu Kerr urmându-l îndeaproape. Kerr dăduse la spital aceeași adresă pentru amândoi, un apartament din Cartierul Evreiesc, însă, când Meral mersese acolo să-i interogheze, aflate că acele persoane nu locuiau și nu locuiseră niciodată la acea adresă.

Meral a cercetat atent permisul de conducere al lui Temescu. Era ceva în neregulă cu el. Fotografia confirma, în mare, descrierea făcută de agentul de închirieri și de mecanic, însă era atât de neclară, încât, dacă o priveai prea mult, părea să se transforme. Meral s-a uitat la ceas, a pus permisul înapoi în dosarul cazului, pe care l-a închis și l-a așezat la locul său, apoi a ieșit din nou pe coridor, a trecut pe lângă bucătăria și dormitorul secției, cu paturile pentru ofițerii de serviciu obosiți înșirate unul lângă altul, și și-a lăsat revolverul Webley-Smith la Depozitul de Arme, pentru că tocmai ieșea din tură. În drumul său către recepție, unde urma să semneze condica înainte de plecare, a trecut pe lângă ușa deschisă de la biroul lui Ari Zev, comandantul secției, în vârstă de patruzeci de ani, însă deja cărunt. Acesta l-a strigat pe nume.

Polițistul arab s-a oprit și a pășit în încăperea cu pereți albaștri. Zev stătea la biroul său. În spatele lui, pe perete, se afla o hartă mare, detaliată, a cartierelor din orașul vechi și o vitrină cu trofee, în care se găsea, printre altele, o banderolă a poliției din Maplewood, New Jersey, primită de la un polițist american aflat în Israel pentru a studia metodele de lucru israeliene. Zev mâzgălise ceva pe o foaie de hârtie și încă ținea în mână un creion galben bine ascuțit.

– Câteva chestiuni, a început el. Albanezii ne tot sună în legătură cu tipul acela al lor care a dispărut. Data viitoare le fac legătura cu tine. Sunt enervanți. Ai vreo veste despre omul acela?

– Nu, nimic. Avem nevoie de o fotografie. Am cerut una de trei ori. Când o primim, poate o să avem mai mult noroc.

– *Dacă* o primim.

– Da, *dacă*.

Zev a ridicat o sprânceană.

– Și strada Remle, Meral?

– Nimic nou.

– Exact cum mă așteptam. Poate ar fi mai bine s-o lași baltă. Poate că nu e altceva decât praf în ochi.

– Nu, e ceva în spate. Sunt sigur.

Zev s-a întors și a privit o clipă gânditor pe fereastră, apăsând ușor și sporadic în masă cu vârful creionului pe care încă îl ținea în mână.

Apoi s-a întors din nou către Meral.

– Bine, sergent. Continuă! Instinctele tale au fost întotdeauna uimitoare.

Meral a dat din cap, s-a întors și a ieșit din birou. În timp ce mergea pe coridor, Zev îl vedea prin ușa deschisă.

– Bietul bastard, a murmurat el.

Apoi a apucat strâns creionul și a revenit la lucru, la notele de rezumat ale unui raport neconcludent al medicului legist despre Yusef Tamal, un imigrant yemenit care trăia la Beit Sahour și care era bănuț de diverse infracțiuni. Bărbatul fusese găsit mort, cu gâtul rupt, la poalele turnului Bisericii Ruse.

... cu craniul și cu gâtul fracturate și cu numeroase alte răni, julituri și contuzii; cu mușchii platisma, splenius, trapez și alți mușchi mai mici ai gâtului deformați, cu coloana și cu vertebrele fracturate...

„Rupte în timpul căderii“, scrisese Zev, „sau înainte?“

În fața secției de poliție, Meral stătea cu spatele la zidurile maronii de dolomit. Vântul și ploaia se opriseră, iar el privea sclipirea rămasă pe pietrele străzilor, cu gândurile încă zburându-i la cazul din strada Remle: sunetul a ceva greu care era târât. Ce era? Cine era Joseph Temescu? Apoi, cel mai straniu lucru: în Land Rover, după ciocnire, fuseseră descoperite rămășițele carbonizate ale unei bufnițe mari și negre și cele ale unei păsări mult mai mici, care nu a putut fi identificată, probabil un cintezoii sau o vrabie, ambele prada preferată a bufnițelor sudice care trăiau în oraș și ieșeau noaptea la vânătoare. Meral nu putea înțelege. A dat din cap și și-a mutat gândul la o chestiune mai banală. Patrularea. Toți polițiștii din Kishla erau obligați de către comandant să patruleze după program prin cartierul creștin timp de cinci ore pe săptămână, cu scopul de a se „menține la curent“, după cum explica Zev, „de a crea legături cu oamenii și de a le auzi plângerile“. Încă trei ore și norma lui Meral pe săptămâna respectivă va fi îndeplinită, iar el va ajunge la Casa Nova, hostelul cu nouăzeci de camere unde locuia, la timp pentru cina comună.

Grăbit și hotărât, și-a potrivit bereta neagră și a ieșit în stradă, pe Șoseaua Patriarhiei Ortodoxe Armene, unde a luat-o rapid la stânga, apoi la dreapta pe strada David, către bazarele aglomerate înecate în sunetele care îl făceau întotdeauna pe Meral să se simtă ca și când ar fi părăsit platitudinea unui vis incolor și s-ar fi trezit la viața reală și agitată, într-un loc în care era înghesuit de hamali slabi – încovoiați de greutatea enormă pe care o purtau în spate – și de pietonii îmbrăcați în tot felul de ținute:

muncitori arabi pe măgari și turiști cu pungi de cumpărături; femei kurde care purtau pe cap tăvi pline cu baghete cu susan proaspăt scoase din cup-tor, lipii și ouă prăjite; evrei ultraortodocși cu barbă lungă și perciuni cârlionțați, îmbrăcați în caftane negre și cu căciuli de blană pe cap; femei musulmane și prelați creștini mândri – toți înghesuindu-se pe lângă standurile cu suvenire, pe lângă roțile imense de baclava înmuiată în miere, pe lângă cutiile cu condimente pline ochi cu chimion verzui, migdale, nuci și praf de ardei iute, pastă de caise uscate și smo-chine, nucă de cocos rasă și linte roșie; pe lângă tinerii vânzători care își atrăgeau clienții cu strigăte și lingușeli, în timp ce tații lor, cu fesuri teșite pe cap, stăteau pe scaune, privind tăcuți, cu chipuri liniștite, în vreme ce muzica arăbească răsuna din magazinele lor, îndreptându-se către acoperișul boltit al bazaru-lui, unde se amesteca, într-un contrapunct straniu și obsesiv, cu clopotele îngerilor din Ghetsimani și cu chemarea la rugăciune a unui muezin.

Meral a fost primit peste tot cu căldură, de multe ori cu drag și întotdeauna cu încredere, așa că uneori i se cereau sfaturi în probleme personale. În timpul acelei patrulări a fost oprit de o fată de optsprezece ani, care l-a abordat ca să se plângă de o căsătorie aranjată de părinții ei cu un bărbat pe care nu-l iubise – și nici măcar nu-l plăcuse – vreo-dată, apoi, mai târziu, pe Strada Lanțurilor – unde aerul era îmbâcsit de mirosul de piele nouă și de apă stătută, cafea și fum –, de sub privirea pașnică a unei capre care se holba din spatele gratiilor de fier ale unei ferestre de la un apartament de la etajul al doi-lea, sfatul lui Meral a fost cerut de un primar neoficial

vârstnic, un *mukhtar*, îngrijorat de comportamentul exagerat și de blugii „respingători“ ai trupei arabe de pletoși Teddy Boys, care copiau ultimele toane britanice. Mai departe, pe Via Dolorosa, Meral s-a oprit și i-a întins o monedă unui cerșetor, un bărbos de vârstă mijlocie ghemuit lângă un perete cu un radio cu tranzistori lipit de ureche, ascultând vrăjit cele mai recente melodii pop grecești difuzate de un post de radio al Crucii. Meral a privit plăcuța de pe perete.

IISUS COBOARĂ A DOUA OARĂ

Muzica s-a oprit brusc pentru un anunț. Meral și-a dat seama că urmau prognoza meteo și ora exactă. S-a uitat la ceas. Da, venise vremea să se întoarcă. În drumul său, ca o walkirie ofilită, plecată târziu de pe câmpul de luptă, o călugăriță în vârstă pe o bicicletă motorizată, o arătare cu veșmintele albe fluturând nebunește în spatele ei, a apărut brusc, fiind cât pe-aci să dea peste el. În spatele ei pufăia un Fiat albastru prăfuit și îndoit, care trăgea o remorcă în care se afla un măgar; acesta stătea în picioare și privea în urmă, cu ochii trădând o nedumerire blândă.

Nici măcar această imagine nu l-a putut face pe Meral să zâmbească.

În vreme ce se îndrepta spre Casa Nova și spre cină, Meral s-a oprit o clipă când a dat colțul pe Via Dolorosa și a intrat pe o stradă numită Khan el Zeit. Văzuse ceva ciudat. O femeie tânără, cu părul blond și cu pielea deschisă la culoare, care purta ochelari de soare prea mari și un batic colorat pe care scria: „Amintire din Ierihon“, stătea în ușa unui hostel

ierpelit denumit The Shalom, purtând o discuție ce părea mai degrabă o ceartă aprinsă cu un preot franciscan înalt și îndesat; femeia s-a întors brusc și l-a privit pe Meral, apoi i-a spus ceva preotului, iar acesta și-a întors, la rândul-i, privirea către el. Femeia a apucat apoi strâns brațul franciscanului și l-a tras rapid în clădirea hostelului. Preț de câteva clipe, Meral a privit lung în urma lor, căutând sensul gestului celui straniu. I se părea extrem de ciudat.

De fapt, nu ciudat.

Letal.

Capitolul 4

8 martie, 02:11 dimineața

Draga mea Jean,

Noaptea trecută am avut un vis ciudat. Părea foarte real. Murisem, iar o lumină roșie și strălucitoare îmi ieșise în cale. Era dureros și am încercat să mă întorc. Știam că acea lumină era singura responsabilă pentru guvernarea universului. Doi dintre preoții săi fuseseră însărcinați cu spațiul și cu supravegherea bunei funcționări a acestuia. Însă aceste creaturi eșuaseră, iar spațiul era ca un puzzle ale cărui piese nu se mai potriveau. Voiam să distrug această lumină roșie și pătrunzătoare care încerca să îmi spună că spațiul era strâmb, când mi-am dat seama cu exasperare că eu fusesem ales să pun lucrurile din nou în ordine, toate acele legi haotice și nepotrivite ale naturii.

Și, dincolo de toate astea, o misiune misterioasă.

Oare ce ar putea să însemne?

Acum urmează ceva ce m-am tot întrebat dacă să-ți spun. Chiar dacă „vizitatorul” meu cândva mortal se vindecă, se pare că altcineva a încercat să măucidă.

Cu câteva zile în urmă, într-o duminică, în aerul proaspăt al dimineții, mă aflam la volanul micului meu Topolino, îndreptându-mă către turnul Bisericii Ruse, o coloană spiralată din piatră de Ierusalim înălțată pe un deal deasupra grădinii Ghetsimani. Merg des în vârful turnului, de unde pot călători înapoi în timp. La vest, în spatele zidurilor de piatră ale lui Irod, care străluceau într-o nuanță pală de roz în lumina răsăritului, se vede orașul vechi cu mănunchiurile sale de biserici, minarete, curți și clopotnițe care se chinuie să respire dintre case, cu acoperișurile lor albe, în formă de dom, îngrămădite unele în altele și încă tremurând de frică în fața Dumnezeului lui Iov. Dar dacă dai un ocol și privești din partea opusă a turnului, te trezești brusc în altă dimensiune, uimit și înghițit de imensitatea tăcută a strălucitorului Deșert Iudaic; de munții Moab și, dincolo de ei, de Marea Moartă și de torentul mâlos al fluviului Iordan, care șoptește amintiri despre Botezător: toate cu aceeași înfățișare de mii de ani.

În această duminică am urmat drumul întortocheat până în vârf, apoi am privit în partea de est, unde soarele răsărea încet din spatele munților golași, acoperind pământul sterp cu acea lumină incredibilă din prima zi a pământului, când, fără să apuc măcar să simt în piept parfumul pătrunzător și dulce al pinilor de Ierusalim, s-a iscat ca din senin un vânt atât de puternic, încât m-a împins în peretele de piatră sfărâmicios. Eram țintuit. Nu mă puteam mișca. Abia reușeam să respir. Apoi acea rafală incredibilă s-a oprit la fel de brusc precum pornise, iar eu m-am gândit la fantome și la Hristos care mergea pe apă: acea poveste din Evanghelia după Marcu despre o vijelie violentă care a răsărit de nicăieri și tot la fel s-a și potolit. Apoi am rămas acolo, așa cum fac tot timpul, pentru

o ședință de o oră de „meditație specială”, de data aceasta imaginându-mi că mă aflu în Galileea, pe vremea când grâul se legăna în brazde strălucitoare într-o lună de mai fără nor. Însă gândurile mele au fost curând spulberate de huruitul autobuzelor diesel din apropiere, care își porneau motoarele. Vraja s-a rupt, așa că era inutil să continui; prin urmare, m-am întors să plec, mergând încet, către partea opusă a turnului, în vârful acelor scări șerpuitoare și alunecoase care coborau abrupt către strada pietruită de dedesubt. Însă, când mi-am început coborârea, am văzut brusc o lumină. M-am oprit și am privit mai atent. Era o „sârmă”. Era agățată deasupra celei de-a șaptea trepte de sus în jos și, când m-am aplecat să o iau de acolo, am simțit brusc cum cineva se apropia rapid din spate.

Apoi problema s-a rezolvat.

Acum sunt nerăbdător să spun: „Te rog, nu te îngrijora, sunt întotdeauna atent, am întotdeauna grijă”. De unde vine, oare, nevoia asta a mea de-a te proteja, de-a avea grijă de tine, chiar dacă ești moartă?

Nu există despărțire.

Al tău, Paul

Capitolul 5

Ochii vicleni ai prelatului armean micuț și isteț aveau o strălucire răutăcioasă. „Da, apă din râul Iordan, domnule Parker! Sticlute mici cu apă din aceea! Binecuvântată! Credeți că ar merge bine în State? S-ar vinde? Ah, sergent, îmi poți da orezul?”

Tavanul înalt și boltit al sălii de mese de la Casa Nova amplifică murmurul pelerinilor catolici și hârșăitul cuțitelor de metal pe farfurii; stăteau la mesele comune, lipite pe lateralele camerei. Aici, Meral găsea aproape tot confortul mărunț de care era capabil să se bucure: contact uman viu, care să-i ușureze singurătatea interioară fără să se simtă nevoit să se implice, să se atașeze și să fie rănit. Și uneori mai erau acele bătăi de-o clipă ale inimii, când emanația bucuriei încrezătoare și a agitației atâtor credincioși adunați la un loc se ridica deasupra meselor și crea o penumbră a credinței care cobora uneori asupra lui Meral și îl înconjura, chiar dacă doar pentru câteva momente. Însă mult mai de ajutor la aceste mese nocturne erau acele frânturi rătăcite de speranță pe care Meral le culegea

uneori – asemenea firimiturilor de pâine pe care călugărițele franciscane italiene le adunau după masă – din comentariile preoților care îi conduceau pe pelerini în tururile lor; din păcate însă, balsamul acestora avea un efect mult prea scurt. Cu un an în urmă, de Paște, la cafea, un fost capelan din Armata Statelor Unite, remarcând cât de mulți discipoli ai lui Hristos aleseseră mai degrabă să moară decât să dezmintă faptul că-l văzuseră pe Hristos înviat, a încheiat confuz, spunând: „Poți să mă consideri nebun, însă cred în confesiunile făcute pe patul de moarte“. Auzind acest lucru, Meral se simțise ușor înșuflețit, însă, până să fie aduse aduse mâncarea și salata, revenise deja la aridele-i îndoieli. În acea noapte, la fel ca în oricare alta, a îngenunchat în capela hostelului ca să se roage la un Dumnezeu despre care nu era sigur că exista.

– Mai vreți San Salvatore? Să umplu paharul?

O călugăriță italiancă tânără și pistruiată, cu un șorț negru peste veșmântul complet alb, ținea o carafă cu vin roșu, curat și tare.

– Da, sigur, vă rog, a spus episcopul armean cu poftă. S-a întors către cuplul american din fața lui. Și ce credeți despre asta? a întrebat el. Spuneți-mi adevărul.

– Să fiu sincer, nu știu, a zis soțul.

Părea îndoit.

– Cred că ar merge foarte bine, a răspuns soția. Adică, să fim serioși! Apă sfințită din râul Iordan? Cred că ar merge *incredibil* de bine!

Așteptând să i se curețe farfuria după primul fel, Meral a aruncat o privire dezamăgită către micul buchet de flori decorative de pe masă. Nu se anunța

o noapte care să-i ridice moralul. Însă, mai târziu, când la masă a fost adus desertul de banane și portocale, Meral a crezut pentru o clipă că lucrurile se puteau schimba.

– Ce credeți despre Giulgiu? a întrebat cineva care stătea la dreapta episcopului, un inginer tânăr cu păr blond și cu un vag accent german. Vorbea despre acoperământul de înmormântare al lui Hristos. Am auzit că medicii americani spun că această imagine a omului crucificat putea fi produsă doar de ceva care are legătură cu fisiunea nucleară. Ce credeți despre asta, părinte Youkemian?

La această întrebare, mintea lui Meral a făcut un salt către acea replică enigmatică din *Evanghelia după Ioan*, dată de Hristos cel înviat Mariei Magdalena, în fața mormântului gol unde căzuse la pământ, ghemuită la picioarele Sale: *Noli me tangere* – „Nu mă atinge, pentru că nu am fost încă la Tatăl Meu“. Ce însemna asta? Nimeni nu știa exact. Iar acum, această mențiune a unui eveniment nuclear. Însă Youkemian i-a răspuns germanului:

– Nu cred că s-ar vinde.

Apoi a încercat să reaprindă discuția despre ideea lui de afacere cu apă îmbuteliată din Iordan, însă bărbatul pe nume Parker revenise la subiectul mormântului lui Hristos cu un comentariu a cărui seriozitate nu putea fi înțeleasă exact:

– Oare de ce nu se duc acolo cu un contor Geiger*, oameni buni?

* Detector de particule ce măsoară radiațiile ionice. E folosit adesea pentru a stabili dacă anumite obiecte emit radiații nucleare. (n.red.)

La cafea, un preot aflat în vizită s-a ridicat și a lovit o lingură de paharul său de apă, ca să atragă atenția. Meral l-a privit atent. Era preotul pe care îl văzuse certându-se cu femeia blondă.

– Bună ziua, sunt părintele Dennis Mooney, a spus el, iar după un șir de glume care au atras câteva chicoteli, a anunțat o distracție improvizată care consta într-un „concurs de cântat” între el și părintele Mino Mancini, directorul bondoc și chel al hostelului, pe al cărui chip era întipărit în permanență un zâmbet blând, ce le amintea tuturor de călugărul Tuck.

Meral și-a plecat capul o clipă, în timp ce în mintea lui se derula din nou scena din fața hostelului. Oare preotul cel frumos era implicat în vreun flirt secret? Meral și-a ridicat privirea și s-a uitat la Mooney, care a deschis concursul cu *The Rose of Tralee*, cu o voce de tenor, plăcută și plină de emoție. Apoi, Mancini a contraatacat cu *Non Dimentica*. Au urmat câteva balade populare, interpretate de fiecare dintre ei; a avut loc și o inversare de roluri, atunci când Mooney l-a tras pe sfoară pe italianul grăsuț și a cântat *That's Amore*, imitându-l pe Dean Martin beat, în timp ce Mancini a ripostat cu *My Wild Irish Rose*, care s-a dovedit la fel de amuzant din cauza accentului puternic italian al interpretului.

Concursul s-a terminat fără declararea vreunui câștigător și curând după aceea sala aproape că s-a golit de viață, sunetele sale vibrante reducându-se la câteva voci răzlețe, la zgomotul vaselor și la tonul ascuțit al vocii unui conte și a unei contese de origine română care stăteau în celălalt capăt al încăperii și frecau cu vârful degetului mare marginea paharelor lor goale de vin. Singur, cu capul plecat și cu

gândul zburându-i la descoperirea lugubră a celor două păsări carbonizate, Meral a auzit într-un final sunetul și a ridicat privirea. Apoi a oftat în sinea sa. În capul mesei românilor se afla Scobie, cândva agent clandestin britanic, acum retras din SIS, Serviciul Britanic de Informații Secrete, și, la fel ca Meral, rezident vechi la Casa Nova. Era un palavragiu recunoscut și un om enervant, care părea să nu aibă nici cel mai mic respect pentru mențiunea „Strict secret” de pe dosarele sale și care, după două pahare, divulga totul fiecărui oaspete de la hostel sau, în disperare de cauză, unui membru mai puțin norocos al personalului. Îl privea intens pe Meral peste mesele goale de lângă el, cu sprâncenele ridicate și cu ochi cercetători. Meral s-a prefăcut că se uită la ceasul de la mână și, dând din cap încruntat, s-a ridicat rapid și a ieșit din sala de mese evitând privirea lui Scobie.

Simțindu-se dintr-odată obosit, Meral s-a îndreptat către camera lui, dar și-a amintit de o promisiune făcută maicii Angelica de la Casa Nova, călugărița-șefă, micuță și plină de riduri, așa că s-a întors și a mers în holul de recepție, la Patience, portarul înalt care servea la bar înainte și după cină și căruia îi plăcea să citeze din lucrările lui Shakespeare și să strecoare în băuturile oaspeților de la hostel o doză de Mickey Finn*.

– De ce faci asta, Patience? Spune-mi. Vreau să înțeleg.

– Nu știu.

– Faci asta persoanelor care nu-ți plac?

* Termen folosit pentru a desemna o băutură (de obicei, alcoolică) în care s-a pus un drog sau un purgativ, fără știrea celui care urmează să consume băutura (n.red.)

- Nu. Nu, îmi plac foarte mult. Chiar îmi plac.
- Atunci de ce, Patience? De ce?
- Nu știu.

Cu promisiunea pioasă că Patience se va da pe brazdă, însă fără să fi aflat care-i fusese motivul, Meral a părăsit zona recepției și s-a îndreptat obosit către camera lui; la intersecția holului principal cu un coridor care ducea în aripa dormitoarelor călugărițelor, s-a oprit câteva clipe și a privit holul până în capăt, zărind un bărbat foarte bine făcut, cu pantaloni, cu cămașă kaki și cu o centură cu unelte de muncitor de care era agățat un mănunchi de chei, care stătea cu spatele la el, aproape de camera sta-reței. Fără să se miște, cu capul lipit de ușă, părea să asculte muzica de vioară răspândită de un fonograf din încăpere. Privirea lui Meral era duioasă. Bărbatul era Wilson, despre care știa că era un american plăcut și aparent sincer, cu zâmbetul radios și transparent al inocenților sau al retardaților, care lucra gratuit pentru călugărițe. Meral a recunoscut și muzica, minunatul *Concert pentru vioară nr. 1* al lui Bruch, și, pentru o clipă, suficient pentru ca o inimă să se frângă, Meral și-a plecat și el puțin capul să asculte, însă apoi a fost nevoit să treacă dincolo de muzică și, precum cornul lui Iosua la Ierihon*, să dărâme zidurile de protecție din jurul său, să le doboare cu un zgomot asurzitor.

Cu excepția draperiilor colorate de la fereastră, camera lui Meral de la Casa Nova putea la fel de bine

* Iosua a îndemnat poporul israelit să înconjoare zilnic zidurile Ierihonului și să sune din trâmbițe din corn de berbec, fapt ce a dus în cele din urmă la prăbușirea zidurilor cetății. (n.red.)

să fi fost a unui călugăr: un cuier de haine, un birou și un scaun, un pat de o persoană fără tăblie și un șifonier înalt de pin, pe care se afla statuia pruncului Iisus ținând în mână un trandafir roșu îndreptat către mama sa. Când Meral se mutase în cameră, ceruse ca statuia să fie luată de acolo. Însă, după câteva săptămâni, o adusese înapoi. Nu dăduse nici o explicație în nici unul dintre cazuri. Meral o privea acum în timp ce stătea pe marginea patului, obosit, apoi și-a întors privirea ca să se uite la crucea întunecată de bronz atârnată de perete chiar deasupra ușii. Care era cea mai mare aspirație a omului? Să sufere? De ce? În ce scop? Răspunsul unui preot de la masa lui, cu câteva luni în urmă, constase din două cuvinte: „Modelarea sufletului“. Îl luminase pe Meral o vreme, însă nu-i oferise prea multă căldură. Chiar nu mai exista și altă cale? A privit în jos spre gresie, apoi din nou în sus către șirul de fotografii înrămate sprijinite pe birou lângă perete. Părinții săi. Iubita lui soție. Apoi privirea i s-a oprit asupra fiului său, pe care îl iubise cu o intensitate care îl surprindea, ba chiar îl înspăimânta uneori, însă nu știa de ce, până în acea zi în care cerul nepăsător dăduse naștere morții lui și, în sfârșit, înțelesese că lucrul de care se temuse era esența iadului: durerea pierderii. Stând cu picioarele desfăcute pe iarba verde, cu buclele întunecate acoperindu-i o sprânceană, ca un efeb grec din Marathon care a fost adus de pe fundul mării și a primit viață, fiul lui Meral privea din fotografie cu dragostea îngerilor strălucindu-i pe chip, în timp ce întindea un trandafir roșu cu coadă lungă către aparatul de fotografiat.

Meral s-a uitat la fotografie. Ar fi plâns, însă nu putea. Zidul.

Își păstra toate lacrimile pentru visele sale.

Meral și-a ascuns chipul cu palmele. De ce venise acasă atât de devreme în ziua aceea? De ce nu ajunsese cu cinci minute mai devreme? Cu cinci minute mai târziu? Cu două? Cu unul? Litania vinei și a învinovățirii se repeta cu credință în fiecare zi, de ani întregi. Meral a privit în sus și și-a întors capul, uitându-se gânditor la ceva de pe noptieră. A întins mâna și a luat obiectul. Era o carte despre Einstein, Dumnezeu și fizică cuantică. Cu toate că nu erau o dovadă sigură, Meral găsea ajutor în astfel de cărți. Însă, la acea carte, nu conținutul îl interesa. Era vorba despre altceva. S-a uitat o clipă la copertă, apoi a deschis cartea unde, cu o noapte în urmă, înainte să se culce, pusese un semn îngust, din hârtie de la Casa Nova – avea o imagine cu hostelul pe o parte și un citat religios pe cealaltă parte –, ca să-și aducă aminte unde rămăsese. În acea noapte, când era pe punctul să adoarmă, polițistul a murmurat, așa cum făcea în fiecare noapte în ultimii patru ani: „Încă o zi, fiule. Mă apropii cu încă o zi“. Oboșise să mai ceară semne care nu mai veneau, însă, când vedea că soarele era în continuare pe cer, după mai multe zile toate îndoielile îi reveneau. Însă în acea noapte se hotărâse să își roage fiul: „Dacă trăiești, dacă mă auzi, te rog, vino la mine. Apari în noaptea asta în visul meu.“ Însă fiul nu apăruse. Nu o făcuse niciodată. Totuși, în noaptea următoare, când Meral a luat din nou cartea, a văzut că semnul de carte de la Casa Nova nu mai era acolo; în locul lui a găsit un fir de floarea-soarelui proaspăt cules, floarea preferată a fiului său. În dimineața aceea, când Meral a întrebat-o pe femeia de serviciu îmbrăcată într-o salopetă gri cu verde, care avea în grijă camera lui, dacă ea făcuse acel schimb, femeia îl

privise strâmb și cu un zâmbet uimit și îi spusese: „De ce ar face cineva așa ceva?” După aceea, în drum spre sala de mese pentru micul dejun, Meral s-a oprit și l-a spionat pe Wilson aflat la ghișeul de la recepție, unde acesta se sprijinea pe brațele îndoite, așteptând probabil instrucțiuni de la călugărița de serviciu cea micuță. Pentru o clipă, Meral a privit setul de chei legate de cureaua de unelte a lui Wilson, apoi s-a îndreptat brusc spre el.

– Ah, Wilson!

Wilson și-a ridicat capul cu o privire caldă, în care se citeau încrederea și recunoașterea.

– Sergent Meral!

– Tu ai fost? l-a întrebat Meral încet.

Wilson a ridicat dintr-o sprânceană cu o uimire nevinovată.

– Sergent Meral, ce vreți să spuneți?

Stânjenit, Meral a răspuns:

– Nu contează. Ai cumva o cheie pe care aș putea să o împrumut? Una micuță, cea mai mică pe care o ai.

– Sigur!

– Nu te-am mai văzut de ceva vreme.

– Da, știu.

Wilson purta mănuși de muncitor. Când și-a scos una ca să poată apuca cheia micuță de la curea, Meral a văzut că în jurul palmei sale erau înfășurate bandaje.

Erau roșii de la sângele care se scursese.

– Te-ai rănit, Wilson?

Privindu-și centura în timp ce scotea cheia, a dat din cap și a zâmbit ușor.

– Asta mi-e meseria, domnule, a răspuns el. Să mă rănesc.

Meral a scos floarea-soarelui din carte și, preț de câteva clipe, a privit-o cu ochi cercetători. Și-a pus tot felul de întrebări. Însă nu putea merge mai departe.

– Încă o zi, a murmurat el în pernă. Mă apropii cu încă o zi.

Dorea ca timpul să-l îmbrățișeze strâns și să-l ducă departe, să alerge cu el, cu o viteză uluitoare, într-un loc unde să găsească și altceva decât tristețea care se agăța de el neconținut.

A adormit. Nu a visat nimic.

În dimineața următoare, după ce s-a trezit, Meral a găsit un mesaj strecurat sub ușă. Moses Mayo îl sunase chiar înainte de miezul nopții. Deși Patience îi explicase lui Mayo că – ignorând faptul că la hostel stingerea se dădea la unsprezece seara – primise ordin de la Meral să nu bată niciodată la ușa lui după zece seara, se văzuse totuși nevoit să cedeze în fața strigătelor iritate ale lui Mayo și acceptase să-i strecoare un mesaj sub ușă – „repede de tot, acum“, îi spusese lui Mayo –, însă respinsese cererea de a „bate ușor la ușă“.

Patience îi zisese că avea să tușească – „Asta e tot ce pot să fac“.

Meral a desfăcut hârtia cu mesajul. Scris chinuit de către Patience cu creionul, cu litere mari și groase înclinate, conținea următoarele cuvinte:

VINO SĂ MĂ VEZI! E IMPORTANT!

Și dedesubt:

... SHAWR... INEXPLIKABIL... MORT

Capitolul 6

– Te-am urmărit de la distanță. Apoi m-am oprit și am văzut când ai intrat în benzinăria aceea micuță, Paz, după care, când te-am zărit coborând din mașină, sângele a început să îmi cânte de emoție! Nu era o pasiune pentru moartea ta, înțelege: doar fiorul gândului că trebuia să-mi fac treaba la perfecție. Apoi pasărea aceea vânată de o bufniță a zburat chiar în mașina mea. Un amalgam nebunesc de aripi, și vânătoare, și ciripit. Însă nu îmi păsa: eu nu trebuia decât să profit de moment; am accelerat, și mă îndreptam fix spre tine, când vârful aripii acelei păsări mi-a lovit ochiul, și te-am ratat, iar eu m-am izbit și am luat foc. Slavă Domului!

– Lasă-mă să te ajut să te miști. Vreau să-ți așez pernele astea la spate.

– Ah, mulțumesc.

– Și durerea? Mai ai nevoie de morfină?

– Nu. Nu, acum sunt în regulă.

– Asta e bine.

– Cine ești?

- Poftim?
- Cine ești?
- N-am mai trecut o dată prin asta?

Capitolul 7

20 martie, 04:17 dimineața

Draga mea Jean,

Am foarte multe lucruri de spus. Un fel de ultimă confesiune a lui Cyrano.*

Mai întâi, Moses Mayo. Îți amintești? Doctorul acela amuzant de la spitalul Hadassah la care am fost pentru o consultație în prima lună în care am ajuns aici? Am băut cu el de câteva ori și în sfârșit s-a deschis în fața mea, iar acum îi știu întreaga poveste, motivul pentru care a renunțat la slujba de medic principal, apoi a început să slăbească brusc. După ce a ajuns în Statele Unite cu o bursă culturală și a studiat la UCLA, s-a întors în Israel, unde a lucrat ca medic la Hadassah în domeniul medicinei generale și al neurologiei și s-a trezit în rolul principal masculin în a doua cea mai emoționantă și mai transcendentă poveste de dragoste pe care am ascultat-o vreodată. O echipă de filmare

** Trimitere la actul V al piesei de teatru Cyrano de Bergerac, scrisă în 1897 de Eduard Rostand (n.red.)*

americană a venit în oraș să filmeze un film important, un thriller de spionaj în care juca tânăra și încântătoarea Jane Ayres. Aceasta l-a întâlnit pe Mayo la un dineu acasă la ministrul culturii. Au stat de vorbă într-un colț și au fost atrași imediat unul de celălalt, în ciuda diferenței mari de vârstă dintre ei. Au râs foarte mult. Apoi, la un moment dat, starleta l-a întrebat pe Mayo dacă medicina israeliană făcuse vreo descoperire nouă privind infertilitatea. Căsătorită și stearpă, fără să poată rămâne însărcinată, i-a povestit lui Mayo că își dorea cu disperare un copil, deoarece, fără asta, era sigură că mariajul ei avea să se destrame. „Ești sigură că tu ești cea sterilă, și nu soțul tău?” a întrebat-o Mayo. „Nu, posibilitatea să fie el a fost exclusă. Eu sunt.” Mayo a chemat-o să facă o consultație completă și o serie de teste, apoi, cumva, în timpul cât au durat filmările, cei doi au devenit iubiți.

„Ce vezi la mine?” a întrebat-o Mayo la un moment dat, când i se părea foarte clar că, dacă mariajul ei s-ar fi destrămat, ar fi fost șanse mari ca ea să se reorienteze și să-l aleagă pe el. „Sunt mult mai bătrân și deloc arătos.” L-a luat de braț și l-a privit în ochi. „Ești amuzant, și asta nu are să se schimbe”, i-a spus ea. Însă, când filmările erau pe sfârșite, după multe săptămâni de studiu neobosit și de ore petrecute până noaptea târziu în gânduri intense și fără limite, Moses Mayo s-a trezit într-o dimineață de aprilie cu ochii larg deschiși, privind tavanul camerei sale, și, pentru că asta înseamnă ciudățenia și imprevizibilitatea vieții, s-a ridicat din pat, s-a dus imediat la biroul său și a început să scrie febril pe o foaie de carnet mare și galbenă. Au urmat multe nopți în care s-a agitat dintr-o parte în alta fără a-și găsi starea, în timp ce se chinuia să ia

o decizie extrem de dificilă. Apoi, brusc, filmările s-au terminat, iar ei se aflau la Aeroportul Lod și își luau rămas-bun: Mayo și dragostea vieții lui, care era gata să se urce în avion și să se întoarcă în State. Și, în timp ce stăteau acolo și se priveau în ochi, Mayo a întrebat-o: „Îți dorești în continuare cu disperare să ai copii?” Iar când ea și-a lăsat privirea în jos și a spus: „Da. Da, așa ar fi cel mai bine”, Mayo a dus mâna la buzunar și i-a întins un plic. „Nu pierde asta”, a atenționat-o el cu gravitate. „Dă-i-o doctorului tău.” „Ce este?” „Nu contează”, a răspuns el. „Numai să nu o pierzi.”

Era o rețetă care să-i vindece sterilitatea.

Mai târziu, ea a rămas însărcinată și a dat naștere unui băiețel.

Mayo nu a mai văzut-o niciodată. Doar în filme.

Eu, Mayo și Meral. Toți ne-am pierdut iubirea vieții. Mayo încearcă să și-o recupereze prin vindecări, iar Meral – apărându-i pe ceilalți. Dar eu? Asta nu pot spune. Nu încă. Acum lasă-mă să dau pagina în această ultimă confesiune și să ajung la un subiect despre care am tot citit în ultima vreme și pe care mi-aș fi dorit să-l fi știut dinainte. E foarte ciudat.

Vezi tu, steaua Sirius are un însoțitor invizibil pe care astăzi îl numim Sirius B. Dacă nu privești prin telescop, nu-l poți vedea. E complet invizibil. Înainte de jumătatea secolului al XIX-lea, nimeni nu a bănuțit vreodată că există. Însă tribul Dogon din Mali știa de sute de ani de existența lui! Îl numesc Digitalia. Un nume foarte frumos, nu-i așa? Populația Dogon știa că orbita sa este eliptică, dar și că durata în care se mișcă pe orbită este de exact cincizeci de ani și că se rotește în jurul axei sale. De asemenea, îl considerau cel mai mic

dintre toate obiectele cerești și totuși, paradoxal, și cel mai greu. Recent, s-a ajuns la concluzia că acest tip de stea este cea mai mică pe care o cunoaștem și că este alcătuită dintr-o materie foarte densă, care nu există pe pământ. Însă cum putea ști tribul Dogon aceste lucruri? Sirius B este de zece mii de ori mai puțin luminoasă decât Sirius A și totuși, timp de secole, oamenii Dogon au considerat-o cea mai importantă stea de pe cer, fapt care poate explica de ce și-au constituit religia pornind de la ea. Astronomia, cosmologia, biochimia... Cei din tribul Dogon cunosc toate aceste lucruri și insistă că le-au învățat de la ființe extraterestre pe care ei le numesc Nommo și pe care le împart – cel puțin conform unui text Dogon antic – în tipuri separate: Nommo Die, adică Dumnezeu; Nommo Titanye, care au venit pe pământ în nave spațiale și sunt mesagerii și reprezentanții lui Nommo Die; apoi, în sfârșit, cel pe care ei îl numesc O Nommo, care urmează a fi sacrificat de dragul purificării și al reorganizării universului (Asta m-a făcut să mă gândesc la visul meu cu „lumina roșie“!) și care ia formă umană și coboară pe pământ. Apoi urmează lucrul cel mai uimitor. O să citez: „O Nommo și-a împărțit trupul între oamenii săi pentru a-i hrăni și, pentru că universul se îmbătase cu trupul lui, O Nommo i-a făcut și pe oameni să bea și le-a oferit principiile sale de viață“. Puțin mai departe în acel text scrie că a fost „răstignit de un arbore kilena“ și curând după aceea a înviat din morți.

Dacă aș fi știut toate astea înainte, cu siguranță, ar fi avut un impact asupra „meditației mele speciale“ și asupra goanei mele după Ținta X, care, apropo, este cea mai dificilă din toată cariera mea; dar sunt sigur că se află aici și că îi voi da de urmă. Asta dacă nu mă găsește

el primul. Și, că tot veni vorba despre asta, uite ceva curios. Cu toate că nu am văzut persoana, am auzit pașii în urmă cu doar câteva zile și aș fi putut să jur că sunt ai lui Stephen. Probabil, a fost doar dorința mea. Cât de des am re trăit în vis explozia care v-a luat viața – și ție, și lui! Oare, în sfârșit, mi se tocesc simțurile? Poate s-au deteriorat odată cu restul trupului meu. Mă schimb, Jean. Cu mine se întâmplă ceva. Simt că devin alt om. Nu sunt sigur ce înseamnă asta, însă am senzația – o poți numi premoniție – că foarte curând te voi însoți în locul acela care ne-a fost promis, unde „nu e nici întristare, nici suspin“.

Răsăritul începe să se ivească prin fereastră, în fața măsuței pe care scriu, iar ochii mei s-au îndreptat către strada de dedesubt. Acolo undeva se mai află un criminal. Însă nu te îngrijora, draga mea. Cel mai rău lucru care se poate întâmpla e să nu mai fie scrisori.

O să fii tu.

Capitolul 8

– Nu, nu e închipuirea mea! Îți prezint *fapte reale!*
Fapte reale!

Mayo mergea înainte și înapoi prin spatele biroului său, agitat, în timp ce Meral stătea jos, ascultând răbdător și incredul. Eddie Shore fusese găsit mort în urma unui stop cardiac ceva mai de vreme, în dimineața de marți, 11 martie.

– Infarct miocardic, fusese concluzia după autopsie.

Însă Mayo era convins că fusese crimă.

– Care ar fi motivul? a întrebat Meral.

Nu era în uniformă. Era duminică, ziua liberă a lui Meral.

– Nu știu, a răspuns Mayo agitat. Însă acei tipi CIA de la ambasada americană – toți știu cine sunt – au intrat în grabă în salonul lui Eddie și l-au sigilat până au apărut medicii legiști. Ai lor. Nu ai noștri. Acum spun că vor ca trupul să fie trimis înapoi în Langley pentru o a doua autopsie. De ce vor asta? Poți să-mi spui? Meral, e foarte clar! Sincer! E foarte clar!

Mayo s-a trântit în scaunul de la birou.

– În regulă, ascultă, a spus el, de data asta cu vocea calmă și pe un ton scăzut. Din când în când, în acest spital mai apare câte o persoană cu simptome de otrăvire cu salmonella. Am cercetat. E totul la dosar. Ajung aici și mor. Ultimul a fost în urmă cu un an. Vladimir Secici. Era un consul sovietic de nivel înalt, care s-a dovedit un maestru al spionajului. Toți spuneau că se pregătea să fugă. A mai fost și alt caz de salmonella aici, un ofițer de securitate bulgar care avea, probabil, legături cu rușii. Salmonella nu ucide, Meral. E benignă.

– Dar ai spus că au murit în urma unui infarct.

– Îmi aduci aminte de mama. Indiferent ce dezastru îi spuneai că s-a întâmplat în ziua respectivă, ea dădea din mână și spunea: „Pe mare se întâmplă lucruri mai rele“. Ascultă, moartea care pare să survină în urma unui atac de cord poate fi provocată oricând dacă îi injectezi unei persoane insulină. Înțelegi? O doză infimă poate fi păstrată într-un inel de pe degetul asasinului. Acesta ar putea să bată ușor victima pe picior ca s-o încurajeze sau în semn de rămas-bun prietenos, iar victima nici măcar nu ar simți. Secici era păzit 24 de ore din 24, cu un paznic în cameră și altul afară la ușă, însă chiar și dacă paznicul din interior ar fi asistat la acea scenă, tot nu ar fi bănuț nimic.

– Insulina apare la autopsie, nu-i așa?

„Da, bineînțeles, însă doar dacă autopsia se face chiar atunci, într-un interval de opt ore, poate chiar mai puțin. În cazul lui Secici, rușii l-au luat în grabă, după care au trimis cadavrul cu avionul direct la Moscova și abia apoi i-au făcut autopsia. În plus, crimele n-aveau cum să fi fost înfăptuite

altfel. E nevoie de mai mult rafinament și de cunoștințe de fiziologie umană solide, însă avantajul este că nu lasă nici o urmă! Și tot ce trebuie să faci e să injectezi o mică bulă de aer, Meral. Când bula ajunge la inimă, survine moartea bruscă și fără nici o dovadă. Să fim serioși, știu toate metodele prin care să provoci moartea cuiva fără să stârnești bănueli, metode care nu permit ca motivul real al morții să apară la teste.

Ochii lui Meral începuseră să se îngusteze de îngrijorare.

– Chiar crezi că toate aceste trei decesuri au fost crime?

– Ce altceva aș putea să cred? Că tocmai au văzut factura emisă de spital?

– Pari foarte implicat emoțional în asta, Moses.

– Eddie Shore a fost un om minunat.

– Atunci, dacă e așa, de ce ar fi vrut cineva să îl omoare?

– Nu știu. Tot ce știu e că au apărut acei agenți CIA și că, dacă vrei să omori pe cineva, atunci spitalul este locul perfect să o faci. Aici mor oameni tot timpul. A privit preț de o secundă în gol, apoi s-a întors. Și mai e ceva.

– Ce anume?

– Cu aproximativ o oră înainte să moară, cineva a intrat în camera lui Secici cu balanțele electrolitice. Uneori trimitem astfel de analize la laborator, ca să vedem dacă pacientul pierde prea multe substanțe hrănitoare prin vomă sau diaree.

– Moses, unde încerci să ajungi? Vrei să spui că acești oameni au fost uciși de un doctor?

– Acum vorbești așa cum ai făcut-o când mergeam la școală la Ramallah și bănuiai că Sister Joseph îți fura mâncarea de prânz. Doctorii *comandă* analizele, dar nu ei le efectuează. Rezultatele sunt aduse de unul dintre asistenți. Chiar avem nevoie de un inspector Clouseau* arab?

Meral și-a întors privirea către fereastră.

– Ajută-mă să înțeleg *asta*, Meral. La două zile după moartea lui Shore, dau peste Dave Fuchs, doctorul lui Shore, și începem să vorbim despre cât de imprevizibil a fost totul. Apoi Fuchs îmi spune ceva foarte ciudat: că unul dintre asistenții voluntari... s-ar putea să-l cunoști de la Casa Nova. Lucrează acolo cu jumătate de normă. Pe nume Wilson?

Meral s-a întors din nou către Mayo.

– Ah, da, Wilson. Da. Da, îl cunosc.

– Ei bine, mi-a spus că Wilson a venit la el în ziua următoare pentru că dorea să știe ce se întâmplase și că Fuchs fusese chemat la laborator cu o oră înainte ca Shore să moară, comandase analizele și spusese să fie aduse direct în salonul lui Shore, nu, ca de obicei, în biroul său, pentru că Fuchs credea că avea să fie acolo. Însă când a ajuns Wilson, camera era în beznă, a spus el. Era aprinsă doar o lumină, iar Shore dormea. Fuchs i-a răspus că nu avea habar despre ce vorbea, că nici măcar nu se afla în spital în noaptea aceea! E o nebunie, Meral. Ciudat. E complet aiurea.

Meral a rămas tăcut și impasibil.

* Detectiv francez, personaj principal în seria de filme *Pantera roz* (în regia lui Blake Edwards), care își dă o mare importanță, dar care este, de fapt, un mare incompetent (n.red.)

Mayo s-a aplecat încordat, cu palmele desfăcute și lipite de birou.

– Nu am halucinații, Meral. Înțelegi? Am un instinct foarte puternic în legătură cu asta. Știi cum e cu instinctul, nu-i așa? Tu l-ai inventat. Știu că e ceva în neregulă. O simt în sânge. De ce ar da cineva o comandă falsă de analize pentru salonul lui Shore?

– Am citit destule romane cu Hercule Poirot, așa că îmi pot imagina de ce.

– Să auzim!

– Nu știu dacă ar trebui să-ți spun. Poate nu fac altceva decât să-ți amplific paranoia.

„Meral, de unde ai învățat astfel de cuvinte mărețe? Maicile răutăcioase de la Ramallah te-au învățat asta, apoi ți-au spus că e un pește cu dinți prea tăioși? Acele maici catolice nu s-ar da în lături de la nimic ca să distrugă mintea oamenilor! Haide! Care e teoria ta? Sau a lui Hercule Poirot. Sau a cui o fi...

– Dacă Shore a fost, într-adevăr, ucis, așa cum crezi tu, motivul a fost acela că ucigașul vrea ca Wilson să fie cel bănuțit. E vorba despre cineva care îl vrea pe Wilson dat la o parte, poate chiar mort.

– Să arunce bănuțiala de crimă asupra lui Wilson?

– Pur și simplu, încerc să joc jocul imaginației tale, *habibi**.

– Nu e imaginație, *bubbi***.

Meral a ridicat neîncrezător din umeri.

– De ce nu vorbești despre asta cu Shlomo?

Mayo s-a lăsat pe spate în scaun, înfricoșat.

– Shlomo? Shlomo Uris, nepotul meu cel idiot și băiețelul complet inutil care e inspector de poliție și

*, ** În transcriere arabă, în original, „iubite“ (n.red.)

care a bătut la un moment dat în pereții Mormântului lui Hristos în căutarea unei intrări într-un pasaj secret? Fii serios, a răspuns Mayo tăios.

– Am auzit că e foarte ager, a replicat Meral. Chestia e că Hadassah este un subdistrict din Ierusalim, Moses. E zona lui, nu a mea. Nu pot să mă bag.

– Dar te-ai băgat în cazul ucigașului nebun care se credea Hristos!

– Aceea a fost o problemă personală. Nu am făcut nici o anchetă. În plus, Moses, crimele sunt o raritate în zona mea, mai ales una atât de exotică. Rezolv cazuri de crimă doar în romane. Acum e vorba despre viața reală.

– Nu renunț la chestia asta. Nu acum. Voi continua să sap.

– Da, poți să faci asta. Chiar te pricepi, Moses. Ar trebui.

– Ce se întâmplă cu tine, Meral?

– Ce vrei să spui?

– Chipul tău, Meral! Privește-ți chipul! N-am văzut în viața mea atâta nefericire. Mayo s-a ridicat. Asta e problema cu doctorii din ziua de azi, a mărturisit el. Intri în cabinetul de consultații, iar ei dau paginile dosarului tău verificând analizele de sânge în loc să privească fața pacientului, pentru că uneori acolo e scrisă întreaga lui poveste. De multe ori. Bine, a spus el, ridicându-se, vino!

– Unde să vin?

– În cabinetul de consultații. Vreau să verific numaimdecat câteva lucruri.

– Mi-e teamă că nu am timp.

– Atunci fă-ți!

Douăzeci de minute mai târziu, Meral își încheia nasturii de la cămașă, în timp ce Mayo strângea tensiometrul.

– Ești sănătos, a spus Mayo. Te deprimă acest lucru? Uite, trebuie să începi să faci un tratament. Îți tot spun să consulți pe cineva de specialitate. Fă-o, Meral! Te rog! Apoi mai e și vina asta pe care continui să o porți cu tine. Știi că, mai nou, persoanele care au fost preț de câteva minute în moarte clinică, dar care au fost readuse la viață, afirmă că au văzut o lumină strălucitoare la capătul unui pasaj și că aceasta i-a ajutat să-și revizuiască întreaga viață, toate lucrurile pe care le-au făcut greșit. Tu îți revizuiești viața la fiecare zece minute!

Întors în biroul lui Mayo, Meral și-a luat bereta de polițist din cuierul de pe perete, s-a îndreptat către masa lui Mayo și și-a privit prietenul din copilărie, care stătea sprijinit în coate și cu capul în mâini.

– Nu mă las, a jurat el. Nu mă las.

– Ai grijă, a spus încet polițistul, apoi s-a întors și a ieșit pe ușa deschisă a biroului. Înainte să pășească pe coridorul aglomerat, s-a întors să privească lung înapoi.

Capitolul 9

- De unde iei lucrurile astea?
- Ce lucruri?
- Știi tu, morfina. Seringile.
- Contează?
- Atunci presupun că sunt furate?
- Mă interoghezi?
- Ah, zâmbești cu acel zâmbet de îngerăș!
- Hai să înlocuim chestiile astea vechi. Hai! Stai în capul oaselor.
- Te-ai schimbat.
- Da, știu.
- Acum e mult mai puternică.
- Ce?
- Lumina aceea. Lumina aceea interioară înfri-coșătoare a ta. E mai puternică și mai rea, mult mai rea decât înainte.
- Cum adică rea?
- Mai dureroasă. Seamănă cu iertarea.

Capitolul 10

– Deci Shore ajunge în Israel și moare în chip misterios, iar tu îmi spui că nu se afla într-o misiune? Călătorind neîncetat, cercetând, ținând discursuri: e curierul vostru secret perfect. Hai, că știm asta. Întrebarea mea este ce anume trebuia să aducă *aici*.

Se aflau în biroul lui Moshe Zui, detectivul-avocat în vârstă de patruzeci și trei de ani, cu Shin Bet, agenția pentru securitate internă israeliană, al cărei complex de cincizeci și două de birouri era ascuns în spatele unei singure uși de intrare, securizată, la etajul al doilea al unei clădiri din Tel Aviv, care adăpostea restaurante fast-food și diverse magazine, care ofereau orice, de la reparații de ochelari, până la îmbrăcăminte pentru femei. Pe plăcuța de pe ușa agenției erau scrise cuvintele: CELE MAI BUNE PRODUSE.

– Hai, hai, l-a îndemnat Zui. Știm cu toții că ți-ai mișcat fundul prin salonul lui de spital. Recunoaște! Suntem prieteni, nu-i așa? Care e problema?

Zui vorbea cu William Sandalls, un agent superior CIA, venit sub acoperire ca „atașat” la ambasada americană, care stătea pe un scaun în fața biroului

lui Zui. Fost colonel de armată care activase mulți ani în Japonia, Sandalls era înalt și ușor plinuț, prefera costumele albastre și avea păr blond, fața pistruiată și un nas mic și cârn, care îi dădea o inocență băiețească pe care el încerca tot timpul să o scoată în evidență, cu toate că sclipirea răutăcioasă din ochi îl dădea întotdeauna de gol. Își ținea mâinile întinse către Zui, cu palmele în sus.

– Ascultă, ce pot să spun?

– Destul de multe. Dar n-o vei face.

Zui și-a întors capul și a întâlnit privirea altui agent Shin Bet din încăperea, Lod Evert. Stătea în picioare, rezemat de un perete, cu brațele încrucișate. Zui și-a ridicat o sprânceană către el. Evert a dat din cap, iar Zui și-a îndreptat din nou atenția către Sandalls.

– Bine, noi *chiar* știm ce voia să facă, a recunoscut el. Deținea informații atât de periculoase, încât nu puteați risca interceptarea sau compromiterea lor, astfel că Shore trebuia să le păstreze în minte și să le transmită ambasadorului în persoană.

– Ah, deci știți asta. Ce surpriză!

– Încercăm. Însă ce trebuia să-i spună Shore? Despre un atac sau ceva de genul ăsta care urma să aibă loc? Vreo informație care ar putea distruge statul? Doamna prim-ministru Golda Meir își vopsește părul?

– Indiferent despre ce era vorba, Shore era singurul care știa. Nici măcar noi nu aveam habar.

– Cu ce *culoare* și-l vopsește?

– Ei, haide!

Zui și-a întors privirea lipsită de expresie către Lod, apoi din nou către Sandalls, după care a împins

înspre el cu vârful degetelor o cutie deschisă de bomboane de ciocolată elvețiene.

– Ia trei sau patru când pleci la ambasadă – poți să le mănânci pe drum, dacă vrei –, apoi întoarce-te aici.

Sandalls a întins mâna spre cutie.

– Să mă întorc?

– Da, imediat. Am injectat bomboanele cu un ser care te face să spui adevărul.

Sandalls și-a retras mâna.

Capitolul 11

Având aproape toată duminica la dispoziție, Meral a urcat într-un autobuz vechi și aglomerat ce mergea către Ramallah și s-a dus la un cimitir catolic departe de tumultul piețelor, unde a pus flori la mormântul părinților, al soției și al fiului său. Ploaia de mai devreme înmuiase iarba și pietrele de mormânt și aerul era încă atât îmbibat cu amintirea pierderii, încât pământul părea și mai încremenit decât sufletele îngropate în el. „Oare ei știu că eu sunt acum aici?” s-a întrebat Meral. Nu știa. Știa doar că trebuia să vină. După aceea s-a dus către o așezare de leproși, în vizită la directoarea acesteia, sora Elena Karina, care îi fusese cândva profesoară la școala catolică de aici. Au stat la ceai și au depănat amintiri. Multe pauze de tăcere. Și a fost bine.

– Ți-ai păstrat credința, Peter?

– Da. Ce se mai întâmplă pe aici?

Știa că asta o încânta.

Chiar înainte să plece, Meral a întrebat-o despre femeia bolnavă de lepră care își recăpătase vederea.

– Ah, Reema, a spus călugărița, înclinându-și capul într-o parte.

În ochii ei era o umbră de tristețe, alături de ceva ce Meral nu putea identifica, deși era sigur că mai văzuse și înainte, ba chiar de curând. Însă nu-și putea aminti unde.

– A murit cu câteva zile în urmă, Peter.

– Ah, da? Ce trist!

– Nu, chiar deloc. Era fericită.

Întors la Ierusalim, Meral a mers la Fuad's, cafe-neaua lui preferată, pe Strada Cartierului Creștin, unde, pe vreme bună, obișnuia să stea vizavi de ușa masivă de la intrarea în Biserica Sfântului Mormânt. O structură de piatră de la sfârșitul secolului al XIV-lea, clădirea era construită deasupra locului în care Hristos fusese răstignit și îngropat. În fiecare dimineață, la patru și jumătate fix, și în fiecare seară la apus avea loc o deschidere ritualică a ușii, de către doi membri din două familii musulmane diferite, Joudeh și Nusseibeh. Cei din familia Joudeh fuseseră numiți de Saladin „paznici ai cheii“, cei din familia Nusseibeh fiind desemnați ulterior drept „ajutoarele“ lor. La orele stabilite, dimineața și seara, un Nusseibeh aducea cheia de douăzeci și cinci de centimetri unui Joudeh, care apoi se urca pe o scară și descuia sau încuia ușa.

Uneori, Meral era prezent la închidere, după care, de multe ori, cel din familia Nusseibeh ori cel din familia Joudeh – sau amândoi – venea la masa lui și îi ținea companie la cafea. Adorau, cu toții, prezența lui. Meral cel Bun. Protectorul. El nu le putea spune că vizitele lor îl deranjau, că el venise nu pentru cafea, ci ca să privească Mormântul lui Hristos în timp ce verifica dovezile Învierii, ca și cum ar fi

coordonat cea mai metodică anchetă de poliție. Nu avea importanță că nu găsea niciodată elemente noi, nu emitea niciodată o teorie nouă și nu descoperea dovezi noi. Tot ce-și dorea era confortul celor bătrâni: constrângerile credibile ale poveștilor din evanghelie, narate atât de simplu și atât de lipsite de dramatism, încât păreau să presupună că dovezile erau bine cunoscute și că toată lumea credea deja în ele, astfel încât să nu mai aibă nevoie de promovare; că fantomele nu apar niciodată noaptea, ci în miezul zilei; și că noțiunea de Mesia înviat – cu atât mai puțin a unui Mesia care a eșuat lamentabil – era o noutate în tradiția iudaică a acelor timpuri. Meral a sorbit din cafea și a privit către biserică, derulând din nou în gând ancheta sa preferată: „«Acum, Sfinte Pavel, ai putea să ne repeți ce ai afirmat în fața acelei mulțimi adunate pe deal?» «Ah, le-am spus că cinci sute de oameni l-au văzut în același timp pe Hristos cel înviat și că majoritatea acestora sunt încă în viață.» «Era vreunul dintre ei prezent în mulțime în ziua în care ai ținut predica?» «Nu știu. Poate că da, poate că nu. Însă e destul de posibil ca unii dintre ei să fi fost. Cei mai mulți credincioși erau adolescenți. Înflăcărați. Iar ei veneau. Și, dacă nu veneau, cel mai probabil aflau imediat totul despre asta.» «Nu erai îngrijorat că te-ar fi omorât cu pietre pentru minciună?» «Nu, nimeni nu a făcut asta.»“

– Gândurile tale sunt în altă parte, frate Meral.

– Iertați-mă.

– Acele gânduri te îndurerează atât de mult?

– Nu, dimpotrivă. Îmi dau încredere și speranță.

– Atunci, Domnul fie cu tine! Te lăsăm cu gândurile tale.

În acea noapte, cina de la hostel a fost excelentă: friptură franțuzească de vițel cu cartofi și mazăre. Însă nici un preot nu se afla la masa lui Meral, iar sala de mese, plină abia pe jumătate, era mult mai tăcută decât de obicei. Mai târziu, Meral a luat autobuzul către Ierusalimul de Vest, unde la un cinematograf rula westernul *Shane*, cu subtitrări în ebraică și în arabă. Lui Meral îi plăcea filmul din cauza sacrificiului de la sfârșit. Se gândea că, într-un fel, îi vorbea despre transcendență, chiar dacă nu reușea să-și dea seama exact cum. Și nici nu era sigur că acel sacrificiu putea avea loc în viața reală – ceea ce la prima vedere părea o reflectare a iubirii care a creat lumile a lui C.S. Lewis se dovedea a fi atunci când treceai de suprafața lucrurilor, o iubire mai puțin dezinteresată decât s-ar fi putut crede. Poate că astfel de lucruri chiar existau, dar știa de ele doar din cărți, de la știri și din filme, nu din viața reală. Nu din viața *lui*. Tot ce știa era că nevoia de a se confrunța cu un astfel de caz era un foc întunecat și rece din sufletul său, care ardea fără lumină sau căldură, dar care totuși nu putea fi stins, asemenea celorlalte lumini de pe cer, stelele.

– Shane, întoarce-te!

Strigătul i-a zguduit sufletul.

Odată întors la hostel, Meral a încercat să se relaxeze citind – altă carte cu Hercule Poirot – și, în sfârșit, a adormit la câteva minute după zece. La 11:32, la recepție a fost primit un apel telefonic urgent, de la cineva de la Biserica Sfântului Mormânt, care insista să discute cu Meral. De data asta, Patience a bătut tare la ușa lui. Fusesse găsit cadavrul unui bărbat îmbrăcat în costum și cravată,

cu chipul desfigurat de urme de arsuri, zăcând liniștit pe placa funerară din Mormântul lui Hristos. Cauza morții nu putuse fi stabilită imediat și nu fusese găsit nici un bilet de adio care să dovedească o sinucidere; doar permisul de conducere internațional din portofelul bărbatului mort și un plic gol, însă timbrat, găsit într-un buzunar al jachetei. Numele de pe scrisoare și cel de pe permis erau identice.

Joseph Temescu.

Capitolul 12

Conduși de plicul adresat lui Temescu, sergentul Meral și caporalul Issa Zananiri au intrat într-un apartament din Jerusalem Hills, pe care defunctul îl închiriasse cu câteva săptămâni înainte să moară. Apartamentul era posomorât și mobilat sumar și, după o inspecție rapidă prin el, poliția a început o cercetare lungă și amănunțită a fiecărui dulap, dulăpior și sertar. Au fost găsite multe elemente interesante, dar și altele mai puțin importante, toate fiind adunate cu grijă și păstrate în pungi sigilate. Însă, în loc să aducă puțină lumină în acest caz și să ofere răspunsuri, acestea nu au făcut altceva decât să zăpăcească mintea normală cu ciudățenia lor. Printre aceste obiecte se numărau un creion de ochi, un ruj și o cutie argintie cu vopsea albă de față pentru clovni. De asemenea, mai erau și trei mingi portocalii de jonglat.

Și o perucă roșie și creață de clovn.

Capitolul 13

INTERVIUL CU SERGENTUL-MAJOR PETER VINCENT MERAL
21 MARTIE 1974, SEDIUL SERVICIILOR SECRETE, TEL AVIV

Martori: Charles Bell și William Sandalls, ambasada americană; Moshe Zui, serviciile secrete israeliene.
Stenograf: Deborah Peltz.

ZUI: Bună dimineața, sergent Meral. Îmi pare bine să vă cunosc. Ne cerem scuze pentru întârziere. Perfect, văd că ați băut cafea.

MERAL: Da, puțină.

ZUI: Am auzit lucruri uimitoare despre dumneavoastră.

MERAL: Sunt destul de sigur că nu le merit.

ZUI: Îl cunoașteți pe Bill Sandalls?

MERAL: Nu cred. De unde sunteți?

SANDALLS: Suntem atașați ai ambasadei americane.

ZUI: Da, și mie îmi spune asta. E o porcărie. E de la CIA. La fel și prietenul lui de acolo, Charlie Bell. Li se pare amuzant. Priviți-i cum

chicotesc acolo ca doi copii mici cu un sertar plin de inele cu cifru.

SANDALLS: Îmi pare bine să vă cunosc, sergent.

BELL: Bună dimineața, sergent Meral.

MERAL: Da, bună dimineața și vouă.

ZUI: Mai doriți cafea, sergent?

MERAL: Nu, mulțumesc.

ZUI: Fata care o prepară de obicei are liber azi, că e bolnavă.

MERAL: Îmi pare rău.

ZUI: Da, așa e. Acum, din nou, vreau să subliniez faptul clar că ăsta nu e un interogatoriu. Însă prietenii noștri americani de aici au cerut să vă adreseze ei înșiși câteva întrebări și să discutați despre ele. În regulă?

MERAL: Da, cu plăcere. Dar de ce?

ZUI: Nu au încredere în noi.

SANDALLS: Ei, hai, Zui! Vrem doar să fim absolut siguri.

MERAL: În legătură cu ce?

ZUI: Raportul dumneavoastră despre cadavrul din Mormântul lui Hristos a ridicat o problemă de care nu ați fi avut cum să vă dați seama, așa că vor să le relatați din nou totul. Pe măsură ce vorbiți, e posibil să apară un element nou, pe care poate l-ați omis în raport sau pe care nu l-ați considerat suficient de relevant, însă care pentru noi poate fi o adevărată revelație. E clar acum?

MERAL: Da, am înțeles. Dar îmi puteți explica totuși ce ați vrut să spuneți prin „o adevărată revelație“?

ZUI: Ah, probabil am exagerat puțin. Deci nu mai vreți cafea? Sigur?

MERAL: Foarte sigur.

ZUI: Am înțeles. Ca să revenim... Am citit raportul dumneavoastră despre acest incident din strada Remle și credem că ați făcut o treabă bună. *Foarte bună.* Așa că să trecem direct la cadavru, care a fost inițial identificat ca fiind al lui Joseph Temescu!

MERAL: Inițial?

ZUI: Lucrurile se schimbă. Deci v-ați trezit în urma unui telefon de la biserică, dat chiar la hostelul în care locuiți, nu la secție sau la ambulanță. E adevărat?

MERAL: Nu, au sunat la ambulanță. Imediat după aceea. Dar, într-adevăr, pe mine m-au sunat primul. Wajih. Wajih Nusseibeh din familia cu cheia.

SANDALLS: Ce cheie?

MERAL: Cheia cu care încuie și descuie biserica.

SANDALLS: El este cel care a găsit cadavrul. Am înțeles bine? Wajid?

MERAL: Wajih. Nu, de fapt, a fost unul dintre greci, dintre călugării greco-ortodocși. Începând cu miezul nopții se țin slujbe până la răsărit. Catolicii – franciscanii – încep cu o mesă latină. Latinii, armenii, coptii, greco-ortodocșii au în comun faptul că veghează ca toate luminile și lumânările din Mormântul lui Hristos să stea aprinse și să nu rămână resturi. Atunci le venise rândul grecilor, iar acest călugăr a mers să verifice, cam pe la douăsprezece fără un sfert, pentru că

după slujbă franciscanii urmau să facă o procesiune la Sfântul Mormânt și...

SANDALLS: Un loc foarte strâmt pentru așa ceva, nu vi se pare? Mă scuzați. Acolo au loc zece, douăsprezece persoane maxim?

MERAL: Păreau să se descurce. Intră și ies în șir indian..

ZUI: Dar sunteți sigur că a fost călugărul, nu altcineva? Am chiar aici raportul dumneavoastră și, din câte îmi aduc aminte... Ah, nu, mă scuzați. Greșeala mea. Chiar *a* fost un călugăr. Anastasios Scopus. Continuați, sergent. Îmi pare rău pentru întrerupere.

MERAL: E în regulă. Așadar, călugărul a văzut cadavrul și, după cum mi s-a povestit, a țipat – nu-și putea da seama dacă era mort sau viu ori dacă se pregătea să se repeadă la el, ca într-un film de groază – și a alergat de la mormânt urlând. L-a trezit pe Wajih, iar când acesta a ajuns acolo, a văzut că omul era mort; atunci m-a sunat la Casa Nova.

ZUI [S-a întors către americani]: Da, ei vă cred.

SANDALLS: Potolește-te!

ZUI: Nu m-am putut abține. Continuați, sergent Meral! Spuneți că v-au sunat. Ce s-a întâmplat după aceea?

MERAL: Putem să ne întoarcem la ceva?

ZUI: La ce?

MERAL: La mențiunea dumneavoastră că identitatea lui Temescu s-a schimbat. Nu-mi pot scoate asta din minte.

ZUI: Înțeleg, însă nu este nevoie să știți. Cel puțin nu acum. Vă rog, continuați! Wajih v-a sunat. Apoi ce s-a întâmplat?

MERAL: Am telefonat la secție și am cerut să vină un criminalist, apoi am alergat la biserică. Am ajuns în doar șase minute – e foarte aproape de Casa Nova, unde locuiesc eu. Mă așteptau și descuiaseră deja ușa. Înăuntru era ca la balamuc. Călugări și preoți de toate sectele, cu mâinile în aer, plini de spaimă și de confuzie și cu o mulțime de întrebări: Oare trupul mort de pe placă avea vreo semnificație? Ar trebui să îl ia de acolo sau să își continue slujba și să lase cadavrul să se odihnească pe lespede? Un copt rus aruncase o țesătură albă peste cadavru, în timp ce șeful armenilor se gândea că era posibil ca mortul să fi fost un „incoruptibil” și că ar fi cazul să-l păstreze ca exponat permanent. Această cerere aproape că a stârnit o încăierare. Iar grecii, greco-ortodocșii, au început să vorbească tare despre posibilitatea ca acest cadavru să fie un semn trimis de Dumnezeu ca să le dea de înțeles membrilor sectei care se pregăteau să intre în Sfântul Mormânt că erau gata să săvârșească un mare păcat. Cum spuneam, era o adevărată nebunie. Doar mortul părea calm. Aș putea spune chiar că era senin. Era îmbrăcat în costum și cravată, cu o floare roz cu alb la rever, ca și cum ar fi știut ce-l aștepta. Avea brațele îndoite și încrucișate pe piept, ca în unele fotografii care înfățișează sfinți morți. Apropo, pot să întreb care a fost cauza morții?

ZUI: Încă nu am aflat cu certitudine, sergent. Acum e în curs de desfășurare o a doua autopsie. Prima a scos la iveală o formă letală de cancer. Incurabilă. Cancer pancreatic.

MERAL: Asta l-a ucis?

ZUI: Căutăm altceva.

MERAL: Deci a fost omorât?

ZUI: Sinucidere sau crimă, sunt posibile ambele variante. Să continuăm, sergent! Să reluăm fix de unde am rămas. Ați găsit la cadavru ceva ce v-a condus la apartamentul pe care Temescu îl închiriasse în Jerusalem Hills timp de – cât? – vreo trei săptămâni?

MERAL: Cam așa.

SANDALLS: Ați mers acolo singur, sergent?

MERAL: Nu. L-am luat cu mine pe caporalul Zananiri.

SANDALLS: Deci există un martor.

MERAL: Martor? Martor pentru ce?

ZUI: Ca să dovedească că ați găsit ceea ce spuneți că ați găsit acolo. Sandalls crede că noi stăm toată ziua și ronțaim semințe și ne gândim la tot felul de tertipuri ca să facem pierdute probele doar ca să-i înnebunim și mai mult pe el și pe Bell.

SANDALLS: Moshe, nu m-ar mira să aflu că fix asta faceți.

ZUI: Sergent Meral? Continuați, vă rog, cu povestea pentru care aveți *martori*.

MERAL: Portarul ne-a lăsat în apartament. Era mic: două camere, o chicinetă și o baie. Foarte sumbru. Avea mobilă veche. Am făcut o cercetare minuțioasă. Nu prea erau haine, doar un sacou,

o cămașă și o pereche de pantaloni agățați într-un dulap. Nu existau etichete. Fuseseră tăiate. Totul era acoperit de praf. Și totuși, după cum bine știți, am găsit câteva obiecte interesante. În primul rând, pașapoartele și actul de identitate.

ZUI: Și mingile de jonglat, și obiectele de clown.

MERAL: Au vreo importanță?

BELL [Către Sandalls]: Da, acesta e băiatul nostru!

MERAL: Simt că îmi scapă ceva.

ZUI: Nu. Să continuăm!

MERAL: Da, sigur. Așa că am început să batem la uși și să punem întrebări despre el. Despre Temescu. Erau doar câteva apartamente. E o clădire cu patru etaje. Unii dintre locatari nu erau acasă, iar cei care erau nu știau mare lucru – de fapt, nu știau aproape nimic. Toți au spus că, în afară de o singură dată, atunci când s-a mutat, nu l-au văzut și nu l-au auzit: nu au auzit nicio dată nici măcar apa curgând. Sau radioul. Sau urme de pași. Nimic. Însă, chiar în acel moment, a venit acasă o femeie de la etajul al doilea, care locuia în apartamentul aflat vizavi de cel al lui Temescu. A apărut chiar când noi ne pregăteam să plecăm și ne-a spus că a auzit pe cineva intrând în apartamentul lui Temescu în dimineața zilei în care trupul acestuia a fost găsit în biserică. A stat doar câteva minute, a zis ea, timp în care i s-a părut că a auzit cum se deschide ușa unui dulap, apoi cum este tras un sertar. Și, câteva secunde mai târziu, a auzit cum sertarul este împins la loc. Apoi persoana respectivă a plecat.

SANDALLS: Și nu l-a văzut nici o clipă?

MERAL: Nu. Nu l-a văzut. Însă chestia cea mai ciudată...

ZUI: Da?

MERAL: Se pare că s-a întâmplat același lucru și mai târziu în acea noapte: cineva a intrat în apartament pentru un timp foarte scurt, apoi s-a auzit sunetul sertarului deschis și închis, urmat de pașii persoanei plecând.

ZUI: Doar un sertar?

MERAL: Doar unul. Însă Temescu era deja mort atunci. Așa că... oare cine a fost?

SANDALLS: Și nici de data asta femeia nu a văzut persoana respectivă, nu-i așa?

MERAL: Era în pat. Și nici nu putea fi sigură că era vorba despre un bărbat.

ZUI: Dormitorul ei este amplasat în așa fel încât era imposibil ca sunetele să fi venit din altă parte, nu din apartamentul lui Temescu?

MERAL: Nu, dormitorul ei se află mai înspre coridor. Nici ea nu era sigură, așa ne-a spus.

ZUI: Să continuăm! Ați făcut o referire trecătoare [se uită prin note] la o femeie, o asistentă medicală care locuiește în vecinătate. Numele ei este Samia...

MERAL: Da, Samia Maroon. Suntem cunoștințe: prieteni ai unui prieten comun. Mergea pe stradă când ne-a văzut intrând în clădire, iar când am coborât din apartament, stătea lângă mașina de poliție. Ne-a salutat, apoi a întrebat ce se întâmpla. E o persoană foarte curioasă din fire.

BELL: Adică o pisăloagă?

MERAL: Ah, nu! Deloc! E chiar o persoană drăguță. I-am arătat permisul de conducere cu fotografia lui Temescu și am întrebat-o dacă l-a văzut vreodată. A privit atent fotografia, ca și cum nu își putea da seama. E foarte neclară. A continuat să se uite la ea, apoi a părut, dintr-odată, tulburată. După aceea, m-a privit și a deschis gura pregătindu-se să răspundă, însă nu a scos nici un sunet. Doar s-a oprit și a închis repede gura. Avea în continuare acea privire îngrijorată pe chip, iar ochii ei păreau să mă studieze, clipind întruna și fixându-i pe ai mei. Apoi mi-a pus o întrebare. A...

SANDALLS: Stați o secundă, vă rog. Mă scuzați. Acesta este unul dintre lucrurile de care vrem să fim foarte siguri. Bine? Vă rog, puteți repeta cuvânt cu cuvânt ce a spus ea? Sau cel puțin așa cum vă amintiți *acum*.

MERAL: A spus: „Are legătură cu vreo crimă sau ceva de genul ăsta? Cu o crimă foarte, foarte serioasă?”

ZUI: Exact asta scrie și în raportul dumneavoastră. Vă rog, continuați!

MERAL: I-am spus că da, că exista și varianta unei crime, și atunci imediat mi-a răspuns că nu l-a văzut niciodată. Apoi mi-a spus că ar vrea să ieșim să bem ceva sau la o cafea în seara aceea. Asta nu scrie în raportul meu.

ZUI: Nu, nu scrie. Obișnuieți să ieșiți în oraș împreună?

MERAL: Nu. Nu am ieșit niciodată. Chiar dacă uneori mă invită să ies cu ea în *felul acela*, sub un pretext sau altul.

ZUI: Ați ieșit cu ea în noaptea respectivă?

MERAL: Nu, n-am ieșit. Nu am dat nici o importanță invitației ei.

ZUI: Și ce credeți că se întâmplase cu ea, sergent?

MERAL: Nu sunt sigur. Însă bănuiesc că, de fapt, *îl văzuse* pe Temescu.

ZUI: Și de ce ar fi mințit?

MERAL: Poate e unul dintre acei oameni care nu vor să aibă nicicum de-a face cu chestii de genul ăsta.

ZUI: Credeți că acesta e motivul?

MERAL: Nu, nu cred asta. Dacă mă gândesc la comportamentul ei de atunci – cum spuneam, o cunosc cât de cât –, instinctul îmi spune că e posibil să protejeze pe cineva.

ZUI: Așa e. Ni s-a spus că în raportul dumneavoastră e și o mică omisiune.

MERAL: Da?

SANDALLS: Oare nimeni de la biserică nu-și amintește să-l fi văzut pe acel bărbat intrând în Sfântul Mormânt? Adică – chiar dacă nu e total exclusă această posibilitate –, mi se pare deplasat să ne imaginăm că a dus cineva cadavrul acolo. Sigur trebuie să fi fost cineva din biserică la intrarea în Sfântul Mormânt. Nu-i așa? Cineva care păzește locul de diverși nebuni sinucigași și care se asigură că nu intră prea mulți oameni odată?

MERAL: Bineînțeles, există o astfel de persoană. De fapt, sunt chiar trei, care lucrează în schimburi de câte opt ore.

SANDALLS: Și nu e cazul să fie și ei interogați? Pot confirma faptul că omul nostru nu a fost

adus acolo deja mort și ne pot spune dacă a intrat în biserică singur sau însoțit de cineva.

MERAL: Aveți dreptate. Însă i-am interogat deja pe doi dintre ei și nici unul nu își amintește să-l fi văzut pe Temescu intrând în Sfântul Mormânt. Înainte să trag vreo concluzie, așteptam să-l interoghez și pe al treilea, Tariq Maloof, însă acesta e plecat în vizită la familia sa, în Aman. Se întoarce astăzi și va fi în schimbul de noapte, și atunci mă voi duce să îl interoghez. Dacă acesta a văzut ceva important, o să vă anunț imediat.

ZUI: Da, aș vrea să ne țineți la curent.

MERAL: Cu plăcere.

ZUI: Bill? Charlie? Altceva? Bine, Deborah, asta e tot. Poți pleca. Și dumneata, sergent Meral. Vă mulțumim mult pentru ajutor. Și pentru răbdare. Ținem legătura.

MERAL: Mai am o întrebare, vă rog. Se poate?

ZUI: Spuneți!

MERAL: Ați zis că, în privința morții lui Temescu, vă gândiți „la altceva“. Altceva decât cancerul. Îmi puteți spune despre ce e vorba?

ZUI: Nu, nu acum.

MERAL: Nu știți încă despre ce e vorba?

ZUI: Ba știm, însă nu prea ne vine să credem.

[INTERVIUL SE TERMINĂ 11:06]

Capitolul 14

În fața camerei principale a Mormântului lui Hristos se puteau auzi dinăuntru vocile tăcute a doi polițiști care pășeau încet înainte și înapoi, cu capul plecat și cu mâinile la spate, pașii lor mășurați răsunând ușor pe gresia roz cu negru, care sclipea în lumina lumânărilor uriașe, în mirosul greu de ceară fierbinte și de tămâie și în șoaptele a milioane de rugăciuni calde. Părăsind hostelul la zece și un sfert, ca să nu se suprapună cu începutul slujbei de noapte, Meral mersese rapid pe strada îngustă, care tremurase cândva sub sunetul armurilor romane și sub pasul apăsător al picioarelor care mărșăluiau. Acum, se auzeau doar sunete slabe: zumzetul unei antene de televiziune care se învârtea, bătaia rapidă a degetelor pe oțelul striat în timp ce gărzile municipale verificau jaluzelele magazinelor și, pe măsură ce Meral se apropia de biserică, un cântec atonal interpretat de un brutar care, chiar înainte de cină, la fel ca în fiecare noapte, copsese gratuit pâine pentru săraci.

– A fost aici? A intrat în Sfântul Mormânt?

Meral îl interoga pe Tariq, al treilea paznic, care nu fusese disponibil până atunci. Încăperea în care se aflau avea formă de patrulater și era cioplită în piatră și placată cu marmură. Lată de 1,8 metri, lungă de doi și înaltă tot de doi, aceea era camera mortuară a lui Hristos. Lumina lumânărilor și cele patruzeci și trei de candelă din aur și argint dansau slab în ochii lui Tariq, în timp ce acesta, cu degetele lipite de bărbia nerasă, studia permisul de conducere al lui Temescu.

I l-a dat înapoi lui Meral.

– Da, cred că a fost aici. Cred că l-am văzut.

– Era cineva cu el?

– Da, cred că da. Categorie. Poate.

– Hotărăște-te, Tariq.

– Da.

– Da, ce?

– Era cineva cu el.

– Un bărbat sau o femeie?

– Un bărbat.

– Și zici că au venit împreună?

– Da, împreună. I-am văzut intrând; vorbeau.

Probabil, se certau.

– Se certau?

– Cred că da. Poate. Nu sunt sigur. Gesticulau, iar cel care era cu el se apleca tot timpul către el. Șoptea. Era agitat.

– Iar mortul? Bărbatul din fotografie?

– Era liniștit.

– Poți să descrii cealaltă persoană?

– Da. Avea barbă.

– Tariq, privește-mă! Privește-mă în ochi! Cât de mult crezi că ajută o astfel de descriere în Ierusalim?

- Nu știu ce ați vrea să spun.
- Vreau să îmi faci o descriere completă.
- Nu îmi aduc aminte.
- L-ai recunoaște dacă l-ai vedea din nou?
- Poate că da, poate că nu. Foarte posibil.
- Avea vreun semn distinctiv?
- Nu știu.
- Tariq, străduiește-te!
- Bine, poate că e totuși ceva. Părea trist. L-am văzut plângând.
- Plângând?
- Da, puțin.
- Și când s-a întâmplat asta, Tariq?
- Nu știu exact. Însă era sfârșitul zilei. Când în Sfântul Mormânt intrau ultimii vizitatori.
- Au intrat împreună?
- Probabil.
- Probabil?
- Cred că... Poate.
- Pe omul cu barbă l-ai văzut ieșind?
- Nu știu. Cineva m-a chemat la ușa de la intrare.
- Cine?
- Cineva care vindea falafel.

Meral l-a privit pe Tariq plecând, apoi, ghemuindu-se ca să încapă prin ușa joasă și arcuită care permitea accesul în Sfântul Mormânt, a intrat în încăperea și a privit gânditor la lespede de mormânt. Înălțată la o distanță de cel mult jumătate de centimetru de la podea, piatra primitivă fusese acoperită de mult de o placă de marmură roz cu ivoiu, mățasoasă și caldută la atingere de la abundența de lumânări și de candelă, paznici care licăreau ușor, privind către lespede. Imaginea lui Temescu zăcând

acolo i-a venit din nou în minte lui Meral, în timp ce analiza documentele încifrate pe care le găsisese în apartamentul mortului. Printre ele se afla un alt plic timbrat, adresat lui Temescu, cu un scris necunoscut; acesta conținea o scrisoare care, în ciuda numelui de pe plic, era destinată altcuiva decât lui Temescu – sau cel puțin așa părea să indice formula de adresare. Și mai erau alte șase astfel de obiecte enigmatice. Cinci dintre ele erau pașapoarte: unul italian, unul britanic, unul suedez, unul cambodgian și unul american, toate pe nume diferite, însă nici unul pe numele de Temescu; și toate aveau fotografia unui bărbat care, chiar dacă în linii mari semăna cu Temescu, era diferit de cel din fotografia de pe permisul de conducere; de asemenea, fotografiile erau diferite între ele: lungimea, stilul și culoarea părului, culoarea pielii și a ochilor, mai ales în fotografia de pe pașaportul cambodgian. Chiar și grosimea sprâncenelor și proeminența pomeților variaua. De asemenea, expresia persoanei din acele fotografii era atât de diferită, încât, măcar pentru câteva clipe, reușea să creeze impresia unei personalități complet distincte. Pentru Meral, acest lucru a devenit cât se poate de evident când a privit o fotografie destul de tulburătoare, de pe un al șaselea document. Era vorba despre un act de identitate albanez, destul de șters, al unei persoane pe nume Selca Decani.

Capitolul 15

Zui i-a aruncat o privire întunecată lui Sandalls, care stătea jos lângă Bell pe canapeaua din piele de cămilă, chiar în fața biroului lui Zui.

– Așa, și ce căuta el aici? a întrebat Zui pe un ton răstit.

Sandalls și-a ridicat mâinile și a dat din cap.

– Nu știm.

– Nu știți? E vorba despre cel mai periculos asasin din istoria agenției voastre și îmi spuneți că habar n-aveți ce căuta aici?

– Nu am mai vorbit cu el de ani de zile.

– Hai, lasă-mă!

– Nu, Moshe, sincer! A renunțat! A dispărut!

– Fii serios, ciudații nu se retrag. Doar trec de la o mască la alta. A intrat în țară cu pașaport fals. Iar plugul acela nivelator, Bill? Ce era cu *el*? Oare se hotărâse să lucreze într-un *kibbutz**? Lasă-mă cu prostiile! Era aici într-o misiune. Despre ce era vorba?

* În ebraică, în original, comunitate din Israel (un fel de sat) care se baza, în mod tradițional, pe agricultură (n.red.)

– Moshe, jur, noi nici nu știam că era aici!

– Să scot iar bomboanele care te fac să spui adevărul? Ai grijă. Ar putea să vă distrugă cariera. Creează dependență.

– Mulțumesc pentru cafea.

În noaptea aceea, Zui s-a întors acasă în micul său apartament, aproape de țărmul din Tel Aviv, unde locuia împreună cu cei doi copii și cu soția lui, care era destul de renumită în oraș pentru că sfidase moartea la Auschwitz când gardianul responsabil cu conducerea unui șir de prizonieri condamnați către o cameră de gazare îi văzuse chipul și le spusese gardienilor care o aduseseră: „Nu, nu, luați-o de aici! Luați-o! Arată exact ca fiica mea!”

– Ceva interesant astăzi? l-a întrebat ea pe Zui când acesta a intrat în bucătărie.

Zui a ridicat din umeri și a dat din cap. Și-a scos sacoul și l-a aruncat pe un scaun de la masă.

– Chestii de rutină.

– Și eu la fel. Dumnezeu, avem nevoie de o viață mai palpitantă.

Zui s-a întors și i-a văzut zâmbetul ironic.

Apoi s-a îndreptat către ea și a îmbrățișat-o:

– Tu ești cel mai palpitant lucru din viața mea.

Viața era elementul palpitant pentru ea.

Iar viața palpitantă nu avea să se lase așteptată.

Capitolul 16

Mayo stătea la biroul său, cu telefonul la ureche. S-a uitat la ceas. Întârziase la o întâlnire.

- Menajera ta? a repetat el.

- Da.

- Ce vârstă are?

- Contează?

- Da, contează.

- Abia a împlinit patruzeci de ani.

- Umflături la picioare și la glezne? Congestie nazală?

- Da. Ambele. Și mai sunt acele mici pete deschise la culoare pe care le avea pe față: sunt simptomele clasice, Mayo?

- Amorțeală? Nu-și mai simte degetele de la mâini și de la picioare?

- Nu știu. Trebuie să o întreb. Sunt la telefonul public de la poștă. Sunt foarte îngrijorat, Mayo. Femeia e foarte nefericită. E foarte bolnavă.

- Nu e nici un medic acolo care să se poată ocupa?

- Nu. Nu e nimeni ca tine. Nu am încredere în ei.

- O poți aduce aici? Aici îi putem face analizele.

– Ah, aş face asta, însă ea nu e în stare, Mayo. Nu poate ajunge. Ar fi minunat dacă ai veni tu. O să vii? Dar, dacă vii, trebuie să nu spui nimic nimănui despre asta. Am auzit că acum este vindecabilă, însă, dacă se aude de lepră unde nu trebuie, chiar şi astăzi, ştii ce ni s-ar putea întâmpla. Poţi veni acum? Nu va dura mult. Poţi să-i iei sânge sau ce trebuie şi să-i faci analizele la tine, când te întorci. E bine aşa?

– Da, cred că da.

– Deci vii?

– Bine, vin. Însă nu astăzi. E prea târziu. Măine dimineaţă.

– Fii binecuvântat! Apropo, am ceva bun pentru tine să iei acasă. Copacii din curtea noastră au făcut fructe şi îţi jur că sunt cele mai bune pe care le-am mâncat vreodată.

– Cele mai bune ce?

– Nu contează. E o surpriză.

– Foarte drăguţ.

– Măcar atât să pot face pentru tine.

Da, *măcar* atât.

Capitolul 17

William Sandalls l-a condus pe Zui într-o încăpăre de la etajul al doilea al Ambasadei Statelor Unite ale Americii din Tel Aviv, apoi la un scaun de la capătul unei mese de conferință din lemn de pin, pe care a lăsat, în dreptul lui, un dosar fără nume, pe care scria: „STRICT SECRET“.

– Desigur, a trebuit să cenzurăm o parte, a spus Sandalls. De fapt, destul de mult. Dar uite-l! După ce îl citești, o să înțelegi, în sfârșit, că, de cel puțin trei ani, nu știm nimic despre vreo misiune de-a lui aici sau în altă parte. Dar nu îți notezi nimic, Moshe. Ai înțeles? N-o să ai nevoie. Spune-mi când termini și vorbim. A indicat către un buton de pe partea laterală a mesei. Aici e soneria.

– Unde este Bell?

– E foarte ocupat. Poate vine și el mai târziu. Apropo, intenționăm să trimitem cadavrul înapoi în D.C. Vrem să-i mai facem o autopsie.

– Bine. Da, în regulă. Desigur.

Zui l-a urmărit pe Sandalls în timp ce pășea fără zgomot pe covorul gros din lână maro, a deschis

o ușă, apoi a închis-o încet în urma lui. Trecuseră patru zile de la autopsia finală în urma căreia se stabilise faptul că motivul morții bărbatului găsit fără suflare în Mormântul lui Hristos era, fără îndoială, un „edem pulmonar“, provocat de veninul unui scorpion Omdurman, foarte răspândit în deșertul israelian, cunoscut sub numele alternativ de Vânătorul Morții. De asemenea, la testele anti-doping mai fuseseră descoperite cantități mari de hidrat de clor, așa-zisul Mickey Finn, care împreună cu veninul ucidea un om în mai puțin de nouăzeci de minute. Au mai fost găsite și urme de morfină, explicabile dacă se iau în seamă înțepăturile de seringă de pe brațele și picioarele defunctului, care în mod sigur aveau legătură cu durerile provocate de arsuri sau de cancer – ori de amândouă. A fost crimă sau sinucidere? Nimeni nu putea ști cu certitudine.

Ce se știa sigur era că numele bărbatului decedat nu era Joseph Temescu. Distrugerea feței sale prin arsuri de gradul trei îngreunase comparația cu fotografiile; cu toate că arsura de la mâini nu permitea culegerea unui set complet de amprente, acest lucru era, de fapt, irelevant, având în vedere faptul că agenția pentru care lucrase nu le avea la dosar și nu deținea nici fotografii, de teamă ca nu cumva cineva să le copieze vreodată și să compromită viața celui mai prețios agent al lor. Însă erau alte elemente care au ajutat la stabilirea identității sale, cum ar fi cicatricea rămasă în urma unei traheotomii și pașapoartele multiple pe care le deținea, lucrarea de stomatologie din spațiul din afara Cortinei de Fier și scrisoarea cu conținut scurt și inofensiv descoperită în buzunarul interior al sacoului, care începea cu:

„Dragă Paul“. Însă dovada decisivă a fost actul de identitate tocit și șters dintr-o țară unde defunctul efectuase două misiuni.

Mai era ceva de adăugat: arsurile făceau ca fața bărbatului mort să fie de nerecunoscut, însă, când se alăturau celelalte dovezi, orice îndoială părea să dispară. La morga la care era păstrat cadavrul, agentul Hyam Dov de la Shin Bet a adus un fost agent britanic din serviciile speciale de informații secrete, care, printre bolboroselile sale alcoolice frecvente, fusese auzit rostind numele misteriosului defunct, spunând indiscret că lucrase cândva cu el la „o misiune înspăimântător de periculoasă“ în Polonia ocupată de naziști.

– Recunoști persoana? Întrebase Dov.

– Nu îmi dau seama, răspunsese Scobie. Nu cred.

Nu, probabil că nu.

– Dar fotografiile astea de pașaport? Ai văzut vreodată această persoană?

– Aceste persoane, vrei să spui.

– Nu, toate sunt una și aceeași persoană.

– Ah, da. Da, înțeleg. Chiar. Așa e. Da, lăsați-mă să mă uit.

Scobie privise atent fotografiile.

– Nu. Nu. Nu, nici una dintre fotografiile astea nu mi se pare cunoscută. Îmi pare rău.

– Privește din nou cadavrul!

– Toate acele arsuri mă împiedică să-mi dau seama. Priviți-i mâinile! Dumnezeuule! Oare focul i-a smuls unghiile?

– Uită-te la fața lui mai atent, te rog.

– Da, da, mă uit.

– Îl recunoști?

– Vag. Da, mi se pare destul de cunoscut, dacă mă uit mai bine.

Dov îi dăduse un nume.

– Nu, nu am cunoscut niciodată o astfel de persoană.

Dov rostise un al doilea nume.

– Nu.

Apoi altul.

– Poftim? Dumnezeuule! Ah, *da!* Da, *desigur!* El e! Foarte *sigur*, el e! Dumnezeuule, ce s-a întâmplat cu creierul meu? Prea multe Pimm's Cup*, probabil. În sfârșit, i-au venit de hac, nu-i așa? Păcat. A fost un ticălos curajos.

Ceea ce tocmai confirmase Scobie era faptul că mortul despre care se crezuse inițial că era Joseph Temescu era, de fapt, un agent american clandestin, cunoscut în unele părți ale lumii sub porecla de Legendarul, iar în altele – ca Agentul din iad.

Paul Dimiter.

Zui a privit dosarul. Era în continuare sceptic.

Dimiter intrase în țară pe ascuns. Atunci cum putea cineva să creadă că intențiile lui erau inofensive? Mai ales când era vorba despre un agent atât de faimos și de mortal, încât în comunitatea serviciilor secrete din toată lumea circula zvonul că liderul charismatic al Viet Cong, Ho Și Min, nu murise de o moarte normală, în patul său, în urma unui atac de cord, așa cum declaraseră nord-vietnamezii, ci, de fapt, fusese victima unei lovituri date de Dimiter în timp ce se afla la un banchet în

* Cocktail făcut cu gin, lichior, suc de fructe și condimente, servit cu apă cu lămâie sau cu bere de ghimbir (n.red.)

Albania, unde Ho avea întâlniri cu conducerea albaneză și cu oficiali militari sovietici. Conform zvonului, agentul se infiltrase sub acoperire printre angajații de la bucătărie și din sala de mese de la hotelul Dajti din Tirana, iar în noaptea banchetului strecurase o otravă mortală, cu efect lent, pe suprafața interioară a unui castron de salată din lemn, pe care îl așezase în fața lui Ho. Paznicii albanezi patrulasera atât în bucătărie, cât și în sala de banchete pe tot parcursul cinei. Însă nu remarcaseră nimic. În avion, pe drumul de întoarcere către Hanoi, Ho simțise o durere ușoară de stomac, iar șase zile mai târziu era mort, incident pentru care nord-vietnamezii îi învinuiseră pe ruși. Zui s-a întrebat dacă în paginile din fața lui ar putea găsi vreo referință, cât de mică, la acea întâmplare, însă era sigur că nu.

Și nu a găsit. Spre nemulțumirea lui Zui, în dosar nu era nimic important care să dovedească altceva decât că CIA-ul nu avea nici o legătură cu prezența lui Dimiter în Israel, ba chiar nici nu știa nimic despre asta. Orice alte informații relevante fie lipseau, fie fuseseră editate. Nu era notată nici măcar vârsta lui Dimiter. Dând din cap, Zui i-a citit istoria, așa cum era prezentată în acele pagini: ofițer de luptă O.S.S.* în cel de-al Doilea Război Mondial între 1941 și 1945, apoi recrutat imediat de CIA și repartizat la Serviciile Clandestine; instruire specială (nespecificată) în 1946; misiuni diverse; misiune nespecificată în Vietnam în anii '60, timp

* Office of Strategic Services, agenție americană de securitate națională înființată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (n.red.)

în care, la începutul războiului, a primit instruire paramedicală la bordul unei nave suedeze de schimb de prizonieri; căsătorie secretă (și împotriva regulilor) cu alt agent, care, mai târziu, împreună cu alt agent pe care îl instruisese Dimiter, a murit în timpul unei misiuni sub acoperire conduse de soțul ei, în 1972. A urmat o depresie puternică. Apoi, în 1973, a încheiat o a doua misiune, foarte neobișnuită, în Albania. Zui s-a încruntat. Următoarele două pagini fuseseră complet cenzurate, la fel și textul raportului principal de la sfârșit. Era atașată și o anexă. Era raportul final al lui Dimiter despre misiunea care se terminase cu moartea soției lui și a agentului Stephen Riley, biochimist, asasin profesionist și expert în explozibile.

Soția lui Dimiter, pilot experimentat, zburase cu ei doi către o vâlcea îngustă și bine ascunsă de la periferia orașelului Dolacio, în districtul Los Lagos din Chile, care atrăsese întotdeauna numeroși imigranți germani. Ținta acelei vânători fusese Erik Klar, om de știință german care inventase și vânduse Guvernului Statelor Unite planurile de lucru pentru o nouă tehnologie care ar fi dat avioanelor militare posibilitatea să scape complet de detectarea radar. Însă fusese primit un raport – confirmat în întregime – conform căruia Klar, în mod duplicitar, le oferise sovieticilor o contratehnologie care ar fi anulat efectul scăpării de sub radar. Agenții îl găsiseră pe Klar într-o casă situată foarte aproape de niște blocuri cu câteva apartamente și, după ce îi ucisese pe ambii bodyguarzi ai lui Klar, îl obligaseră să le dezvăluie locul și combinația unui seif dintr-o clădire din apropiere, unde Klar susținea că se aflau

planurile și schemele pentru dispozitivul de anulare. Soția sa plecase cu Riley, cu misiunea de a le recupera și a le aduce într-una sau, dacă era necesar, în ambele valize negre de care Riley avusese tot timpul grijă, apoi de a se întoarce direct la avion; Dimiter rămăsese în urmă pentru a-l ucide pe Klar, pentru că schița dispozitivului exista încă în mintea unui om cu intenții trădătoare. Dimiter îi rupsesse gâtul. Apoi făcuse o cercetare amănunțită prin casă, în caz că Klar mințise și planurile se aflau chiar acolo – sau un al doilea set de planuri, făcut în eventualitatea în care primul s-ar fi pierdut. Negăsind nimic, Dimiter se străduise să găsească dovada că bărbatul pe care îl ucisese era, într-adevăr, Erik Klar. Întâi își răsucise bandă adezivă în jurul propriului deget arătător. Apoi înfășurase a doua bucată de bandă în jurul celui al lui Klar, după care presase bine, îl scosese și îl înfășurase în jurul și în vârful bandei propriului deget arătător, ascunzând și protejând astfel amprente-le lui Klar. Fix când Dimiter terminase procedura, zgomotul unei explozii foarte puternice zguduise casa. Dimiter alergase în stradă – sau cel puțin așa scria în raport – și văzuse clădirea de apartamente vecină prăbușindu-se la pământ, înconjurată de flăcări care se ridicau înspre cer. Era clădirea în care Klar spusese că se aflau planurile.

Se auziseră împușcături și țipete, însă nu din clădire. Era imposibil să fi supraviețuit cineva. Însă Dimiter așteptase. Agonizase. Urmărise. Și sperase cu disperare să se fi înșelat, sperase că nu aceea era clădirea unde li se spusese soției lui și lui Riley că se aflau planurile sau, dacă ea era, sperând că

reuşiseră să iasă din clădire înainte de explozie şi că îl aşteptau la avion.

Dar nu fusese așa.

La dosar erau ataşate două fotografii, fiecare cu un nume imprimat în partea de jos. O fotografie era a lui Riley, un bărbat înalt, roşcat şi frumos, iar cealaltă – a soţiei lui Dimiter, o blondă frumoasă cu privire inocentă şi cu zâmbet de şcolăriţă.

Nu era nici o fotografie a lui Dimiter.

Numele soţiei sale era Jean.

Zui a dat înapoi câteva pagini, s-a încruntat, apoi a închis dosarul şi l-a trântit pe masă, sunând după Sandalls, care a apărut imediat în încăpere cu un dosar plin cu documente în mână şi s-a aşezat în faţa lui Zui cu un rânjel satisfăcut.

– Deci care era misiunea din Albania? a întrebat Zui. E totul cenzurat.

– Da, e o chestiune delicată. Sandalls a ridicat dosarul cu care venise şi i l-a dat lui Zui. Uite! Toată povestea! Speram să avem autorizaţia încă de azi-noapte, dar abia acum a ajuns. Citeşte! Cred că o să-ţi alunge bănuielile.

– Ce autorizaţie? a întrebat Zui. De la cine?

– De la Vatican.

– De unde?

Sandalls şi-a plimbat bucata de gumă către celălalt colţ al gurii.

– Totul e acolo, a spus el, arătând către dosar, în timp ce cu cealaltă mână mototolea ambalajul gumei. S-a ridicat şi a spus: Sună-mă când termini.

– Da.

Zui a aşteptat până când Sandalls a închis uşa încet în spatele lui, apoi a deschis dosarul şi a început

să citească fascinat raportul dinăuntru. După cum scria acolo, în 1973, celor de la CIA le fusese adresată în secret de către Vatican rugămintea să-și ofere ajutorul într-o situație cumplită din Albania. Așa cum se întâmplase în Mexic la începutul secolului, preoții catolici de acolo erau omorâți, închiși și deportați, iar când Vaticanul încerca să infiltreze un episcop cu puterea de a hirotonisi preoți noi, aceștia erau aproape imediat prinși. Și uciși. Astfel că Vaticanul apelase la CIA, cerând ajutorul unuia dintre agenții cei mai pricepuți, cineva capabil să evite capturarea și care să poată duce misiunea la bun sfârșit. Dacă era născut sau botezat în religie catolică, atunci avea să fie hirotonisit temporar ca episcop.

În mod cu totul surprinzător, cei de la CIA acceptaseră și, ținând cont de expertiza lui în Albania, îl trimiseseră la Vatican pe Dimiter, care îndeplinise misiunea fără ezitare. Însă, la întoarcerea la Roma, înainte ca drepturile să-i fie revocate, se retrăsese pe neașteptate – și, potrivit unora, total nejustificat – de la CIA și dispăruse de pe fața pământului. Se încercase, fără succes, să se obțină răspunsuri de la cardinalul Vittorio Ricci, mentorul și cel care îl hirotonisise pe Dimiter, dar acesta spusese că nu știa care erau planurile lui Dimiter sau unde ar putea fi. Singurul lucru pe care îl putea afirma cu tărie și care avea legătură cu starea de spirit a agentului era ceva ce îi zisese Dimiter la întoarcerea din Albania, despre o „experiență mistică” trăită către sfârșitul misiunii sale acolo, ceva care îl zguduise profund, dar pe care nu voia sau nu putea să îl descrie și care îl împiedica să maiucidă; un impuls, îi zisese el lui Ricci, despre care simțise de mult că avea să vină.

„S-a întâmplat după ce l-am botezat și l-am hirotonisit, povestise Ricci. Cred că undeva aproape de începutul misiunii. Sau cel puțin așa mi-a spus. Și mai avusese și necazul cu moartea soției. Uneori, suferința se dovedește a fi fereastra murdară care face în sfârșit loc milei să intre în inimă. Ah, da! Da, acum îmi mai aduc aminte ceva: avea nevoie să se facă remarcat acolo. Un fel de misiune, dacă vreți. Însă nu una ca a voastră. Nu. Nu una dintre acelea. Altceva.“

Zui a închis dosarul, l-a lăsat jos și a sunat după Sandalls.

– Ești mulțumit, Moshe?

– Da și nu. Încă rămâne un mister, nu-i așa? De ce era aici?

– Da, îți garantez că rămâne un mister.

Zui a înclinat dosarul către el.

– Deci omul a fost un ciudat, a spus el.

– În ce sens?

– De exemplu, nu putea simți durerea.

– Norocos.

– Poate că nu, a comentat Zui. Bell vine?

– Nu cred.

– Atunci, lasă-mă să te întreb ceva între patru ochi, Bill.

– Spune!

– Ai auzit zvonul acela cum că Dimiter l-a omorât pe Ho Și Min?

– Da, e destul de vehiculat.

– Chiar a făcut-o?

– N-aș putea spune.

– Tocmai ai făcut-o. Zâmbești.

– Mă uitam la cravata ta.

– Mai bine uită-te la asta! Zui ridicase o pagină din dosarul CIA plin de modificări. Atâtea înfățișări diferite în fotografiile din pașapoarte. Și totuși, nici un semn de chirurgie plastică. Asta e ceea ce arabii numesc un *ghaimetsayfiyyeh*, „un norișor de vară“.

– Cel puțin, îmi place anotimpul.

– Rămâne totuși un nor. Cum se explică asta? Probabil cu inserții, bucăți de burete în obraji? Injecții subcutanate ca să-i închidă culoarea pielii?

– Posibil. Sau poate ceva din interiorul său a făcut diferența. Era special. Foarte special. O persoană excepțională.

– L-ai întâlnit?

– Nu. Sau poate că răspunsul corect ar fi: „Cine știe?“

Zui a schițat un zâmbet.

– Da și, dacă tot vorbim despre lucruri necunoscute... A ridicat dosarul, cu coperta îndreptată către Sandalls. Aici sunt date o mulțime de detalii mici și nesemnificative, cum ar fi notele sale de la școală, dragostea lui pentru muzica clasică sau faptul că un fost clown din Cambodgia, de pe o corabie amărâtă cu prizonieri, l-a învățat să jongleze și l-a machiat ca pe un clown, ca să amuze pasagerii. Și totuși, nu-i știm vârsta? Sau locul nașterii?

– Nu știm.

– Nu știți?

– Nu, aceste informații nu există în dosar. În *nici un dosar*.

– Bill, asta e o farsă. Adică, să fim serioși! Ar trebui să presupun că acel om a *aterizat* pe planeta noastră?

– Îți spun adevărul.

– Primesc puncte bonus dacă nu citez din Pilat din Pont? Zui a deschis dosarul și a început să dea paginile. Ah, nu, îmi pare rău. Ce a spus el nu se află aici în dosar.

A lăsat dosarul să cadă cu zgomot pe masă.

– Tot veninul ăsta... pentru o cravată?

Zui s-a lăsat pe spate în scaun și a zâmbit.

– Ești bun. Și, din întâmplare, tocmai ai rostit cuvântul secret.

– Cravată?

– Nu, venin. Cine naiba s-ar gândi să se omoare cu veninul unui scorpion, Bill? Se spune că durerea e îngrozitoare.

Sandalls a ridicat din umeri.

– Eh, naiba știe. Am auzit că se simțea vinovat pentru moartea soției sale.

– Pentru moartea soției sale?

– Așa se spune. Sau, mai degrabă, așa spune „el”. Omul nostru de la Vatican.

Dacă Dimiter n-ar fi încălcat regulile privind căsătoriile între colegi, ea n-ar fi murit. *Capisci**? Nu s-ar fi aflat în acea misiune.

– Așa, și?

– Și poate că, pur și simplu, își dorea să sufere.

– Acum ne transformăm în psihiatri, Sandalls?

– Hai, Moshe! *Sigur* s-a sinucis. Omul era pe moarte. De ce să-l ucizi? De ce să riști?

– Foarte bune întrebări. Și totuși, voi cere poliției să transmită celor din Kishla că ar fi bine ca Meral să se mai ocupe o vreme de caz. Îmi place omul. Îmi

* În italiană, în original, „înțelegi” (n.red.)

place cum gândește. Există și posibilitatea ca Dimiter să fi fost ucis. Dacă așa s-a întâmplat și dacă aflăm cine l-a omorât, atunci vom descoperi și care era misiunea lui Dimiter aici. Oriunde merge aduce moartea. Dar a cui?

Sandalls a privit în altă direcție și a clătinat din cap.

– Nu vrei să-ți scoți asta din minte, a mârâit el.

– Nu. Zui a luat un ziar de pe biroul său. Cred că ai văzut nenorocitul ăla de titlu din ediția de azi a ziarului *Jerusalem Post*: „Bărbatul găsit mort în Mormântul lui Hristos era ucigaș de top CIA”? Zui a aruncat ziarul din nou pe birou. Ai idee de unde s-a scurs această informație? Jur că o să aflu și o să-l dau pe nemernic furnicilor uriașe să-l mănânce.

– Bărbatul e mort, Moshe. Să fim serioși!

– Ce vrei să spui?

– Nu-ți rămâne altceva de făcut decât să dai jos capacul de la coșciugul lui.

Iar asta, într-un anume fel, avea să se dovedească o chestie profetică.

Capitolul 18

Mayo l-a privit lung și cu neîncredere pe preot.

– Nu vorbești serios! Am condus atâta drum și îmi spui că nu e aici?

– Îmi pare rău, Mayo. Sincer. M-am trezit și dispăruse. Poate că îi e frică de doctori. E o palestiniană tânără. E speriată de oricine are cuțit. Hai, stai jos! Se poate întoarce din clipă în clipă. Cine știe? Haide, o să fac niște ceai.

– Cum poate să facă așa ceva dacă e bolnavă?

– Cine știe?

– Și nu puteai să mă suni?

– Nu avem telefon aici. Trebuie să sunăm de la poșta locală, iar liniile au fost căzute toată ziua. Îmi pare rău, Mayo. Sincer. Și, te rog, ia loc.

Mayo a oftat, apoi a dat din cap.

– Bine.

S-a așezat la o masă mică și rotundă din lemn.

– Cum să nu aveți telefon? l-a întrebat pe Mooney îmbufnat.

– Nu au tras linii. Ar fi trebuit să plătim noi pentru asta și nu ne-am putut permite. Ne-ar costa o avere. Mai bine să folosim banii pentru săraci.

„Pentru săraci?” s-a întrebat Mayo.

Și-a amintit de ceasul de mână gros al preotului, un Rolex de aur.

- Bine, o să fierb niște ceai, apoi aduc surpriza.
- Surpriza?
- Cea pe care ți-am promis-o. Le cultivăm în spate.
- Ce cultivați? a întrebat Mayo.
- Niște smochine minunate.

Capitolul 19

Tânărul soldat sirian care își omorâse Hristosul rival la spitalul Hadassah ținea strâns barele unei ferestre de observație de la ușa unei celule izolate fonic, cu ochii negri plini de înțelegere și de recunoștință pentru prezența lui Meral. În noaptea aceea, după ce mersese la culcare, polițistul devenise din ce în ce mai agitat și nu reușise să adoarmă, cu mintea prinsă de misterul misiunii lui Dimiter, așa că în final s-a dat jos din pat, s-a îmbrăcat în uniformă, a chemat un taxi și a mers la Kfar Shaul ca să-l vadă pe tânărul soldat care își omorâse rivalul.

– Sunt aici, fiule. Sunt aici. Se poartă bine cu tine?

Nici un răspuns. Soldatul continua să privească fix în ochii lui Meral.

– Îți dau cărți? Chestii de citit?

La secția de psihiatrie, delirurile ucigașului lunatic dovediseră o inteligență ascuțită și o cunoaștere a teologiei care depășea mult vârsta pe care o avea și educația. Conform psihiatrilor de la Kfar Shaul, anumite manifestări ale bolilor mintale creau uneori o inteligență amplificată, iar cât privește cunoștințele

teologice ale soldatului, se presupunea că proveneau din cărți pe care le citise la secția de psihiatrie a spitalului Hadassah.

– Îți dau? a insistat Meral.

Privirea rănită a soldatului sirian a rămas neschimbată.

Nu a scos nici un cuvânt.

– Am o întrebare, a spus Meral încet. Iar răspunsul este foarte important pentru mine. M-ai ajuta foarte mult. Foarte mult. Îți amintești când ți-am spus că tu ai rămas singurul Hristos din oraș? Eram în drum spre locul ăsta. Și mi-ai zis: „Nu. Mai e unul.“ Ce ai vrut să spui? Cine e celălalt?

Liniștea s-a adâncit. Privirea soldatului nebun a rămas neclintită.

– Spune-mi *ceva*. Orice, a implorat Meral.

Pe neașteptate, soldatul a vorbit, spunând criptic:

– Voiau să-l omor, însă El a trecut prin ei.

Și cu asta s-a întors încet și s-a întins pe o saltea de pe podea, rezemându-se de perete și privind în altă direcție.

Meral s-a uitat la spatele lui.

– Cine este? a întrebat el. A așteptat, apoi a spus încet: Domnul fie cu tine!

S-a întors și a plecat, convins că nu va primi niciodată vreun răspuns. Și avea dreptate.

Cel puțin, nu de la soldat.

Asistenta de la recepție stătea cu brațele încrucișate și îl privea pe Meral în timp ce se semna de ieșire în registru.

– Îmi pare rău pentru el, a zis ea. E atât de tânăr. Și pare atât de rănit.

A luat dosarul și l-a pus deoparte.

– Îmi pare bine că mai are un vizitator.

Meral, pregătit să iasă, s-a întors și a privit-o.

– Îl mai vizitează cineva?

– Da. Chiar des.

– Cine?

– Nu mai știu cum îl cheamă. Vreți să-l caut?

– Ah, ați putea? Da, vă rog. Mulțumesc mult.

Asistenta a adus din nou dosarul, l-a deschis, a dat paginile la o dată recentă, apoi s-a oprit și a pus degetul pe pagină.

– Da, uite, aici. Numele său este Wilson.

Cu gândurile adunate într-un adevărat vârtej de presupuneri, Meral a revenit la Casa Nova, unde îl aștepta Samia, asistenta. Stătea pe holul de la intrare. Când l-a văzut pe Meral, s-a ridicat și a așteptat ca acesta să se apropie.

– Samia! Ce e? S-a întâmplat ceva?

– Nu, însă trebuie să-ți spun ceva foarte important.

– Ce anume?

– Nu aici, a zis ea, coborând vocea. Afară.

Meral s-a întors și l-a văzut pe Patience privindu-i intens de la recepție. Stătea aplecat, sprijinindu-se pe brațele îndoite.

– Da, vino! O să facem o plimbare.

Au coborât cele câteva trepte până în strada Casa Nova și s-au oprit.

– Așa, acum spune-mi, Samia. Ce e?

– Îți amintești ziua aceea în care lucrai la un caz la mine în cartier și mi-ai arătat fotografia cuiva, și m-ai întrebat dacă l-am văzut?

– Da, îmi amintesc.

– Am mințit.

– Și asta îmi amintesc.

– Ți-ai dat seama că am mințit? Probabil nu sunt prea bună la asta!

– Și asta e bine. Acum ai să spui adevărul?

– Pur și simplu, n-am vrut să dea de necaz.

– Cine?

– Wilson. Cred că l-am văzut cu bărbatul din fotografia pe care mi-ai arătat-o.

Meral părea neîncrezător.

– Wilson?

– Da, Wilson. Adică nu doar *era* cu tipul ăsta. Cred că *a locuit* cu el o vreme. Îl mai vedeam privind din când în când pe fereastră.

– Samia, fotografia pe care ți-am arătat-o era neclară. Ești sigură?

– Sigură? Nu. Dar așa cred. Ah, acum nu mai sunt deloc sigură.

Meral a scos din buzunarul cămășii o agendă și un creion.

– Să presupunem că ești sigură.

– Aha, bine.

– Cât timp?

– Cât timp ce?

– Cât timp crezi că au locuit împreună cei doi?

– Vreo două luni. Începând din ianuarie.

– Data?

– Cam pe la mijlocul lunii.

– Cumva paisprezece?

Era data la care avusese loc incidentul din strada Remle.

Femeia a ridicat din umeri.

– Nu știu.

Cineva deschisese ușa de la intrarea în hostel și cobora treptele către stradă. Meral și-a pus mâna pe

umărul asistentei ca să o direcționeze. S-au plimbat puțin, apoi s-au oprit.

– Da, continuă, a rugat-o Meral.

– Îl vedeam la piață, de unde cumpăra de două ori mai multe zarzavaturi decât era necesar. Știi? Pentru doi oameni. Oamenii aceia siniștri de la piață, apropo, sunt niște ticăloși. O adunare de rasiști. În fine, lasă! Vrei să știi unde îl găsești? Pe Wilson?

– Ah, știu, a răspuns Meral. E omul bun la toate aici la Casa Nova. A ridicat mâna și s-a uitat la ceas. Dar nu la ora asta, a spus el. E prea târziu.

– Pot să-ți zic pe unde îi place să umble.

Capitolul 20

Meral a mers pe străduțele liniștite și întunecate către luminile strălucitoare și colorate de la Club 2000, o cafenea rău famată, care noaptea era plină de tineri violenți, cei mai mulți fără slujbă, dar și de tot felul de indivizi cu preocupări abjecte. Wilson stătea cu un grup de astfel de oameni, râzând și vorbind vrute și nevrute, însă, când l-a văzut pe Meral în uniformă apropiindu-se, conversația veselă a grupului s-a redus la tăcere.

– E în regulă, le-a spus Meral, am intrat doar să beau o cafea, nu de altceva.

Discuția grupului s-a reluat, însă la un nivel care depășea doar cu puțin șoapta. Când Meral l-a văzut pe Wilson privind către el și zâmbind, a ridicat sprâncenele și a făcut un semn către mesele și scaunele de pe terasa clubului. Wilson a dat din cap, apoi s-a ridicat și l-a urmat pe Meral afară. Acolo nu mai era nimeni. Meral a arătat către o masă, cea aflată cel mai departe de ușă.

– Aici?

– Da, e perfect.

S-au așezat.

– Îmi pare bine să te văd, Wilson.

– Și mie. Ce s-a întâmplat?

– Aș vrea să vorbim un pic.

– Ah, da, sigur.

– Fiindcă ești nou-venit aici, ar trebui să știi că acest club e un adăpost pentru infractori. Printre ei, chiar și unii dintre cei cu care stai la masă. Ai grijă.

– Da, știu asta.

– Știi?

– Nu oamenii sănătoși sunt cei care au nevoie de doctor.

Meral l-a privit o clipă.

– Mi-e teamă că nu prea înțeleg ce vrei să spui.

Wilson a zâmbit și a privit într-o parte.

– Pur și simplu, așa sunt eu, a răspuns el cu amabilitate. Oamenii nu mă pot înțelege decât atunci când sunt pregătiți într-adevăr pentru asta.

Înainte ca polițistul – pus în dificultate – să scoată vreun cuvânt sau să reacționeze cumva, un ospătar slab pe nume Yunis a apărut din club, îndreptându-se spre ei. Au comandat două cafele.

– *Sichar wasat*, a specificat Wilson, adică „potrivit de dulce“. Apoi s-a întors către Meral, cu un zâmbet inocent. Mă bucur foarte mult să ne întâlnim așa, a spus el fericit, cu chipul strălucind de o bucurie ce părea sinceră. Ai întrebări, sergent Meral? Da, bineînțeles. Despre ce e vorba? Spune! E ceva legat de munca ta de polițist sau s-a întâmplat iar ceva la Casa Nova?

– Treabă de polițist. Un caz la care lucrez. Cineva mi-a spus că ai putea să mă ajuți.

– Ah, da? Cine? a întrebat Wilson.

– Nu are importanță, a răspuns Meral. A scos o fotografie din buzunarul interior al sacoului și a ridicat-o către Wilson. Era o variantă mărită a fotografiei neclare de pe permisul de conducere al lui Joseph Temescu. L-ai văzut vreodată pe acest bărbat? Cred că da.

Wilson a luat fotografia și a studiat-o cu atenție; nu mai zâmbea.

– E destul de greu să-ți dai seama.

– Însă nu și când știi care e adevărul. Numele său e Joseph Temescu. Mi s-a spus că a locuit o vreme în apartamentul tău.

Wilson i-a întâlnit privirea hotărâtă.

– În regulă, a spus el. Am luat câteva lucruri de la Hadassah. Asta e? Despre asta e vorba?

Meral și-a arcuit uimit sprânceana.

– Despre ce vorbești, Wilson? Ce lucruri?

– Ei, haide! Bandaje. Morfină. Pansamente. Seringi. Antibiotice.

– Ai furat toate astea din spital?

– Știai asta.

– Nu, nu știam. Furtul ăsta a avut loc pe paisprezece ianuarie?

– De ce fix atunci?

– Te rog, Wilson, răspunde-mi. Așa a fost?

– Nu. Nu cred. Era mai târziu. Cred că două sau trei zile mai târziu. Nu aveam bani să le cumpăr și chiar aveam nevoie de ele. *Trebuia* să fac asta!

– De ce? Le vinzi?

Wilson l-a privit îngrijorat pe Meral.

– O să dau de necaz? Într-un fel, consider că am plătit pentru ele. Adică, chiar cred asta. Toate orele

pe care mi le-am petrecut acolo. La Hadassah. O să mă acuzi de ceva?

Meral l-a privit cu o uluire distantă. În ciuda trăsăturilor sale puternice și aspre și a unei constituții fizice aproape impunătoare, Wilson părea un băiețel prins în timp ce fura creioane și radiere dintr-un ghiozdan.

– Hadassah nu se află în jurisdicția mea, i-a răspuns Meral, iar lucrurile acelea nu mă interesează. Mă interesează doar Temescu. Vreau să-mi spui tot ce știi despre omul acela. Totul. Impresiile tale. Obiceiurile lui. Sau orice ți-a povestit despre el. Meral a luat fotografia din mâna lui Wilson. O să cooperezi?

– Nu mi se va întâmpla nimic pentru furtul din spital?

– Nu.

– Bine atunci. O să-ți spun. Dar nu acum. Sunt cu băieții aceia. Wilson a arătat cu degetul spre club. Putem să facem asta mâine, sergent Meral?

– Da, în regulă. Și vom vorbi pe larg. Cred că ai destule să-mi spui.

– Da, am. Trebuie să mă asculți.

Pentru o clipă, Meral l-a măsurat în tăcere. I se părea că Wilson avea talentul de a face ca până și cele mai obișnuite replici să pară criptice, ca și cum ar fi avut un sens ascuns. Sau era doar în imaginația lui?

S-a ridicat, iar Wilson l-a urmat.

– Mâine-dimineață, a spus Meral. La nouă?

– Da e perfect. În biroul tău?

– Nu, ce zici de o cafea la Fuad's? E aproape de secție și chiar vizavi de Biserica Sfântului Mormânt.

Wilson a zâmbit

– Ah, acela e un loc de întâlnire *minunat*!

Meral a dat din cap.

– Da, ar fi cea mai bună alegere.

Meral l-a privit pe Wilson întorcându-se în club.

„Morfină. Bandaje. Antibiotice.“ Oare Wilson fusese salvatorul lui Temescu din mașina Land Rover în flăcări în noaptea aceea? Și, dacă da, oare nu exista și posibilitatea să fi fost cu el în momentul morții sale la Mormântul lui Hristos?

„Și să fi făcut ce?“ s-a întrebat Meral.

În mintea lui a încolțit o variantă înfiorătoare.

Nimic nu era imposibil.

Nu în lumea aceasta.

S-a îndreptat către Biserica Sfântului Mormânt.

Trebuia să vorbească neapărat cu Tariq.

Acum!

Capitolul 21

Așezat la biroul său, cu mâna lipită de stomac, Mayo se strâmba de parcă ar fi gustat un vin acru.

– Nu știu ce ar putea fi, a mârâit el, însă mă simt brusc foarte rău.

– Și ce anume ai mâncat diferit astăzi? Samia stătea în poziția ei preferată pe scaunul de un verde șters. Asta e chiar amuzant, a adăugat ea. Adică, *eu* te întreb *pe tine*.

– Am mâncat *latkes** cu smântână și sos de mere, doctore, dar până acum n-au avut un astfel de efect asupra mea.

– Atunci ce ai, Moses? Ce crezi că ar putea fi?

– Chiar trebuie să te holbezi așa din poziția aia? Parcă ești o anacondă albă cu picioare.

– Nu schimba subiectul! Ce e?

– Habar n-am.

– Dacă *tu* nu știi, atunci cine?

– Da, foarte adevărat.

– Vrei să auzi și părerea mea?

* Chifteluțe din cartofi (n.red.)

– Nu.

– Tot ți-o spun. Ești singur și deprimat, și așa se manifestă toate astea.

– Toată viața am fost singur și deprimat.

– Eu nu asta am auzit.

– Nu mă interesează ce ai auzit. Mayo s-a întors și a privit gânditor pe fereastră. Samia, de ce și-ar face un preot un lifting facial radical?

– E cumva o glumă? Și are un răspuns pe măsură?

– Sper, a murmurat Mayo meditativ.

– Ce vrei să spui? a insistat Samia.

– Nimic.

Mayo s-a întors cu spatele la ea.

– Draga mea, vrei să-mi iei niște sânge și să mergi cu el la laborator pentru teste? a întrebat el încet. Mă simt foarte, foarte rău.

Samia s-a ridicat în picioare.

– Bietul de tine. Da, bineînțeles.

– Țsta e cel mai rău lucru care mi se putea întâmpla, a spus Mayo.

Se înșela.

Capitolul 22

– Ți-ai ras barba, Wilson. De ce?

– Ah, nu știu. Cred că e un fel de curățenie de primăvară.

Stăteau la cafea pe terasa de la Fuad's. Ușa masivă de la Biserica Sfântului Mormânt, de vizavi, era larg deschisă, iar turiștii și pelerinii nu conteneau să intre.

– Câți ani ai, Wilson? Pari atât de tânăr!

– Cincizeci și doi.

– Cincizeci și doi? Nu pot să cred!

Wilson a rânjit.

– Ei bine, în soare puternic și fără barbă... a început Meral.

– Fără barbă ce?

– Ochii tăi. Sunt albaștri. Mereu am crezut că sunt căprui. Aproape negri. Wilson, de unde ești de fel?

– Din California. Nu știai?

Cu ceașca de cafea ridicată până în dreptul gurii, Meral s-a oprit să studieze chipul lui Wilson. Era un tip simplu, a tras el concluzia.

Însă nu era nici pe departe un prost.

Meral a sorbit din cafea, apoi a lăsat ceașca jos.

– Ba da, știam. Știam asta. Desigur. Și ești aici de șase luni. Poate de puțin mai mult. Ce te-a adus aici, Wilson?

– Cred că sunt în căutări.

– Ce cauți?

– Sensul vieții, cel mai probabil.

Meral s-a întors rapid, privirea sa răbdătoareducând o luptă curajoasă, însă inutilă, împotriva unui acces de nerăbdare.

– Da, unii au iluzii romantice despre acest loc, însă, în realitate, e plin de invidie, de zgomot, de ostilitate, de bătaie pe câteva monede și de suflete reci. Așa a fost tot timpul. S-a întors din nou către Wilson. Nu ai observat asta încă?

– Nu.

– Ești norocos. Sau dimpotrivă. Apropo, din ce trăiești? Faci muncă voluntară.

Wilson a ridicat din umeri.

– Am niște bani puși deoparte. Suficienți. Cred că am avut noroc.

– Noroc în ce sens?

– Banii te împiedică să vezi.

– Să vezi ce?

– Ce se află cu adevărat în jurul tău. Wilson și-a ridicat ceașca de cafea, a sorbit din ea, apoi a lăsat-o jos. O să vorbim despre obiectele furate din spital?

– După cum ți-am spus, asta nu mă privește, Wilson. Cu toate că, la un moment dat, sigur o să vreau să știu de ce le-ai luat.

– *Ahlan*!* Pot să iau loc?

Era Tariq. Stătea în picioare lângă masa lor.

* Formulă de salut arabă (n.red.)

– Sigur, prietene, stai jos, l-a îndemnat Meral. Bea o cafea cu noi. Te deranjează? l-a întrebat pe Wilson.

– De ce m-ar deranja? Wilson i-a făcut semn către un scaun liber. Hai, stai cu noi!

Tariq s-a așezat și a început să-l privească fix pe Wilson.

Acesta a zâmbit și a spus:

– Tu ești Tariq, nu-i așa?

Meral a privit toată scena lipsit de expresie, încercând să nu-și arate surprinderea. Șoarecele său nu căzuse în capcană.

– Îl cunoști pe Tariq, Wilson?

– Da. Ne-am întâlnit cu câteva zile în urmă, când vizitam biserica. Am discutat despre falafel.

Năucit, Tariq și-a deschis ochii larg, apoi i-a privit pe rând când pe Meral, când pe Wilson.

– Pe atunci aveam barbă, i-a spus Wilson. O barbă roșie, mare și stufoasă. Îți amintești?

Meral privea către biserică.

– Tariq, cred că îți face cineva semn să te întorci.

Fără să mai scoată vreun cuvânt, Tariq s-a ridicat de pe scaun și a traversat în grabă strada spre biserică – cu brațele legănându-se pe lângă corp –, simțind o mare bucurie și o imensă ușurare că scăpase de asta. Indiferent ce era.

Wilson îl urmărea:

– N-a mai apucat să-și bea cafeaua.

– Nu se supără.

Wilson s-a întors către Meral. Polițistul îl studia, cu capul plecat ușor într-o parte, încercând să analizeze privirea inocentă a lui Wilson și să-i judece nevinovăția.

- Ai fost în Biserica Sfântului Mormânt pe șapte
martie?

- În ce zi a săptămânii a fost asta?

- Într-o marți.

- Ah, da, atunci am fost. Da. Am fost acolo când
se închidea.

- Erai singur?

- De ce mă întrebi așa ceva?

- Vrei să mă ajuți, nu-i așa, Wilson?

- Da, foarte mult, sergent Meral! Foarte mult!
Meral s-a oprit o clipă, surprins de fervoarea din
vocea lui Wilson.

- Atunci spune-mi, erai cu cineva?

- Da.

- Era bărbatul care a locuit cu tine? Joseph
Temescu?

- Da.

- Și ai intrat cu el în Mormântul lui Hristos?

- Da.

- Ce făceați acolo?

- Dorea să îl ajut să moară.

- Poftim?

- Dorea să îl ajut să moară. M-a rugat să-i in-
jectez hidrat de clor, ca să leșine și să moară mai
repede. Adusese el totul: seringă, clorul, morfina.

Luat prin surprindere, Meral nu știa cum să
răspundă.

Apoi, privirea lui a început să se îngusteze.

- Dar s-ar fi putut injecta și singur, nu-i așa?

- Sigur că putea.

- Atunci de ce avea nevoie de prezența ta?

– Ascultă, sergent, ar trebui să-ți explic situația pe îndelete ca să pot fi sigur că o să mă crezi. Pur și simplu, e prea complicat. Prea ciudat.

– Da? Bine atunci. O să vorbim altă dată despre asta. Între timp, spune-mi de ce a dorit să moară în Mormântul lui Hristos. Sau și asta e prea complicat?

– A zis că își dorește ca moartea lui să apară la toate știrile.

– Glumești?

– Asta mi-a spus el.

– Era instabil mintal?

– Deloc.

– Trebuie să recunosc însă că i s-a îndeplinit dorința.

– Cum adică?

– N-ai citit ziarul de dimineață?

– Nu.

– Bărbatul care se dădea drept Joseph Temescu era, de fapt, un asasin al guvernului american.

– Era ce?

– Da, e adevărat.

– Nu cred.

– Nu ți-a spus asta?

– Nu! Asasin? Ești sigur?

– Da. E pe prima pagină din *The Jerusalem Post*. Numele său era Paul Dimiter. Era chiar foarte faimos în lumea lui. Poți să te consideri norocos.

– Norocos? De ce norocos? El... Ah. Ah, înțeleg. Da, ucigaș. Un ucigaș în casa mea. Deși tot nu-mi vine să cred. Adică omul părea atât de bun...

– Da, așa cum par, de obicei, asasinii. Și atât de cinstiți.

Wilson și-a înclinat capul într-o parte.

– Ce vrei să spui?

– Nimic. Chiar nimic. Așa că hai să ne concentrăm și să încercăm să ne dăm seama ce făcea acest Dimiter în Ierusalim. Nu. Nu, hai să derulăm puțin înapoi toată povestea. Spune-mi cum l-ai întâlnit.

– Și sigur nu mi se va întâmpla nimic din cauza obiectelor furate din spital?

Privirea de copil îngrijorat revenise pe chipul lui Wilson, alungând din nou suspiciunile incipiente ale lui Meral.

– Există vreo legătură? a întrebat el.

– Da, există. Și o să-ți spun care-i treaba. Dar n-o să dau de necaz? Promiți?

– Promit. Acum spune-mi, cum l-ai întâlnit?

– A avut un accident îngrozitor într-o noapte târziu la benzinăria Paz, chiar lângă Poarta Jaffa.

Meral a făcut ochii mari.

– A doua persoană erai tu!

– Ce vrei să spui?

– Nu mai contează acum. Pe cuvânt. Continuă! Spune-mi totul!

– Motorul mașinii mele se supraîncălzise și aveam nevoie de apă la radiator. Așa că m-am oprit acolo. Noaptea se lasă canistre cu apă lângă benzinărie. Și cu benzină. Plătești a doua zi.

– De unde veneai?

– Din Ramallah. Mergeam spre casă. După cum spuneam, m-am oprit acolo și am auzit deodată o mașină îndreptându-se în viteză spre mine, apoi am văzut-o cum întoarce, se izbește de pompa de benzină și explodează. A fost cumplit. Am alergat, l-am scos din mașină și...

– Pe cine ai scos?

– Pe șofer. Pe bărbatul pe care îl numești Dimiter. Sau cine era. Era făcut praf. Avea arsuri grave. Era inconștient. Mașina ardea. L-am scos cât de repede am putut, însă arsurile erau deja destul de grave. Mai ales pe față și pe mâini. Așa că l-am dus la Spitalul Guvernului Arab. Cel pentru săraci. Era cel mai aproape. Însă Hadassah e mult mai bine dotat pentru tratarea pacienților cu arsuri, așa că, după câteva zile, după ce i s-a aplicat tratamentul de urgență și când se părea că starea lui era stabilă, am vrut să îl duc acolo. Însă el nu voia să meargă. Era de neclintit. Nu voia să facă asta. Nu voia să fie identificat. Acolo unde era nu îi păsa nimănui de lucrurile astea.

– Da, așa e. Dar fac și ei ce pot. Sunt oameni buni.

– Mi-am dat seama. Așa că, după două zile, l-am externat din spital și l-am dus în apartamentul meu, unde am avut grijă de el.

– Deci aceasta este explicația pentru lucrurile furate din spital, a spus Meral. Întoarcerea Bunului Samaritean.

– Mi se rupea sufletul să îl văd în halul ăla. Cu toate arsurile acelea. Și cu tăieturi pe față. Și cu cancer.

– Ți-a spus el?

Wilson a dat din cap.

– Mi-a spus multe lucruri. Știa că era pe moarte, așa că și-a deschis sufletul în fața mea. Mi-a spus multe lucruri legate de viața lui. Dar se pare că erau minciuni. Nu-i așa?

– Sper că nu. O să vorbim despre asta, Wilson. E lucrul cel mai important pe care încerc să-l aflu. Însă acum povestește-mi pe scurt ce s-a întâmplat până în ultima clipă în care l-ai văzut!

– Păi, cam asta e. Ce ți-am spus. Am avut grijă de el până când a putut să meargă din nou. Plimbări scurte, doar cât să ia aer. Apoi, într-o zi, a vrut să-l duc la o biserică.

– De ce?

– L-am întrebat, însă el n-a făcut decât să dea din cap și nici măcar nu mi-a răspuns. Dar părea foarte nerăbdător să mergem.

– Și l-ai dus?

– Nu, nu chiar atunci. În acea dimineață ploua cu găleata. Toate străzile erau inundate. Era foarte agitat. Tensionat. Părea plin de o nerăbdare pe care nu o înțelegeam. Apoi, după-amiaza târziu, cerul s-a înseninat, și l-am dus la o biserică de lângă Grădina Ghetsimani.

Meral a dat din cap.

– Biserica Patimilor.

– Da.

– Cine a ales biserica, tu sau el?

– Ah, el.

În acest moment, Meral a devenit și mai interesat.

– Și ce a făcut odată ajuns în biserică? S-a întâlnit cu cineva?

– Ei bine... Wilson s-a oprit și s-a uitat în altă parte. Poți spune și așa.

– Adică? Cu cine s-a întâlnit?

Wilson și-a întors privirea către Meral.

– Când am intrat în biserică, aceasta era goală, nu se afla nimeni acolo; la început, a stat pur și simplu în spate, foarte tăcut, nemișcat, părând oarecum speriat și obosit, în timp ce privea drept înainte printre acei stâlpi de piatră uriași de la Stânca Patimilor din fața altarului. Se spune că acela e blocul

de piatră pe care s-a rugat Hristos în noaptea de dinaintea răstignirii.

– Da, știi asta. Am fost la biserica aceea.

– Ah, bine! I-am urmărit privirea, apoi am auzit un sunet slab și sufocant, un suspin înăbușit; m-am întors și i-am văzut chipul contorsionat de tristețe. Apoi a făcut un pas înainte și s-a îndreptat încet și nesigur către altar, cu brațele întinse în față și cu palmele albe și arse în sus. Când a ajuns la Poarta Spinilor, la Stâncă, a căzut pe ea, apoi s-a pus în genunchi într-o avalanșă de suspine care i-au distrus trupul; își ținea capul plecat, iar cu mâinile strângea partea de sus a porții. Atunci m-am îndreptat spre el și l-am auzit suspinând și repetând neconștient: „Îmi pare atât de rău pentru tot ce am făcut! Atât de rău!”

Wilson a tăcut.

– Și apoi?

– Apoi nimic. Am așteptat să treacă acel moment, după care l-am ajutat să se ridice și l-am dus acasă. A doua zi, s-a omorât. A luat veninul.

– Ești foarte sigur de asta, nu-i așa?

– Da. Tocmai ți-am spus că l-am ajutat să o facă.

– Da. Dar sunt momente în care unii ajută mai mult decât trebuie.

– Ce vrei să spui?

– Nimic.

– Ah, stai puțin! Așteaptă! Mă suspectezi că l-am ucis?

– Repet: nu am vrut să spun nimic.

– Pe naiba!

– Bine, *teoretic* nimic. O să fiu sincer. De ce s-ar fi omorât, Wilson? Dacă asta s-a întâmplat, sigur

ți-a spus motivul. De ce a făcut-o? Ca să nu mai simtă durerea provocată de cancer?

Wilson a privit către biserică, unde doi părinți se străduiau să liniștească plânsetul isteric al fetei lor cu părul prins în coadă la spate, căreia îi era frică să intre în interiorul slab luminat. I se spusese că în acel loc Iisus fusese ucis și îngropat. Wilson îi fixa cu privirea.

– Da, a răspuns el rapid. Ca să nu mai simtă durerea.

Fetița s-a oprit din plâns. Tatăl ei o ținea de mână. Când au intrat în biserică, a privit peste umăr către Wilson.

Meral a sorbit pentru ultima oară din cafea, a lăsat ceașca întoarsă pe farfurie, apoi a început să o răsucescă. Sunetele porțelanului i-au atras lui Wilson privirea înapoi către Meral.

– Da, a răspuns Meral meditativ, se spune că de la moartea soției sale a rămas deprimat și torturat de vină.

– Și-a pierdut soția?

– Astfel de lucruri se mai întâmplă. Și uneori durerea este atât de mare, încât ți se taie respirația.

Meral s-a oprit din jocul său cu ceașca, dar nu a lăsat-o din mână și a continuat să o fixeze în tăcere. Simțind privirea lui Wilson ațintită asupra lui, a ridicat capul și l-a văzut studiindu-i chipul. Oare ce trădau ochii lui? Bunătate? Milă? Sau ceva cu nume nepământesc?

Wilson și-a încrucișat brațele pe piept și a privit în jos.

– Încă nu-mi vine să cred, a spus el. Adică, omul pe care l-am salvat în noaptea aceea... Cred că te

înșeli. Pur și simplu, nu se poate să fi fost acel Dimiter al tău. Nu se poate.

– Trebuie să te obișnuiești cu ideea că ăsta e adevărul.

Wilson și-a ridicat privirea.

– Ești sigur că soția lui e moartă? Adică, mi-a vorbit despre ea ca și cum ar fi fost vie. Mi-a arătat poze cu ea.

– Nu mai spune.

– Da!

– Probabil delira. Morfina.

Stația de emisie-recepție a lui Meral a început să scoată zgomote. A luat-o de la centură și a apăsă pe un buton.

– Meral, a răspuns el sec.

Apoi a apăsă un alt buton.

– Kfar Shaul trebuie să-ți vorbească, s-a auzit o voce.

Era comandantul de la secția din Kishla, Zev.

– Trebuie să merg acolo?

– Nu, sună-l. Însă acum, în dimineața asta. Vorbește cu doctorul Waleed.

– Recepționat.

Au încheiat convorbirea. Meral s-a uitat la ceas.

– Trebuie să plec, a spus el. Am un prieten foarte bolnav și, în plus, mai am pe cap niște albanezi dificili, un spital de nebuni și lumea întreagă. Nu-ți face griji pentru furtul din spital. N-o să pățești nimic. Însă noi doi mai avem multe de vorbit. *Multe*. Trebuie să aflu ce făcea pacientul tău aici. Te rog, gândește-te la asta. Ia notițe. În paranteză fie spus, mă cam intrigă sugestia ta privind latura sa spirituală. Meral și-a amintit de plugul nivelator. Însă

am mari îndoieli, a reluat el. Nu, bănuiesc că acel om avea ceva foarte întunecat. Însă cine știe? Ți-a vorbit vreodată despre astfel de lucruri? După incidentul de la Stânca Patimilor. Pur și simplu, sunt curios.

– Da. Și mi-a vorbit, de asemenea, foarte mult despre viața de după moarte.

Meral își ridicase mâinile să bată de două ori din palme după ospătar, dar și le-a lăsat din nou pe genunchi.

– Da? a întrebat el. Serious?

– I se va face slujbă de înmormântare? Dacă da, aș vrea să vin.

– Nu, îl trimit acasă.

Wilson și-a întors capul și a privit tăcut câteva clipe către intrarea în biserică. Apoi a spus încet:

– Deja e acolo.

În ochii lui Meral s-a văzut un licăr.

– Trebuie să stabilim când ne vom continua discuția, a spus el. Abia am început. Mai avem foarte multe de vorbit. Ești de acord? Cooperezi?

Wilson și-a încruntat sprâncenele. Părea îngrijorat.

– Trebuie neapărat să fie la secția din Kishla?

– Nicidecum. Dar nici aici. Ai vreun loc în minte?

– Ce zici de apartamentul meu?

– E o posibilitate. Deși... O să fii la hostel în seara asta?

– Da.

– Atunci de ce nu vii în camera mea după ce termini treaba? Oricând după șapte. Poți?

Wilson avea un zâmbet încântat.

– E perfect.

Meral i-a întâlnit privirea.

„Din nou acea duplicitate. Oare ce înseamnă?”

Meral a bătut din palme după ospătar și a cerut nota.

În timp ce așteptau, polițistul și-a ridicat ceașca de cafea și a îndreptat-o către Wilson.

– Uite ce a făcut zațul când am întors ceașca invers. Unii oameni ghicesc norocul așa. Văd imaginile pe care le formează dărele de cafea în interiorul ceștii. Privește! Uită-te și spune-mi ce vezi!

În vreme ce Wilson a luat ceașca și și-a plecat ușor capul ca să-i vadă cu atenție laturile interioare albe, Meral s-a simțit dintr-odată transpus într-o altă lume, astfel că Wilson îi părea brusc imobil – ca un cadru de film mut cu toate sunetele lumii estompate –, ca și cum din el răzbătea o energie nepământască, învăluindu-l pe Meral cu valuri de energie inițial reci și sfâșietoare, dar care îi dădeau apoi o senzație de cald și de prospețime. Se simțea ca nou.

– Ce vezi? l-a întrebat el într-un final pe Wilson, după ce și-a revenit.

Acesta l-a privit și a zâmbit.

– Vești bune.

În acea zi, părintele Mancini, mereu vesel și robust, stătea la prânz la masa lui Meral și decojea o portocală, când polițistul, care stătuse până atunci pasiv și gânditor, a privit peste masă și a întrebat:

– Oare ăsta poate fi un rând din Scripturi, părinte?

– Ce anume?

– „Doreau să îl omoare, însă el a trecut prin ei.”

Meral ajunsese să aibă încredere în părerea preotului de când acesta îi dăduse răspuns la o întrebare tulburătoare legată de credință:

– Crezi că Hristos a murit pentru păcatele noastre? – întrebuse Meral.

– Ce întrebare e asta? răspunsese preotul. Bineînțeles.

– Și totuși, Hristos spune că Tatăl nostru vrea milă, nu sacrificiu.

– Înțeleg unde vrei să ajungi. La vechea problemă a Tatălui care seamănă cu un zeu aztec neîndurător care cere suferință și sânge ca să îmblânzească simțul său delicat al dreptății. Asta e?

– Da, asta e, părinte. Cum poți crede așa ceva?

– Nu cred. Sau cel puțin nu în modul convențional în care vede lumea acest lucru. Hristos a murit pentru păcatele noastre. Da, cred asta. Sincer. Însă acum o să-ți pun o întrebare: Dacă Hristos ar fi murit la optzeci de ani de cancer sau de gripă și ar fi înviat din morți, crezi că am mai fi auzit de el? Nu. Moartea sa trebuia să fie dramatică și publică și de aceea cred că trebuia să moară pe cruce: pentru că așa aveam să aflăm de înviere, fără de care credința noastră nu ar fi fost altceva decât tămâie și fum.

– Da, e din Luca, a continuat imediat Mancini. Când Hristos a predicat în Nazaret, mulțimea s-a înfuriat atât de rău pentru ceva ce spusese el, încât se zice că l-au târât către o stâncă de unde voiau să-l arunce, însă, cumva, El a „trecut prin ei”, spune Luca.

Mancini a mușcat încă o felie de portocală.

Pe degetele lui durdulii s-au prelins picături de suc.

– Ce le-a zis de i-a înfuriat atât de rău, părinte?

– A spus că într-o perioadă în care acolo se aflau atât de mulți leproși, singurul om pe care Elizeu a ales să-l vindece nu era evreu. A fost Naaman.

– Cine?

– Naaman. Naaman sirianul.

Meral l-a privit total lipsit de expresie, în timp ce, pentru a doua oară în acea zi, s-a simțit învăluit de o senzație de ireal; lumea a părut brusc neclară și fantomatică, o construcție artificială în care se putea întâmpla orice, natura și legile ei fiind la fel de statornice ca un moft.

– Arăți ciudat, i-a spus preotul. S-a întâmplat ceva?

După întâlnirea cu Wilson din acea dimineață, Meral sunase la Kfar Shaul și vorbise cu doctorul Waleed.

– Soldatul acela sirian care l-a ucis pe celălalt Hristos nebun de la Hadassah, zisese acesta. Știu că nu e cazul dumneavoastră, însă am auzit că vă interesează persoana, așa că mă gândeam că poate ați vrea să auziți veștile bune.

– Vești bune?

– Mă rog, și bune, și rele. Vestea rea e că va fi dat în judecată. Vestea bună e că este complet sănătos la cap. Nu se mai crede Hristos.

Raportul îl șocase pe Meral. La Hadassah nu exista nici o îndoială că soldatul, atunci când fusese internat, era nebun incurabil, diagnostic confirmat și de personalul de la Kfar Shaul. Însă ceva se schimbase complet. „Ce era nou?” se întreba Meral.

Știa doar un singur răspuns posibil: Wilson. Wilson și vizitele sale.

Meral a sorbit o ultimă gură de cafea, a întors ceașca invers, apoi a lăsat-o pe farfurie. S-a auzit un clinchet de porțelan în timp ce o întorcea cu grijă.

– Nu, nu, nimic, i-a răspuns el preotului. Ochii lui erau fixați pe ceașcă. Mă gândesc.

– La cazul la care lucrezi?

– Mă gândeam la o coincidență foarte ciudată.

Mancini și-a aplecat capul și a mușcat din nou din felia succulentă de portocală.

– Nu există așa ceva, a murmurat el.

– Sergent Meral!

Polițistul și-a îndreptat privirea către Patience.

– Telefonul! Foarte urgent!

Meral s-a ridicat în grabă și a alergat către telefon, clătinând masa și făcând ceașca de cafea să se răstoarne pe o parte.

Nimic bun nu se întrevedea în zaț.

Capitolul 23

Cu sprâncenele încruntate, Meral a intrat în grabă în biroul lui Mayo și s-a dus direct la canapeaua pe care neurologul dormea întins pe spate, sub o cuvertură în carouri roșu cu alb, cu brațele deasupra ei. Polițistul i-a privit chipul palid și supt în vreme ce asculta respirația neregulată și chinuită a lui Mayo.

A auzit o șoaptă din spate.

– Meral!

Meral s-a întors și a văzut-o pe Samia. Stătea pe scaunul de la biroul lui Mayo. S-a ridicat și și-a dus un deget la buze, făcându-i semn să păstreze liniștea, apoi a arătat către coridorul unde, după câteva clipe, vorbeau șoptit unul cu celălalt.

– Deci ce s-a întâmplat? a întrebat-o Meral. Ce are?

– Nimeni nu știe. Sigur, analizele de sânge nu sunt tocmai bune, însă nu există semne că ar avea ceva grav. Și totuși, e tot timpul foarte obosit și spune că se simte tot mai slăbit pe zi ce trece. Și doarme foarte mult. Dumnezeuule, jur, e ca și cum ar muri de inimă frântă. Oare ar trebui să-l trezesc? Meral,

cineva trebuie să-l convingă că ar fi cazul să se afle într-un pat din saloanele mari de la secția de neurologie. Eu îi tot spun, dar crezi că mă ascultă? Nu. E încăpățânat. Dar poate pe tine o să te asculte. Vii și la noapte?

– Nu, nu pot în noaptea asta. Am o întâlnire.

– Atunci mâine?

– Da, mâine. O să-mi fac timp. Ne vedem mâine.

Meral a făcut un pas, după care s-a oprit și s-a întors. Apropo, îți mulțumesc foarte mult.

– Pentru ce?

– Pentru că mi-ai spus despre Wilson și despre persoana aceea.

– Poftim? Ce persoană? Samia părea nedumerită, dar apoi și-a amintit. Ah, da. Da, bărbatul acela care locuia cu el. Așa e. Totuși, nu ar trebui să îmi mulțumești *mie*.

– Nu?

– Nu, nu a fost ideea mea. A fost a lui Wilson.

În noaptea aceea, după cină, Wilson a venit în camera lui Meral.

– Tu ai sfătuit-o pe Samia să vină la mine, Wilson?

– Da.

– Și de ce ai făcut asta?

– Voiam să te ajut.

– Atunci de ce n-ai venit tu personal la mine?

– Nu așa merg lucrurile. Tu ești cel care trebuia să vină la mine.

Meral a ridicat o sprânceană.

– Sunt pierdut, a spus el.

– Nu încă.

Meral a întâlnit ochii albaștri și reci ai lui Wilson și s-a simțit brusc străbătut de o umbră de panică, deoarece avea senzația că intrase într-un labirint de gânduri, cu tot felul de întorsături pe care nu le putea urmări – și nici nu își putea da seama unde duceau. A abandonat imediat șirul întrebărilor și s-a întors la principala lui preocupare.

– Nu contează asta acum, a spus el brusc. Te rog, concentrează-ți gândurile asupra a ceea ce ți-a spus sau ți-a mărturisit în săptămânile de dinaintea morții sale bărbatul identificat acum ca Dimiter, mai ales dacă are legătură cu prezența lui la Ierusalim.

Această schimbare de direcție a dat roade, răspunsurile lui Wilson încetând a mai fi enigmatice. Părea nerăbdător să-i povestească lui Meral fiecare cuvânt, fiecare acțiune a bărbatului a cărui viață o salvase, astfel că aceste întâlniri de după cină au continuat timp de peste unsprezece nopți, ochii lui Meral devenind tot mai mari de uimire după fiecare discuție. La sfârșit, când scria raportul final, era sigur că acesta avea să zăpăcească tot atâtea minți câte urma să lumineze.

A considerat că era cel mai bine să păstreze doar pentru el anumite lucruri.

În acea perioadă, duminicile lui Meral erau ocupate cu vizite lungi la Mayo, care acum era internat la secția de neurologie, în ghearele unei boli fără nume – sau cu un nume pe care Meral nu voia să-l pronunțe. Cu fiecare zi era mai slab și mai apatic. Samia încerca să stea cât mai mult timp cu el. Când avea liber, nu-l scăpa deloc din ochi – uneori dormea pe scaun în salonul lui, acoperită cu pătura roșu cu alb al lui Mayo. A început să remarce o chestie

ciudată în felul de a fi al lui Meral: cu cât starea de sănătate a neurologului se înrăutățea, cu atât Meral părea mai vioi și mai plin de viață. „Oare când se va opri acest proces?” s-a întrebat ea, cu ochii plini de lacrimi, în dimineața zilei de 17 mai. Pentru că în acea zi au înțeles cu toții că obișnuitele vizite de duminică au luat sfârșit.

– Nu poate fi adevărat, a spus Meral stupefiat.

Uniforma lui albastră de iarnă fusese recent înlocuită cu aceea de vară, care arăta grotesc de nepotrivită acum, în timp ce el privea trupul prietenului său din copilărie. Samia îl sunase la secție să-i spună că Mayo murea, iar el se grăbise să ajungă la patul acestuia, însă nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să-l jelească.

Meral s-a întors către Samia. Stătea în picioare lângă el, cu o batistă udă de lacrimi strânsă în pumn și lipită de bărbie.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat-o el.

– Nimeni nu știe. Pur și simplu, a murit.

– Așa, pur și simplu?

– A încetat să mai respire. Atât. Da, chiar așa. Meral a privit, din nou, cu tristețe spre Mayo.

– Ultimul meu prieten bun, a murmurat el.

– Nu. Nu e ultimul.

Meral s-a întors și a întâlnit privirea Samiei.

– Mulțumesc, i-a spus el. Mulțumesc.

Apoi a tras un scaun lângă pat și a rămas acolo într-o liniște îndurerată, până când în creier a început să-i încolțească gândul că avusese loc o crimă: „Știu toate metodele prin care să provocai moartea

cuiva fără să stârnești bănuieli, metode care nu permit ca motivul real al morții să apară la teste“.

Meral s-a uitat către Samia.

– Ce a făcut chiar înainte să se îmbolnăvească?

– Chestiile obișnuite.

– Nimic ieșit din comun?

– Nu. Nu, nu chiar. Sau poate că e totuși ceva.

– Ce anume?

– M-a rugat să caut niște chestii de spionaj pentru el.

– Chestii de *spionaj*?

– Da, chestii de spionaj. Cum se iau amprentele cu bandă.

– Pentru ce?

– Nu știu.

– A spus vreodată ceva care să justifice starea lui?

– Nu. Nu mie. Nu știa.

– Dormea când a murit?

– Mai degrabă, moțăia. Apoi am văzut că i se mișcau pleoapele și l-am auzit spunând „Samia“ cu o voce foarte slăbită. Abia distingeam ce spunea. I-am răspuns: „Da, sunt aici, Moses. Sunt aici“. Și m-am aplecat... I s-au oprit cuvintele în gât și pentru o clipă a făcut o pauză. Apoi a continuat: Și m-am aplecat cu urechea lipită de gura lui, iar el a spus ceva, doar câteva cuvinte. Apoi a murit.

– Ai putut înțelege ce ți-a spus?

Samia a dat din cap. Ochii ei erau plini de lacrimi.

– „Așa că o să mănânc supa și o să las tăieței.“

– Poftim?

– E proverbul de pe zidul de acolo.

Meral s-a uitat în direcția degetului ei, către placa de pe perete, cu zicala lui Kishon inscripționată pe ea.

– Apoi... apoi, a continuat asistenta tremurând, însă nu a reușit decât să scoată un suspin și a ieșit în grabă din salon.

Meral a ascultat urmele pașilor ei ușori, până când s-au pierdut în acea liniște în care se ascunseseră toate bătăile inimii lui Mayo. Preț de o clipă, și-a plecat capul, apoi a ieșit din încăpere. S-a întors pentru o ultimă privire de adio, mai puțin uimit de misterul unei morți inexplicabile decât de faptul că mai putea vărsa lacrimi.

O bucată din „zid“ se sfărâma.

Revenirea Samiei aproape că l-a mirat.

– Meral!

Polițistul s-a întors.

– A spus și altceva, a mărturisit Samia. La sfârșit.

– Ce anume? a întrebat Meral.

– A spus: „Preotul“.

Capitolul 24

INTERVIUL CU SERGENTUL-MAJOR PETER V. MERAL
17 MAI 1974, SEDIUL AGENȚIEI DE INFORMAȚII SECRETE
ISRAELIENE

Operator interviu: Moshe Zui.

Î: De data asta suntem doar noi, sergent. Americanii par să-și fi pierdut interesul.

R: Aha.

Î: S-a întâmplat ceva?

R: Cum adică?

Î: Pari preocupat, Meral. Te gândești intens la ceva.

R: Da, îmi cer scuze.

Î: Moses Mayo?

R: Da, Mayo.

Î: Ce se întâmplă acolo? Am auzit că ai anumite bănuieli.

R: O intuiție. Momentan, doar asta e.

Î: Vrei să aștepti un pic?

R: Nu. Să începem!

Î: Bine atunci. Așa, am primit ultimul raport intermediar. Fascinant. Strada Remle. Accidentul. Toate astea. Omul acesta, Wilson, care a avut grijă de Temescu – adică Dimiter –, apoi l-a ajutat să se sinucidă. Apropo, o să îl arestezi?

R: Nu cred. Wilson e un naiv. Însă nu e prost. Departe de așa ceva. *Foarte* departe. E un om simplu. Dar simplu în sensul bun, nu în cel rău.

Î: Stai să mă uit. [Se uită în dosar] E în Israel de șapte luni?

R: Wilson?

Î: Da.

R: Nu, s-au făcut opt.

Î: Bine, opt. Așa, deci Temescu era, de fapt, Paul Dimiter. Bine. Însă întrebarea cea mare este ce făcea el aici. Sigur era vorba despre o misiune, iar faptul că americanii mint de sting înseamnă că acea misiune era foarte importantă. Deci Wilson este cheia. A avut grijă de el, a locuit cu el câteva săptămâni bune. Trebuie să știe ceva, nu-i așa? Ai avut... Câte? Cam zece întâlniri cu Wilson?

R: Cam așa ceva.

Î: Să înțeleg că aceste întâlniri au dat roade? El chiar a fost de ajutor? Pentru depistarea misiunii lui Dimiter, bineînțeles.

R: Da, a fost.

Î: A fost? Minunat, Meral! Spune-mi!

R: E cam complicat.

Î: Complicat în ce sens?

R: N-au apărut fapte concrete care să răspundă la această întrebare. Și foarte puține care să răspundă la orice altă întrebare. Apoi, câteva dintre așa-numitele fapte s-au dovedit nedemne

de luat în seamă. Mă refer la ce i-a spus Dimiter lui Wilson. Cred că unele sunt minciuni sau consecințe ale administrării de morfină. Înclin spre a doua variantă. Era pe moarte. La ce i-ar fi fost de folos minciunile? Mai degrabă i-ar fi dăunat, aş zice.

Î: Îmi dai un exemplu, ca să înțeleg ce spui?

R: Da, în regulă. Când Wilson l-a întrebat pe Dimiter câți ani are, acesta i-a răspuns că nu știa foarte sigur; că și-a început viața ca un fetus avortat pe care o asistentă din spital l-a găsit în gunoi. l-a fost făcută o traheotomie și a fost pus într-un incubator de unde a fost furat de către asistentă, care l-a luat acasă. Nu era căsătorită și avea origine albaneză, spunea el, așa că i-a dat numele ei și l-a crescut până a murit.

Î: De ce crezi că nu e adevărat?

R: Furat din spital? Mi se pare de domeniul fantasticului.

Î: Însă acea cicatrice de traheotomie chiar există.

R: Poți inventa un noian de minciuni pornind de la ceva real.

Î: Ești un om dur, Meral.

R: Încerc să nu fiu.

Î: Adevărat. Da, așa e. Alte exemple de minciuni?

R: Faptul că i-a spus lui Wilson că soția sa trăiește.

Î: Da, am vorbit despre asta. Soția care a murit. Soția lui, Jean.

R: Nu acela e numele pe care i l-a spus lui Wilson.

Î: Da? Atunci ai, probabil, dreptate. Poate e de vină morfina.

R: Da, poate.

Î: În ceea ce privește misiunea lui Dimiter aici... Ce spuneai?

R: Pentru că nu avem dovezi concrete, m-am gândit că ar fi cel mai bine să urmez o cale mai generală către descoperirea posibilei sale misiuni aici.

Î: Ce cale?

R: Chiar dacă pare de necrezut, religia este răspunsul. Sau, mai bine zis, interesul lui Dimiter pentru religie. Wilson spunea că era obsedat de religie. De ce suntem aici? Încotro ne îndreptăm?

Î: Da, exact asta mă întreb și eu. Încotro ne îndreptăm?

R: Într-un fel, către misiunea lui Dimiter. Credința unui om îi modelează scopurile.

Î: Dar nu cumva ne învârtim în cerc, sergent? Cel mai mare asasin al lumii îl descoperă pe Dumnezeu?

R: Există precedente.

Î: De acord. Dar ți se pare plauzibil?

R: Deloc. Însă adevărul și rațiunea sunt două lucruri diferite. Acestui om i s-a întâmplat ceva care l-a schimbat radical.

Î: Ah, experiența mistică!

R: Exact. Să continui?

Î: Poate vrei să faci totuși o pauză.

R: O pauză?

Î: Ai din nou privirea aceea care trădează faptul că te gândești la Mayo. Hai, o să luăm o scurtă pauză!

R: Nu, nu contează. Mai bine mergem mai departe. Pot să continui?

Î: Te concentrezi?

R: Bineînțeles.

Î: Te rog, continuă!

R: Dimiter a fost bântuit toată viața, după cum mi-a spus Wilson, de Problema Răului. „Un mister care-ți înjunghie inima“, îl numea el. Însă a ajuns la concluzia că exista un mister mult mai mare, pe care îl numea „misterul bunătății“.

Î: Nu mai înțeleg nimic.

R: Încerc să ajung undeva.

Î: Sper.

R: Ei bine, a spus că, dacă noi suntem reductibili la materie neînsuflețită, atunci de ce nu ne grăbim să ne ducem la îndeplinire propriile obiective egoiste? Și totuși, vedem oameni care își dau viața pentru cineva. Facem sacrificii de sine și în viața de zi cu zi, chiar dacă nu suntem eroi. Sau cel puțin așa credea el.

Î: Și asta e? Asta crezi tu că stă în spatele acțiunilor sale?

R: Doar într-o anumită măsură. La asta s-a adăugat și experiența mistică.

Î: I-a povestit lui Wilson despre ea?

R: Până la un punct. I-a spus că i s-a întâmplat către sfârșitul misiunii din Albania. A doua. Simțea chiar dinainte că urma să se întâmple ceva, mi-a zis Wilson. O reticență de a ucide în cazurile în care acest lucru putea fi evitat. Însă imediat ce i-a hirotonisit pe tinerii aceia... Știi despre ce întâmplare vorbesc?

Î: Da, știu.

R: În acel moment a spus că a simțit în el o „forță“. Ceva „mai mare decât universul, însă mai mic decât un bob de mazăre“. Acestea au fost cuvintele lui.

Î: Văd că te uiți prin însemnări.

R: Da, mi-am notat totul după fiecare întâlnire cu Wilson.

Î: N-am vrut să te întrerup.

R: Atunci, Dimiter a vorbit despre o perioadă în care se afla într-o misiune în Somalia. Pământul era devastat de foamete, oamenii flămânzeau și mureau cu zecile de mii. Într-o dimineață, a auzit cântec, voci multe, apoi i-a văzut pe niște băștinași dintr-un trib sudanez, zeci de oameni, așezați într-un cerc, bătând din palme și legănându-se dintr-o parte în alta în timp ce cântau, cu trupurile scheletice. Mureau. Și totuși, zâmbeau, povestea el. Cântau, iar chipurile lor erau fericite. Pline de bucurie. Iar în ei, apoi și în el, în Dimiter, se infiltra un anumit simț al dreptății și al preamăririi lucrurilor. Iar sentimentul acela, a spus el, nu reprezenta nici măcar o suflare din ceea ce simțise în Albania imediat după ce îi hirotonisise pe preoții aceia.

Î: Ce, a auzit vocea lui Dumnezeu sau ceva de genul ăsta?

R: Nu. Nu, nu a afirmat niciodată așa ceva. Wilson a zis că nu putea să-și explice sau să descrie. Era ceva inefabil.

Î: Cred că acum înțeleg. În sfârșit. Ce vrei să spui. Unde ai vrut să ajungi. Că omul s-a schimbat în bine și că indiferent ce făcea aici nu putea fi ceva rău. Asta e?

R: Exact. Da, asta am încercat să sugerez.

Î: Cine știe? Poate că așa și e. Bell și Sandalls ar fi foarte fericiți. Dar să nu uităm de morfină și de fabulații. Sau poate chiar minciuni. Ceea ce-mi aduce aminte de soția lui Temescu. Adică a lui Dimiter. Wilson ți-a spus că numele ei nu era Jean?

R: Da, așa e.

Î: Și ce nume ți-a zis?

R: Moricani.

Î: Da? Soția mea avea o prietenă pe care o chema așa.

R: Sună românește. Mă înșel?

Î: E nume albanez. Deci ai terminat cu Wilson?

R: Nu încă. El susține că știe *exact* care a fost misiunea lui Dimiter aici și a promis că o să-mi spună.

Î: Fantastic, Meral! Când?

R: Când sunt pregătit, așa mi-a zis.

Î: Cum adică?

R: Dumnezeu știe.

Î: N-ar trebui să-l păzim?

R: Adică să-l protejăm?

Î: Da.

R: Nu cred că e necesar.

Î: De ce?

R: Pur și simplu, asta simt.

Î: Bine atunci. Am terminat. Foarte bine. Văd din nou privirea aia ce are legătură cu moartea lui Mayo. Trebuie să treci peste asta, Meral.

R: Asta și vreau.

Imediat după ce a plecat de la Zui, Meral s-a suit la volanul mașinii de poliție și a pornit pe șoseaua French Hill din cartierul Sheikh Garrah, apoi pe dealul abrupt aflat ceva mai încolo, până a ajuns în zona cubului de șase etaje de culoare cafenie, sediul central al Poliției Naționale. Odată trecut de gardul electric și de ghereta gardianului, a parcat și a intrat pe ușa rotitoare de oțel într-un hol răcoros și liniștit, cu podele de marmură strălucitoare și cu un ghișeu de recepție la care stăteau mai mulți bărbați în uniformă. Chiar lângă ei era o vitrină cu bombe și o expoziție legată de prevenirea furturilor.

Pe muntele Elgon din Africa de Est există un trib care crede că oamenii au două suflete și că unul dintre ele există pentru că îl visează celălalt. Într-un vis din noaptea precedentă, Meral a crezut că l-a întâlnit pe cel care îl visa. În picioare, în încăperea în care fusese înmormântat Hristos, dublura lui Meral îl privea în ochi și în același timp arăta către nepotul lui Mayo, Shlomo, care se încrunta în timp ce lovea încet cu degetele zidul de piatră al incintei, cu urechea lipită de el, ascultând atent, până când a văzut înflorind din locul în care bătea un trandafir albastru desăvârșit. Shlomo l-a smuls din perete cu un strigăt triumfător. Apoi, un sunet strident a umplut încăperea, în timp ce porțiuni mari din zid alunecau și scoteau la iveală o încăpere secretă strâmtă, din care Moses Mayo îl privea pe Meral. Înfășurat în haine de înmormântare albe, Mayo purta o pălărie pleoștită și un pardesiu cu centură care semăna cu cel pe care îl avea Humphrey Bogart în filmul *Casablanca*. Sufla încet fumul de țigară și rostea tăgănat: „Știu toate metodele prin care să provoci moartea cuiva

fără să stârnești bănuieli. Acum știi de ce nu mi-am făcut planuri pe o perioadă prea îndelungată.” Apoi, ridicând un braț și arătând spre Shlomo, Mayo a rostit criptic: „Urmărește gazela!”

În acel punct, visul se încheiase.

– Domnule, pe cine căutați?

– Inspectorul Shlomo Uris.

– Etajul șase, camera douăzeci și doi. Urcați!

Din scaunul de la biroul său, nepotul lui Mayo își privea vizitatorul. Fără cravată, cu gulerul de la cămașă deschis, purta bretele late și foarte roșii peste o cămașă albastru-deschis cu mâneci scurte. Când a intrat Meral, stătea cu picioarele pe birou și arunca formulare de rapoarte de crimă făcute ghemotoc într-un coș de metal verde pentru hârtie, așezat pe un dulap din colț.

– Hei, salut, Meral! Încă trei lovituri și am terminat. Haide, ia un loc!

Meral s-a așezat pe un scaun lângă birou și a privit în jur. Se observa într-o oarecare măsură influența lui Mayo: un perete al biroului era acoperit complet de afișe, majoritatea de la concerte rock din toată lumea, așezate în jurul unui uriaș, care provenea din centrul unei cărți de benzi desenate cu Căpitanul Marvel*.

– Deci...

Meral a privit din nou către Uris. Terminase de aruncat ghemotoacele de hârtie, iar acum își coborâse picioarele pe podea și se aplecase înainte cu mâinile unite pe masă, încercând să pară trist și

* Supererou din desenele animate cu Omul-Păianjen (n.red.)

serios. Pe peretele din spatele biroului se afla o hartă panoramică alb-negru a subdistrictului Ierusalim.

– Condoleanțe, a spus Meral.

– Condoleanțe ție. Erai foarte apropiat de el. Erați ca frații.

Privirea lui Meral s-a oprit asupra unui simbol de lângă telefonul de pe biroul lui Uris. Reprezenta o gazelă care sărea.

– Da, ca frații, a răspuns încet Meral.

– Cu ce te pot ajuta?

Meral și-a ridicat ochii din nou către Uris.

– Găsește persoana care ți-a ucis unchiul!

Capitolul 25

O brumă de ploaie cădea din cerul capricios pe praful pervazurilor îngălbenite, care dădeau într-o stradă din Brooklyn, New York. Un șir de camioane hodorogeau peste capacele de la gurile de canal, cu sunete puternice și zăngănite, pe care femeia în vârstă în capot roz-deschis și papuci maro de lână abia le auzea. A luat o fotografie de pe măsuta rotundă din mica ei sufragerie, unde stătea cu o prietenă, o femeie mai tânără cu câțiva ani, ale cărei haine, o rochie albastră înflorată și un pulover, păreau uzate și aveau mirosul specific unui magazin cu obiecte la mâna a doua.

– Băiețelul meu, a murmurat femeia mai în vârstă cu jale.

În fotografie era un tânăr înalt și bronzat, cu părul blond, îmbrăcat în haine de preot franciscan.

– Bine, a murmurat prietena.

Ținea un stilou deasupra unei foi de hârtie ieftine.

Femeia mai în vârstă a lăsat fotografia jos.

– Așa, întâi spune-le că am făcut ce au cerut și că încă n-am primit nici un semn. Sunt nebuni. Nu scrie și asta. Doar că...

– Așteaptă!

Femeia mai în vârstă și-a dus mâna la ureche și a spus:

– Poftim?

Cea care compunea scrisoarea a ridicat vocea, repetând:

– Așteaptă!

– Ah, „așteaptă“. Bine.

Scârțâitul scos de stilou pe hârtie a continuat. Apoi s-a oprit.

– Așa, acum?

– Poftim?

– Da. Ce urmează?

– Mai spune doar că e a treia oară când le scriu despre asta.

– Poate ar trebui să-i sun, Mary. Vrei să-i sun?

– Ah, ai putea?

– Aș face orice pentru tine. Și pentru Dennis.

În acel moment, în Ierusalim, un aparat telex din camera de comunicații de la secția de poliție din Kishla scotea cu încetineală o fotografie, în timp ce Meral stătea și o aștepta, plictisit și nerăbdător, cu gândurile învălmășite. Când, în sfârșit, fotografia a ajuns, s-a lăsat tăcerea.

Meral a ridicat-o.

Și, dintr-odată, plictiseala a dispărut.

Capitolul 26

Cu mâinile în buzunarele pantalonilor, Shlomo Uris se plimba neliniștit prin birou, așteptând să primească un telefon. S-a oprit o clipă la o masă lungă și îngustă de sub fereastra din spatele biroului său, unde erau înrămate și înșirate fotografiile de familie. A ridicat una. Apărea el pe când era mic, în brațele unchiului său Moses. Când telefonul a început să sune, a pus fotografia la loc, s-a întors la birou și a ridicat receptorul.

– Alo, Uris. Da? Da, fă-mi legătura, te rog.

În timp ce aștepta, Uris a privit o scrisoare de pe birou. Adresată inițial ambasadorului american din Tel Aviv, venise de la o femeie din Brooklyn, New York, trecuse prin diverse filtre, apoi se oprise la el. Reascultase convorbirile telefonice avute cu Mayo pe parcursul ultimelor trei zile înainte ca acesta să se îmbolnăvească – până în ziua în care se văitase prima dată de durere de stomac. Tema uneia dintre acele discuții era ciudată, având legătură cu o scrisoare din New York.

– Alo, da? Mă puteți auzi clar? Bine. Mă numesc Shlomo Uris. Sunt inspector de poliție în orașul Ierusalim. Ierusalim. Exact. Da, salutări și dumneavoastră. Vă sun în legătură cu unul dintre cetățenii dumneavoastră de aici. E destul de urgent. Am nevoie să-mi trimiteți o fotografie cu el. Nu, nu, nu! Nu, nu oricine. O anumită persoană. Cred că ați fost întrebat de el de către mama lui. Poftim? Nu, nu am primit nici un număr de telefon. Mama este pe jumătate surdă și... Uris a ascultat o clipă, apoi a dat din cap. Da, el e, a confirmat el. Dennis Mooney.

Capitolul 27

Așezată la măsuța rotundă din bucătăria ei, Samia a notat cu atenție ceva în jurnalul său. A scris: „Ce este dragostea, de fapt?” cu cerneală albastră și cu un scris mic, însă rotund și grațios. Obosită și ursuză, îmbrăcată încă în uniforma de asistentă, din care îi lipsea doar boneta albă, ținea pe umeri pătura în carouri a lui Mayo. Era seară și răcoare și sistemul de încălzire centrală al clădirii nu funcționa. A ridicat privirea când a auzit o bătaie ușoară la ușă. Nici soneria de la intrare nu mergea.

– Cine e? Cine e acolo? a strigat ea.

– Sunt eu, Meral.

Ochii Samiei s-au mărit o secundă.

S-a ridicat, a închis jurnalul și l-a băgat într-un sertar.

– Bine! a răspuns ea. Vin imediat!

Asistenta a făcut în grabă ordine în sufragerie, apoi s-a dus rapid la ușă, a privit prin vizor, a descuiat trei yale și i-a deschis ușa lui Meral. Îmbrăcat în uniformă, cu chipul lipsit de orice emoție, ținea în mână o servietă de piele.

– Salut, Meral, a spus ea.

– Hei, salut, Samia. Scuze de deranj. Te superi dacă intru o clipă?

– Glumești? a izbucnit ea. Apoi s-a stăpânit. Adică da, sigur, intră, a continuat ea. De ce nu?

Meral a intrat, iar Samia a închis ușa, retezând zgomotul făcut de râsul a doi copii care alergau și se jucau pe coridor la un etaj superior, pașii lor bătând un ritm vesel și imprevizibil.

– Vino în bucătărie, l-a îndemnat asistenta, conducându-l pe Meral acolo cu un semn lejer al mâinii. E mai cald datorită aragazului și cuptorului. Toate ochiurile sunt aprinse. Nu merge încălzirea. Proprietar ciudat. Probabil face asta intenționat. Pariez că lucrează pentru evreii de deasupra. Hai, ia un loc! Vino, stai jos aici lângă cuptor.

– Mulțumesc.

Polițistul s-a așezat și și-a lăsat servieta pe podea lângă el, privind în continuare spre sufragerie. Trei dintre pereți erau roz, iar al patrulea era pictat în întregime cu flori albastre.

– Ai un apartament drăguț, a spus el.

– E foarte posomorât, dar încerc să-l înveselesc.

– Îmi place peretele cu flori.

– Da, e preferatul meu, a răspuns ea. Stânjenei albaștri. Nu pot să cred că ai venit. Vrei cafea? Pot să fac foarte repede.

– Ah, nu, te rog! Te rog, Samia, nu te deranja.

– Nu e nici un deranj.

Samia s-a ridicat și a scos dintr-un dulap tot ce îi trebuia pentru cafea.

– O vrei cu apă de trandafiri?

– Da, te rog, dacă se poate.

- Ce s-a întâmplat? Ai un caz în apropiere? Ce e?
- Ce e aia la fereastra ta, Samia?
- Cum adică?
- Fereastra ta, a repetat el. Acolo!

A arătat către un tors în mărime naturală așezat pe pervazul unei ferestre de la sufragerie: un vampir cu colți lungi, care rânjea, ținând în mână ridicată un pumnal de jumătate de metru.

Samia s-a uitat în acea direcție, apoi din nou către aragaz.

- Ah, de *asta* ești aici? S-a plâns cineva?
- Nu. Nu s-a plâns nimeni. Dar pentru ce îl ții?
- Pentru apărare. Oamenii îl văd și au impresia că în apartamentul ăsta locuiește un nebun – și nu vor să aibă de-a face cu vreunul. Nebunia îi sperie.

- Pe cine sperie?

- Știi tu, pe hoți. Pe toată lumea. Pe ei. Noaptea vampirul este luminat, Meral. Arată foarte sinistru.

Meral i-a privit impasibil spatele, în timp ce ea puneau cafeaua măcinată fin într-un ibric mic și strălucitor de alamă, cu mâner lung.

- Știu că nu e jurisdicția mea, Samia, a zis el, însă, din câte am auzit, zona asta e cea mai sigură din tot Ierusalimul, cu foarte puține spargerii și furturi raportate.

- Aici e problema. Lucrurile nu mai stau chiar așa. Meral nu știa ce să răspundă.

Asistenta a pus ibricul de cafea pe un ochi de aragaz și s-a așezat la masă în fața lui.

- O să îmi pui mai multe întrebări despre Wilson, nu-i așa?

- Nu, nu de asta am venit.

- Adică, pur și simplu, ai trecut pe aici?

- Da, poți spune și așa.

- Ești bolnav, nu te simți bine? Acesta e apartamentul 2B. Numele meu e Samia.

- Ți-am adus un cadou.

- Glumești!

- Nu, nu glumesc.

- Ce e?

- După cafea, i-a răspuns Meral.

- Surpriză? O citație?

- Nu e o citație.

- Ceva bun sau ceva rău?

- Niciodată nu ți-aș aduce ceva rău.

- Nu, n-ai face asta.

Îl privea blând, cu capul lăsat ușor într-o parte.

- Pari cumva diferit, Meral.

- Diferit? În ce sens?

- Nu știu.

- Iar tu pari un pic tristă, a remarcat el.

- Da?

- Da, puțin. Doar puțin. E din cauza lui Mayo?

Asistenta a dat din umeri, plecându-și capul în timp ce s-a lăsat în față și s-a sprijinit în brațele îndoite.

-Da, puțin, probabil.

- Și eu.

- Mă simt singură de când nu mai e el.

- Nu ai alți prieteni apropiați?

- Nu ca el.

- Și părinții tăi? Mai trăiesc? Ai frați?

Samia a dat din cap.

- Nu, nici unul. Și-a ridicat privirea, apoi și-a întors capul să verifice cafeaua. La fel ca tine, a încheiat ea apăsând.

Meral o privea tăcut.

Samia s-a întors către el.

– E aproape gata, a spus ea. Acum hai, Meral! Spune-mi! Care e cadoul? Ce mi-ai adus? Și de ce? Despre ce e vorba? Ce se întâmplă?

– După cafea, a răspuns el hotărât.

– Ah, îți place să mă tachinezi!

Curând, cafeaua era turnată în cești, iar ei vorbeau vrute și nevrute.

– Ce oraș dificil, Ierusalimul ăsta, a spus Samia la un moment dat. Nu găsești nicăieri un restaurant mexican. Evreii cred că mexicanii sunt, de fapt, arabi care numesc *arak**-ul tequila.

– Asta n-are logică, Samia. Sincer. În tot Ierusalimul sunt restaurante arăbești.

– Da, sigur, dacă le-ar închide ar fi mult prea evident.

– Sincer.

– Da, așa e. Așa că se răzbună pe mexicani.

Asistenta și-a terminat cafeaua și a lăsat ceașca jos.

– Meral, cafeaua s-a terminat. Ce mi-ai adus?

Meral s-a întins către servietă și a scos din ea două obiecte. Le-a pus pe masă și a spus:

– Astea. Am reușit să le păstrez pentru tine. Dar am vrut să bei ceva cald înainte.

Cu ochii înecați de tristețe și de amintiri plăcute, Samia a privit afișul publicitar al orașelului Carmel din California, care fusese cândva lipit pe peretele din biroul lui Mayo. L-a luat cu delicatețe.

* Băutură alcoolică arăbească pe bază de anason (n.red.)

– Mulțumesc, Meral. O să am grijă de el. Chiar o să am. Mare grijă. Era visul lui, știi. Sau poate nu știi. Visa să se întoarcă să trăiască acolo. Acolo locuia o persoană pe care o iubea.

– În Carmel?

– Da, în Carmel. Mi-a spus că ar fi fericit dacă ar vedea-o din întâmplare din când în când, pe stradă sau într-un supermarket, și să-i poată zâmbi și s-o salute. Poate chiar să-i întâlnească fiul.

– Despre cine e vorba? Ai idee?

– Nu-i știu numele. O vedetă de cinema. Obişnuia să vorbească mult despre ea spre sfârșit, când era bolnav. A pus calendarul lângă celălalt cadou, fotografia cu cei doi băieți, Mayo și Meral. Și asta, a spus ea ridicând-o. Mulțumesc, Meral. Ești o piersică. Sau o curmală*. Parapraxie**.

– Cum adică?

Samia a lăsat jos fotografia și a răspuns:

– Nimic. Mai vrei cafea?

– Nu, nu, mulțumesc. Meral s-a uitat la ceas și s-a ridicat de la masă. Nu, chiar trebuie să plec. Ah, nu, așteaptă, a spus el, așezându-se din nou. Mai e ceva.

A dus mâna la servietă și a scos ceva din ea.

– Placheta despre supă și tăieței?

* În engleză, în original, *date*, care înseamnă „curmală“, dar poate fi și „întâlnire“ sau „persoana cu care ai o întâlnire romantică“ (n.red.)

** *Freudian slip* – eroare în vorbire interpretată ca rezultat al interferării unor dorințe inconștiente (adesea de natură sexuală) (n.red.)

– Nu, Samia, nu e ceva ce i-a aparținut lui Mayo. E altceva. Nu foarte important, de altfel, însă, dacă tot sunt aici...

Meral a pus obiectul pe masă. Era o fotografie trimisă prin telex, prim-planul unui bărbat în uniformă militară. Mayo a ridicat-o către asistentă.

– Am primit asta azi, a spus el. E puțin probabil, însă e cumva posibil ca acest om să fi fost cel care a locuit o vreme cu bunul nostru prieten Wilson?

– Dumnezeuule!

– El e?

– Da. Cred că da.

– Ești sigură?

– Destul de sigură. Dă-mi să văd!

Samia a luat fotografia din mâna lui Meral și a analizat-o cu atenție.

– Da, sunt sigură, a spus ea în cele din urmă. El e.

Samia a lăsat fotografia din mână, apoi a privit în sus către Meral.

Polițistul părea îngrijorat.

– E ceva foarte important? a întrebat ea. Cine e?

– Cineva pierdut care a fost găsit.

Cu brațele încrucișate pe piept, asistenta l-a privit pe Meral în vreme ce băga fotografia din nou în servietă. Apoi bărbatul și-a pus bereta pe cap și și-a potrivit-o.

– Deci asta e? a întrebat ea. Te întorci la lucru?

– Nu am ce să fac.

Polițistul a rămas nemișcat preț de câteva clipe, cu privirea fixată asupra mesei. Singurul zgomot care se auzea era sâsâitul flăcărilor albastre ale aragazului.

– Așa deci, a spus el în sfârșit.

– Așa deci?

Meral a privit-o ca și cum ar fi făcut o descoperire plăcută.

– Nu mi-am dat seama niciodată că părul tău e atât de lung și de ondulat.

– Da, voi, bărbații, aveți acele berete negre și frumoase, în timp ce noi trebuie să purtăm bonetele astea imense, albe și urâte. De ce au nevoie arabii de o stea a lui David mare pe bonetă? De ce nu un falafel sau o *kibbe**? Toată albeața aia poate fi confundată cu iaurtul.

Meral a privit-o o clipă cu drag.

Apoi s-a ridicat brusc.

– Chiar trebuie să plec, a spus el. Am o mulțime de lucruri de făcut.

Cu ambele mâini pe masă, Samia s-a ridicat în picioare.

– Și eu. Și eu am o groază de lucruri de rezolvat. Totuși, îmi pare bine că ai venit.

– Nici o problemă.

– În regulă.

În timp ce intrau în sufragerie și se îndreptau către ușă, Meral s-a oprit lângă peretele pictat cu stânjenei albaștri.

– Foarte frumos, a spus el. Probabil te-a costat o avere.

– Da, așa ar fi, în mod normal. Însă i-am făcut eu. Meral a rămas surprins.

– Pictezi? N-ai pomenit niciodată despre asta.

– Nu. Când ai un astfel de talent, trebuie să rămâi în umbră. Prea multă invidie.

* Un soi de chiftea arăbească făcută din bulgur (sau orez) și carne tocată (n.red.)

Din nou, în ochii lui Meral a apărut o licărire de afecțiune. Apoi, s-a întors brusc și, cu Samia în spatele lui, s-a îndreptat spre ușă, a ieșit pe coridor și s-a uitat din nou la ea. Privirea îngrijorată revenise.

– Mulțumesc pentru cafea, a spus el.

– Ah, pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu poți să zâmbești? a izbucnit Samia. Crezi că un zâmbet te-ar omorî, Meral? Asta crezi? Că o să mori dacă zâmbești măcar o dată?

Meral a lăsat ochii în pământ.

– Mulțumesc de ajutor, a spus el.

Apoi s-a întors și s-a îndepărtat.

– Poți trece oricând, a strigat Samia în urma lui. Poate săptămâna viitoare?

– Sunt foarte ocupat, Samia. Dar mulțumesc.

– Atunci săptămâna cealaltă. Adu poze cu parașutiștii maghiari!

Asistenta l-a privit în timp ce cobora scările care îl duceau în stradă și a închis ușa încet și fără zgomot abia când polițistul a dispărut complet din raza ei vizuală. O clipă, a rămas gânditoare, privind podeaua și dând din cap; apoi, ridicându-și ochii, s-a întors rapid în bucătărie, s-a așezat la masă, a deschis sertarul și a scos jurnalul.

– „Îmi pare bine că ai venit.“ „Nici o problemă“, a repetat ea cu voce tare, cu o figură și cu un ton ironice. Nici o problemă? a izbucnit ea. Nici o *problemă*?

Și-a lăsat fruntea într-o mână, apoi și-a ridicat privirea, a respirat adânc și a luat stiloul. „Tocmai a trecut pe aici, iar inima mea a început dintr-odată să tremure și să danseze“, a continuat ea de unde rămăsese. „Părea cumva diferit. Însă nu prea pot să explic. Era ceva. Însă la sfârșit mi-am dat seama că

scurta lui vizită era, de fapt, în interes de serviciu, ca de obicei. Ceva sinistru, tot ca de obicei. Sunt foarte fericită că sunt doar o ciudată, nu o polițistă. Oricum, cred că renunț. Da, mă întorc la discurile cu Frank Sinatra și la un pahar de scotch, în fiecare noapte, pentru Samia cea romantică. Sau poate, la fel ca visul lui Mayo despre Carmel, o să fiu fericită cu o privire sau o cu conversație din când în când, ori poate chiar cu un zâmbet și cu un salut cu mâna.

Samia a recitit, apoi a zâmbit.

Jos în stradă, sub apartamentul Samiei, Meral a rămas nemișcat o vreme în mașina sa de poliție, privind consternat fotografia pe care o ținea în mână, aceea a ofițerului militar albanez raportat ca dispărut din contingentul său ONU din Înălțimile Golan: cel pe care Samia tocmai îl identificase ca fiind bărbatul care locuise cu Wilson. Se potrivea cu toate descrierile anterioare ale lui Temescu, dar, spre deosebire de imaginea neclară de pe permisul său de conducere, această fotografie clară înfățișa un bărbat cu trăsături proeminente și aspre și cu o cicatrice care îi traversa buzele.

Numele său era colonelul Jeton Agim Vlora.

Capitolul 28

Wilson s-a îndreptat încet către un scaun de lână lângă fereastra micului său apartament din Jerusalem Hills. Căuta puțină lumină. Cu capul plecat și cu o expresie imposibil de descifrat, s-a lăsat pe scaun și, o perioadă lungă de timp, a privit fix plicul unei scrisori pe care cu câteva minute înainte o găsisese în cutia sa poștală: „Michael Wilson, Rue Melee nr. 17, Jerusalem Hills, Israel 90835“. A îndoit ușor plicul, iar razele soarelui au căzut pe timbrul cu cerneala aproape ștearsă. Era o scrisoare locală. A îndreptat-o din nou și a continuat să privească scrisul de mână elegant și dureros de familiar. Într-un final a deschis plicul, a scos scrisoarea din el și a citit-o. Apoi a lăsat-o în jos încet și a rămas pentru o vreme nemșcat, uitându-se prin geamul îngălbenit de raze al ferestrei, în timp ce soarele și umbra după-amiezii împestrițau clădirea cu urme melancolice și lipsite de strălucire, ca un caleidoscop spart cu doar două culori. S-a ridicat și a mers să se așeze la o măsuță pătrată de scris, unde a deschis un sertar, a scos un stilou și hârtie și a început să redacteze o scrisoare

care urma să fie adăugată în final la teancul legat cu panglică roșie al celorlalte pe care nu avea să le trimită niciodată.

„Dragă Jean“, a început el.

Apoi și-a lăsat privirea în pământ, plângând.

Capitolul 29

Meral a intrat în camera lui, și-a scos sacoul, l-a agățat în cuier, apoi s-a așezat pe marginea patului. Acea zi fusese mai lungă și mai obositoare decât de obicei. Îl căutase în zadar pe Wilson în apartamentul lui și la Hadassah, apoi, mai târziu, seara, la Casa Nova, unde Wilson nu apăruse, deși era așteptat să repare ceva pe acolo. Deznădăjduit, Meral și-a plecat capul, apoi și-a ridicat privirea către fotografiile de pe biroul său. Trebuia să cumpere încă o ramă.

Puțin mai târziu, în timp ce se pregătea să meargă la culcare, Meral s-a gândit că ar putea fi o idee bună să citească ceva înainte, ca să-și domolească gândurile neliniștite, însă, când a deschis sertarul noptierei, unde își ținea cărțile, a găsit deasupra teancului ceva ce nu-și amintea să mai fi văzut. De unde apăruse? L-a ridicat și s-a așezat din nou pe marginea patului, în timp ce în cameră începuseră acordurile în surdină ale concertului de vioară al unei călugărițe care cânta pe coridor.

Meral și-a privit uimit descoperirea. Era un teanc de scrisori netrimise, scrise de mână, legate laolaltă cu o panglică roșie.

Toate începeau cu cuvintele „Dragă Jean“.

Capitolul 30

Se mișca încet și fără să scoată un sunet pe aleile boltite și umbrite încadrate de porticuri arcuite și de stâlpi masivi, până când, în sfârșit, s-a oprit la intrarea într-o sală imensă, pe care scrisoarea o menționase ca loc de întâlnire. Era în Grajdurile lui Solomon, o sală uriașă din piatră, ca o cavernă, săpată direct sub Muntele Templului. Liniștea așteptării, aproape la fel de adâncă precum cea a lui Dumnezeu, era întreruptă doar de gânguritul unui porumbel aflat într-unul dintre întrândurile de la nivelul străzilor de afară, care străluceau cu promisiunea soarelui de dimineață ce cădea pe podeaua întunecată. A făcut un pas într-o parte, ca să rămână cu spatele la perete. A așteptat. A ascultat. Apoi a auzit pasul moale pe care îl aștepta, pe care îl cunoștea atât de bine. A văzut-o îndreptându-se spre el din spatele unui stâlp, până când a ajuns în lumina unei raze de soare; s-a oprit și a rămas tăcută, privindu-l cu ochi pătrunzători, cu un chip distrus de droguri, care, la fel ca lumea, nu mai era decât o amintire îndepărtată a frumuseții trecute.

– Bună, Paul, a spus ea sec.

– Bună, Jean.

Privirea lui Paul Dimiter s-a îndreptat rapid către stânga, de unde Stephen Riley a ieșit din spațele altui stâlp. Îmbrăcat încă în veșmântul preoțesc al lui Dennis Mooney, ținea într-o mână un pistol lung cu amortizor.

– Bună dimineața, vechi prieten și mentor.

– Bună dimineața și ție. Arăți foarte diferit.

– Operații estetice. Știi procedura.

– Ah, bună treabă, Steve.

– Să te ia naiba! Nu mișca! Nu mișca nici măcar un centimetru!

– Nu mă mișc.

– Nici măcar un *centimetru*! Și ridică mâinile.

Așa, foarte bine. Și ține-le așa. Nu pot să cred că nu ți-ai dat seama și că ești, într-adevăr, aici. O să pice o plasă din tavan peste mine, Paul, sau stau fix pe o trapă secretă? Hai, spune-mi! Care e schema?

– Nu e nici o schemă.

– Nu pot să cred. Și ai venit aici neînarmat! s-a minunat Riley.

– Nu, sunt înarmat, a răspuns Dimiter încet.

– Nu văd arma.

– Știu, nu poți. Dar e aici.

– Ah, încep să cred că e posibil ca toate acele zvonuri să fie adevărate, *mi amigo*! Poate chiar îți lipsesc vreo câteva doage... Ah, la dracu'! Păcat că trebuie să se întâmple asta. Adică, nebun sau sănătos, tot o să-ți ducem lipsa.

– O să mă omori?

– Acum m-ai *convins* că ești dement! *Bineînțeles* că o să te omor! a mârâit Riley. Jean, dă-te la o parte! Îmi stai în drum.

– Da, bine, a răspuns ea, repetând slab „la o parte“.

În schimb, a făcut un pas către Dimiter, cu mâna ridicată întinsă către el, suspinând.

– Ah, Paul, îmi pare tare rău, a spus ea. Vocea îi tremura. Îmi...

– Taci din gură, Jean! i-a poruncit Riley aspru, cu ochii încă ațintiți asupra lui Dimiter. Așa, Paul, a început el. Deci ai venit după noi. Cum ai aflat că suntem aici?

– Nu am venit după voi, Stephen.

– Minciuni!

– Nu, e adevărat. Până să ajung aici, am crezut că sunteți morți.

– Până să ajungi aici?

– Da, te-am recunoscut.

– Cum?

– După mers.

– După....?

– Steve...!

– Jean, taci! i-a cerut Riley furios, fără să-și ia ochii de la Dimiter. Asta e prea de tot! Și vrei să cred că prezența ta aici este o simplă coincidență?

– Nu există așa ceva, a răspuns Dimiter încet.

– Deci recunoști! *Chiar* ai venit după noi!

– Nu. Vânam pe altcineva. Țasta e adevărul. Nu pe voi. O să mă omori indiferent ce aș spune, așa că de ce aș minți?

– Pentru că...

– Vezi? Totul pentru *nimic*, Steve! Totul pentru *nimic*! a strigat Jean Dimiter către Riley. De fapt, nu pe noi ne urmărea!

– Nu-l cred, i-a răspuns Riley. Acum, dă-te la o parte, Jean! *Mișcă!*

– Te iert, Jean, i-a spus Dimiter. Ține minte asta. Să nu uiți niciodată. Te iert.

– Îmi pare rău, Paul, i-a spus Riley, cu arma îndreptată spre el. Ne-am distrat foarte bine cândva. Vorbesc serios. Foarte bine. Așa, acum, Jeannie, iubire. *Mișcă*, te rog! *Mișcă!* Pleacă acum!

– E în regulă, Stephen, i-a spus Dimiter. O s-o fac. O să ies la lumină. Hai, Stephen! Acum poți să mă nimerești.

Iar când Dimiter s-a dat la o parte, cu o privire plină de iubire întipărită pe chip, Jean Dimiter a izbucnit în lacrimi și a început să alerge către soțul ei cu brațele întinse pentru a-l îmbrățișa, moment în care un glonț i-a explodat creierul cu o flacăra albă.

– Iisuse Hristoase! a spus Riley șocat.

Dimiter a privit în jos către trupul sfârtecat al soției sale. Apoi din nou către Riley.

– Și te iert și pe tine.

– Despre ce dracu' vorbești, psihopatul?

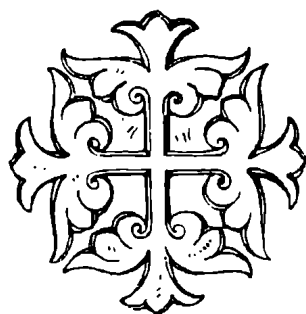
Următoarele două gloanțe și-au atins ținta. Dimiter a căzut lângă trupul soției sale, astfel că, în momentul când au fost descoperiți în ziua următoare, păreau doi iubiți întinși pe o parte ca să doarmă, o impresie care nu era chiar departe de adevăr.

Nu existase despărțire.

PARTEA A TREIA

RAPORT FINAL

7 IUNIE 1974

Capitolul 31

INTERVIURILE ȘI DEPOZIȚIILE FINALE PRIVIND CHESTIUNILE LEGATE DE INCIDENTUL DIN STRADA REMLE, PAUL DIMITER, JEAN DIMITER, STEPHEN RILEY ȘI COLONELUL AGIM JETON VLORA

Prezenți: Moshe Zui, I.I.; William Sandalls, Charles Bell, ambasada americană; sergentul-major Peter V. Meral, secția de poliție din Kishla; Shlomo Uris, subdistrictul Ierusalim. Operator de sunet: Annette Assaf.

ZUI: Așa, în primul rând, pentru Bell și Sandalls. Bill, ai copii după toate documentele, nu-i așa?

SANDALLS: Nu, nu după toate. Dar e în regulă. Continuă! Adică, pentru asta e întâlnirea, nu-i așa?

ZUI: Bine. Shlomo Uris, începi tu? De fapt, nu. Întâi încep cu lucrurile de bază. Deci, dându-se drept un preot catolic franciscan pe nume Dennis Mooney, Stephen Riley – împreună cu Jean, soția lui Paul Dimiter – era șantajat de ruși

ca să omoare din când în când oameni pe care rușii îi voiau scoși din joc, însă fără să lase vreo urmă. Pentru asta...

SANDALLS: De unde ai toate aceste informații?

ZUI: Avem o sursă.

SANDALLS: Pe cine?

ZUI: Ai răbdare, Bill. E surpriză. Între timp, am descoperit și un teanc de scrisori netrimise, pe care Dimiter i le scria soției lui.

SANDALLS: De unde le ai?

ZUI: De la sergentul Meral. Le-a găsit în camera lui.

SANDALLS: A lui Dimiter?

ZUI: A lui Meral.

SANDALLS: Ia-o de la capăt!

ZUI: Nu, ai înțeles bine. Meral le-a găsit în camera sa de la Casa Nova, și nu știm cum au ajuns acolo. Acum pot să continui, vă rog?

SANDALLS: Dă-i drumul!

ZUI: Așa, Riley și soția lui Dimiter erau iubiți în secret. Au luat planurile pentru radar pe care fuseseră trimiși să le obțină, și-au înscenat moartea, au vândut planurile rușilor pentru o avere, iar Stephen Riley a făcut operație estetică pentru a-și schimba înfățișarea. După aceea, au venit aici să se ascundă. Până în acest punct, le-a mers totul ca pe roate. Însă apoi rușii spun „Aha! Un pic de șantaj nu strică!” și îi obligă să accepte să mai ucidă pentru ei din când în când, întâi otrăvind cu salmonella mâncarea țintei sau apa noastră minerală îmbuteliată „Bea Asta și Amintește-ți de Lagăre“, astfel încât ținta să ajungă la Hadassah, unde prietenul Riley, pretinsul preot

catolic, le făcea felul cu o injecție fatală, imposibil de depistat. E un loc excelent pentru așa ceva. Aici mor zilnic oameni. Cine să obseve? Însă Dimiter apare aici sub numele de Wilson, fără să caute necazurile cu lumânarea. Astfel că... Oprește-te un moment, Annette! Ia uitați-i pe Sandalls și pe Bell cum zâmbesc de parcă ar fi câștigat la loteria israeliană!

SANDALLS: Vă facem cinste în seara asta la barul King David!

ZUI: Perfect. Vrem să vă facem pe plac. Așa, să revenim! Deci acum Riley îl zărește undeva pe Dimiter și presupune imediat că acesta le-a dat de urmă și că a venit aici să-i ucidă, astfel că Riley angajează un pușcaș yemenit, asasin cu jumătate de normă, care să încerce să-l ucidă pe Dimiter aruncându-l din vârful turnului Bisericii Ruse, unde știe că acesta merge în anumite zile înainte de răsărit, și îi spune cum să ducă treaba la bun sfârșit. Apoi bărbatul apare la biserică într-o zi în care se duce de obicei Dimiter și se ascunde în dulapul din vârful turnului. În acea zi, Dimiter apare ca de obicei, însă nu cade în capcană, astfel că bărbatul se vede nevoit să-l confrunte direct – probabil rămăseseră câteva lucruri despre Dimiter pe care Riley le omisese atunci când îl instruisese pe acest nepriceput – și, evident, dă greș, alunecă și cade pe scări, rupându-și gâtul. Dumnezeu să-l ierte și să-l ia mama naibii! Acum Riley se hotărăște să se ocupe personal, și știe că metoda cea mai bună este să se folosească de soția lui Dimiter ca să-l atragă pe acesta într-o capcană.

SANDALLS: Și totuși, de unde știi toate *astea*? Din altă scrisoare?

ZUI: Da, în mare parte. E o scrisoare pe care Dimiter a primit-o de la soția lui, prin care ea încearcă să-l atragă la Grajdurile lui Solomon. Era alături de celelalte pe care Meral le-a găsit la el în cameră. Ea îi spune că îi pare rău pentru tot și chiar îi pomenește despre incidentul de la biserică, doar ca să facă acea scrisoare de căință să sune cât mai real. Asta cred eu. Plus că, așa cum am menționat, există sursa noastră de necontestat.

SANDALLS: Moshe, stai un pic.

ZUI: Ce e?

SANDALLS: Soția. Știe că Riley a înscenat asta ca să îl ucidă pe fostul ei soț?

ZUI: Da, Bill, știe.

SANDALLS: Câtă lipsă de sentimente!

ZUI: Nu sunt foarte sigur de asta. Trupul ei era o adevărată pernă de ace. Era plină de înțepături. Heroină. La testele pentru narcotice a ieșit că luase recent o doză semnificativă. Probabil că a luat-o – sau poate i-a injectat-o chiar Riley – fix înainte să meargă la grajduri. Așa a reușit Riley să o facă să se supună.

BELL: Pari foarte sigur de asta.

ZUI: Sursa noastră. Ultima ei scrisoare. Și încă o chestie.

SANDALLS: Ce?

ZUI: Riley a împușcat-o în ceafă.

SANDALLS: Aha. Și o să primim și noi scrisorile *astea*?

ZUI: Da, o să le ai. Aproape totul se află acolo. Voiam doar să vă prezint cadrul general. Am aflat chiar și ce misiune avea aici.

SANDALLS: Cine? Dimiter?

ZUI: Da.

SANDALLS: Nu se poate! Ne întoarcem la asta? Tocmai ai spus că venise pentru apă, că *nu* avea nici o misiune!

ZUI: Am spus doar primul lucru, nu și pe al doilea.

SANDALLS: Cred că tocmai am pășit prin oglindă.*

ZUI: Nu. Așteaptă, Bill. O să vezi. Acum o să trecem la trupul pe care l-am găsit în Mormântul lui Hristos, apoi la acel incident din strada Remle pe care l-a investigat Meral. O să vorbim despre toate astea. Și despre misiunea lui Dimiter.

SANDALLS: Da, misiunea noastră pe Andromeda.

ZUI: Putem continua?

SANDALLS: Încerc.

ZUI: Așa, primul lucru de pe agendă: aş vrea ca inspectorul Uris să recapituleze munca extraordinară pe care a făcut-o în final. Inspectore?

URIS: Aș prefera Shlomo.

ZUI: Shlomo, atunci. Spune-ne cum l-ai prins pe Riley.

SANDALLS: Stai, l-ai prins?

BELL: L-ai prins pe Riley?!

* Trimitere la cartea lui Lewis Carroll, *Alice în Lumea Oglindii*, în care Alice trece printr-o oglindă și ajunge într-o lume în care granița dintre real și imaginație dispăre (n.red.)

ZUI: Da, l-am prins, și sper că nu ne vom certa pe jurisdicție.

SANDALLS: Asta e minunat! Extraordinar! Cum l-ai prins?

URIS: Nu e meritul meu. Mai degrabă, el mi-a picat în mână. Unchiul meu, Moses Mayo, era doctor la spitalul Hadassah și a murit din cauze pe care nimeni nu le-a putut descoperi. Pur și simplu, s-a stins treptat. Sergentul Meral a fost primul care a bănuț că ar putea fi vorba despre crimă. Că unchiul meu urmărea ceva – sau pe cineva. Așa că am încercat să aflu unde ar fi putut merge unchiul meu chiar înainte să înceapă să se simtă rău. Anunțase la școala medicală că avea să lipsească de la un curs într-o dimineață pentru că trebuia să meargă undeva în afara orașului. Însă nu zisese unde. Suspect. Așa că am verificat toate telefoanele primite până în ziua în care a plecat din oraș, iar unul dintre ele m-a făcut să sar în sus. Era dat de la un telefon public din Beit Sahour, unde se află o capelă condusă de un preot franciscan pe nume Dennis Mooney, care trăia acolo în două camere lipite între ele și care avea o bucătăreasă care lucra la el cu normă întreagă și locuia într-un fel de căsuță de oaspeți lângă casă.

SANDALLS: Și de ce te-a făcut Beit Sahour să sari în sus?

ZUI: Aici voiam să ajungem. Adevăratul Dennis Mooney avea o mamă în Brooklyn, New York. Tatăl lui era mort, mama lui era bătrână și cu probleme de auz. Nu mai știa nimic de doi ani de fiul ei. Îi trimitea scrisori și îl ruga să-i trimită poze cu el, poze din Capela Îngerilor, de lângă

Câmpia Păstorului. Însă nu a primit niciodată nici un răspuns. Și nici fotografii. Nimic. Așa că trimite o scrisoare la sediul central al ordinului călugărilor franciscani. Iar aceștia îi răspund și îi spun că au intrat foarte repede în legătură cu fiul ei și că au primit de la el o scrisoare în care spunea că era bine, că avea să-i trimită mamei sale fotografii și că nu primise nici o scrisoare de la ea. Două luni mai târziu, Mooney tot nu-i trimisese nici o scrisoare mamei lui. Așa că aceasta le scrie din nou franciscanilor, și se întâmplă același lucru ca înainte: ei îi scriu înapoi și spun că i-au telegrafiat fiului ei și i-au spus: „Scrie-i imediat mamei tale și trimite-i fotografii!“ Apoi Riley sună la sediul central și jură că a trimis fotografii și că nu înțelege de ce mama lui nu a primit scrisorile și fotografiile pe care i le-a trimis și că avea să-i scrie din nou chiar atunci. Și, ca de obicei, mama nu primește nimic. Așa că femeia e din ce în ce mai îngrijorată și mai deranjată de toată situația. Apoi cineva îi spune să contacteze Departamentul de Stat și, în cele din urmă, ambasadorul vostru de aici ne trimite nouă scrisoarea, aceasta ajunge la mine pe birou, iar când văd că preotul e în Beit Sahour, îmi vine o idee și sun eu însumi la sediul franciscanilor și le cer o fotografie a lui Mooney, iar ei îmi trimit; și cu acea fotografie în mână merg ca un simplu turist la Câmpia Păstorului –și iată-mă acolo, un simplu evreu care cântă colinde de Crăciun în capela plină de *goyim**, de picturi și

* În idiș, în original, nonevrei (n.red.)

de statui cu îngerii, doar ca să mă conving – vă jur, nu e vorba despre lipsă de respect – că Dennis Mooney nu este, de fapt, Dennis Mooney, pentru că pe cel adevărat l-au omorât și l-au îngropat înainte ca bietul om să ajungă prea departe de aeroport, așa că nimeni nu știa cum arăta adevăratul Mooney.

Așa că intru în satul Beit Sahour și merg la postul local de poliție, de unde sun la Tel Aviv și cer acoperire serioasă, iar ei vin, și-l luăm pe acest bastard, pe acest Riley. Îl luăm, iar el varsă tot. Ne-a spus tot; chiar și lucruri despre care nu l-am întrebat.

BELL: Asta mă surprinde mai mult decât orice altceva.

ZUI: Tu ai metodele tale. Noi pe ale noastre.

SANDALLS: Ale voastre sunt legale?

URIS: Evident că nu. Îi amenințăm că le citim *haiku**. Bineînțeles că sunt; între timp, se află că așa-zisa servitoare a lui Riley de la Beit Sahour era...

ZUI: Da, știm. Era soția lui Dimiter.

SANDALLS: Însă nu înțeleg cum l-a ucis Riley pe unchiul tău. Chiar a făcut-o?

URIS: Da, a făcut-o. I-a dat unchiului meu niște smochine pe care le-a injectat cu o substanță toxică mortală, care nu lasă nici o urmă; doar te face să aluneci pe panta spre lumea de dincolo, apoi dispare.

ZUI: Mulțumim, inspectore Uris.

URIS: Shlomo.

ZUI: Shlomo. Ai făcut o treabă excelentă.

* Gen de poezie cu formă fixă tradițional japoneză (n.red.)

SANDALLS: Trebuie să bem un pahar, cândva, Shlomo.

URIS: Mi-ar face plăcere.

ZUI: Așa, acum continuăm cu sergentul Meral.

BELL: Deci ce facem aici? O paradă a polițiștilor de la criminalistică?

ZUI: Așteaptă o clipă! Lasă-mă să citesc biletul ăsta pe care tocmai l-am primit. [Citește biletul]
Așa, facem pauză cincisprezece minute.

SANDALLS: Da?

ZUI: Da.

[SE ÎNTRERUPE LA 09:44 ȘI SE REIA LA 10:02]

ZUI: Vrei să începi cu strada Remle, sergent?

MERAL: Nu, cu Vlora.

ZUI: Bine, cu Vlora.

SANDALLS: Cine e Vlora?

MERAL: E bărbatul găsit mort în Mormântul lui Hristos, despre care am crezut inițial că era cineva cu numele de Joseph Temescu și pe care l-am confundat apoi cu Paul Dimiter, când, de fapt, era un ofițer de la securitatea albaneză care reușise să se încorporeze în contingentul albanez de la Înălțimile Golan.

SANDALLS: Din nou mi se învârte capul. De ce ar fi vrut Vlora să facă asta?

MERAL: Ca să-l poată ucide pe Dimiter.

SANDALLS: De ce?

MERAL: Pentru că Dimiter îi omorâse fiul.

SANDALLS: Foarte bun motiv.

MERAL: Destul de bun. Însă nu în felul în care ne gândim noi. Vlora își disprețuia fiul. Vlora

ordona torturarea oamenilor în numele a ceea ce el considera un bine și mai mare, în timp ce fiul său provoca durere doar pentru că asta îi făcea cu adevărat plăcere. Albanezii au ceva ce se cheamă „codul *bessa*”: cineva îți ucide o rudă, iar tu trebuie să ucizi, la rândul tău, o rudă de-a acestuia. Orice bărbat. Dacă e disponibil doar unul, atunci poate fi chiar și un copil. E ca o poruncă morală pentru ei. Vânătoarea lui Vlora după Dimiter nu era una motivată de convingere. Ci mai degrabă de principii. Onoare. Datorie.

BELL: Când i-a ucis Dimiter fiul?

MERAL: În timpul misiunii de a-i hirotonisi pe preoții din Albania. A fost prins o vreme, Vlora l-a torturat și l-a interogat, apoi, în timp ce evada, l-a ucis pe fiul lui Vlora. E clar până acum?

SANDALLS: Vom vedea.

MERAL: Așa, apoi lucrurile au luat o întorsătură stranie și cu totul surprinzătoare. După ce l-a salvat pe Vlora dintr-un accident de mașină, care, fără intervenția lui, ar fi însemnat, cu siguranță moartea acestuia, Dimiter l-a transportat la Spitalul Guvernului din Ierusalim, apoi l-a luat de acolo și l-a dus la apartamentul său din Jerusalem Heights, unde l-a ajutat să se întrezeze: l-a hrănit, a avut grijă de el, i-a citit, l-a încurajat – uneori, se pare că l-a ajutat și doar prin simpla lui prezență, iar asta e ceva ce știu cu certitudine.

SANDALLS: Cum adică?

MERAL: Adică simpla lui prezență te schimbă.

SANDALLS: În ce fel?

ZUI: Asta nu are importanță. Să ne întoarcem, mai bine, la Vlora! Ce spuneai?

MERAL: Colonelul Vlora era uimit. Adică toate astea de la omul pe care îl torturase zile întregi în felurile cele mai neîndurătoare și mai oribile și pe care tocmai încercase să-l ucidă!? În mintea sa fusese doar *bessa*! Vlora s-a schimbat. Era copleșit. Devenise un om nou. Într-un anume fel, aceasta era propria experiență mistică a lui Vlora. Apoi s-a întâmplat lucrul cu adevărat uimitor.

SANDALLS: Vorbim iar despre scrisori?

MERAL: Da.

SANDALLS: O să vedem și noi scrisorile alea?

ZUI: Da, o sa vă trimitem tot teancul. Îți dau cuvântul.

SANDALLS: Mulțumesc, Moshe. Acum, despre ce „lucru uimitor“ vorbești, Meral?

MERAL: Chiar e uimitor! Vlora știa că și altcineva îl avea ca țintă pe Dimiter. Îi mărturisise chiar el. Apoi, după câteva săptămâni, l-a rugat pe Dimiter să-l ducă la Biserica Sfântului Mormânt și, când erau pe punctul de a ajunge acolo, și-a dezvăluit adevărata intenție, spunându-i lui Dimiter că, dacă ar reuși să-i însceneze „moartea“ și să facă din asta un eveniment dramatic și public, atunci următorul lui Dimiter ar putea crede că a făcut o greșală, că, la urma urmei, Wilson nu era Dimiter și că ținta lui fusese una greșită. În definitiv, aspectul fizic al lui Dimiter se schimbase de foarte multe ori. Planul lui Vlora era să moară și să fie luat drept Dimiter, așa că, în dimineața zilei în care dorea să-și pună ideea în aplicare, s-a dus la apartamentul pe care îl închiriasse, însă în care nu locuise niciodată, și a lăsat acolo toate acele documente care ne-au

făcut să credem că Vlora era Dimiter. Când Vlora i-a comunicat intenția lui, Dimiter a fost de-a dreptul îngrozit. Nu dorea așa ceva. Sau, cel puțin, nu la început. Însă nu mai conta, pentru că veninul se răspândise deja în organismul lui Vlora. Și așa ajungem la a doua parte a scenariului gândit de acesta. Oare cine ar fi putut crede că era sinucidere? Oare cine ar alege să-și pună capăt zilelor cu veninul incredibil de dureros al acelui scorpion când o mână de somnifere avea același efect? Pentru o minte ca a lui Vlora, care fusese instruită să privească lumea cu ochii fără remușcări ai codului *bessa*, acesta era un plan care, credea el, l-ar convinge, cu siguranță, pe orice posibil asasin că Dimiter fusese, într-adevăr, ucis de către cineva care îl ura profund.

SANDALLS: Poate că da, poate că nu.

MERAL: Exact. Și asta face ca povestea să fie și mai remarcabilă: faptul că nu exista nici o garanție că planul său avea să funcționeze și că Vlora a ales acea durere extraordinară fără să aibă vreo certitudine.

SANDALLS: Cred că înțeleg ce vrei să spui. Și ce s-a mai întâmplat?

MERAL: Deja se ajunsese într-un punct în care Dimiter nu mai putea face nimic, așa că a intrat în Sfântul Mormânt cu Vlora, care, imediat după ce restul vizitatorilor au plecat, a luat încă o doză puternică de hidrat de clor, s-a întins pe placa funerară, și-a încrucișat brațele pe piept, apoi a închis ochii și a așteptat să moară.

BELL: Brațe încrucișate? Asta ce a mai fost? Tot vreo chestie albaneză?

MERAL: Nu. Pur și simplu, era ceva care ar fi adăugat un plus aurei de mister ce învăluia această moarte, pentru a atrage atenția presei și publicului. Dimiter i-a promis lui Vlora că avea să rămână cu el până la sfârșit; după ce acesta a murit, s-a strecurat afară din Sfântul Mormânt, apoi din biserică. Și cam asta e.

SANDALLS: Cine a lăsat în apartamentul lui Vlora actul de identitate al lui Dimiter? Vlora?

MERAL: Da, Vlora. Totul, cu excepția mingilor de jonglat și a costumului de clown. Vlora nu le știa semnificația, așa că Dimiter le-a adăugat la obiectele pe care le adusesese Vlora. Nu dorea ca sacrificiul său să fie în zadar.

SANDALLS: Aha, mulțumesc.

MERAL: Cu plăcere. Inspectore?

ZUI: Da, să trecem la misiunea lui Dimiter!

SANDALLS: O să continui să susțin asta chiar dacă nu mă bagă nimeni în seamă: era aici pe cont propriu.

ZUI: Însă avea o misiune.

SANDALLS: Pentru numele lui Dumnezeu, Moshe!

ZUI: Tocmai ai pus punctul pe i.

SANDALLS: Ce vrei să spui?

ZUI: Dacă mă asculți un minut, o să afli.

SANDALLS: În regulă, ascult. Ascult cu atenție.

ZUI: Bine. Are ceva de-a face cu Sfântul Pavel al vostru, care a fost inițial Saul al nostru și care, la fel ca Dimiter, a fost un asasin legendar. I-a vânat pe creștini și i-a ucis fără milă. Apoi, într-o zi, în drum spre Damasc, alături de alți tovarăși hotărâți să anihileze comunitatea creștină de

acolo, a avut o experiență mistică în care a fost doborât de o forță, de o lumină albă strălucitoare venită din cer, și a auzit o voce, iar curând după aceea Saul al nostru a devenit Sfântul Pavel al vostru. Ceva asemănător i s-a întâmplat și lui Dimiter. A avut o experiență mistică în urma căreia s-a transformat total – ceva care are legătură cu Iisus Hristos. Și, la fel ca Saul, nu a înțeles în prima fază ce-l lovise. Însă, fiind vorba despre Dimiter, ce credeți că face? Bineînțeles! Vine la Ierusalim să afle ce era forța care îl doborâse. Sau care îl înnebunise, după cum cred unii.

BELL: Tot nu înțeleg. De ce la Ierusalim?

ZUI: Pentru că iubea zgomotul oamenilor care se ceartă constant. Sergent Meral? Preiei tu de aici, te rog?

MERAL: Da. Ți aduci, probabil, aminte că pregătirea lui Paul Dimiter pentru o misiune dificilă se întindea pe parcursul a mai multe săptămâni, uneori luni, timp în care afla diverse chestii personale despre ținta pe care fusese trimis să o vâneze și să o ucidă: ce mâncare îi plăcea, cum mergea, cum se îmbrăca, ce citea, ce îl amuza, ce îl întrista, ce îl înfuria și altele – toate datele care puteau fi adunate despre el, însă, mai presus de orice altceva, modul în care gândea ținta; așa că, atunci când termina pregătirea, Dimiter era *transformat* în ținta respectivă.

SANDALLS: Ascultă, poate sunt eu mai greu de cap, dar ce legătură au toate astea cu venirea lui la Ierusalim? De ce aici? Și parcă ajunseserăm la concluzia că aici vâna, de fapt, o *idee* nu o persoană, nu?

MERAL: Nu, era o Țintă X. Era o persoană.

SANDALLS: Glumești, sergent? Ești sigur de asta?

MERAL: Da. Absolut.

SANDALLS: Și pe cine vâna?

MERAL: Pe Hristos.

[10:55 - INTERVIUL SE ÎNCHEIE **BRUSC**]

În discuția tensionată care a urmat, Bell și Sandalls au cerut copii ale „Scrișorilor Dimiter” și au plecat în grabă, nervoși și agitați, refuzând rugămintea lui Zui de a rămâne să discute „o problemă nouă și neliniștitoare”. Când ei și sergentul Meral au plecat, Zui a oftat, a ridicat biletul pe care îl primise cu mult timp în urmă, apoi a dat încet din cap, în timp ce îl citea din nou, amețit.

– Așteaptă până o să audă, a murmurat el. Așteaptă!

Capitolul 32

Ținând cu mâinile sale mari grilajul negru de fier din vârful turnului bisericii ruse, Meral stătea în picioare și privea către est, la povârnișurile maronii-roșcate ale prăpăstioșilor și abruptilor munți Moab, cu pereții lor de sare albiți și expuși la soare, în timp ce în fața și în spatele lor pajiștile de pădăie galbenă străluceau precum o promisiune de ploaie și de izbăvire. Când ajunsese acolo, în vârf se mai aflau și alți turiști, însă acum plecau, iar Meral se simțea recunoscător. Își dorise din tot sufletul să rămână acolo singur, așa cum fusese într-o dimineață la răsărit, cu multe zile în urmă, când mersese acolo să audă ecoul pașilor lui Dimiter, să inspire ultimele urme ale prezenței lui în acel loc. Era diferit la răsărit, când lumea era tăcută, iar soarele urca încet din spatele liniei orizontului, ca o binecuvântare strălucitoare; însă, după încheierea Raportului Final, un impuls misterios și irezistibil îl atrăsese acolo pe Meral, în ciuda perioadei din zi mai puțin favorabile. Iar acum aștepta. Oare ce? Apoi i-a trecut ceva prin minte. Să fi venit aici în speranța că

va primi un semn? Se gândea la scrisoarea lui Dimiter în care acesta vorbea despre vizitele sale aici. Oare avea să apară ceva? Meral a rămas acolo o vreme, singur; când se pregătea să plece, a izbucnit ca din senin un vânt atât de puternic, încât l-a ținut cu spatele de zid, după care a dispărut într-o liniște adâncă, la fel de imprevizibil cum se iscase. Meral a început să coboare fără să știe totuși ce anume îl atrăsese acolo în acea perioadă atât de zgomotoasă din zi. Își amintise de scrisoarea lui Dimiter despre „meditația specială“.

Însă uitase mențiunea lui despre vântul brusc și puternic.

Capitolul 33

Meral a intrat în camera lui, și-a scos sacoul de la uniformă, l-a agățat în cuier, apoi s-a așezat pe marginea patului, de unde, așa cum făcea în fiecare noapte, a privit lung și cu afecțiune către fiecare dintre fotografiile de pe biroul său, ultima fiind una nouă. A lui Mayo. Apoi, privirea lui a coborât către sertarul din centrul biroului. S-a aplecat, l-a tras și a scos din el o foaie de hârtie pe care dragostea care dăduse atâta savoare și dramatism lucrurilor scrise acum o scrisoare proprie. Era ultima scrisoare a lui Dimiter către soția sa.

Meral o păstrase.

Era sigur că fusese scrisă pentru el.

Draga mea Jean,

Ești vie! Ah, bucuria mea! Trăiești! Și mi-ai mărturisit tot ce ai făcut, tot ce ai făcut tu și Stephen și tot ceea ce vreți să faceți - adică să mă ucideți. Și acum vrei să mă întâlnești în secret și departe de Stephen. Spui că îl urăști. Că ți-e teamă de el. Și vrei să te ajut să fugi de lângă el.

Afirmi că vrei să te întorci la mine și că ai re-mușcări, care, dacă sunt adevărate, reprezintă singurul lucru real din tot ce mi-ai spus – căci mi-ai trimis o invitație la propria moarte. Și totuși, cred că mai e ceva adevărat în vorbele tale. Că încă mă iubești. Ah, știu că nu crezi asta. Însă în acea parte a sufletului tău rămasă neatinsă și nepătată de acest loc decăzut – cea în care există în continuare acea Jean pe care am iubit-o atât de mult timp –, cred că încă mă iubești.

O să vin la întâlnirea voastră. Voi fi acolo. Și nu voi opune rezistență. O să vin să vă spun și să vă arăt că vă iert, pentru că nu se știe ce lumină neașteptată se poate aprinde într-o zi în sufletul vostru, în locul unde exista dintotdeauna! Și apoi o să vă dau voie, în sfârșit, să vă iertați pe voi înșivă.

O să te iubesc mereu, draga mea Jean.

Al tău, Paul

Cu capul plecat, Meral a continuat să privească scrisoarea.

– Da, „să vă iertați pe voi înșivă“, a murmurat el încet.

În afară de faptul că fusese scrisă pentru Meral, scrisoarea mai avea ceva diferit față de celelalte.

Aceasta fusese trimisă.

Epilog

- Un vin de Xéres sec, te rog, Patience.
- „De s-ar sfârși de tot, când s-a făcut.“*
- Da, exact. Și, te rog, nu pune nimic în el.

Meral stătea la barul din Casa Nova. Era sfârșitul altei zile de lucru, și se schimbase într-un sacou albastru de pânză, pantaloni kaki, cămașă albă și o cravată de vară albastru-deschis. Era ora de dinainte de cină. Meral s-a întors și a privit în jur. La bar se mai aflau doar doi oameni, așa că erau libere multe scaune, toate cu spătar cu tapițerie din piele de cămilă și cu picioare de metal negre și strălucitoare, goale în interior. Meral s-a întors ca să îl supravegheze pe Patience, apoi s-a așezat.

- Oho, salut, băiete!

Meral s-a uitat în direcția aceea. Era Scobie, cu un ziar împachetat în mână. A privit către bar.

- Ca de obicei, te rog! a strigat el, apoi s-a așezat la un scaun distanță de Meral. Te superi dacă stau cu tine, băiete?

* Trimitere la tragedia *Macbeth*, de William Shakespeare (actul I, scena 7, trad. de Ion Vineanu) (n.red.)

– Nu, deloc. Chiar ești bine-venit.

Scobie l-a privit neîncrezător.

– Sunt?

– Sigur că ești, Scobie. Te rog, stai jos.

Scobie l-a mai privit o clipă, apoi s-a întors și și-a deschis ziarul.

– Presupun că ai auzit de ultima ticăloșie de la Shin Bet.

– Nu, nu am auzit.

– Nu? Au rățăcit cadavrul unui agent secret, și încă al unuia foarte faimos. Ai auzit de acel Dimiter? Incompetenții! Întâi s-au luat de mine că i-am dezinformat. Iar acum au făcut-o lată. Țara asta devine de nesuportat.

Meral s-a întors către el. Scobie ținea ziarul larg deschis în ambele mâini, cu nasul la distanță de doar câțiva centimetri de text, în timp ce ochii lui căutau ceva interesant.

– Despre ce vorbești, Scobie?

Scobie l-a privit.

– Tu chiar nu ai auzit?

– I-au pierdut trupul?

– L-au pus la gheață la morgă și se pregăteau să-l trimită în State, iar acum spun că a dispărut cadavrul! Nu-l găsesc! A întors ziarul. Nemernicii! Îți dai seama? Ce încurcătură! Au rățăcit un cadavru!

Meral părea prins într-un amalgam de gânduri și de întrebări, când, ca de pe o planetă mică și îndepărtată pierdută în vârtejul tăcut al galaxiilor, a auzit vocea lui Scobie.

– Acest Dimiter, știi tu. L-ai cunoscut?

– Da. Mi-a dat la un moment dat o floarea-soarelui.

– În regulă, uite că sunt aici.

Meral s-a întors și a văzut-o pe Samia.

– E în regulă cum m-am îmbrăcat? a întrebat ea.

Purta o rochie bleu, sandale roz și un tricou cu Beethoven roșu cu alb. Vreau să spun... Beethoven nu era catolic, a continuat ea, era protestant. Nu dau importanță lucrurilor de genul ăsta aici, nu-i așa, Meral?

– Nu, nu dau, i-a răspuns Meral. S-a ridicat. Iar ținuta asta e încântătoare, a adăugat el. Întâi bem ceva, iar apoi luăm cina? Bucătarul face mâncare mexicană în seara asta, la cererea mea. Ce e cu tine? Nu ești încântată?

Ochii Samiei îi cercetau chipul cu îngrijorare.

– Pari distras, a spus ea. La ce te gândești?

– N-o să-ți vină să crezi.

– La *mine*?

Meral a zâmbit.

Mulțumiri

Către sfârșitul anilor 1960 am participat la o reuniune restrânsă de Revelion în casa unui prieten, minunatul romancier și scenarist Burton Wohl; acolo l-am întâlnit pe Marc Jaffe, pe atunci director editorial la Bantam Books. Îmi cunoștea opera de romancier comic și m-a întrebat la ce lucram atunci – lucru destul de firesc, de altfel. Drept răspuns, am menționat ceva legat de statutul de somer, însă apoi, după ce am ezitat întrebându-mă dacă merita sau nu să risc să pierd respectul lui Jaffe, am vorbit un minut sau două despre ideea pe care o aveam pentru un roman cât se poate de serios, ascunzând cu prudență faptul că o propusesem la mai multe edituri și studiouri de film de la Hollywood și că toată lumea mă privise cu milă. Însă nu și Marc Jaffe. Când am terminat de vorbit, și fără să stea pe gânduri, m-a privit în ochi și mi-a spus – acestea au fost cuvintele lui – „Eu o să public asta!“ Și a făcut-o. Era vorba despre *Exorcistul*. Acum, după patruzeci de ani, o perioadă de timp în care nu am ținut legătura, Marc Jaffe a făcut același

lucru, inițiind o adevărată cruciadă ca să-mi găsească editura potrivită pentru acest roman, cel mai important – din punct de vedere personal – al carierei mele.

Nu îi pot mulțumi îndeajuns.

Acest dar este mai presus de orice.

De asemenea, mulțumirile mele lui Vivienne Jaffe, care, alături de Marc, mi-a oferit un ajutor neprețuit în editarea și în pregătirea manuscrisului – lucru valabil și în cazul soției mele, Julie.

Printre ceilalți cărora aș dori să le mulțumesc se numără colonelul William R. Corson din Armata SUA, personalul de la spitalul Hadassah din Ierusalim, Poliția Națională Israeliană și Isser Harel, „părintele serviciilor secrete israeliene“, care a pus la cale planul de capturare a lui Adolph Eichmann și care mi-a oferit un ajutor neprețuit în munca mea de cercetare; toți s-au stins din viață, însă le mulțumesc oricum, încrezător că moartea lor pământească nu-i va împiedica să afle că am făcut-o.

Nota autorului

Aș fi recunoscător dacă cititorii din Ierusalim ai acestui roman ar avea bunăvoința să reziste impulsului de a-mi scrie ca să mă informeze că acolo nu a existat niciodată o „stradă Remle“. Știu asta. Însă doar numele este fictiv, nu și locul în sine; acesta este Hativat Jerushalayim, însă, dacă foloseam acest nume, aș fi distrus ritmul oricărei propoziții în care ar fi apărut. Cu Strada Patriarhiei Ortodoxe Armene nici nu am încercat măcar. *Shalom*.

CUPRINS

Partea întâi. Albania, 1973	7
Partea a doua. Ierusalim, 1974	75
Partea a treia. Raport final, 7 iunie 1974 . . .	275
Mulțumiri	299
Nota autorului	301

LITERATURA

Colecția THRILLER

William Peter Blatty, *Dimiter*

Danielle Trussoni, *Angelologia*

Guillermo del Toro, Chuck Hogan, *Molima*

Clive Cussler, *Aurul spartanilor*

vor apărea:

T.S. Learner, *Sfinxul*

Christopher Reich, *Legile minciunii*

Georges Dawes Green, *Corbii*

James Bradley, *Hoțul de trupuri*

Colecția PREMIUM

Steven Galloway, *Violoncelistul din Sarajevo*

Hilary Mantel, *Wolf Hall*

Elizabeth Strout, *Olive Kitteridge*

va apărea:

Jasper Fforde, *Nuanțe de cenușiu*

Colecția LADY

Lisa Jewell, *Petrecerea lui Ralph*

Emily Giffin, *Ceva de împrumut*

va apărea:

Julie Metz, *Perfecțiune*

Albania, 1973. Un prizonier misterios, fără identitate, este supus unor torturi inimaginabile, dar păstrează o tăcere suspectă și, în cele din urmă, evadează.

Într-o sală de interogatoriu din Albania, gardienii torturează un individ acuzat de spionaj. După ce evadează, anchetatorii își dau seama că nu era nimeni altul decât Paul Dimiter, „agentul din iad“, despre care circula zvonul că l-ar fi omorât pe liderul nord-vietnamez Ho Și Min.

Un an mai târziu, într-un spital din Ierusalim, un medic salvează viețile oamenilor în timpul zilei și dezbate texte din Sfânta Scriptură în timpul nopții. Alături de un ofițer de poliție venit să aresteze un bolnav psihic ucigaș, medicul încearcă să deslușească o serie de morți ciudate, explorându-și totodată propria viață, pe măsură ce întreaga poveste se îndreaptă spre un deznodământ exploziv și cu totul surprinzător.

Un thriller psihologic cu temă religioasă, o dilemă cutremurătoare, țesută abil în jurul lui Dimiter: este ființă umană sau diavol?

„O poveste despre răzbunare, căutare spirituală, pierderi și dragoste, scrisă cu măiestrie.“

Publishers Weekly

„La aproape patruzeci de ani de la megasuccesul *Exorcistul*, William Peter Blatty explorează un alt iad: totalitarismul.“

The New York Post

„Captivantă și inteligentă, cartea este deopotrivă o poveste polițistă și un thriller religios, în buna tradiție a lui Eco din *Numele trandafirului*.“

Allan Folsom